

Vuosikertomus 2024

” Kun maailma ympärillämme on isojen muutosten keskellä, on vakauden ja hyvinvoinnin tukeminen entistä tärkeämpää.

Kuntarahoitus



Sisältö

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Toimitusjohtajan katsaus..... 3

Kuntarahoitus ja vuosi 2024 lyhyesti..... 5

 Kuntarahoitus lyhyesti..... 6

 Vuosi 2024 lukuina..... 8

 Päätapahtumat 2024..... 9

Strategia ja vastuullisuus..... 10

 Strategia..... 11

 Kestävyysohjelma..... 12

Liiketoiminta..... 14

 Rahoitus ja muut palvelut..... 15

 Varainhankinta..... 17

 Likviditeetinhallinta..... 19

Organisaatio..... 21

 Henkilöstö..... 22

 Hallinto..... 24

 Vastuullisuusraportoinnin periaatteet..... 27

 Vastuullisuuden mittaristo..... 28

 Hallitus..... 32

 Johtoryhmä..... 34

Verojalanjälki..... 35

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2024..... 37

 Hallituksen toimintakertomus..... 37

 Konsernin tilinpäätös..... 100

 Emoyhtiön tilinpäätös..... 274

 Toimintakertomuksen ja
 tilinpäätöksen allekirjoitukset..... 391

 Tilintarkastusmerkintä..... 392

Kuntarahoitus turvaa suomalaisen yhteiskunnan toimintakykyä, kehitysmahdollisuuksia ja huoltovarmuutta. Työmme vaikutukset näkyvät suomalaisten elämässä päivittäin.

(sivu 5)

Kuntarahoituksen rahoitukselle riitti kysyntää, kun kuntien investointitarpeet pysyivät korkealla tasolla. Valtion tukema asuntotuotanto paikkasi rakennusalan matalasuhdannetta.

(sivu 14)

Klikkaamalla K-kuvaketta sivun vasemmassa yläkulmassa pääset takaisin tälle sivulle.

Toimitusjohtajan katsaus

Suomalainen yhteiskunta on moninkertainen menestystarina

Kansainvälinen talouden ja politiikan toimintaympäristö oli vuonna 2024 monella tapaa murroksessa. Myllerryksen keskellä Suomen tilanne näyttää vakaalta ja turvatulta: yhteiskuntamme on rakentunut yhdessä kehitetyille, pitkäaikaisille ja koetelluille instituutioille ja toimintamalleille. Tämä vakaus turvaa myös Kuntarahoituksen hyvää toimintakykyä toimintaympäristön muutoksissa. Siksi on keskeistä, että suomalainen yhteiskunta toimii jatkossakin laajassa yhteistyössä ja yhteiskunnan rakenteita pitkäjänteisesti kehittäen. Joskus tämä edellyttää lyhyellä aikajänteellä kipeitä päätöksiä.

Kuntarahoituksen rahoituksen kysyntä oli vuonna 2024 erityisen korkealla tasolla valtion tukeman asuntorakentamisen osalta. Jatkossa korkotukilainavaltuudet ovat kuitenkin supistumassa.

Asuntotuotantojärjestelmämme on menestystarina, josta on otettu mallia muualla Euroopassa ja toivottavasti otetaan myös jatkossa, kun asumisen kustannusten nousu on johtanut asunnottomuuden kasvuun. Suomalainen valtion tukema asuntotuotantojärjestelmä on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi vähentää asunnottomuutta ja alueiden segregaatiota, lisätä kohtuuhintaista asuntotarjontaa kasvukeskuksissa, edistää kaupunkien asuntopoliittisia tavoitteita monipuolisen asuntorakenteen turvaamiseksi ja tarjota mahdollisuus

laadukkaaseen asumiseen myös opiskelijoille, ikääntyneille ja eri tavoin vammaisille ihmisille. Valtion tukema asuntotuotanto on etenkin parin viime vuoden ajan lisäksi ollut merkittävä Suomen rakennusalaan kannatellut tekijä, kun toimiala on varsinkin asuntorakentaminen osalta muuten ollut matalasuhdanteessa.

Kun EU-tasolla etsitään ratkaisuja asunnottomuuden haasteisiin, pitäisi EU:n voimavarat kohdistaa niihin maihin, joissa olemassa olevat rakenteet eivät tue ja vauhdita riittävää asuntotuotantoa. Suomen toimivaa mallia ei pidä muuttaa, vaan asumisen tuotantotukia on syytä jatkaa nykymallin mukaisesti ja entisellä tasolla. Oikea-aikaisilla panostuksilla valtion tukemaan asuntotuotantoon voidaan myös tasapainottaa rakentamisen suhdanteita ja tukea työllisyyttä.

Toimivaksi todettua yhteistä varainhankintajärjestelmäämme voisi hyödyntää maassamme nykyistä laajemminkin. Kuntarahoituksen mahdollisuuksia rahoittaa hyvinvointialueita rajoitti vuonna 2024 Kuntien takauskeskuksen meille asettama 400 miljoonan euron vuosittainen pitkäaikaisen rahoituksen limiitti. Tämä vähentää hyvinvointialueiden rahoitustarjontaa ja kilpailua – ja nostaa muutenkin alijäämäisten hyvinvointialueiden rahoituskustannuksia. Limiitti ei olisi tarpeen, jos hyvinvointialueet liittyvät Kuntien takauskeskuksen jäseniksi tai valtio vastaisi muulla tavoin niiden rahoitukseen tarvittavan varainhankinnan takaamisesta.

” Asuntotuotantojärjestelmästämmä on otettu mallia muualla Euroopassa ja toivottavasti otetaan myös jatkossa.

Kulunut vuosi on tuonut Kuntarahoitukselle uusia merkkipaaluja kestävien investointien vauhdittamisessa. Lokakuussa laskimme liikkeeseen jo kymmenennen vihreän joukkovelkakirjalainan: sen kysyntä osoitti jälleen kerran vahvan asemamme rahoitusalan kansainvälisenä edelläkävijänä. Suurin osa myöntämästämme uudesta pitkäaikaisesta rahoituksesta oli kestävä rahoitusta, ja loppuvuonna testasimme ensimmäisten asiakkaiden kanssa myös uutta rahoitustuotetta, kestävä kehityksen lainaa. Tarjoamme sitä vuodesta 2025 lähtien kunnille, jotka tavoittelevat kasvihuonepäästöjensä vähentämistä ilmastolain tavoitteiden ja laatimansa ilmastosuunnitelman mukaisesti.

Kunnissa tehdään valtavasti ilmastotyötä, eikä Suomi saavuta ilmastotavoitteitaan ilman asiakkaidemme panosta ja esimerkkiä. Kuluneena vuonna jo merkittäväälle osalle kaikista rahoittamistamme hankkeista myönnettiin vihreää tai yhteiskunnallista rahoitusta osoituksena investointien vaikuttavuudesta ja kestävyyydestä.

Kuntarahoituksen toiminnan yhteiskunnallinen vaikutus ja työn merkityksellisyys on useimmille kuntarahoituslaisille tärkein syy tehdä tätä työtä. Kun maailma ympärillämme on isojen muutosten keskellä, on vakauden ja hyvinvoinnin tukeminen entistä tärkeämpää. Suomalaisesta yhteiskunnasta ja pitkäjänteisesti monien vuosikymmenien ajan kehitetystä järjestelmästä on syytä olla ylpeä. Kiitos sen ylläpitämisestä, kehittämisestä ja vahvistamisesta kuuluu asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme, mutta myös omalle henkilökunnallemme. Meillä on merkitystä.



Esa Kallio
toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj



Kuntarahoitus ja vuosi 2024 lyhyesti

Kuntarahoitus turvaa suomalaisen yhteiskunnan toimintakykyä, kehitysmahdollisuuksia ja huoltovarmuutta. Työmme vaikutukset näkyvät suomalaisten elämässä päivittäin.

Kuntarahoitus lyhyesti

Teemme työtä toimivan ja kestäväen Suomen puolesta

Kuntarahoituksella on tärkeä rooli suomalaisen yhteiskunnan kehityksen ja kansalaisten hyvinvointia edistävien investointien mahdollistajana. Turvaamme yhteiskunnan toimintakykyä, kehitysmahdollisuuksia ja huoltovarmuutta myös talouden kriiseissä ja muissa poikkeusolosuhteissa. Tehtävämme on varmistaa rajatun ja julkisia intressejä edistävän asiakaskuntamme rahoituksen saatavuus ja edullisuus kaikissa markkinatilanteissa – niin normaalioloissa kuin myös ympäröivän maailman epävarmuustekijöiden ja kriisitilanteiden keskellä. Työmme vaikutukset näkyvät suomalaisten elämässä päivittäin.

Asiakkaamme luottavat meihin pitkäjänteisenä, vahvana ja johdonmukaisena rahoituskumppanina. Tarjoamme rahoituspalveluita kunta- ja hyvinvointisektoreille sekä valtion tukemaan asuntotuotantoon. Rahoitamme ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vaikuttavia kohteita, kuten kouluja ja päiväkoteja, julkista liikennettä, sairaaloita ja terveyskeskuksia sekä kohtuuhintaista asumista. Asiakkaitamme ovat kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen Aran nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Olemme asiakkaidemme merkittävin rahoittaja.

Huomioimme vastuullisuuden kaikessa toiminnassamme. Asiantuntijamme auttavat asiakkaitamme tekemään talouden, ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestäviä investointipäätöksiä. Tuemme kestäviä investointeja tarjoamalla hinta- ja laatuvarmista hankkeista ilmasto- ja ympäristöystävällisempiin ja laajaa yhteiskunnallista hyötyä tuottaviin investointeihin.

Rahoituksen asiakkaidemme tarpeisiin hankimme kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta, jossa meidät tunnetaan luotettavana ja nopeasti reagoivana yhteistyökumppanina. Varainhankintamme takaa Kuntien takauskeskus.

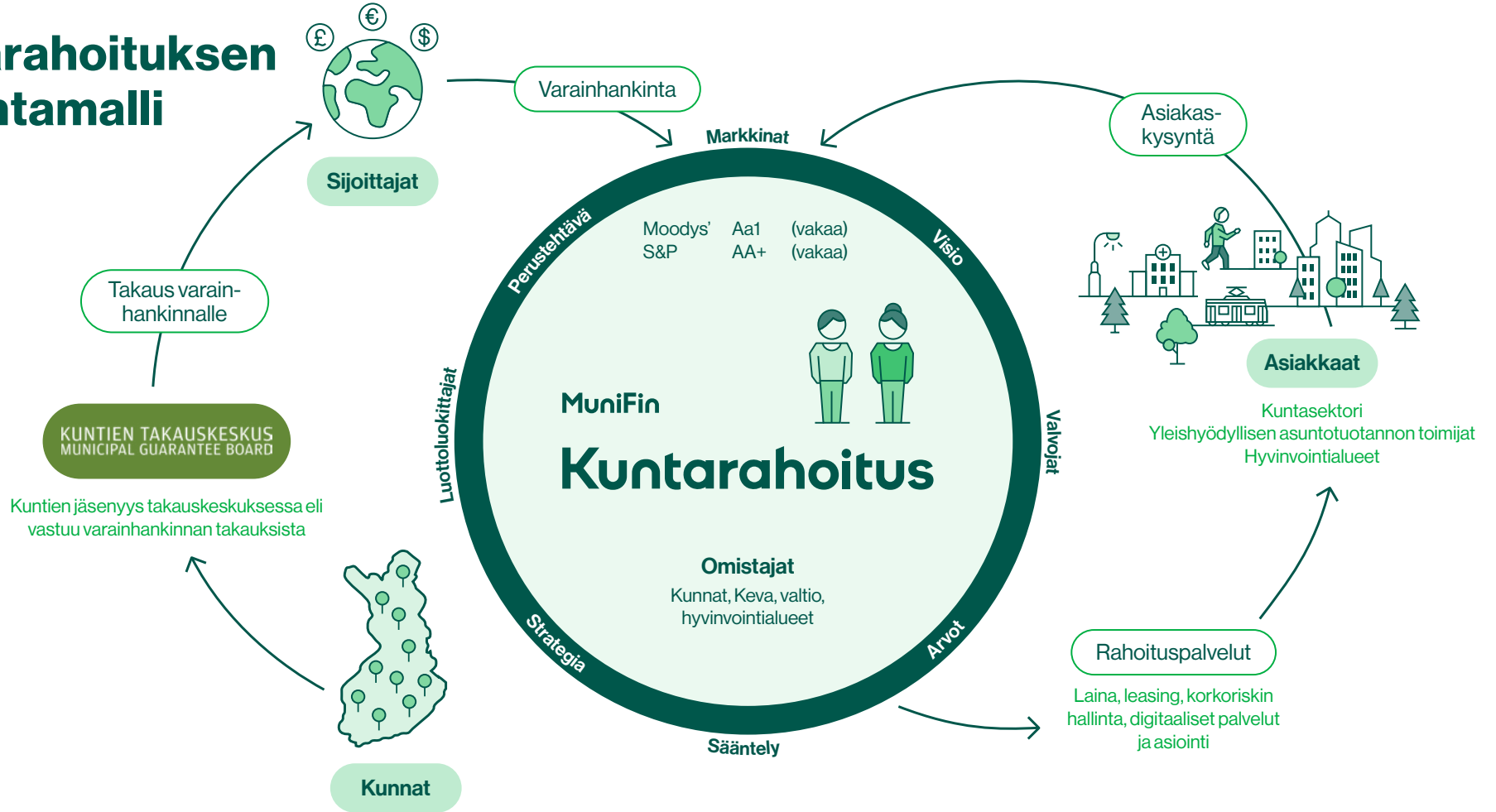
Kuntarahoitus on Suomen suurimpiin kuuluva luottolaitos, jonka keskeisiin omistajiin kuuluvat kunnat, Keva ja Suomen valtio. Tavoitteenamme ei ole voiton maksimointi, vaan pyrimme toiminnassamme asiakkaidemme pitkäaikaiseen etuun.

Kuntarahoituksessa työskentelee 178 rahoituksen ja talouden asiantuntijaa. Haluamme olla kiinnostava, arvojohdettu ja muutoskykyinen työyhteisö.



Kuntarahoitus lyhyesti

Kuntarahoituksen toimintamalli



Kuntarahoitus

Vuosi 2024 lukuina

AA+
Aa1

Luottoluokitus
Standard & Poor's: AA+
Moody's: Aa1



Omistus %

53 / 31 / 16

Kunnat

Keva

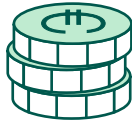
Valtio



Pitkäaikainen
asiakasrahoitus

35,2

miljardia euroa



Vihreän
rahoituksen määrä

6,8

miljardia euroa

ESG-luokitukset

7,2

Sustainalytics-vastuullisuus-
riskiluokitus, 23.5.2024

AA

MSCI, 18.4.2023



C+ Prime

ISS ESG, 18.1.2024



Yhteiskunnallisen
rahoituksen määrä

2,5

miljardia euroa

Avainluvut (konserni)

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

2024

2023

181

miljoonaa euroa

176

miljoonaa euroa



Vähimmäisomavaraisuusaste

2024

2023

12,3 12,0 %

Suositteluhalukkuus (asteikolla 1–7)

6,62



Päätapahtumat 2024

Vuoden 2024 päätapahtumat

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

01

Tammikuu:

10-vuotinen yhden miljardin euron viitelainamme menestyi ennätysvilkailla markkinoilla.

1,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin viitelainamme keräsi siihen mennessä suurimman, 4,4 miljardin dollarin kysynnän.

02

Helmikuu:

Ensimmäinen Norjan kruunuissa liikkeeseen laskemamme yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina sai vahvan vastaanoton.

03

Maaliskuu:

Julkaisimme päivitetyt suositukset vihreiden joukkovelkakirjalainojen raportoinnista yhdessä muiden pohjoismaisten julkisen sektorin liikkeeseenlaskijoiden kanssa.

Laskimme liikkeeseen 250 miljoonan euron Englannin puntamääräisen viitelainan, joka oli kysytty erityisesti keskuspankkien ja virallisten instituutioiden taholta.

04

05

Toukokuu:

Lakkautimme Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran neuvonantopalvelut osana keskittymistämme perustehtäväämme ja sen mukaiseen liiketoimintaan.

06

07

08

09

10

Lokakuu:

Kymmenes vihreä joukkovelkakirjamme keräsi 5,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin kysynnän. Merkintäkirja on historiamme suurin.

Julkaisimme ensimmäisen raporttimme rahoitus- ja sijoitusportfolioiden kasvihuonekaasupäästöistä. Raportti kattaa vuodet 2020–2022.

Loka-marraskuu:

Järjestimme Talous & kunnat -asiakastapahtumien sarjan, jossa käsiteltiin kestävien investointien suunnittelua sekä kuntien toimintaympäristön ja kuntatalouden muutoksia.

11

12

Joulukuu:

Myönsimme ensimmäisen kestävän kehityksen lainan. Tarjoamme sitä kunnille, joilla on voimassa oleva ilmastosuunnitelma. Hinta-alennuksen saaminen vaatii päästötavoitteiden saavuttamista.

Strategia ja vastuullisuus

Kuntarahoituksen strategia korostaa yhtiön perustehtävää rahoituksen saatavuuden varmistajana kaikissa olosuhteissa. Se painottaa myös rooliamme kestävän hyvinvointiyhteiskunnan mahdollistajana.

Strategia

Perustehtävämme on turvata rahoituksen saatavuus ja edullisuus myös epävarmoina aikoina

Kuntarahoituksella on merkittävä suomalaisen yhteiskunnan kehitystä ja toimintavarmuutta turvaava rooli, koska olemme Suomen ainoa kuntasektoriin, valtion tukemaan asuntotuotantoon ja hyvinvointialueiden rahoitukseen keskittynyt luottolaitos. Visiomme on olla asiakkaidemme tärkein rahoituksen kumppani. Päivittäistä työtämme ohjaavat arvot: asiakaskeskeisyys, vastuullisuus ja avoimuus.

Kuntarahoituksen perustehtävä määrittelee paitsi asiakaskuntaamme, myös palvelu- ja tuotetarjoamaamme: kehitämme ja tarjoamme vain perustehtävän toteutumista selvästi tukevia palveluita. Tästä syystä luovuimme vuonna 2024 tytäryhtiömme Inspiran neuvonantoliiketoiminnasta. Sen sijaan suuntaamme voimavaroja konsernin osaamisten, prosessien ja it-järjestelmien kehittämiseen niin, että ne vastaavat tulevaisuuden tarpeita.

Olemme Suomen ainoa kuntasektoriin, valtion tukemaan asuntotuotantoon ja hyvinvointialueiden rahoitukseen keskittynyt luottolaitos.

Viime vuosia leimanneet kriisit, kuten koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota, Lähi-idän kriisin eskaloituminen sekä näitä seurannut talouden epävarmuus ja muutokset geopolitiisessa maailmantilanteessa ovat korostaneet yhteiskunnallista rooliaamme entisestään.

Kuntarahoitus on koko toimintahistoriansa ajan onnistunut toteuttamaan perustehtäväänsä sekä vakaina aikoina että monien kriisien keskellä, myös vuonna 2024.

Kuntarahoituksen liiketoimintamalli ja strategia pitävät yllä kansainvälisten sijoittajien luottamusta. Vahva asiakaskysyntä ja onnistunut varainhankinta lujittivat entisestään asemaamme asiakkaidemme tärkeänä rahoituksen kumppanina.

Visiomme

Olla asiakkaidemme tärkein rahoituksen kumppani



Arvomme

Asiakaskeskeisyys, vastuullisuus, avoimuus



Kuntarahoituksen kestävyysohjelma

Kestävyysohjelma asettaa kestävyystyöllemme vaikuttavat tavoitteet

Vastuullisuuden toteutumista ohjaa kestävyysohjelmamme. Se painottuu erityisesti liiketoiminnan kautta aikaansaamiimme vaikutuksiin ja kirkastaa pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteemme. Keskitymme ennen kaikkea kahteen teemaan: hyvinvointiyhteiskunnan perustaan sekä vihreän siirtymän vauhdittamiseen. Näissä tavoitteenamme on kasvattaa kestävästi asiakasrahoituksen osuutta ja pienentää rahoittamiemme kiinteistöjen päästöjä

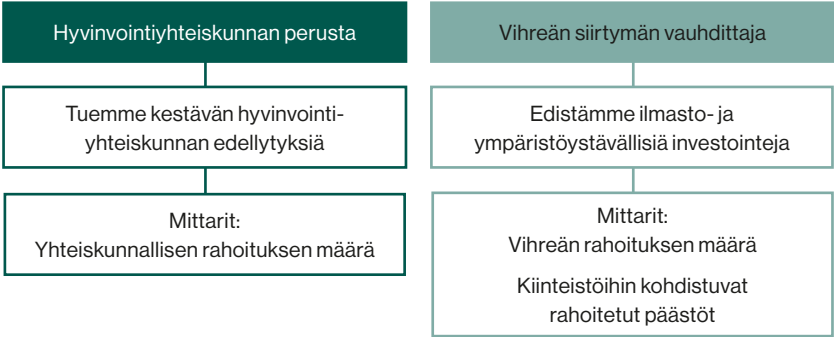
Vastuullisuustyömme vaatii jatkuvaa kehitystyötä, eikä se rajoitu pelkästään kestävyysohjelmassa asettamiimme tavoitteisiin. Vaikka suurin osa ympäristövaikutuksistamme syntyy liiketoimintamme arvoketjussa välillisesti rahoittamamme toiminnan kautta, huomioimme ympäristövastuun myös omassa toiminnassamme muun muassa sitoutumalla Green Office -ohjelmaan, päästöjen kompensointiin ja vähäpäästöiseen työmatkaliikkumiseen.

Kuntarahoitus-konsernilla on WWF:n auditoima Green Office -sertifikaatti. Green Office -työpaikoilla ympäristönäkökulmat huomioidaan laaja-alaisesti toimitiloissa, päätöksenteossa ja toiminnassa. Green Office -työpaikat sitoutuvat jatkuvasti parantamaan toimintansa ympäristövastuullisuutta.

Kompensoimme vuosittain henkilökuntamme liikematkustamisesta syntyvät lentopäästöt sekä järjestämistämme tapahtumista aiheutuvat hiilidioksidipäästöt. Vuonna 2024 estimme 115 tonnia hiilidioksidipäästöjä EU:n päästökauppajärjestelmän kautta. Työmatkustaminen ja tilaisuuksien järjestäminen on vähentynyt toiminnassamme merkittävästi etäteknologian yleistymisen ja tehokkaasti toimivan hybridityöskentelymallimme myötä.

Raportoimme vuosittain toimintamme ilmasto- ja ympäristövaikutuksista. Ymmärrys oman toimintamme sekä rahoituksemme ja likviditeettisijoitustemme päästöistä on tärkeä osa ympäristövastuutamme. Kehitämme valmiuttamme vastata tuleviin kestävyysraportoinnin vaatimuksiin, kuten EU:n CSRD-kestävyysraportointiin, jonka mukaisen kestävyysraportin julkistamme ensimmäisen kerran vuodelta 2025.

Kestävän hyvinvointiyhteiskunnan mahdollistaja



Kestävä kehitys

Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan ihmisten hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa. Yhteiskunnan kestävä sosiaalinen perusta on edellytys ilmastotavoitteiden saavuttamiselle.

Pitkän aikavälin tavoitteiden mittarit

Strategisen tavoitteemme mukaan kestävän rahoituksen osuuden vuonna 2027 tulee olla yhteensä 25 % pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta.

- **Vihreän rahoituksen määrä 25 % pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta vuonna 2030**
Vuonna 2024 vihreän rahoituksen osuus oli 19,0 % asiakasrahoituksestamme (2023: 14,6 %)
- **Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä 8 % pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta vuonna 2030**
Vuonna 2024 yhteiskunnallisen rahoituksen määrä 7,1 % asiakasrahoituksestamme (2023: 6,8 %)
- **Kiinteistöihin kohdistuvat rahoitetut päästöt, päästöintensiteetti 8 kgCO₂e/m² vuonna 2035**
Vuoden 2023 tiedoilla laskettuna portfolion päästöintensiteetti oli 10,8 kgCO₂e/m² (2022: 12 kgCO₂e/m²)

Kuntarahoitus julkistaa vuosittain verkkosivuillaan erilliset vaikutusraportit vihreästä ja yhteiskunnallisesta rahoituksesta. Vuonna 2024 julkaisimme myös ensimmäisen raporttimme rahoitettujen hankkeiden ja sijoituskohteiden päästöistä. Raportti kattaa vuodet 2020–2022.

Case

Kuntarahoitus julkaisi ensimmäisen rahoitus- ja sijoituskohteita koskevan päästöraportin

Lokakuussa 2024 julkaisimme ensimmäisen rahoitus- ja sijoituskohteidemme kasvihuonekaasupäästöjä koskevan raportin. Raportti sisältää tiedot vuosilta 2020, 2021 ja 2022.

Kuntarahoitus on jäsenenä rahoitusalan Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeessa, jonka tavoitteena on ottaa käyttöön yhtenäinen tapa raportoida rahoitustuotteiden kasvihuonekaasupäästöjä. Liittyessämme hankkeeseen vuonna 2022 sitouduimme mittaamaan ja julkaisemaan rahoitukseemme liittyvät päästöt vuoteen 2025 mennessä.

Rahoitettujen kohteiden päästöt muodostavat 99 % kaikista liiketoimintaamme liittyvistä päästöistä. Omien suorien päästöjen vähentämisen lisäksi keskitymme siksi erityisesti pienentämään epäsuoria päästöjä yhdessä asiakkaidemme kanssa, koska siitä syntyy eniten hyödyllisiä vaikutuksia. Keskeistä päästölaskennan kehitystyössä rahoitusallalla on jatkuva datan laadun parantaminen, tavoitteiden seuranta sekä kasvava vuorovaikutus asiakkaiden kanssa.



Mikko Noronen
vastuullisuuspäällikkö

”Raportti osoittaa, että olemme oikealla tiellä rahoitettujen kohteiden päästöjen vähentämisessä. Tämä työ jatkuu ja raportoinnin kehittäminen etenee, kun valmistaudumme CSRD-direktiivin täytäntöönpanoon.”

Liiketoiminta

Kuntarahoituksen rahoitukselle riitti kysyntää, kun kuntien investointitarpeet pysyivät korkealla tasolla. Valtion tukema asuntotuotanto paikkasi rakennusalan matalasuhdannetta. Varainhankintamme menestyi jälleen erinomaisesti talouden ja geopolitiikan epävarmuustekijöistä huolimatta.

Liiketoiminta / Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Rahoituksen kysyntä korkealla tasolla, kestävän rahoituksen kasvu jatkui edelleen

Rahoituksen kysyntä oli vilkasta vuonna 2024, ja pidimme vahvan asemamme asiakaskuntamme merkittävimpänä rahoittajana. Kysyntää kasvattivat kuntasektorin suuri investointitarve ja heikentynyt taloustilanne sekä valtion myöntämät lisävaltuudet valtion tukemaan asuntotuotantoon.

- Suurin osa myöntämästämme uudesta pitkäaikaisesta rahoituksesta oli kestävää eli vihreää tai yhteiskunnallista rahoitusta.
- Pilotoinme uutta kestävän kehityksen lainatuotetta, jota alamme tarjota laajemmin asiakkaille vuodesta 2025 alkaen. Sitä myönnetään kunnille, jotka osoittavat ilmastosuunnitelmalla sitoutumisensa toimenpiteisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Kunnat saavat rahoituksesta hinta-alennuksen, jos ne saavuttavat päästövähennystavoitteensa.
- Jatkoimme digitaalisten palvelujemme kehittämistä digitalisoimalla leasingtuotteiden tarjousprosessin.
- Hyvinvointialueille myönnettävää rahoitustamme rajoitti Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti, joka rajasi Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän pitkäaikaisen rahoituksen 400 miljoonaan euroon. Valtioneuvoston hyvinvointialueille myöntämät lainanottovaltuudet ja niihin pohjautuvat rahoitustarpeet olivat huomattavasti myönnettyä limiittiä suuremmat.

Pitkäaikaisen uuden rahoituksen määrä 2024

5,1 mrd. €

2023: 4,3 mrd. €

josta oli lainoja

4,8 mrd. €

2023: 4,1 mrd. €

ja leasingrahoitusta

0,2 mrd. €

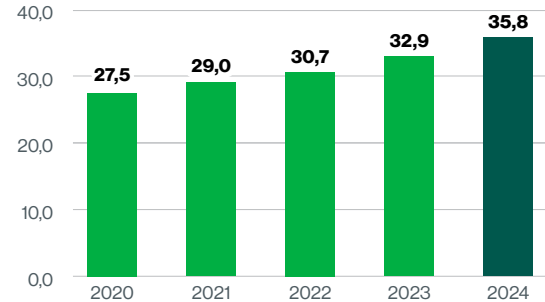
2023: 0,2 mrd. €

Lyhytaikaisen rahoituksen määrä 2024

1,8 mrd. €

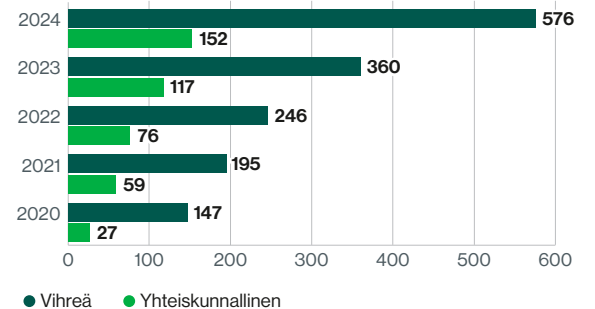
2023: 1,6 mrd. €

Pitkäaikaisen rahoituksen kehitys 2020–2024, miljardia €



Pitkäaikaisen rahoituksen määrä ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen hankkeiden määrän kehitys 2019–2023



● Vihreä ● Yhteiskunnallinen

Liiketoiminta / Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Vihreän rahoituksen määrä

6,8 mrd. €

2023: 4,8 mrd. €

Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä

2,5 mrd. €

2023: 2,2 mrd. €

tCO₂

69 278

Vihreän rahoituksen hankkeiden vuosittaiset vältetyt/vähennetyt hiilidioksidipäästöt

MWh

81 056

Vihreän rahoituksen hankkeiden vuosittainen energiansäästö (vältetty/vähennetty)

Asiakasliiketoiminnan kannalta keskeiset vastuullisuusmittarit

- Asiakastyytyväisyys erittäin hyvällä tasolla
- Asiakaskoulutukset, -seminarit ja -tapahtumat

Case

Rahoitusprosessin digitalisoiminen tehostaa työtä ja parantaa asiakaskokemusta

Olemme jo vuodesta 2021 keskittyneet asiakkaiden rahoitusprosessin tehokkuuden ja sujuvuuden kehittämiseen. Lyhytaikaisen rahoituksen hakeminen on täysin digitaalista ja myös pitkäaikaisesta rahoituksestamme suurin osa haetaan verkossa asioimalla.

Vuonna 2024 digitalisoimme leasingtuotteiden tarjousprosessin. Lisäksi keskityimme sisäisen käsittelyn sujuvoittamiseen erityisesti rahoitussopimuksiin tehtävien muutosten osalta.

Asiakassuhteidemme ydin on timanttinen palvelu. Kun asiakastyön sisäinen läpinäkyvyys ja tehokkuus paranevat, henkilökohtaiseen palveluun jää enemmän aikaa ja työkuormitus vähenee.



Noora Huhtio
kehityspäällikkö

” Rahoitusprosessin uudistamisessa johtolankanamme on sujuvan käsittelyn varmistaminen: kun työvälineet ja käsittelyvaiheet tukevat palvelun sujuvuutta, uusien digiasioinnin ominaisuuksien käyttöönotto on alkumetreiltä lähtien merkittävä parannus asiointikokemukseen.”

Varainhankinta

Ennätyksellinen vihreiden joukkovelkakirjalainojen vuosi

Kuntarahoituksen varainhankinnan strategiana on hajauttaa varainhankinta valuutoittain ja maturiteeteittain sekä maantieteellisesti eri sijoittajaryhmittäin. Strategiamme on osoittautunut erityisen toimivaksi turvallisuus- ja talouspoliittisten epävarmuustekijöiden keskellä, jotka jatkuivat myös vuonna 2024.

- Pääsymme kansainvälisille pääomamarkkinoille säilyi vahvana ja viitelainamme menestyivät erinomaisesti. Järjestimme vuoden aikana viisi viitelainaa.
- Laskimme vuoden aikana liikkeeseen ennätykselliset kolme vihreää joukkovelkakirjalainaa. Lokakuussa liikkeeseen laskemamme yhden miljardin Yhdysvaltain dollarin vihreä joukkovelkakirjalaina oli lajissaan jo kymmenes. Se keräsi myös Kuntarahoituksen historian suurimman merkintäkirjan, 5,5 miljardia dollaria.
- Vuosi 2024 oli ennätyksellinen kestävien liikkeenlaskujen määrällä mitaten. Myös kestävien joukkovelkakirjalainojemme valuuttavalikoima kasvoi, kun laskimme vuoden aikana liikkeeseen sekä ensimmäisen yhteiskunnallisen ja vihreän joukkovelkakirjan Norjan kruunuissa että ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjalainan Ruotsin kruunuissa.
- Luottoriskilisät kasvoivat merkittävästi euroalueen SSA-liikkeeseenlaskijoilla (Sovereigns, Supranationals, Agencies), joihin Kuntarahoituskin kuuluu.

Varainhankinnan päätapahtumat



Pitkäaikaisen uuden varainhankinnan määrä 2024

8,9 mrd. €

2023: 10,1 mrd. €

Varainhankintajärjestelyiden määrä

70 kpl

2023: 87 kpl

Varainhankinnan valuuttojen määrä

9 kpl

2023: 12 kpl

Lyhytaikaisten velkasitoumusten määrä 2024 lopussa

3,4 mrd. €

2023: 4,0 mrd. €

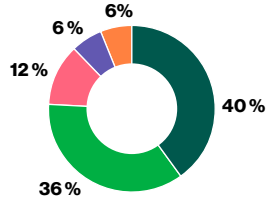
Varainhankinnan kokonaismäärä 2024 lopussa

46,7 mrd. €

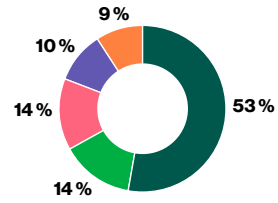
2023: 43,3 mrd. €

Pitkäaikainen uusi varainhankinta 2024

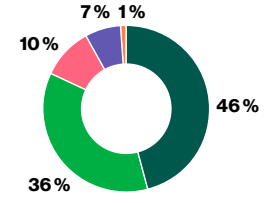
Valuutoittain



Alueittain



Sijoittajatyypeittäin



- Yhdysvaltain dollari (USD)
- Euro (EUR)
- Englannin punta (GBP)
- Norjan kruunu (NOK)
- Muut valuutat

- Eurooppa pl. Pohjoismaat
- Pohjoismaat
- Aasian ja Tyynenmeren alue
- Afriikka ja Lähi-itä
- Pohjois- ja Etelä-Amerikka

- Pankit
- Keskuspankit ja muut instituutiot
- Varainhoitajat
- Vakuutus- ja eläkeyhtiöt
- Vähittäissijoittajat

Varainhankintaluokittain



Varainhankinnan kannalta keskeiset vastuullisuusmittarit

- Pankkimielikuvatutkimus

Case

Historiamme kymmenes vihreä joukkovelkakirjalaina juhlisti kestävän varainhankinnan huippuvuotta

Kuntarahoitus on vihreän rahoituksen edelläkävijä Suomessa: vuonna 2016 laskimme liikkeeseen Suomen ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjalainan.

Vuosi 2024 oli Kuntarahoitukselle ennätysvuosi vihreiden joukkovelkakirjalainojen volyymilla mitaten, ja laskimme ensimmäistä kertaa vuoden aikana liikkeeseen peräti kolme vihreää joukkovelkakirjalainaa. Näistä lokakuussa liikkeeseen laskettu yhden miljardin Yhdysvaltain dollarin vihreä joukkovelkakirjalaina oli lajissaan jo kymmenes.

Kestävyysohjelmamme mukainen tavoite on nostaa kestävän rahoituksen osuus koko portfoliossamme kolmannekseen vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2024 vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen osuus kokonaisrahoituksestamme oli 26,1 prosenttia, joten kasvu etenee hyvää tahtia tavoitteen mukaisesti.



Joakim Holmström
johtaja,
Pääomamarkkinat ja
vastuullisuus

”Vihreät ja yhteiskunnalliset joukkovelkakirjalainamme ovat olleet sijoittajien keskuudessa hyvin haluttuja. Kymmenes vihreä joukkovelkakirjalainamme keräsi historiamme suurimman, peräti 5,5 miljardin dollarin merkintäkirjan.

Likviditeetin hallinta

Likviditeetin hallinnassa painotus korkeassa likviditeetissä ja vastuullisuudessa

Kuntarahoituksen pitkän aikavälin riskinottohalukkuuden mukaan kokonaislikviditeetin on riitettävä vastaamaan velvoitteisiimme ilman uutta varainhankintaa vähintään 12 kuukauden ajan. Vuoden 2024 lopun kokonaislikviditeettimme ilman uutta varainhankintaa riittäisi velvoitteiden kattamiseen lähes 15 kuukauden ajan. Vuonna 2023 luku oli 16 kuukautta.

- Likviditeettiasema on pidetty vahvana vuonna 2024. Tavoitteenamme on varmistaa sijoitusten hyvä likviditeetti kaikissa markkinatilanteissa ja se näkyy toiminnassamme.
- Kannattavuuden ohella seuraamme sijoitustemme vastuullisuutta, ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä hyvää hallintoa kuvaavalla ESG-luokituksella (Environmental, Social and Governance) ja likviditeetin hallintaamme tukee vastuullisen sijoittamisen viitekehys.

Kokonaislikviditeetti

11,9 mrd. €

2023: 11,6 mrd. €

Talletukset keskuspankkiin

7,8 mrd. €

2023: 8,0 mrd. €

Sijoitukset likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin

4,0 mrd. €

2023: 3,6 mrd. €

Rahamarkkinatalletukset luottolaitoksiin

0,09 mrd. €

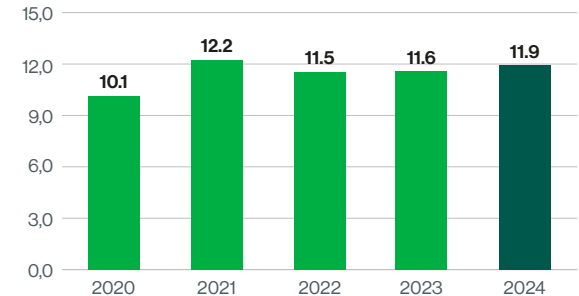
2023: 0,07 mrd. €

Arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus

AA+

2023: AA+

Kokonaislikviditeetin kehitys 2020–2024, miljardia €



Liiketoiminta / Likviditeetinhallinta

Likviditeettisijoitusten ESG-luokitus / vertailuindeksi

7,70 / 7,51

2023: 7,59 / 7,41

Suorien vastuullisten sijoitusten määrä

870 milj. €

2023: 635 milj. €

Vastuullisten sijoitusten osuus

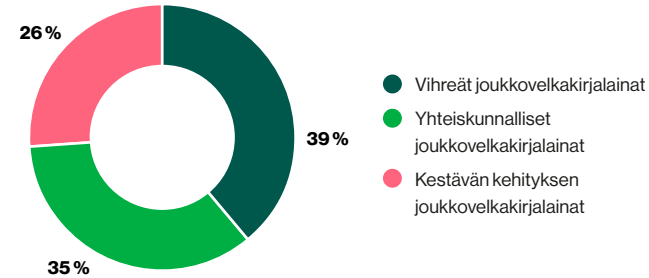
21,5 %

2023: 17,4 %

Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa omaan vihreään
ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan**14,9 %**

2023: 14,0 %

Kuntarahoituksen vastuulliset SRI-sijoitukset



Vastuullisten SRI-sijoitusten kokonaissumma, 879 miljoonaa €.

Likviditeetinhallinnan keskeiset vastuullisuusmittarit

- Sijoitussalkun ESG-luku verrattuna vertailuarvoindeksiin
- Vastuullisten SRI-sijoitusten kokonaissumma

Organisaatio

Kuntarahoitukselle myönnettiin jälleen Innostavimmat työpaikat -tunnustus. Henkilöstömme arvostaa erityisesti työnantajan joustavuutta, ammatillisen kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista sekä työyhteisön ilmapiiriä. Tätä tukevat tehokkaat ja jatkuvasti kehittyvät toimintatapamme ja finanssialan sääntelyyn vastaavat politiikat.

Henkilöstö

Työn yhteiskunnallinen merkitys motivoi henkilöstöämme

Vuonna 2024 panostimme lähijohtamiseen ja perehdytykseen sekä hybridityön tukemiseen. Hybridityöstä on tullut vakiintunut työskentelytapa, jota henkilökuntamme arvostaa. Se on myös tärkeä keino edistää työn ja vapaa-ajan tasapainoa.

Osaamisen kehittäminen on yksi keskeisistä strategiamme kulmakivistä. Vuonna 2024 panostimme osaamisen tunnistamiseen ja oppimisen mahdollisuuksiin. Uudistimme tavoite- ja kehityskeskustelumallia tavalla, joka huomioi entistä paremmin osaamisen kehittämisen tarpeet. Tämä uudistus sai henkilöstöltä hyvää palautetta.

Mittaamme henkilöstötyytyväisyyttämme vuosittain riippumattoman tutkimusyrityksen toteuttamalla anonyymillä kyselyllä. Vuoden 2024 henkilöstökokemustutkimuksesta saimme jo kolmatta kertaa peräkkäin Vuoden innostavimmat -työpaikat tunnustuksen. Tulos parani jälleen hieman aiempiin vuosiin nähden ja on korkeampi kuin suomalaisissa asiantuntijaorganisaatioissa keskimäärin. Kuntarahoituslaiset arvostavat muun muassa työnsä yhteiskunnallista merkitystä, joustavuutta ja kiinnostavuutta, työilmapiiriä sekä työnantajan antamaa tukea ammatilliseen kehitykseen ja hyvinvointiin. Myös palkitseminen koetaan hyvin oikeudenmukaiseksi.

Yhdenvertaisuus, monimuotoisuuden ja erilaisuuden arvostaminen sekä mahdollisuus osallistua ovat tärkeitä kulttuurissamme, ja edistämme niitä työyhteisön kehittämis-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Emme hyväksy syrjintää ja edistämme yhdenvertaisia mahdollisuuksia, ja arvostamme ja hyödynnämme erilaista osaamista ja kokemusta. Vaalimme yhteisöön kuulumisen tunnetta myös sitoutumalla yhteisiin arvoihin ja

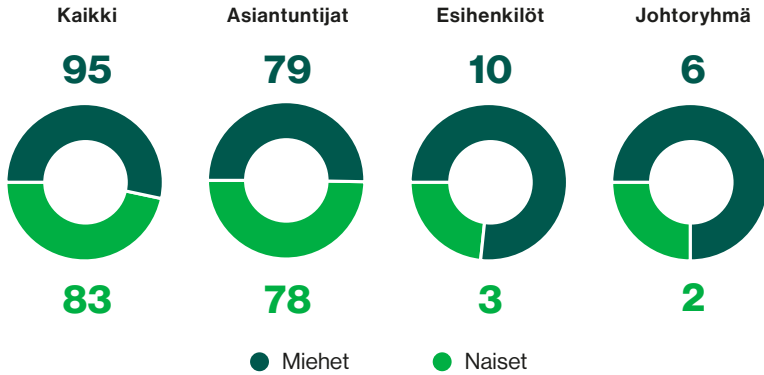
tavoitteisiin. Haluamme, että jokainen voi kokea kuuluvansa yhdenvertaisena joukkoon ja että kaikkia arvostetaan sellaisina kuin he ovat.

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli vuoden 2024 lopussa 178 henkilöä (185).

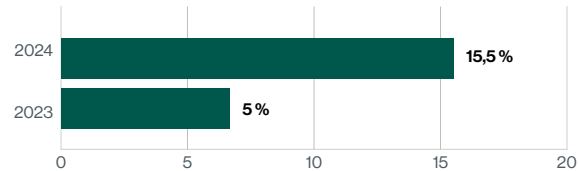
Henkilöstön kannalta keskeiset vastuullisuusmittarit

- Henkilöstötyytyväisyys hyvällä tasolla
- Hallituksen sukupuolijakauma
- Johtoryhmän sukupuolijakauma
- Esihenkilöiden sukupuolijakauma
- Työntekijöiden sukupuolijakauma
- Henkilökunnan vastuullisuuskoulutuksen suoritusprosentti 100 %
- Koulutuspäivät / työntekijät
- Palkkaerot sukupuolten välillä
- Työntekijöiden vaihtuvuus
- Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen

Työntekijöiden sukupuolijakauma



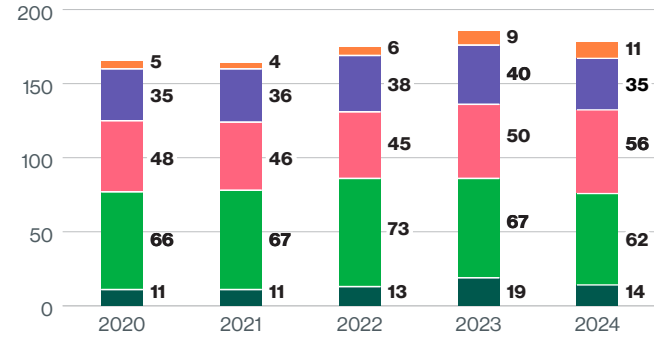
Työntekijöiden vaihtuvuus



TyEL-maksuluokka

1 TyEL-maksuluokka kertoo siitä, kuinka paljon yrityksessä on ollut maksuluokkaan vaikuttavia työkyvyttömyyseläkkeitä. Mitä alhaisempi luokka, sitä vähemmän työkyvyttömyyseläkkeitä.

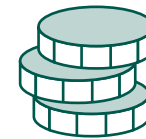
Työntekijöiden ikäjakauma ja henkilöstömäärän kehitys



- 20-29 v
- 30-39 v
- 40-49 v
- 50-59 v
- 60 v ja yli

Vuoden 2024 lopussa Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli 178 henkilöä.

Palkkaero sukupuolten välillä vastaavissa tehtävissä



2 % naisten eduksi

Palkkaero sukupuolten välillä vastaavan vaativuuden tehtävissä. Tasa-arvoisen palkkauksen pohjan muodostaa tehtävien vaativuusluokittelu, jonka perusteella palkkaus määräytyy. Toteutamme myös vuosittain ulkopuolisen tahon toteuttaman palkkauksen tasa-arvoselvityksen.

Hallinto

Varmistamme tehokkaasti hyvän hallintotavan toteutumista

Finanssitoimiala on tiukasti säännelty ja valvottu. Toimintaamme ohjaavat luottolaitoksia koskeva lainsäädäntö ja siihen liittyvät viranomaisohjeet. Ne sisältävät huomattavan määrän hallinnon järjestämistä koskevia vaatimuksia, joita noudatamme toiminnassamme. Toimintaamme valvovat Euroopan keskuspankin pankkivalvonta ja Suomen Finanssivalvonta.

Meille on tärkeää, että Kuntarahoituksen hallintotapa on ammattimaista, tehokasta ja luo perustan terveelle ja menestyvälle liiketoiminnalle. Kuntarahoitus edistää päätöksenteossaan ja rakenteissaan vastuullisuutta yli lakisääteisten minimivaatimusten. Sitoutuminen vastuulliseen hallintotapaan näkyy arvoissamme, strategiassamme ja toiminnassamme.

Finanssisektorilla sääntelykehitys on jatkuvaa ja yhtiömme hallinnon on pystyttävä jatkuvasti täyttämään uudistuvaan sääntelyyn liittyvät vaatimukset. Seuraamme aktiivisesti sääntelykehitystä ja pyrimme myös tarpeen mukaan vaikuttamaan kannanotoilla valmisteilla oleviin sääntelyhankkeisiin. Historiamme aikana ei ole ilmennyt olennaisia sääntelyrikkkeitä, joista olisi seurannut Kuntarahoitukselle viranomaisankitoita.

Käytössä olevien sisäisten kontrollien lisäksi compliance-yksikkömme valvoo toimintamme sääntelymukaisuutta valvontasuunnitelman mukaisesti sekä neuvoo ja tukee organisaatiota sääntelyn noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä. Verkkosivuillamme on whistleblowing-kanava, jonka kautta voi raportoida epäilyt väärinkäytöksistä tarvittaessa nimettömästi.

Raportoimme toimivalle johdolle ja hallitukselle olennaisen sääntelyn vastaisen toiminnan kuukausittain osana yhtiön koko riskiasemaa koskevaa raportointia. Raportointikäytäntö on osa riskinottohalukkuutemme viitekehystä.

Linjaamme yhtiömme päätöksentekoon liittyvät periaatteet ja vastuut hallituksen hyväksymässä Corporate Governance -politiikassa, ja kuvaamme niitä vuosittain julkaistavassa selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Toimintaamme ohjaavat myös yhtiömme hallituksen hyväksymä vastuullisuuspolitiikka sekä eettiset periaatteet, jotka antavat tukea päätöksenteolle erityisesti silloin, kun muita pakottavia ohjeita tai normeja ei ole sovellettavissa.

Hallinnon kannalta keskeiset vastuullisuusmittarit

- Sustainalyticsin vastuullisuusriskiluokitus (ESG risk rating)
- Sääntelyrikkomukset

Organisaatio / Hallinto

Vastuulliseen hallintotapaan kuuluu myös henkilöstöpolitiikka. Työsuhteen ehdoissamme noudatamme Suomen lakia ja rahoitusalan työehtosopimusta (TES) yleissitovana, ja kaikki työntekijämme kuuluvat työehtosopimuksen piiriin.

Kuntarahoitus on liittynyt Yhdistyneiden kansakuntien eli YK:n Global Compact -aloitteeseen. Sitoudumme omaksumaan, tukemaan ja toteuttamaan omassa vaikutuspiirissämme Global Compactin ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyviä perusarvoja ja näihin liittyviä periaatteita. Edellytämme vastuullista toimintatapaa myös yhteistyökumppaneiltamme.

Sitoutuminen vastuulliseen hallintotapaan näkyy arvoissamme, strategiassamme ja toiminnassamme.

Jäsenyydet järjestöissä, verkostoissa, hankkeissa ja edunvalvontaorganisaatioissa

- European Association of Public Banks
- FIBS Pro – kestävän liiketoiminnan yritysverkosto
- Finsif – Suomen vastuullisen sijoittamisen foorumi
- Green Building Council Finland
- Hinku-verkosto ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöille
- International Capital Market Association ICMA
- International Swaps and Derivatives Association ISDA
- Nordic Capital Markets Forum
- Partnership for Carbon Accounting Financials PCAF
- WWF Green Office

Sitoumukset

- Suomen valtioneuvoston kanslian sitoumus 2050
- YK:n Global Compact -aloite

Vastuullisuus- raportoinnin periaatteet ja mittaristo

Raportoimamme vastuullisuusmittarit perustuvat Kuntarahoituksen strategiaan, kestävyysohjelmamme tavoitteisiin ja vuonna 2023 toteutettuun olennaisuusanalyysiin. Vuonna 2024 kehitimme vastuullisuusraportointiamme vastaamaan EU:n kestävyysraportoinnin direktiivin vaatimuksia: CSRD:n mukainen raportointivelvollisuus koskee Kuntarahoitusta vuoden 2026 alusta alkaen.

Vastuullisuusraportoinnin periaatteet

EU:n kestävyysraportoinnin direktiivin CSRD:n vaatimukset ohjaavat vastuullisuusraportointimme jatkokehitystä

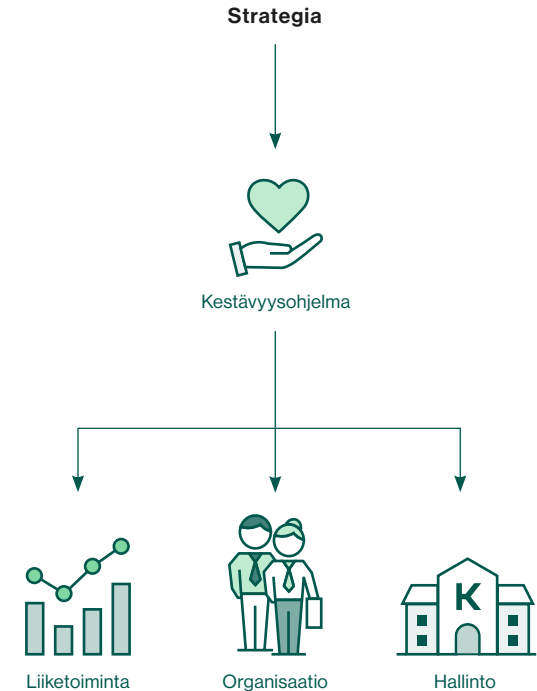
EU-direktiivi ei-taloudellisen tiedon raportointivaatimuksista ei koske Kuntarahoitusta eikä kirjanpitolaki velvoita meitä vastuullisuusraportointiin. Olemme huomioineet GRI-standardin meille soveltuvia sisältöjä ja teemoja raportoinnissamme, mutta raporttimme ei ole GRI-standardin mukainen.

EU:n kestävyysraportoinnin direktiivi (CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive) koskee Kuntarahoitusta vuoden 2026 alusta alkaen, jolloin tulemmme osana toimintakertomustamme raporttoimaan vuoden 2025 tietoja. Vuonna 2024 jatkoimme valmistautumista direktiivin mukaisiin raportointivaatimuksiin.

Toimintamme vastuullisuus toteutuu erityisesti liiketoimintamme, organisaatiomme ja hallintomme kautta. Olemme koonneet keskeiset vastuullisuusmittarimme vastuullisuuden mittaristoon, johon voi tutustua tämän raportin sivulta 28 alkaen. Raportoimamme vastuullisuusmittarit perustuvat Kuntarahoituksen strategiaan, kestävyysohjelman tavoitteisiin ja olennaisuusanalyysiin.

Vastuullisuuden mittareita voidaan tarvittaessa muuttaa, mutta muutosten on oltava linjassa yhtiömme vastuullisuusstrategiassa määriteltujen pääteemojen kanssa. Mahdolliset päivitykset olennaisuusanalyysiin voivat myös vaikuttaa raporttoimiimme mittareihin.

Vuosikertomuksessa julkaistujen vastuullisuusmittareiden ohella julkaisemme vuosittain myös vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen vaikutusraportit. Kuntarahoituksen vuosikertomuksen vastuullisuusraportointi ei ole ulkopuolisen toimijan varmentamaa.



Vastuullisuuden mittaristo

Vastuullisuuden mittaristo

Vastuullisuuden tunnusluvuilla seuraamme strategian ja kestävyysohjelman toteutumista

Pääteemat	Mittari	2024 suoriutuminen	Raja-arvot
Kunta-rahoituksen kestävyys-ohjelma	Kiinteistöihin kohdistuvat rahoitetut päästöt, Päästöintensiteetti 8 kgCO ₂ e/m ² 2035	10,8 kgCO ₂ e/m ²	Vihreä: Tavoiteuran mukainen kehitys Oranssi: Tavoiteuraa hitaampi kehitys Punainen: Ei kehitystä
	Vihreän rahoituksen määrä 25 % pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta 2030	19,0 %	Vihreä: Tavoiteuran mukainen kasvu Oranssi: Tavoiteuraa hitaampi kasvu Punainen: Ei kasvua
	Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä 8 % pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta 2030	7,1 %	Vihreä: Tavoiteuran mukainen kasvu Oranssi: Tavoiteuraa hitaampi kasvu Punainen: Ei kasvua
Strateginen tavoite (2027)	Kestävän rahoituksen osuus pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta 25 % (2024 tavoite 20 %)	26,1 %	Vihreä: Osuuden kasvu on kasvu-uralla Oranssi: Osuuden kasvu 1–2 %-yksikköä alle kasvu-uran Punainen: Osuuden kasvu yli 2 %-yksikköä alle kasvu-uran
Henkilöstö	Henkilöstötyytyväisyys hyvällä tasolla	AA Hyvä	Vihreä: AA Hyvä, AA+ Hyvä+, AAA Erinomainen Oranssi: A Tydyttävä, A+ Tydyttävä + Punainen: C Heikko, B Välttävä
	Esihenkilöiden sukupuolijakauma	76/24	Vihreä: 40–60 % (toista sukupuolta) Oranssi: 61–79 % tai 21–39 % (toista sukupuolta) Punainen: 80 % tai suurempi / 20 % tai alle (toistasukupuolta)
	Hallituksen sukupuolijakauma	62,5/37,5	Vihreä: 40–60 % (toista sukupuolta) Oranssi: 61–79 % tai 21–39 % (toista sukupuolta) Punainen: 80 % tai suurempi / 20 % tai alle (toista sukupuolta)
	Henkilökunnan vastuullisuuskoulutuksen suoritusprosentti 100 %	100 %	Vihreä: 95 % Oranssi: 90 – 95 % Punainen: < 90 %
	Johtoryhmän sukupuolijakauma	75/25	Vihreä: 40–60 % (toista sukupuolta) Oranssi: 61–79 % tai 21–39 % (toista sukupuolta) Punainen: 80 % tai suurempi / 20 % tai alle (toista sukupuolta)

Jatkuu seuraavalla sivulla ➡

Vastuullisuuden mittaristo

Pääteemat	Mittari	2024 suoriutuminen	Raja-arvot
Henkilöstö	Koulutuspäivät / työntekijät	3,5	Vihreä: ≥ 4 Oranssi: 2–3,9 Punainen: < 2
	Palkkaerot sukupuolten välillä	2 %	Vihreä: vaatavuusluokittain tarkasteltuna, keskiarvo ero enintään 3 % Oranssi: vaatavuusluokittain tarkasteltuna, keskiarvo ero 3,1–5 % Punainen: vaatavuusluokittain tarkasteltuna, keskiarvo ero yli 5 %
	Työntekijöiden sukupuolijakauma	53/47	Vihreä: 40–60 % (toista sukupuolta) Oranssi: 61–79 % tai 21–39 % (toista sukupuolta) Punainen: 80 % tai suurempi / 20 % tai alle (toista sukupuolta)
	Työntekijöiden vaihtuvuus	15,5 %	Vihreä: ≤ 10 % Oranssi: 10,1–13 % Punainen: > 13 %
Hallinto	Sustainalyticsin vastuullisuusriskiluokitus (ESG risk rating)	7,2	Vihreä: Tavoiteuran mukainen kehitys Oranssi: Kehitystä edellisvuoteen, mutta jääden tavoiteurasta Punainen: Heikennys edellisvuoteen
	Sääntelyrikkomukset	Ei rikkomuksia	Vihreä: Ei rikkomuksia Oranssi: Sääntelyn tai viranomaismääräysten/-ohjeiden noudattamatta jättämisestä aiheutuva, toimenpiteitä edellyttävä valvontaviranomaisen päätös, josta ei seuraa viranomaissanktiota Punainen: Viranomaissanktio (rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu)

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Vastuullisuuden mittaristo

Pääteemat	Mittari	2024 suoriutuminen	Raja-arvot
Rahoitus ja muut palvelut	Asiakastyytyväisyys erittäin hyvällä tasolla	6,21	Vihreä: ≥ 5,5 Oranssi: 4–5,4 Punainen: < 4
	Asiakaskoulutukset, -seminaarit ja -tapahtumat	27	Vihreä: ≥ 16 kpl / vuosi Oranssi: 11–15 kpl / vuosi Punainen: ≤ 11 kpl / vuosi
Varain-hankinta	Pankkimielikuvatutkimus	1	Vihreä: Sija 1 tai 2 luokassamme Oranssi: Sija 3 tai 4 luokassamme Punainen: Alle 4. sija luokassamme
Likviditeetin hallinta	Sijoitussalkun ESG-luku verrattuna vertailuarvoindeksiin	Yli	Vihreä: Yli vertailuarvon Punainen: Alle vertailuarvo
	Vastuullisten SRI-sijoitusten kokonaissumma	14,9 %	Vihreä: ≥ 10 % ulkonaolevasta vastuullisesta varainhankinnasta Oranssi: 8–10 % ulkonaolevasta vastuullisesta varainhankinnasta Punainen: ≤ 8 ulkonaolevasta vastuullisesta varainhankinnasta

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024



Hallitus ja johtoryhmä

Hallitus ja johtoryhmä 31.12.2024

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet vuosittain, ja jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Vuoden 2024 varsinainen yhtiökokous valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti kahdeksan jäsentä hallitukseen kaudelle 2024–2025 (varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen).



Kari Laukkanen, s. 1964

puheenjohtaja, hallituksen jäsen
vuodesta 2018

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: Hallitusammattilainen ja
rahoitusalan konsultti

Keskeiset muut luottamustoimet:
Emittor Oy, hallituksen puheenjohtaja ja
Lauvest Oy, toimitusjohtaja, hallituksen
puheenjohtaja (Kari Laukkasen
omistama konsultointiyhtiö)

Riippumattomuus: Riippumaton
yhtiöstä sekä merkittävistä
osakkeenomistajista

**Aiempi keskeinen työhistoria ja
luottamustoimet:**

Pitkä ja monipuolinen kansainvälisen
pankkitoiminnan kokemus globaalien
pankkikonsernin eri tehtävissä
(Citigroup 1990–2016, josta viimeiset 13
vuotta Suomen toimintojen maajohtaja).



Maaria Eriksson, s. 1967

varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen
vuodesta 2019

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri,
CEFA

Päätoimi: Sijoitusjohtajan varahenkilö,
operatiivinen johtaja, sijoitukset, Keva

Keskeiset muut luottamustoimet:
Oulun yliopisto, sijoitusvaliokunnan
jäsen; Kirkon eläkerahasto,
johtokunnan varajäsen

Riippumattomuus: Riippumaton
yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä
osakkeenomistajista (merkittävän
osakkeenomistajan palveluksessa)

**Aiempi keskeinen työhistoria ja
luottamustoimet:**

Pitkä ja monipuolinen kokemus
pääomamarkkinatehtävistä
Kevassa, Suomen suurimmassa
työeläkevakuutusyhtiössä (vuodesta
1998) ja tätä ennen pankkisektorilla
salkunhoitajana ja ekonomistina
(Merita 1996–1998) ja Suomen
Pankissa ekonomistina (1994–1996).



Markku Koponen, s. 1957

hallituksen jäsen vuodesta 2018

Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti,
varatuomari, EMBA

Päätoimi: Hallitusammattilainen

Keskeiset muut luottamustoimet:

–

Riippumattomuus: Riippumaton
yhtiöstä sekä merkittävistä
osakkeenomistajista

**Aiempi keskeinen työhistoria
ja luottamustoimet:**

Pitkä ja
monipuolinen työkokemus yhdessä
Suomen suurimmista finanssiryhmistä,
erityisesti viestintä, lakiasiat ja
pankkisääntely (OP-Ryhmä 1985–2017,
mistä yli 20 vuotta johtokunta- ja
hallitustehtävissä).



Tuomo Mäkinen, s. 1972

hallituksen jäsen vuodesta 2021

Koulutus: Kauppatieteiden maisteri

Päätoimi: Rahoituspäällikkö,
Helsingin kaupunki

Keskeiset muut luottamustoimet:

–

Riippumattomuus: Ei-riippumaton
yhtiöstä eikä merkittävistä
osakkeenomistajista (merkittävän
osakkeenomistajan ja asiakkaan
palveluksessa)

**Aiempi keskeinen työhistoria ja
luottamustoimet:** Pitkä kokemus
Helsingin kaupungin (vuodesta
2000) talous- ja rahoitushallinnon
tehtävistä. Vuodesta 2014 toiminut
kaupungin ylimmässä johdossa
rahoituspäällikkönä.

Hallitus ja johtoryhmä 31.12.2024



Elina Stråhlman, s. 1979
hallituksen jäsen vuodesta 2024
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Päätoimi: Talousjohtaja (CFO), Enento Goup Oy
Keskeiset muut luottamustoimet: hallitusjäsenyydet Enento-konserniin kuuluvissa yhtiöissä: Suomen Asiakastieto Oy, UC Ab, Emaileri Oy, UC Affärsinformation Ab, Proff Ab, Proff As, Proff Aps
Riippumattomuus: Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet: Pitkä kokemus (vuodesta 2004) tilintarkastuksen ja taloushallinnon asiantuntija- ja johtotehtävistä (EY, Fortum, Finnair Oy). Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunnan jäsen 2019–2021.



Denis Strandell, s. 1958
hallituksen jäsen vuodesta 2020
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Päätoimi: Hallitusammattilainen
Keskeiset muut luottamustoimet: –
Riippumattomuus: Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet: Hangon kaupunginjohtaja (2015–2024), pitkä ja monipuolinen kokemus pääoma-markkinatehtävistä ja sijoituspalvelujen tarjoamisesta pankki- ja sijoituspalvelukonserneissa Suomessa ja Pohjoismaissa (1986–2011, Protos, Aktia, Unibank Danske Bank, FIM). Pitkä kokemus (2000 lähtien) suomalaisesta kuntasektorin hallinnosta Kirkkonummen kaupunginvaltuustossa ja hallituksessa ennen Hangon kaupunginjohtajan tehtävää (2015–2024).



Leena Vainiomäki, s. 1961
hallituksen jäsen vuodesta 2021
Koulutus: Valtiotieteiden maisteri, MBA
Päätoimi: Hallitusammattilainen
Keskeiset muut luottamustoimet: Veikkaus Oy, hallituksen jäsen; YIT Oy, hallituksen jäsen
Riippumattomuus: Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet: Pitkä ja monipuolinen kokemus pankkisektorilta eri johtotehtävistä, viimeksi Danske Bankin Suomen maajohtajan tehtävästä (2018–2020) ja tätä ennen Danske Bankissa muissa johtotehtävissä vuodesta 2011 ja Nordeassa ja sen edeltäjissä vuodesta 1988. Toiminut Danske-konserniin kuuluvissa yrityksissä myös hallitustehtävissä.



Arto Vuojolainen, s. 1963
hallituksen jäsen vuodesta 2023
Koulutus: Diplomi-insinööri
Päätoimi: Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja, Tampereen kaupunki
Keskeiset muut luottamustoimet: Tor, Joe ja Pentti Borgin säätiö, hallituksen jäsen Tampereen Ammattikorkeakoulun tukisäätiö, hallituksen jäsen
Riippumattomuus: Ei-riippumaton yhtiöstä, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista (merkittävän asiakkaan palveluksessa)
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet: Vuodesta 2007 lähtien Tampereen kaupungin palveluksessa rahoitusjohdon tehtävissä. Tätä ennen, vuodesta 1991 lähtien pankkisektorilla (Nordea, Handelsbanken) luotonmyynnön ja asiakassuhteiden asiantuntija- ja johtotehtävissä.

Hallitus ja johtoryhmä 31.12.2024

Johtoryhmä

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen. Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa niin, että hallituksen tekemät päätökset toteutuvat ja että yhtiön toiminta on linjassa hallituksen asettaman strategian sekä riskienhallintaa koskevien periaatteiden ja limiittien kanssa. Toimitusjohtaja huolehtii johtoryhmän tukemana yhtiön päivittäisen liiketoiminnan ja organisaatorakenteen toimivuudesta sekä raportoinnista hallitukselle.



Esa Kallio, s. 1963
toimitusjohtaja
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2005, toimitusjohtaja vuodesta 2018
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Keskeiset luottamustoimet: City Works Oy, hallituksen jäsen



Mari Tyster, s. 1975
johtaja, Lakiasiat ja viestintä, hallituksen ja sen valiokuntien sihteeri, toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2018.
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2009
Koulutus: Oikeustieteen kandidaatti
Keskeiset luottamustoimet: Ylva Palvelut Oy, Ylva, hallituksen jäsen European Association of Public Banks, hallituksen jäsen



Aku Dunderfelt, s. 1975
johtaja, Asiakasratkaisut
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2019
Koulutus: BBA
Keskeiset luottamustoimet: –



Toni Heikkilä, s. 1965
johtaja, Riskienhallinta ja compliance
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 1997
Koulutus: Kauppatieteiden lisensiaatti
Keskeiset luottamustoimet: –



Joakim Holmström, s. 1977
johtaja, Pääomamarkkinat ja vastuullisuus
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2008
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Keskeiset luottamustoimet: –



Harri Luhtala, s. 1965
johtaja, talous
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2019
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Keskeiset luottamustoimet: SOS-lapsikylästätiö sr, hallituksen jäsen



Minna Piitulainen, s. 1973
johtaja, kehitys- ja HR-palvelut
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2018
Koulutus: Psykologian maisteri
Keskeiset luottamustoimet: –



Juha Volotinen, s. 1975
johtaja, teknologiapalvelut
Kuntarahoituksen palveluksessa vuodesta: 2021
Koulutus: Kauppatieteiden maisteri
Keskeiset luottamustoimet: Oma Säästöpankki Oyj, hallituksen jäsen



Verojalanjälki

Verojalanjälki

Kuntarahoituksen strategia ja toimintaperiaatteet verotuksessa

Kuntarahoituksen veroasioiden hoitaminen ja johtaminen on organisoitu osaksi konsernin taloushallintoa. Tärkeimmät veroasioihin ja -riskeihin liittyvät havainnot ja toimenpiteet raportoidaan Kuntarahoituksen hallitukselle.

Kuntarahoitus-konserni noudattaa verolainsäädäntöä verojen ja maksujen maksamisessa, tilittämisessä ja ilmoittamisessa. Kuntarahoituksen verostrategiana on tukea liiketoimintaratkaisuja ja huomioida verotus liiketoimintaratkaisuihin liittyvässä suunnittelussa ja päätöksenteossa yhtenä vaikuttavana tekijänä. Verosuunnittelussa pyritään hallitsemaan verotukseen liittyviä epävarmuustekijöitä ja välttämään tulkintariskejä, minkä vuoksi Kuntarahoitus hakee tarvittaessa veroviranomaisilta ennakkoratkaisuja.

Maksetut ja tilitetyt verot sekä veronluonteiset maksut

Vaikka Kuntarahoitus hankkii rahoitustaan kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta, se harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa. Siten Kuntarahoitus maksaa tuloveronsa kokonaisuudessaan Suomeen. Kuntarahoitus ei saa ulkomailta tuloja, joista maksettaisiin ulkomailla olennaisia lähdeveroja. Kuntarahoituksella ei ole sijoituksia tai toimintaa OECD:n määrittelemissä veroparatiisivaltioissa.

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli vuoden 2024 lopussa 178 henkilöä, joista emoyhtiössä kaikki 178 henkilöä. Konsernin liikevaihto oli 2 239 miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja 166 miljoonaa euroa. Kuntarahoitus on luottolaitos, minkä vuoksi se on voinut tehdä kirjanpidossaan ja verotuksessaan elinkeinoverolain mukaisen luottotappiovarauksen. Tehtyyn luottotappiovaraukseen liittyy laskennallinen verovelka.

Kuntarahoituksen toiminta on pääosin arvonlisäverotonta. Kuntarahoitus ei voi vähentää arvonlisäverottomaan toimintaansa liittyvien ostojen arvonlisäveroa, ja tämä arvonlisävero jää Kuntarahoituksen lopulliseksi kustannukseksi. Kuntarahoituksella on myös arvonlisäverollista leasingtoimintaa sekä digitaalisia palveluita, joiden osalta Kuntarahoitus tilittää arvonlisäveroa ja vähentää ostoihin sisältyvän arvonlisäveron. Myös Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran liiketoiminta oli arvonlisäverollista. Inspira vähensi ostojensa arvonlisäverot ja tilitti myynnistään arvonlisäveron. Maksetun ja tilitetyn arvonlisäveron määrät vaihtelevat liiketoiminnan volyymien mukaan, eikä arvonlisäveroja ole huomioitu maksetuissa ja tilitetyissä veroissa.

Maksetut verot ja veronluonteiset muut maksut (1 000 €)

	2024	2023
Tulovero	18 383	16 877
Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut	5 029	3 389
Vakausmaksu EU:n kriisinratkaisurahastoon	0	7 353
Yhteensä	23 412	27 618

Tilitetyt verot ja veronluonteiset muut maksut (1 000 €)

	2024	2023
Ennakonpidätys	6 048	5 550
Työntekijän sosiaalivakuutusmaksut	1 501	1 537
Yhteensä	7 549	7 087

Toimintakertomus ja tilinpäätös

2024

Tämä on vapaaehtoisesti julkaistu pdf-raportti,
joten se ei täytä Arvopaperimarkkinalain 7:5 §:n
mukaista julkistamisvelvollisuutta.

Kuntarahoitus

Hallituksen toimintakertomus

1.1.–31.12.2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2024.....	39
Konsernin avainluvut.....	41
Toimintaympäristö vuonna 2024.....	43
Konsernin tulosta koskevat tiedot.....	44
Konsernin tasetta koskevat tiedot.....	47
Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut.....	48
Varainhankinta ja likviditeetin hallinta.....	50
Kuntarahoituksen luottoluokitukset.....	52
Vakavaraisuus.....	53
Kuntarahoitus-konsernin strategia ja taloudelliset tavoitteet.....	60
Riskienhallinta.....	62
Hallinnointikäytäntö.....	66
Osakepääoma ja omistajat.....	68
Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat.....	69
Näkymät vuodelle 2025.....	70
Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä.....	72
Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024.....	73

Liitteet hallituksen toimintakertomukseen.....	75
Liite 1. Tunnusluvut.....	75
Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema.....	84
Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema.....	94

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2024

- Konsernin tammi–joulukuun liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* kasvoi 2,9 % (3,2 %) 181 miljoonaa euroon (176 miljoonaa euroa). Korkokate* oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin ollen 260 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa). Vertailukautta pienemmät kulut sekä muiden tuottojen kasvu paransivat liikevoittoa ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.
- Liikevoitto* oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat tilikaudella -16 miljoonaa euroa (-37 miljoonaa euroa). Muutokseen on vaikuttanut etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen sekä luottoriskien muutokset.
- Tilikauden kulut* olivat 81 miljoonaa euroa (82 miljoonaa euroa).
- Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) pysyi edelleen vahvalla tasolla, ja se oli joulukuun lopussa 12,3 % (12,0 %).
- Konsernin CET1-vakavaraisuus on erittäin vahva ja oli joulukuun lopussa 107,7 % (103,4 %). CET1-vakavaraisuus oli yli seitsemänkertainen verrattuna 15,0 %:n (13,9 %) kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus (laina- ja leasingrahoitus) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* oli joulukuun lopussa 35 787 miljoonaa euroa (32 948 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 8,6 % (7,5 %). Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus* kasvoi 17,1 % (0,0 %) tammi–joulukuussa 2024 ja oli yhteensä 5 056 miljoonaa euroa (4 319 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus* oli 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).
- Joulukuun lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristövaikutuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettua vihreän rahoituksen määrä* oli 6 817 miljoonaa euroa (4 795 miljoonaa euroa) sekä yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävän yhteiskunnallisen rahoituksen määrä* 2 536 miljoonaa euroa (2 234 miljoonaa euroa). Edellä mainitun rahoituksen yhteismäärä kasvoi 33,1 % (41,0 %) edellisvuoteen verrattuna. Sen osuus pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia* kasvoi 4,8 %-yksikköä 26,1 %:iin (21,3 %).
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta* vuoden aikana oli 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä* oli joulukuun lopussa 46 737 miljoonaa euroa (43 320 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaisen varainhankinnan* osuus oli 43 328 miljoonaa euroa (39 332 miljoonaa euroa).

Yhteenvedo Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2024

- Konsernin kokonaislikviditeetti* on erittäin vahva, ja se oli tilikauden lopussa 11 912 miljoonaa euroa (11 633 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli joulukuun lopussa 339 % (409 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli 124 % (124 %).
- Kuntarahoitus arvioi alkuvuodesta 2024 tytäryhtiönsä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n (Inspira) tarjoamien konsultointipalveluiden tulevaisuutta sekä kehitysmahdollisuuksia ja lopetti kesällä 2024 Inspiran konsultointipalveluiden tarjoamisen.
- Kuntarahoituksen hallitus ehdottaa kevään 2025 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,86 euroa osakkeelta, yhteensä 72,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 osinkoa maksettiin 1,69 euroa osakkeelta, yhteensä 66,0 miljoonaa euroa.

- Näkymät vuodelle 2025: Kuntarahoitus-konserni arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai pienempi kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät vuodelle 2025*.

Tuloksen ja tilikauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkeikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2023 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 75–83. Tässä toimintakertomuksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin avainluvut

Konsernin avainluvut

	1-12/2024	1-12/2023	Muutos, %
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	181	176	2,9
Liikevoitto (milj. euroa)*	166	139	19,5
Korkokate (milj. euroa)*	260	259	0,3
Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus (milj. euroa)*	5 056	4 319	17,1
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	8 922	10 087	-11,6
Kulu-tuottosuhde, %*	27,7	32,2	-14,0**
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	7,2	6,6	9,3**
	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	35 173	32 022	9,8
Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä (milj. euroa)*	9 353	7 029	33,1
Taseen loppusumma (milj. euroa)	53 092	49 736	6,7
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 646	1 550	6,2
CET1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Tier 1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7	103,4	4,2**
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	12,3	12,0	2,5**
Henkilöstö	178	185	-3,8

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

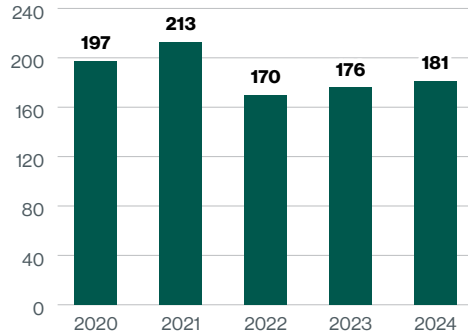
** Suhdeluvun muutos.



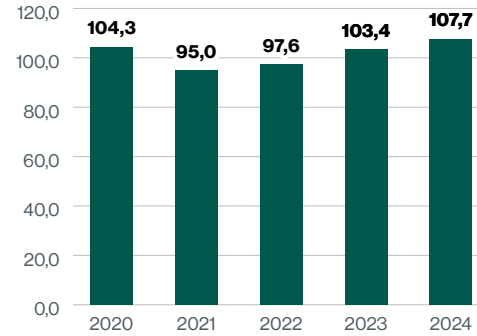
Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 75–83. Tässä toimintakertomuksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Konsernin avainluvut

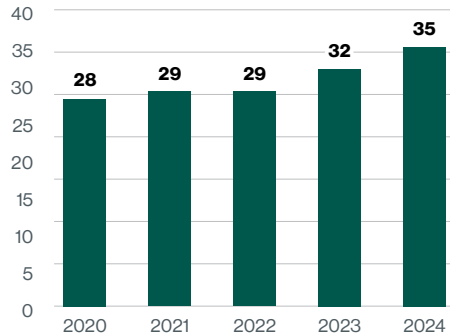
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*



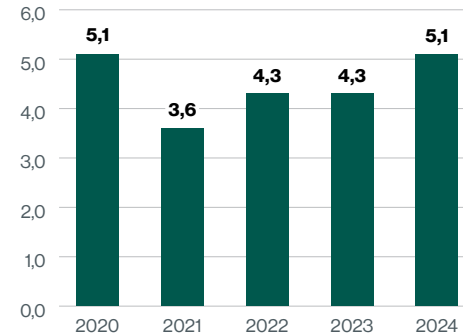
CET1-vakavaraisuus, %



Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*



Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus, mrd. euroa*



*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 75–83. Tässä toimintakertomuksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Toimintaympäristö vuonna 2024

Vuosi 2024 alkoi maailmantaloudessa lupaavasti, kun korkohuippu näytti olleen ohitettu ja kasvuo-dotukset vahvistuivat. Kesäkauden jälkeen suhdannenäkymä kuitenkin heikkeni uudelleen varsinkin Euroopassa. Talouden tunnelmia varjostivat geopolitiiset kriisit Lähi-idässä ja Ukrainassa sekä Ranskan ja Saksan sisäpoliittinen pattitilanne. Donald Trumpin ja republikaanien voitto USA:n vaaleissa voimisti entisestään maailmantalouden epävarmuutta.

Suomessa alkuvuoden laajat työtaistelut heikensivät kasvuedellytyksiä. Haasteista huolimatta suhdannepohja kuitenkin ohitettiin jo vuoden 2023 jälkipuoliskolla, ja vuoden 2024 aikana bkt alkoi kasvaa. Heikon lähtötason vuoksi koko vuoden 2024 bkt-kasvu jäi todennäköisesti vielä lievästi negatiiviseksi. Työllisyys heikkeni odotettua enemmän ja työttömyysasteen trendiluku nousi vuoden lopulla jo 9 %:iin.

Muutaman poikkeuksellisen hyvän vuoden jälkeen kuntatalouden rahoitusaliäämä kasvoi selvästi vuonna 2024, kun tilapäisten tuloerien vaikutukset poistuivat, toimintakulut nousivat ja investoinnit säilyivät korkealla tasolla. Käyttötalousmenojen voimakas kasvu painoi myös hyvinvointialueiden alijäämät merkittävästi arvioitua suuremmiksi. Yleishyödyllinen asuntotuotanto pysyi vuonna 2024 kasvussa, mutta kokonaisuutena rakennusalan lama edelleen jatkui.

Kasvuhoitlen ja inflaatio-odotusten selvän alenemisen vuoksi keskuspankit kiihdyttivät koronlaskuja vuoden jälkipuoliskolla. Euroopan keskuspankki alensi talletuskorkoa vuoden 2024 aikana yhteensä yhdellä prosenttiyksiköllä. Vuoden lopussa talletuskorko oli 3,0 %. Myös Yhdysvaltain keskuspankki Fed laski ohjauskorkoa syyskuusta alkaen yhdellä prosenttiyksiköllä päätyen 4,25–4,50 %:n tavoiteväliin.

Odotukset rahapolitiikan keventymisestä painoivat lyhyet markkinakorot selvään laskuun. 12 kuukauden euriborkorko laski vuoden aikana 3,51 %:sta 2,46 %:iin ja 3 kk euriborkorko 3,91 %:sta 2,71 %:iin. Euroalueen valtioiden pitkät lainakorot sen sijaan nousivat. Euroopan keskuspankin velkakirjaostojen väheneminen ja julkistalouksien suuret rahoitustarpeet nostivat valtioiden luottoriskilisiä vuoden 2024 jälkipuoliskolla. Saksan 10-vuotinen lainakorko oli vuoden lopussa 2,36 %, kun se vuoden alussa oli 2,02 %. Suomen valtion vastaava korko nousi vuoden aikana 2,56 %:sta 2,82 %:iin.

Donald Trumpin vaalivoiton myötä euro heikkeni selvästi Yhdysvaltain dollaria vastaan. Euron dollarikurssi oli vuoden 2024 lopussa 1,04, kun se vuoden alkaessa oli noin 1,11.

Luottoriskiliset kasvoivat merkittävästi euroalueen SSA-liikkeeseenlaskijoilla (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*), joihin Kuntarahoituskin kuuluu. Riskilisien kasvun taustalla on

pääomamarkkinoiden kysyntä-tarjonta -tasapainon muutos. Euroalueella julkistalouksien velanottotarpeet pysyivät korkeina, mutta samanaikaisesti Euroopan keskuspankin arvopapereiden osto-ohjelmien päätyminen vähentää velkakirjojen kysyntää.

Kuntarahoituksen asiakaskunnan keskuudessa rahoituksen kysyntä oli vilkasta vuonna 2024, ja konserni piti edelleen vahvan asemansa asiakaskuntansa merkittävimpänä rahoittajana. Kysyntää kasvattivat kuntasektorin korkealla tasolla pysyvä investointitarve ja poikkeuksellisen vahvojen vuosien jälkeen heikentynyt taloustilanne sekä valtion tukeman asuntotuotannon hyvä vire, joka osaltaan johtui valtion korkotukilainavaltuuksien lisäämisestä.

Hyvinvointialueille myönnettävää rahoitusta rajoitti edelleen Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti, joka rajasi Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän pitkäaikaisen rahoituksen 400 miljoonaan euroon vuonna 2024. Valtioneuvoston hyvinvointialueille myöntämät lainanottovaltuudet ja niihin pohjautuvat rahoitustarpeet olivat huomattavasti Kuntarahoitukselle myönnettyä limiittiä suuremmat.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulos Miljoonaa euroa	1-12/2024	1-12/2023	Muutos, %
Korkokate	260	259	0,3
Muut tuotot	2	0	>100
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	262	259	1,1
Palkkiokulut	-17	-16	8,2
Henkilöstökulut	-21	-20	2,0
Muihin hallintokuluihin liittyvät erät	-23	-20	12,4
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6	-7	-7,8
Liiketoiminnan muut kulut	-14	-19	-27,0
Kulut yhteensä	-81	-82	-1,9
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	0	-1	-72,9
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176	2,9
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-16	-37	-58,4
Liikevoitto	166	139	19,5
Tuloverot	-33	-28	17,3
Tilikauden tulos	133	111	20,1

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.
Yli 100 %:n muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100.

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui edelleen vahvana vuoden 2024 aikana. Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 2,9 % (3,2 %) 181 miljoonaan euroon (176 miljoonaa euroa). Tuloksen kasvu selittyy pääosin muiden tuottojen kasvulla ja kulujen supistumisella, sillä korkokate säilyi edellisen vuoden tasolla.

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olivat 262 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa) eli 1,1 % (6,5 %) vertailuvuotta suuremmat. Korkokate kasvoi 0,3 % (7,5 %) 260 miljoonaan euroon (259 miljoonaa euroa). Korkokatteen kehitykseen vaikutti positiivisesti liiketoimintavolyymien kasvu. Markkinatilanteesta johtunut varainhankinnan kallistuminen sekä korkokäyrän muoto hidastivat korkokatteen kasvua.

Muut tuotot olivat 2,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa). Muut tuotot koostuvat pääasiassa Kuntarahoituksen digitaalisten palveluiden laskutuksesta sekä alkuvuonna 2024 tytäryhtiö Inspiran liikevaihdesta. Edellisvuonna negatiiviset realisoituneet valuuttakurssimuutokset pienensivät muita tuottoja. Muiden tuottojen osuus konsernin tuotoista ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vähäinen eli 0,8 % (0,1 %).

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin kulut olivat 81 miljoonaa euroa (82 miljoonaa euroa), eli 1,9 % (+12,4 %) pienemmät kuin edellisvuonna. Kulujen supistuminen johtui siitä, että vuodelta 2024 ei peritty luottolaitosten kriisinratkaisujärjestelmän vakausmaksua.

Palkkiokulut olivat 17 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa). Näistä kuluista 14 miljoonaa euroa (13 miljoonaa euroa) oli Kuntien takauskeskukselle maksettavaa takausprovisiota Kuntarahoituksen varainhankinnan takaamisesta.

Henkilöstö- ja hallintokulut kasvoivat 7,2 % (9,0 %) 44 miljoonaan euroon (41 miljoonaa euroa). Henkilöstökuluja oli 21 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 23 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa). Keskimääräinen henkilöstömäärä oli tilikaudella konsernissa 187 henkilöä (183 henkilöä). Muihin hallintokuluihin liittyvät erät kasvoivat 12,4 % (8,8 %). Muita hallintokuluja kasvattivat erityisesti tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannukset.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 6 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa).

Liiketoiminnan muut kulut olivat 14 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Kulujen pienentymiseen vaikutti erityisesti kriisinratkaisujärjestelmään maksettava vakausmaksu, jota ei peritty vuonna 2024. Liiketoiminnan muut kulut ilman viranomaiskuluja kasvoivat 22,1 % (9,9 %) ja olivat 11 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa).

Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot olivat tuloksessa 0,3 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Erä koostuu odotettavissa olevista luottotappioista (*Expected Credit Losses, ECL*). Konserni päivitti tilikauden aikana konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytettyä mallia sekä tulevaisuuteen suuntautuvia makroskenaarioita. Konsernin johto on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamiin ja luottoriskiin, ja päätti purkaa odotettavissa olevien luottotappioiden lisävarauksen vuoden 2024 lopussa (lisävarauksen määrä oli vuoden 2023 lopussa 0,6 miljoonaa ja kesäkuun 2024 lopussa lisävarausta purettiin 0,4 miljoonaa euroa). Konkurssitodennäköisyyden mallin päivitys kasvatti odotettavissa olevia luottotappioita 0,9 miljoonaa euroa, sillä vaiheesta 1 vaiheeseen 2 siirtyneiden vastuiden määrä kasvoi. Suurin osa siirtyneistä vastuista oli aiemman lisävarauksen kohteena. Näin ollen johto katsoi, että perusteita kirjata ryhmäkohtainen lisävaraus ei enää ole.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena. Myönnettyjen lainanhoitajousten määrä joulukuun lopussa oli 561 miljoonaa euroa (497 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli tilikauden lopussa 292 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa), ja ne olivat 0,8 % (0,4 %) asiakasvastuista. Konsernilla oli joulukuun 2024 lopussa 13 miljoonaa euroa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia saamisia, joiden osalta on käynnissä vakuuden realisointiprosessi tai joissa luotto on erääntynyt takaajan maksettavaksi (vuoden 2023

lopusssa tällaisia saamisia ei ollut). Asiakasrahoitukseen liittyvät saamiset ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai hyvinvointiyhtymiltä, tai niihin liittyä turvaava kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus, ja näin ollen lopullista luottotappiota ei synny. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin. Konsernin 35-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksesta.

Myös likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt alhaisella tasolla, ja salkussa olevien arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus on AA+ (AA+). Saamisten ja sitoumusten luottoriskeistä on esitetty lisätietoa tämän konsernitilinpäätöksen liitteessä 25.

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset pienensivät konsernin liikevoittoa 16 miljoonaa euroa (vuonna 2023 pienensivät 37 miljoonaa euroa). Tammi-joulukuussa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset suojauslaskennassa olivat -12 miljoonaa euroa (-27 miljoonaa euroa) ja rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattu realisoitumaton nettotulos oli -4 miljoonaa euroa (-10 miljoonaa euroa).

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin efektiivinen verokanta oli tilikaudella 19,9 % (20,2 %). Konsernin tuloslaskelmassa verot olivat 33 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos verojen jälkeen oli 133 miljoonaa euroa (111 miljoonaa euroa).

Konsernin oman pääoman tuotto-% (*Return on Equity, ROE*) oli koko tilikaudelta 7,2 % (6,6 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 7,9 % (8,4 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia 169 miljoonaa euroa (109 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos 137 miljoonaa euroa (75 miljoonaa euroa). Suojauskustannuksen arvonmuutos (*Cost-of-Hedging*) oli 30 miljoonaa euroa (25 miljoonaa euroa). Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista oli 2 miljoonaa euroa (8 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat tilikaudella konsernin omaan pääomaan verojen jälkeen 122 miljoonaa euroa (57 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat

verovaikutukset huomioon ottaen 13 miljoonaa euroa (-3 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 58 miljoonaa euroa (45 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain, mikä aiheuttaa volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omiin varoihin. Yksittäisiin sopimuksiin liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten erääntyessä. Tilikauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen sekä luottoriskilisien muutokset.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus-konserni hallitsee korko-, valuuttakurssi- ja muita markkina- ja hintariskejä käyttämällä johdannaissovimuksia. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta yleisesti käytössä olevien arvostusmenetelmien vuoksi käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumenttien ja niitä suojaavien johdannaisten välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin.

Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähtökohtaisesti aina eräpäivään asti. Johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä suojataan kattavasti vakuuskäytännöillä. Myöskään luottoriskilisien muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioina, koska konsernin likviditeettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin.

Emoyhtiön ja tytäryhtiö Inspiran tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli 260 miljoonaa euroa (259 miljoonaa euroa), ja liikevoitto oli 166 miljoonaa euroa (139 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Inspiran, liikevaihto oli 0,4 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa) ja liiketulos oli -0,5 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa). Inspiran neuvonantotoiminta lakkautettiin keväällä 2024. Yhtiö tuottaa jatkossa osaa Kuntarahoituksen asiakkaille tarjottavista digitaalisista lisäarvopalveluista.

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Konsernin tase Miljoonaa euroa	31.12.2024	Oikaistu* 31.12.2023	Muutos, %
Käteiset varat	0	0	-2,4
Saamiset luottolaitoksilta	8 567	9 193	-6,8
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 377	32 225	9,8
Saamistodistukset	5 879	5 170	13,7
Johdannaissopimukset	2 324	2 036	14,1
Muut varoihin sisältyvät erät	946	1 112	-14,9
Varat yhteensä	53 092	49 736	6,7
Velat luottolaitoksille	884	216	>100
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 464	2 623	-6,1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 534	40 873	9,0
Johdannaissopimukset	2 562	3 497	-26,7
Muut velkoihin sisältyvät erät	703	785	-10,5
Oma pääoma	1 945	1 744	11,6
Velat ja oma pääoma yhteensä	53 092	49 736	6,7

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.
Yli 100 %:n muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100.

* Konserni on päivittänyt tasekaavaa niin, että aiemmin siirtosaamisissa ja maksetuissa ennakoissa (Muut varoihin sisältyvät erät) sekä siirtoveloissa ja saaduissa ennakoissa (Muut velkoihin sisältyvät erät) esitetyt rahoitusinstrumenttien saamatta tai maksamatta olevat korot on siirretty kyseisen rahoitusinstrumentin tase-erään. Vertailukauden tiedot on oikaistu.

Konsernin tase ylitti tilikaudella 50 miljardin euron tason ja oli joulukuun lopussa 53 092 miljoonaa euroa (49 736 miljoonaa euroa). Tase kasvoi vuoden 2023 lopusta 6,7 % (4,2 %). Kasvu taseen varoissa johtui pääosin lainakannan kasvusta saamisissa yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä kasvusta saamistodistuksissa. Velkaerissä suurin muutos näkyi uusissa velkojen liikkeeseenlaskuissa yleiseen liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa.

Oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 945 miljoonaa euroa (1 744 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvattivat tilikauden tulos 133 miljoonaa euroa (111 miljoonaa euroa) sekä oman luottoriskin rahaston, sijoitusten käyvän arvon rahaston ja suojauskustannusrahaston muutokset yhteensä 135 miljoonaa euroa (87 miljoonaa euroa). Konsernin omasta pääomasta on vähennetty tilikaudelta 2023 toukokuussa 2024 maksetut osingot 66 miljoonaa euroa (68 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Emoyhtiön tase oli tilikauden lopussa 53 092 miljoonaa euroa (49 735 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

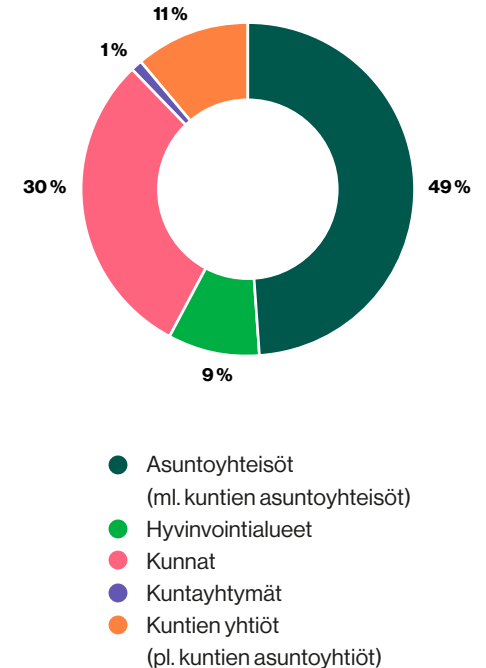
Kuntarahoitus-konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet, näiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet.

Pitkäaikaisen uuden rahoituksen määrä kasvoi 17,1 % (vertailuvuonna ei muutosta). Sen määrä vuonna 2024 oli 5 056 miljoonaa euroa (4 319 miljoonaa euroa), mistä 4 839 miljoonaa euroa oli lainoja (4 103 miljoonaa euroa) ja 217 miljoonaa euroa (216 miljoonaa euroa) leasingrahoitusta. Pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä oli vuoden lopussa 35 173 miljoonaa euroa (32 022 miljoonaa euroa), josta lainakanta oli 33 610 miljoonaa euroa (30 580 miljoonaa euroa) ja leasingkanta 1 563 miljoonaa euroa (1 442 miljoonaa euroa). Lainakannasta 49 % (48 %) on myönnetty asuntoyhteisöille, 42 % (42 %) kunnille, kuntien omistamille yrityksille sekä kuntayhtymille ja 9 % (10 %) hyvinvointialueille. Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli joulukuun lopussa 35 787 miljoonaa euroa (32 948 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 8,6 % (7,5 %). Rahamarkkinatodistuksina myönnetty lyhytaikainen asiakasrahoitus oli vuoden 2024 lopussa 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).

Vuonna 2024 Kuntarahoitus päätti keskittyä entistä tiiviimmin perustehtäväänsä eli kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen saatavuuden ja edullisuuden varmistamiseen kaikissa markkinaolosuhteissa. Perustehtävään keskittymisen myötä konserni päätti luopua talouden ja rahoituksen neuvonantopalveluita tarjonnan tytäryhtiön Inspiran toiminnasta. Liiketoiminnasta luopumiseksi neuvoteltu liiketoimintakauppa kuitenkin raukesi loppukeväästä 2024, minkä seurauksena Kuntarahoitus lakkautti Inspiran neuvonantopalveluiden tarjoamisen toukokuussa. Alkuvuoden aikana Inspira tuotti 0,4 miljoonan euron liikevaihdon.

Kuntarahoitus panosti tilikaudella edelleen asiakkaiden rahoitusprosessin tehokkuuden ja sujuvuuden kehittämiseen. Rahamarkkinatodistuksina myönnetyn lyhytaikaisen asiakasrahoituksen hakeminen on täysin digitaalista ja myös pitkäaikaisesta rahoituksesta suurin osa haetaan digitaalisesti asioimalla. Vuonna 2024 myös leasingtuotteiden tarjousprosessi digitalisoitui.

Lainakanta asiakkaittain 31.12.2024, %



Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Rahoitus ohjaa kestäviin investointeihin

Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaiden kestävyttä edistäviin investointeihin vihreää ja yhteiskunnallista rahoitusta. Vuoden 2024 lopussa Kuntarahoitus pilotoi uutta kestävän kehityksen lainatuotetta, jota tarjotaan laajemmin asiakkaille vuodesta 2025 alkaen. Kestävän kehityksen lainaa myönnetään kunnille, jotka voivat ilmastosuunnitelmalla osoittaa sitoutumisensa toimenpiteisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi.

Kuntarahoitus on sitoutunut suunnitelmallisesti pienentämään erityisesti rahoittamiensa kohteiden hiilijalanjälkeä, tukemaan asiakkaita päästöjen vähentämisessä ja hallitsemaan toimintaansa liittyviä olennaisia ilmasto- ja ympäristöriskejä. Konsernin kestävyysohjelman tavoitteena on kasvattaa kestävän rahoituksen osuutta ja sitä kautta vähentää rahoitettujen kiinteistöjen päästöjä. Tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä vihreän rahoituksen osuus koko rahoitusportfoliosta on 25 % ja yhteiskunnallisen rahoituksen 8 %. Vuoden 2024 lopussa vihreän rahoituksen määrä oli 19,0 % (14,6 %) ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä 7,1 % (6,8 %) pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia. Kestävyysohjelman tavoitteen mukaan Kuntarahoituksen rahoittamiin kiinteistöihin

kohdistuvien päästöjen intensiteetti on vuoteen 2035 mennessä korkeintaan 8 kgCO₂e/m². Vuoden 2023 tietoon perustuva portfolion päästöintensiteetti oli 10,8 kgCO₂e/m² (vuonna 2022: 12 kgCO₂e/m²).

Rahoitettujen vihreiden hankkeiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 576 (411), ja konsernin taseessa oleva vihreää rahoituksen määrä vuoden lopussa oli 6 817 miljoonaa euroa (4 795 miljoonaa euroa). Yhteiskunnallisen rahoituksen hankkeiden määrä oli 152 (123) ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä konsernin taseessa oli vuoden lopussa 2 536 miljoonaa euroa (2 234 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus-konserni julkistaa vuosittain verkkosivuillaan erilliset vaikutusraportit vihreästä ja yhteiskunnallisesta rahoituksesta. Vuonna 2024 Kuntarahoitus julkaisi myös ensimmäisen raporttinsa rahoitettujen hankkeiden ja sijoituskohteiden päästöistä. Raportti kattaa vuodet 2020–2022.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konserni hankkii luotonantoon tarvittavat varat pääosin kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja velkakirjaohjelmien alla. Varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla pyritään varmistamaan rahoituksen saatavuus markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankintaa hajautetaan aktiivisesti valuutoittain ja maturiteeteittain sekä maantieteellisesti eri sijoittajaryhmittäin.

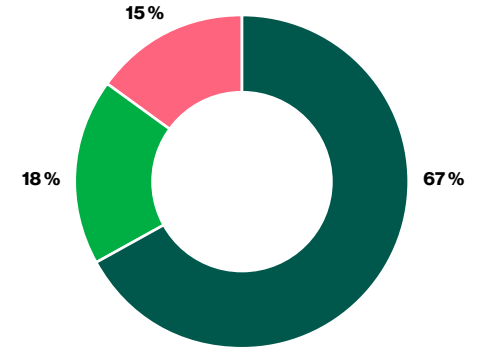
Varainhankintastrategia on osoittautunut erityisen toimivaksi turvallisuus- ja talouspoliittisten epävarmuustekijöiden keskellä, jotka jatkuivat myös vuonna 2024 muun muassa Ukrainan sodan jatkumisen, Lähi-idän levottomuuksien laajenemisen ja Yhdysvaltain presidentinvaalituloksen myötä. Kuntarahoituksen pääsy pääomamarkkinoille säilyi vahvana, ja sen viitelainat menestyivät erittäin hyvin. Konserni järjesti vuoden aikana viisi viitelainaa, joista tammikuussa järjestetty 1,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin viisivuotinen viitelaina keräsi Kuntarahoitukselle ennätysellisen 4,4 miljardin dollarin kysynnän.

Sijoittajien kiinnostus vastuullisia sijoituskohteita kohtaan on jatkuvassa kasvussa, ja myös rahoitusalan sääntelykehitys ohjaa markkinoita samaan suuntaan. Kuntarahoitus-konsernin tavoitteena on laskea liikkeeseen säännöllisesti uusi vihreä ja yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina. Vuosi 2024 oli Kuntarahoitukselle ennätysvuosi vihreiden joukkovelkakirjalainojen volyymilla mitaten, ja yhtiö laski ensimmäistä kertaa vuoden aikana liikkeeseen peräti kolme vihreää joukkovelkakirjalainaa. Näistä lokakuussa liikkeeseen laskettu yhden miljardin Yhdysvaltain dollarin vihreä joukkovelkakirjalaina oli lajissaan jo kymmenes. Helmikuussa konserni laski liikkeeseen yhteiskunnallisen joukkovelkakirjalainan, jonka arvo oli kaksi miljardia Norjan kruunua.

Luottoriskilisät kasvoivat merkittävästi euroalueen SSA-liikkeeseenlaskijoiden (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*) keskuudessa.

Tammi-joulukuussa 2024 pitkäaikaista varainhankintaa tehtiin 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa). Yhteensä pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyitä tehtiin vuoden aikana 70 (87) kaiken kaikkiaan 9 (12) eri valuutassa. Konserni suojaa varainhankintaan liittyviä markkinariskejä johdannaissopimuksilla.

Pitkäaikainen uusi varainhankinta
1–12/2024 varainhankintaluokittain



- Euro- ja Yhdysvaltain dollarin määräiset viitelainat
- Velkakirjat muilta julkisilta markkinoilta
- Räätälöidyt järjestelyt

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Varainhankinnan kokonaismäärä joulukuun 2024 lopussa oli 46 737 miljoonaa euroa (43 320 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisia Kuntarahoituksen velkasitoumuksia (*Euro Commercial Paper, ECP*) oli vuoden lopussa 3 409 miljoonaa euroa (3 987 miljoonaa euroa). Koko varainhankinnan määrästä euromääräistä oli 50,5 % (54,0 %) ja valuuttamääräistä 49,5 % (46,0 %).

Kuntarahoituksen käytössä olevat velkaohjelmat

Medium Term Note (<i>MTN</i>) -ohjelma	50 000 milj. euroa
Euro Commercial Paper (<i>ECP</i>) -ohjelma	10 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (<i>Kangaroo</i>)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäsenenä ovat kaikki Manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslukujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkaohjelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten

vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likviditeettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Kuntarahoitus-konsernin määrittelemä pitkän aikavälin riskinottohalukkuus edellyttää, että kokonaislikviditeetin määrän on riitettävä vastaamaan Kuntarahoituksen sitoumuksiin ilman uutta varainhankintaa vähintään 12 kuukauden ajan (*Survival Horizon*). Vuoden 2024 lopun kokonaislikviditeetti riittäisi vastaamaan Kuntarahoituksen kaikkiin velvoitteisiin ilman uutta varainhankintaa lähes 15 kuukauden ajan (16 kuukautta).

Markkinatilanteen yleisen epävarmuuden vuoksi konsernin sijoitusten suurin osuus oli keskuspankkitalletuksissa myös vuonna 2024. Vuoden lopussa kokonaislikviditeetti oli yhteensä 11 912 miljoonaa euroa (11 633 miljoonaa euroa). Tästä talletuksia keskuspankkiin oli 7 809 miljoonaa euroa (7 989 miljoonaa euroa) ja 4 016 miljoonaa euroa (3 570 miljoonaa euroa) sijoitettuna likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin. Arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus oli AA+ (AA+), ja keskimääräinen maturiteetti oli 3,2 vuotta (2,9 vuotta). Tämän lisäksi rahamarkkinatalletuksia

luottolaitoksiin oli 88 miljoonaa euroa (74 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten korkoriski on suojattu koronvaihtosopimuksilla, joten korkojen muutokset eivät aiheuta tulosvaikutusta.

Kuntarahoitus-konsernin likviditeettisijoituksia ohjaa tavoite sijoitusten matalasta luottoriskistä, korkeasta likviditeetistä ja vastuullisuudesta. Konserni seuraa sijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä hyvää hallintoa kuvaavan ESG-luokituksen (*Environmental, Social and Governance*) avulla.

Vuoden 2024 lopussa konsernin arvopaperisijoitusten ESG-luokitus oli 7,70 (7,59), mikä ylittää vertailuindeksin 7,51 (7,41). Suoria vastuullisia sijoituksia (*Socially Responsible Investment, SRI*) oli yhteensä 870 miljoonaa euroa (635 miljoonaa euroa), mikä oli 21,5 % (17,4 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan oli 14,9 % (14,0 %).

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

Luokituslaitos



Pitkäaikainen
varainhankinta



Näkymät



Lyhytaikainen
varainhankinta

Moody's Investors Service



Vakaat

P-1

Standard & Poor's



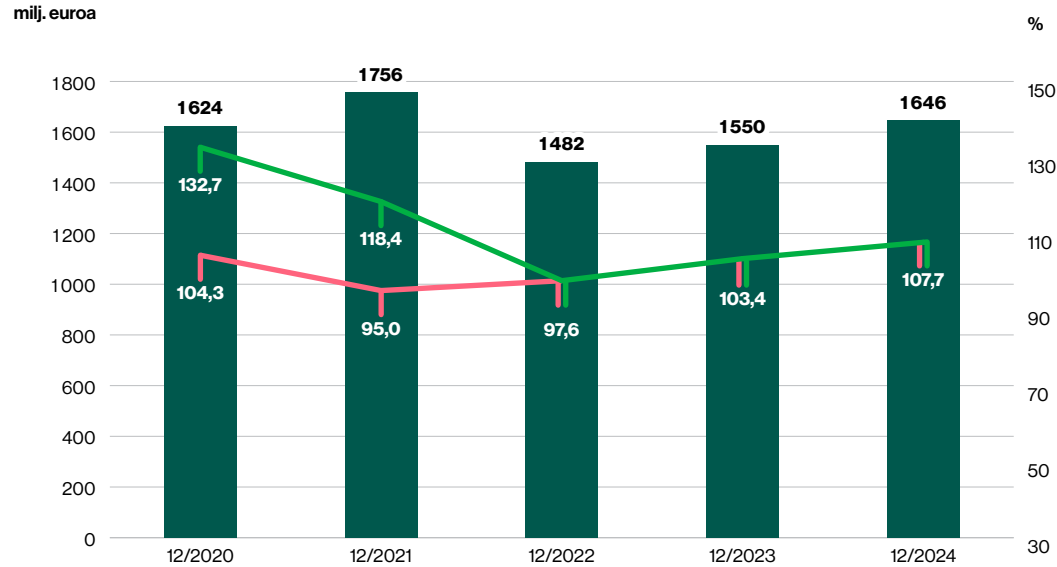
Vakaat

A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.
Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikaudella. Kuntarahoituksen
varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus



- Omat varat (milj. euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuus on erittäin vahva. CET1-vakavaraisuus oli 107,7 % (103,4 %), mikä vastaa myös Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuutta joulukuun 2024 ja 2023 lopussa, sillä konsernilla oli vain ydinpääomaa tilikauden ja vertailukauden lopussa. CET1-vakavaraisuus oli yli seitsemänkertainen verrattuna 15,0 %:n (13,9 %) kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.

Vakavaraisuus

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

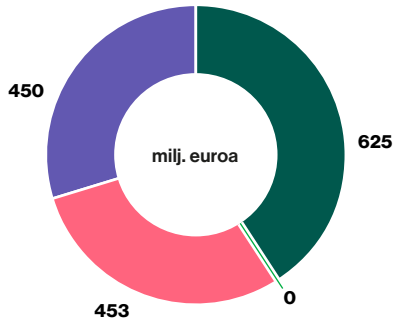
Omat varat, konserni Miljoonaa euroa	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1873	1678
Vähennykset ydinpääomasta	-227	-128
Ydinpääoma (CET1)	1646	1550
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1)	1646	1550
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1646	1550

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli joulukuun 2024 lopussa 1 646 miljoonaa euroa (1 550 miljoonaa euroa). Konsernilla ei ollut tilikauden lopussa ensisijaiseen lisäpääomaan tai toissijaiseen pääomaan luettavia eriä, minkä johdosta ensisijainen pääoma sekä omat varat yhteensä olivat yhtä suuria kuin ydinpääoma eli 1 646 miljoonaa euroa (1 550 miljoonaa euroa).

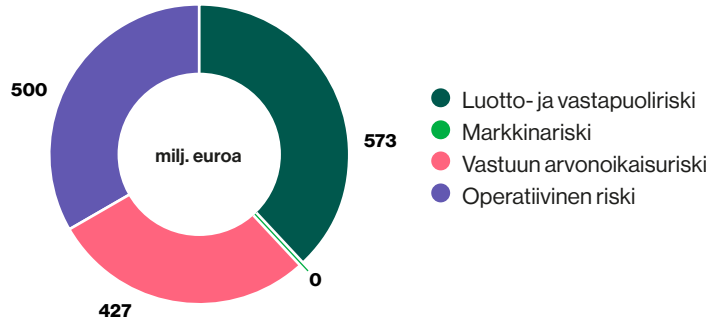
Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto on voitu lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella. Omista varoista on vähennetty hallituksen ehdottama voitonjako tilikaudelta eli 72,7 miljoonaa euroa (66,0 miljoonaa euroa).

Vakavaraisuus

**Kokonaisriskin määrä 12/2024
yhteensä 1 528 milj. euroa**



**Kokonaisriskin määrä 12/2023
yhteensä 1 500 miljoonaa euroa**



- Luotto- ja vastapuoliriski
- Markkinariski
- Vastuun arvonnoikaisuriski
- Operatiivinen riski

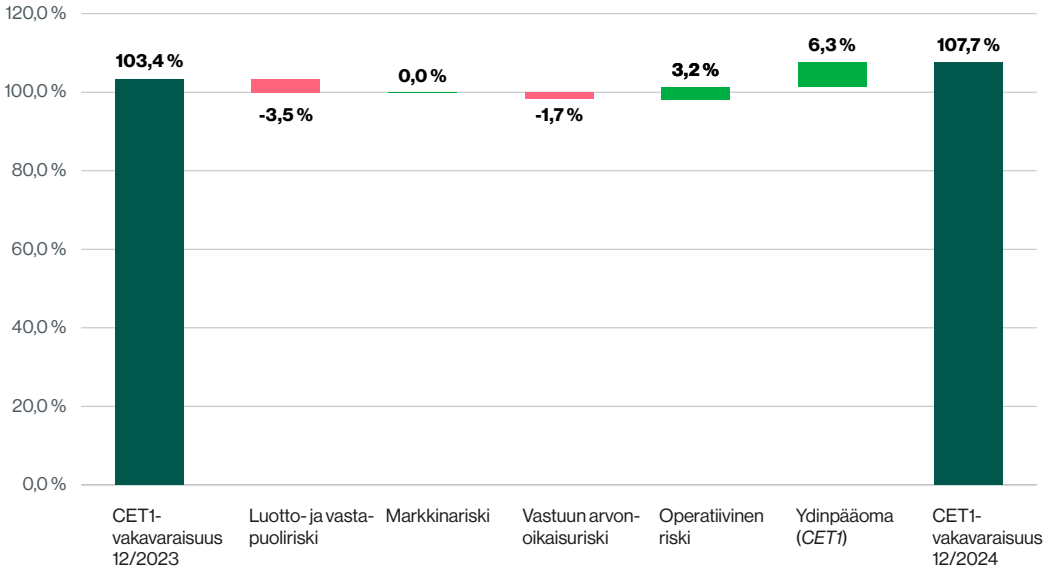
Konsernin riskipainotetut saamiset kasvoivat 1,9 % vuoden 2023 lopusta ollen 1 528 miljoonaa euroa joulukuun 2024 lopussa (1 500 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotetut saamiset kasvoivat 52 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopusta 625 miljoonaan euroon (573 miljoonaa euroa). Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta tilikauden lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen 351 artiklan mukaisesti. Vastuun arvonnoikaisuriski kasvoi 453 miljoonaan euroon (427 miljoonaa euroa). Operatiivisen riskin vasta-arvo oli 450 miljoonaa euroa (500 miljoonaa euroa).

Vakavaraisuus

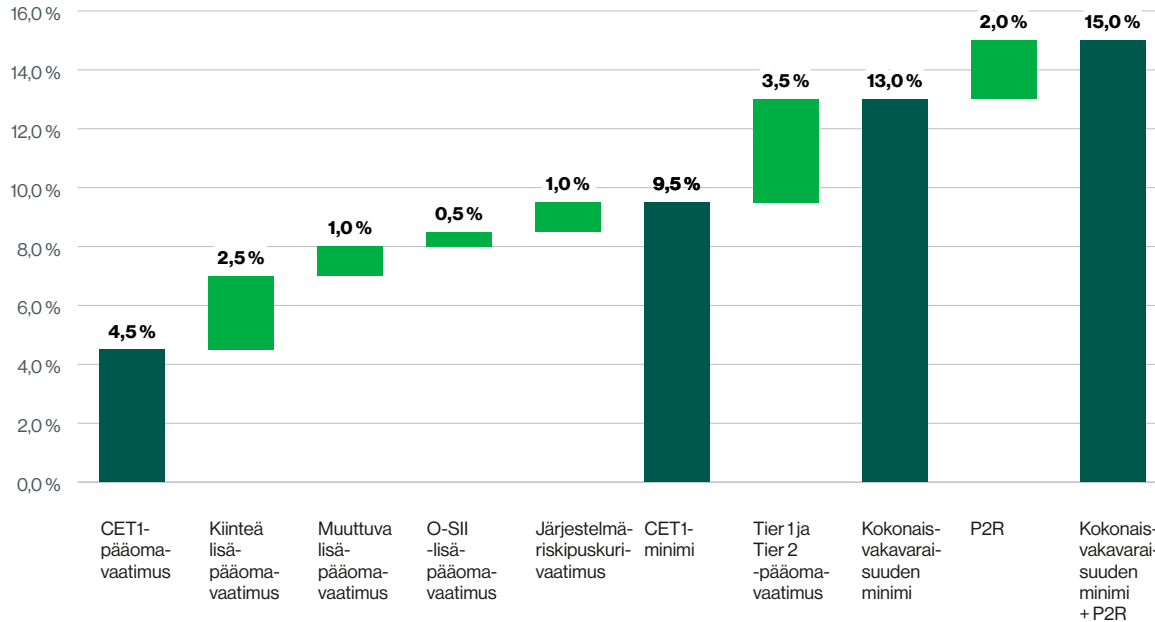
Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa, %



Vakavaraisuuden tarkemmat tunnusluvut sekä vakavaraisuuden hallinnan periaatteet on kuvattu osana tämän toimintakertomuksen liitteitä.

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %



Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (*Other Systemically Important Institution, O-SII*) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Kesäkuun 2024 lopussa Finanssivalvonta antoi vuosittaisen päätöksensä O-SII-lisäpääomavaatimuksesta ja piti vaatimuksen ennallaan 0,5 %-ssa.

Huhtikuun 2024 alusta tuli voimaan 1 %:n rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä ydinpääomalla katettava lisäpääomavaatimus eli ns. järjestelmäriskipuskurivaatimus (*Systemic Risk Buffer requirement, SyRB*). Kuntarahoitukselle asetettu lisäpääomavaatimus vastaa muille suomalaisille pankeille samassa yhteydessä asetettua vaatimusta.

Vakavaraisuus

Joulukuussa 2024 Finanssivalvonta päätti pitää muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ennallaan ja säilyttää sen perustasollaan 0 %:ssa. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 1,0 % (0,9 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 9,5 % (8,4 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 13,0 % (11,9 %).

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) Kuntarahoitus-konsernille 2,0 % lisäpääomavaatimuksen (*Pillar 2 Requirement, P2R*). SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (*Total SREP Capital Requirement, TSCR*) kuvaava suhde oli joulukuun 2024 lopussa 10,0 % (10,0 %).

Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 15,0 % (13,9 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Vähimmäisomavaraisuusaste, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 12,3 % (12,0 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen se voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtionriskillä olevat luottosaatavansa. Kunta-, hyvinvointialue- ja valtionriskillä olevien luottosaatavien määrä oli joulukuun lopussa 38 604 miljoonaa euroa (35 251 miljoonaa euroa) ja tämä vähennys huomioiden vähimmäisomavaraisuusvastuut olivat 13 340 miljoonaa euroa (12 877 miljoonaa euroa). Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %.

Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli joulukuun lopussa 338,8 % (409,1 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli joulukuun lopussa 123,7 % (124,1 %). Molempien vaatimusten vähimmäistaso on 100 %.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*) ja Suomen Rahoitusvakausvirasto (*RVV*). SRB ja RVV poistivat marraskuussa 2024 EU-tason lainsäädäntömuutoksen (*Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD*) ja sen myötä tehdyn kansallisen sääntelyn muutoksen perusteella Kuntarahoitusta koskeneen vaatimuksen sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*).

Muutos perustuu siihen, että sääntelyn mukaan MREL-vaadetta ei enää aseteta niille luottolaitoksille, joita koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia. Kuntarahoitus pystyi täyttämään ennen muutosta MREL-vaateen moninkertaisesti, eikä muutoksella siten ole merkittävää vaikutusta Kuntarahoitukselle.

Vakavaraisuus

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muutokset pankkisääntelyssä

Euroopan komissio julkisti lokakuun 2021 lopussa esityksensä lopullisten Basel III -pankkisääntelystandardien toimeenpanemisesta EU:ssa (ns. *CRR III*). Uudistus vaikuttaa pankkien vakavaraisuuslaskentaan, erityisesti luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin laskentaan, vastuun arvonokaisurisktiin, vähimmäisomavaraisuusasteen laskentaan sekä tuo uuden riskipainolattian (*output floor*). Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintamalli perustuu vain nollariskiluokituksen saavaan luotonantoon, eikä tähän ole tulossa muutoksia Basel III -paketin toimeenpanossa. Uudistus tulee kuitenkin vaikuttamaan Kuntarahoitus-konsernin laskentamenetelmiin ja raportointiin.

Konsernilla on käynnissä CRR III -sääntelyn muutosten toteutushanke. Tämänhetkisen arvion mukaan muutosten seurauksena johdannaisiin liittyvät vakavaraisuuslaskennan pääomavaateet tulevat kasvamaan, kuten myös operatiivisen riskin pääomavaatimus. Näiden pääomavaateiden kasvun arvioidaan heikentävän Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuuden suhdelukuja noin 10 %-yksiköllä, mutta vakavaraisuus on edelleen erittäin vahvalla tasolla. Muutoin vaikutusten odotetaan olevan vähäisiä. Vaikutusten arviointiin liittyy kuitenkin vielä epävarmuutta sääntelymuutosten tulkinnan vakiintumattomuuden vuoksi. Kuntarahoituksen

vahvan vakavaraisuuden ansiosta vakavaraisuuden arvioidaan ylittävän sääntelyn voimaantulon jälkeenkin sääntelyn vähimmäisvaatimuksen moninkertaisesti. Sääntelyllä ei arvioida olevan vaikutuksia Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen.

Vastuullisuuteen liittyvät raportointivaatimukset kasvavat finanssialalla ja lisäävät Kuntarahoitus-konsernin lisäksi myös asiakkaiden vaatimuksia dokumentoida yhä tarkemmin toimintansa vaikutuksia. Kuntarahoitus-konsernilla on käynnissä valmistelut kestävyysraportoinnin tuottamiseen perustuen marraskuussa 2022 Euroopan parlamentin hyväksymään yritysten kestävä kehityksen raportointidirektiiviin (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*) ja sen perusteella annettuun kansalliseen sääntelyyn. Konserni on toteuttanut alkuvuonna 2024 kaksoisolennaisuusanalyysin sekä sääntelyn muutosten arvioinnin ja on käynnistänyt kestävyysraportoinnin toteutushankkeen syksyn 2024 aikana. CSRD:n implementointi kansalliseen lainsäädäntöön hyväksyttiin vuoden 2023 lopussa. Raportointivaatimus koskee Kuntarahoitus-konsernia vuodesta 2025 alkaen niin, että ensimmäinen raportointi vuodelta 2025 tehdään alkuvuoden 2026 aikana.

Kuntarahoitus-konserni on jatkanut CRR-sääntelyn 499a artiklan mukaista ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien riskien raportoinnin toimeenpanoa osana Pilari III -raporttiaan. Alkuvuoden 2024 aikana konserni julkisti vaiheen 2 eli Green Asset Ratio (GAR) -tiedot ja kesällä 2024 rahoitetut scope 3 päästöt. Konserni on myös valmistautunut tilikauden aikana vaiheen 3 tietojen (*Banking Book Taxonomy Alignment Ratio, BTAR*) julkistamiseen vuoden 2024 lopusta.

Konserni on myös tilikaudella 2024 valmistautunut finanssialan digitaaliseen häiriönsietokyky -asetuksen (*Digital Operational Resilience Act, DORA*) soveltamiseen tammikuussa 2025. Hankkeessa on huomioitu asetuksen myötä tulevat muutokset tieto- ja viestintäteknikan sopimuksiin, tietojärjestelmien ylläpidon prosesseihin sekä tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvien riskien kokonaisvaltaiseen hallintaan niin Kuntarahoitus-konsernissa kuin järjestelmiin liittyvien yhteistyökumppanien kanssa. Asetus sisältää vaatimuksia, joilla pyritään parantamaan finanssialan kykyä sietää tietojärjestelmien vikoja ja häiriöitä.

Kuntarahoitus-konsernin strategia ja taloudelliset tavoitteet

Kuntarahoituksen strategia korostaa konsernin perustehtävää rajatun, julkista tehtävää hoitavan asiakaskuntansa rahoituksen saatavuuden ja edullisuuden varmistajana kaikissa markkinaolosuhteissa. Tämä perustehtävä edellyttää, että Kuntarahoituksen pääomien määrä ja laatu sekä maksuvalmius ylittävät aina tiukimmatkin viranomaisvaatimukset ja mahdollistavat siten normaalin liiketoiminnan harjoittamisen myös taloudellisesti vaikeina aikoina. Kuntarahoitus suhtautuu riskinottoon hyvin maltillisesti sekä ylläpitää vahvaa määrällistä ja laadullista riskinkantokykyä. Vuonna 2024 hallitus arvioi Kuntarahoituksen strategiaa eikä sen todettu tarvitsevan olennaisia muutoksia.

Erikoistuneen liiketoimintamallin vuoksi konsernin kaikkein tiukin sääntelyyn perustuva pääomavaade on useimmista luottolaitoksista poiketen vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*). Vähimmäisomavaraisuusaste on luottolaitossääntelyssä (*CRR*) määritelty, vakavaraisuus-tunnuslukuja täydentävä tunnusluku. Sen tavoitteena on estää luottolaitosten liiallinen velkaantuminen. Tunnusluku lasketaan vakavaraisuussäännösten mukaisen ensisijaisen pääoman sekä taseen varojen ja sääntelyssä tarkemmin kuvatulla tavalla määriteltyjen taseen ulkopuolisten

erien suhteena. Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen ((EU) 2019/876) mukainen julkinen kehitysluottolaitos. Tämän vuoksi se voi vähentää vähimmäisomavaraisuus-asteen laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtioriskillä olevat luottosaatavansa. Vähennyksen jälkeen merkittävimmin Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteen tasoon vaikuttaa yhtiön maksuvalmiutta turvaavan likviditeettisalkun koko.

Kuntarahoituksen tavoitteena on, että konsernin ydinpääoman (*CET1*) määrä ylittää aina vähimmäis-omavaraisuusasteen vähimmäistavoitteen, joka muodostuu sääntelyn vähimmäisvaatimuksen (3 %) sekä johdon asettamien pääomapuskurien (4 %) yhteismäärästä (7 %). Johdon asettamilla pääomapuskureilla konserni varautuu epäedullisesti pääoma-asemaan vaikuttaviin tapahtumiin ja muutoksiin, jotka voivat olla realisoituneita liiketoimintaan liittyviä riskejä tai pääoma-asemaa heikentäviä sääntelyn muutoksia. Liiketoimintariskeihin kohdistuva pääomavaade perustuu ankaraan stressitestiin. Merkittävä osa edellä mainituista liiketoimintariskien pääomavaateesta aiheutuu realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä.

Vähimmäispääomatavoitteen ylittävät pääomat kattavat likviditeetin määrän muutosten aiheuttamaa pääomavaateen heilahtelua sekä turvaavat liiketoiminnan jatkuvuutta ja osingonmaksukykyä. Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on 7–10 %:n vähimmäisomavaraisuusaste, mikä osaltaan mahdollistaa perustehtävän toteuttamisen varmistavan likviditeetin ylläpidon kaikissa markkinaolosuhteissa. Joulukuun 2024 lopussa konsernin vähimmäis-omavaraisuusaste ydinpääomalla laskettuna oli 12,3 %.

Koska Kuntarahoituksen tavoitteena vakavaraisuussääntelyn mukaisena julkisena kehitysluottolaitoksena ei ole yhtiön tuloksen maksimointi, konserni tavoittelee tulosta, joka turvaa pitkällä aikavälillä konsernin kyvyn perustehtävän toteuttamiseen. Konsernin tavoitteena on saavuttaa vähintään tulos, joka on riittävä kattamaan liiketoiminnan kasvun aiheuttaman pääomavaateen kasvun sekä tyydyttämään omistajien pitkän aikavälin tuotto-odotuksen. Kuntarahoitus pyrkii pitkän aikavälin hinnoittelulla ja muilla toimenpiteillä mahdollisimman suureen asiakashyötyyn huomioiden samalla myös toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja omistajien tuotto-odotukset.

Kuntarahoitus-konsernin taloudelliset tavoitteet

Kuntarahoituksen perusliiketoiminnan euromääräinen liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia on ollut viimeisten vuosien aikana suhteellisen vakaa eli noin 170–210 miljoonaa euroa. Suhteutettuna perusliiketoiminnan eli asiakasrahoituksen volyyymiin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia on kuitenkin laskenut selvästi. Vuodesta 2018 vuoteen 2023 asiakasrahoituksen volyyymiin suhteutettu kannattavuus on laskenut 0,83 %:sta 0,53 %:iin. Tilikaudella vertailukelpoinen suhdeluku laski edelleen ja oli 0,50 %. Kuntarahoituksen lähivuosien tavoitteena on ylläpitää edelleen konsernin jatkuvuuden varmistamisen edellyttämää euromääräistä vähimmäistulostasoa.

Kuntarahoitus pyrkii parantamaan jatkuvasti toimintansa tehokkuutta ja tuottamaan näin kasvavaa lisäarvoa asiakkaille ja omistajille. Kuntarahoituksen pitkän aikavälin tavoitteena on, että konsernin niiden kulujen ja kehitysinvestointien määrän, joihin konsernilla on vaikutusmahdollisuuksia, suhde asiakasliiketoimintaan alenee trendinomaisesti.

Yhtiökokouksen maaliskuussa 2023 hyväksymän osinkopolitiikan mukaan vahvan pääoma-aseman mahdollistamana Kuntarahoituksen tavoitteena on maksaa osinkoa 30–60 % konsernin tilikauden tuloksesta. Osingonjako ei saa kuitenkaan vaarantaa Kuntarahoituksen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta eikä kykyä selvittää sitoumuksistaan. Voitonjakoesitystä valmisteltaessa ja itse voitonjakopäätöstä tehtäessä otetaan lisäksi kattavasti huomioon konsernin pääoma-asemaan vaikuttavia tekijöitä, kuten:

- toimintaympäristöön ja sääntelyyn liittyvät epävarmuudet ja muutokset
- arviot konsernin taloudellisesta tilanteesta tulevaisuudessa
- konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius
- riskiasemassa tapahtuneet muutokset
- omiin varoihin vaikuttaneet realisoitumattomat käyvän arvon muutokset
- arviot likviditeetin määrän kehityksestä
- valvojien ja luottoluokittajien näkemykset
- mahdollisten AT1-lainojen tulokseen kirjaamattomat korot.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on konsernin kokonaisriskiaseman pitäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen luottoluokitus säilyy parhaana mahdollisena suhteessa Suomen valtion luottoluokitukseen.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkeen liiketoimintaan liittyvät olennaisesti myös strategiset riskit, ESG-riskit, kuten ilmasto- ja ympäristöriskit, sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riskit.

Konsernin riskit on kuvattu tarkemmin osana konsernitilinpäätöstä liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*.

Konsernin riskiasema

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2024 aikana, ja konserni on pysynyt hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Geopoliittisten jännitteiden jatkuminen ja markkinoiden ailahtelu eivät vaikuttaneet Kuntarahoitus-konsernin toimintakykyyn tilikaudella. Vuonna 2024 tilanne pääomamarkkinoilla oli vakaa, mutta varainhankintakustannukset kasvoivat luottoriskipreemioiden pysytellessä ennakko-odotuksia korkeammalla tasolla. Konsernin varainhankinta on toiminut tilikauden aikana normaalisti. Epävarmuuden vuoksi konserni on kuitenkin edelleen ylläpitänyt vahvaa likviditeettipuskuria. Geopoliittiset epävakaudet vaikuttavat Kuntarahoitus-konsernin riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta. Ulkoisten olosuhteiden muutoksista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena.

Konserni osallistui katsauskauden aikana joulukuussa 2023 käynnistyneeseen Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ilmatoriskeihin liittyvään stressitestiharjoitukseen (Fit-for-55), jonka tavoitteena oli arvioida ilmatoriskien resilienssiä finanssisektorilla sekä saada näkemyksiä rahoitusjärjestelmän kyvystä tukea siirtymistä vähähiilisempään talouteen stressitilanteessa. Kuntarahoitus-konserni osallistui myös EKP:n järjestämään kyberriskistressitestiin, jossa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana arvioitiin miten EKP:n suorassa valvonnassa olevat pankit vastaavat ja toipuvat kyberiskusta.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi siitä syntyvät luottoriskit ovat vähäisiä. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen.

Riskienhallinta

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan Kuntarahoitus-konsernille ei synny sääntelyn tarkoittamaa asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot olivat tuloksessa 0,3 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa). Erä koostuu odotettavissa olevista luottotappioista. Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä joulukuun 2024 lopussa oli 561 miljoonaa euroa (497 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli tilikauden lopussa 292 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien tai hyvinvointialueiden omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä valtion täytetakaus, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,8 % asiakasvastoista (0,4 %).

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni suojautuu markkinariskeiltä johdannaissopimuksilla, ja niitä voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa. Konserni ei harjoita trading-toimintaa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa lyhyiden viitekorkojen korkosidonnaisuuksien eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Lisäksi konsernilla on mahdollisuus jättää suojaamatta osa kiinteäkorkoisista tai pitkiin viitekorkoihin sidotuista sijoitus- tai lainavastuista (*ns. strateginen mismatch -portfolio*) tuloksen vakauttamiseksi korkoriskistrategiaa toteuttaessa. Johdannaisia ei käytetä strategisessa mismatch -portfoliossa.

Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kymmentä eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Yhden vuoden tuloriski oli joulukuun lopussa -44 miljoonaa euroa, jolloin epäedullisin skenaario oli lyhytaikaisten korkojen shokki ylös (vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli lyhytaikaisten korkojen shokki ylös, -18 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario joulukuun lopussa oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, jolloin korkoherkkyys oli -120 miljoonaa euroa (vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, -93 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskeiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioneja. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen valuuttamääräisen vakuushallinnan (*USD*) seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla.

Konserni on myös tunnistanut arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tulosvolatiliteettia. Realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korkojen ja luottoriskilisien muutokset sekä pankkisektorin haasteet. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Riskienhallinta

Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana huolimatta markkinamuutoksista.

Kuntarahoitus hallitsee jälleenrahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettiero. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyysden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku (*Survival Horizon*) oli joulukuun lopussa lähes 15 kuukautta (16 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä.

Maksuvalmiusvaatimus oli tilikauden lopussa 338,8 % (409,1%). Pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta seurataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella, ja se oli joulukuun lopussa 123,7 % (124,1%). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden ajan ja tammi–joulukuussa 2024 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 8 922 miljoonaa euroa (10 087 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2024 aikana.

LCR-sääntelyssä määritellyt korkealaatuiset likvidit varat (*High Quality Liquid Assets, HQLA*) on esitetty seuraavassa taulukossa.

Likvidit varat, HQLA Miljoonaa euroa	31.12.2024	%-osuus	31.12.2023	%-osuus
Taso 1	10 413	77 %	10 139	77 %
Taso 2a	1 040	8 %	1 043	8 %
Taso N*	2 133	16 %	1 909	15 %
Yhteensä	13 586	100 %	13 090	100 %

* Sisältää rahamarkkinatodistuksina myönnettyä lyhytaikaista asiakasrahoitusta 1 825 miljoonaa euroa (1 575 miljoonaa euroa).

Riskienhallinta

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin (*ESG-riskit*). Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden aikana.

Konsernin arvion mukaan altistuminen ilmasto- ja ympäristöriskeille on alhaisella tasolla. Kuntarahoituksen liiketoimintamallin mukaisesti asiakassaavat ovat suomalaiselta kunta- ja hyvinvointialuesektoreilta tai Suomen valtiolta riskinsiirron jälkeen (*valtion täytetäkaus*). Kuntarahoitus-konserni tunnistaa, että sen asiakkaat voivat altistua sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamille fyysisille riskeille että ilmastonmuutoksen hillintään liittyville siirtymäriskeille. Myös Kuntarahoitus-konserni voi asiakkaidensa kautta altistua näille riskeille. Tunnistetut riskit liittyvät rahoituksen vakuutena oleviin kiinteistövakuuksiin, joista ei kuitenkaan odoteta lopullisia luottotappiota ilmasto- tai ympäristöriskitapahtumien toteutuessa johtuen takausjärjestelyistä. Kuntarahoitus-konsernin sijoitusvastapuolet ovat valtioita, keskuspankkeja, SSA-sektorin (*Sovereigns, Supranationals, Agencies*) toimijoita sekä luottolaitoksia, ja konsernin arvion mukaan näihin toimijoihin kohdistuvien ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille on vähäinen, sillä Kuntarahoitus sijoittaa vain matalan riskin toimijoihin. Sama koskee myös konsernin johdannaisvastapuolia.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Vaikka konserni arvioi siihen kohdistuvat ilmasto- ja ympäristöriskit alhaisiksi, tunnistaa se, että ilmastonmuutoksen edetessä siihen liittyvät riskit lisääntyvät ja epävarmuus kohoaa. Kuntarahoitus-konserni arvioikin sen altistumista ilmasto- ja ympäristöriskeille vähintään vuosittain.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia tai hallintotapaan liittyviä riskejä. Altistuminen yhteiskunnallisille riskeille on matalalla tasolla, sillä perusliiketoiminnassa ei ole tunnistettu materiaalista riskiä työlainsäädännön noudattamatta jättämisestä, ihmisoikeuksista tai muista vastaavista sosiaalisen oikeuden osa-alueista. Kuntarahoitus-konserni seuraa asiakkaidensa ja sijoitusvastapuoliensa hallinnon toimintaa ESG-pisteytysmallin kautta, joka arvioi muun muassa hallinnon osalta asiakkaan tai vastapuolen raportoituja hallintojärjestelyitä sekä muita ESG-tekijöitä. Konserni seuraa lisäksi palveluntarjoajiensa toimintaa ja asettaa myös yhteistyölle Kuntarahoituksen kanssa vaatimuksia vastuullisuudesta.

Tilikauden 2024 aikana on jatkettu erityisesti kehittämistä ESG-riskienhallinnan kyvykkyyksiin liittyen sekä valmistauduttu uusiin julkistamisvaatimuksiin, jotka tulivat voimaan vuoden 2024 aikana.

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoinnasta annetun lain vaatimuksia ja viranomaisohjeita hallinnon järjestämisestä. Hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla, jossa on myös saatavilla arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2024 sisältäen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvitys pitää sisällään myös luottolaitostoinnasta annetun lain edellyttämät kuvaukset hallinnosta sekä tiedot siitä, miten Kuntarahoitus noudattaa pörssiyhtiöitä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koodi koskee suomalaisia pörssiyhtiöitä eli niitä yhtiöitä, joiden osakkeet ovat listattuina Helsingin pörssissä. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan.

Tilikauden aikana Kuntarahoituksen osakkeet liitettiin arvo-osuusjärjestelmään vuoden 2023 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antaman valtuutuksen

mukaisesti. Arvo-osuusjärjestelmään siirtyminen modernisoi osakerekisterin ylläpitoa ja pienentää siihen liittyviä operatiivisia riskejä.

Kuntarahoitus-konsernin hallinnointikäytännöissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden aikana.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus, yhtiö) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (yhtiön nimenmuutos Kuntarahoituksen digitaaliset palvelut Oy:ksi rekisteröitiin alkuvuonna 2025). Kuntarahoitus omistaa Inspiran täysimääräisesti eikä tilikauden aikana konserni- tai omistusrakenteessa ole tapahtunut muutoksia.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.5.2024. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2023 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 1,69 euroa osakkeelta, yhteensä 66,0 miljoonaa euroa. Yhtiön taseen 31.12.2023 mukaan voitonjakokelpoiset varat olivat 365,6 miljoonaa euroa.

Varsinainen yhtiökokous päätti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudella 2024–2025 hallituksen jäsenten lukumäärä on kahdeksan sekä nimitti hallituksen jäsenet toimikaudelle 2024–2025 (vuoden 2024 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti). Yhtiökokous vahvisti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin hallituksen ehdotuksen ja suostumuksensa mukaisesti tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jukka Paunonen. Varsinaiseen yhtiökokoukseen 2024 saakka tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab (KPMG), päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja. KPMG:tä ei voitu valita enää toimikaudelle 2024–2025 tilintarkastusta koskevien lainsäädännön rotaatiovaatimusten vuoksi.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ovat luettavissa Kuntarahoituksen verkkosivuilla olevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Hallinnointikäytäntö

Hallitus

Omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen 17.5.2024 järjestetylle yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkoi vuoden 2024 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Maaria Eriksson, Markku Koponen, Kari Laukkanen, Tuomo Mäkinen, Denis Strandell, Elina Stråhlman, Leena Vainiomäki ja Arto Vuojolainen. Kuntarahoituksen hallitus valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta puheenjohtajaksi Kari Laukkasen ja varapuheenjohtajaksi Maaria Erikssonin.

Vuoden 2023 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2024 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Kari Laukkanen (puheenjohtaja), Maaria Eriksson (varapuheenjohtaja), Markku Koponen, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki ja Arto Vuojolainen. Minna Smedsten ei ollut enää käytettävissä hallitukseen toukokuussa 2024 alkaneelle kaudelle.

Kuntarahoituksella on sääntelyn edellyttämät, hallituksen perustamat tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat, jotka toimivat hallitusta avustavina ja valmistelevinä toimieliminä. Tarkastusvaliokuntaan hallitus valitsi Markku Koposen puheenjohtajaksi sekä Tuomo Mäkisen, Denis Strandellin ja Elina Stråhlmanin jäseniksi. Riskivaliokuntaan hallitus valitsi Leena Vainiomäen puheenjohtajaksi sekä Maaria Erikssonin, Kari Laukkasen ja Arto Vuojolaisen jäseniksi. Palkitsemisvaliokuntaan hallitus valitsi Kari Laukkasen puheenjohtajaksi sekä Leena Vainiomäen ja Maaria Erikssonin jäseniksi.

Hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2024 lopussa 178 henkilöä (185). Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Joakim Holmström, Harri Luhtala, Minna Piitulainen ja Juha Volotinen.

Palkat ja palkitseminen

Kuntarahoitus-konsernin johdon ja henkilöstön palkkiot muodostuvat kiinteästä palkkiosta (peruspalkka ja luontoisedut) ja muuttuvasta palkitsemisesta palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaan. Palkitsemisjärjestelmän periaatteet vahvistaa emoyhtiön hallitus, ja ne arvioidaan vuosittain. Palkitsemisjärjestelmiin ja palkkioihin liittyvässä työssä hallitusta avustaa hallituksen palkitsemisvaliokunta. Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 17 miljoonaa euroa (17 miljoonaa euroa).

Lisätietoja Kuntarahoituksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitsemisesta on konsernitilinpäätöksen liitteessä 43 *Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitseminen*.

Sisäinen tarkastus

Kuntarahoitus-konsernin sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa konsernin taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että Kuntarahoitus-konsernilla on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt toimintatavat sekä tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Osakepääoma ja omistajat

Osakepääoma ja omistajat

Tilikauden 2024 lopussa Kuntarahoituksen maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 43 008 044,20 euroa. Osakkeiden lukumäärä on 39 063 798. Yhtiössä on käytössä kaksi osakesarjaa (A- ja B-osakesarjat), joilla on yhtäläiset ääni- ja osinko-oikeudet. Jokainen osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen.

Vuoden 2024 päättyessä Kuntarahoituksella oli 276 osakkeenomistajaa (276).

10 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2024		kpl	%-osuus
1.	Keva	11 975 550	30,7
2.	Suomen valtio	6 250 000	16,0
3.	Helsingin kaupunki	4 066 525	10,4
4.	Espoon kaupunki	1 547 884	4,0
5.	VAV Asunnot Oy (Vantaan kaupunki)	963 048	2,5
6.	Tampereen kaupunki	919 027	2,4
7.	Oulun kaupunki	903 125	2,3
8.	Turun kaupunki	763 829	2,0
9.	Kuopion kaupunki	592 028	1,5
10.	Lahden kaupunki	537 926	1,4

Taulukossa esitetyt osakemäärät eivät sisällä näiden osakkeenomistajien konserniyhtiöiden mahdollisesti omistamia osakkeita.

Kuntarahoituksen tiedon mukaan suurimpien osakkeenomistajien omistuksissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan tilikauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Näkymät vuodelle 2025

Näkymät vuodelle 2025

Euroopan taloudessa uusi vuosi käynnistyy toivottua heikommista lähtökohdista. Suhdanneodotukset ovat vaisut ja globaaliin toimintaympäristöön liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Donald Trumpin presidenttihalinnolta odotetaan protektionistista kauppapolitiikkaa, mikä voi pahimmillaan oleellisesti hidastaa euroalueen elpymistä. Toisaalta, jos USA:n tuontitullit kohdistuvat keskimääräistä kevyemmin Eurooppaan ja euron heikkeneminen jatkuu, euroalueen yrityksille voi avautua myös mahdollisuuksia kasvattaa markkinaosuuksia Yhdysvalloissa. Euroopalle negatiivisia talousvaikutuksia voi kuitenkin koitua myös siitä, että tuottavuuden parantamiseen tarvittavia pääomia joudutaan enenevässä määrin käyttämään puolustuksen ja huoltovarmuuden vahvistamiseen. Euroalueen talouden epävarmuustekijöitä lisää myös Ranskan ja Saksan sisäpoliittinen hajaannus.

Kasvaneen taloudellisen epävarmuuden vastapainoksi Euroopan keskuspankin odotetaan jatkavan ripeitä koronlaskuja myös vuonna 2025. Lyhyiden markkinakorkojen ennakoidaan alenevan kahden prosentin tuntumaan vuoden puoliväliin mennessä.

Korkotason selvä aleneminen on vuonna 2025 merkittävin Suomen taloutta tukeva tekijä. Vaikka suhdannekäänteen yleisvire on vielä melko vaimea, kysyntätekijöiden suhteellisen samanaikainen elpyminen voi nostaa vuositason bkt-kasvun yllättävän hyviin lukemiin. Makrotalouden ennuste-epävarmuus on kuitenkin yhä suurta. Suomen kahteen tärkeimpään vientimarkkinaan, Yhdysvaltoihin ja Saksaan, liittyy huomattavia riskejä ja työllisyyden odotettua voimakkaampi heikkeneminen varjostaa kotimarkkinoiden toipumista. Vuonna 2024 nousseiden luottoriskilisten arvioidaan kasvattavan varainhankinnan kustannusta ja siten heikentävän konsernin korkokatetta vuonna 2025.

Kunnilla on käynnissä merkittäviä sopeutusohjelmia. Tästä huolimatta rahoitusaliijäämän arvioidaan edelleen kasvavan vuonna 2025. Kuntataloutta rasittavat sote-siirtojen täsmäytyksen aiheuttamat valtionosuusleikkaukset, nettoinvestointien kasvu, hyvinvointialueilta käyttämättömiksi jäävät sotekiinteistöt ylläpito-, muunto- ja purkukustannuksineen sekä TE-uudistuksen todellisiin kustannuksiin liittyvä epävarmuus. Heikentynyt työllisyysnäkökulma on puolestaan verokertymien kannalta varteenotettava riski.

Näkymät vuodelle 2025

Vapaaarahoitteinen asuntorakentaminen kääntyy vuonna 2025 kasvuun, mutta volyyymi on yhä kaukana normaalitasosta. Asuntokauppa vilkastuu vähitellen ja myös asuntohintojen odotetaan nousevan maltillisesti 2025 alkaen. Valtion tukemassa rakentamisessa asuntoaloitukset sen sijaan vähenevät korkotukilainavaltuuksien supistumisen vuoksi. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran toiminnot itsenäisenä virastona ovat päättymässä ja ne siirretään osaksi ympäristöministeriötä maaliskuussa 2025. Linjaus liittyy valtion tukeman asuntotuotannon hallinnoinnin kehittämiseen, eikä tarkoita, että valtion tukema asuntotuotanto olisi lakkaamassa. Kuntarahoitus arvioi, ettei uudistuksella ole välittömiä vaikutuksia yhtiön liiketoimintaan. Kuntarahoituksen liiketoiminnan kannalta valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvä korkotukilainoitus jatkuu edelleen, ja siihen liittyviä prosesseja hallinnoidaan tulevaisuudessa ympäristöministeriössä. Kuntarahoitus seuraa tiiviisti uudistuksen käytännön vaikutuksia, koska hallinnoivan viranomaisen muuttuminen voi tarkoittaa joidenkin yhtiön prosessien uudistamista.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen Kuntarahoitus-konserni arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen tai pienempi kuin vuonna 2024. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 373 miljoonaa euroa, josta tilikauden voitto on 74 miljoonaa euroa.

Yhtiökokouksen maaliskuussa 2023 vahvistaman osinkopolitiikan mukaan Kuntarahoituksen tavoitteena on maksaa osinkoina 30–60 % konsernin tilikauden tuloksesta. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2024 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,86 euroa osakkeelta, yhteensä 72,7 miljoonaa euroa, mikä vastaa 54,8 % konsernin tilikauden tuloksesta. Tilikaudelta 2023 osinkoja maksettiin 66,0 miljoonaa euroa.

Kuntarahoituksen tilikauden tulos oli vahva. Hallitus pitää perusteltuna ehdotuksen mukaisen osingon jakamista. Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaaranna pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta tai ole ristiriidassa Kuntarahoitusta velvoittavan lainsäädännön kanssa.

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 25.3.2025. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on merkittynä yhtiön osakasluetteloon 27.3.2025. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan aikaisintaan 3.4.2025.

Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024

Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024

	1-12/2024	1-12/2023	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihto (milj. euroa)*	2 239	1 862	759	535	532
Korkokate (milj. euroa)*	260	259	241	280	254
%-osuus liikevaihdosta	11,6	13,9	31,8	52,4	47,7
Liikevoitto (milj. euroa)*	166	139	215	240	194
%-osuus liikevaihdosta	7,4	7,4	28,3	44,8	36,5
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset (milj. euroa)*	-16	-37	45	27	-3
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	181	176	170	213	197
Kulu–tuottosuhde, %*	27,7	32,2	23,9	21,7	21,5
Kulu–tuottosuhde ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	26,0	27,3	28,4	23,8	21,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	7,2	6,6	9,9	10,7	9,4
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	7,9	8,4	7,8	9,6	9,6
Koko pääoman tuotto (ROA), %*	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus (milj. euroa)*	5 056	4 319	4 317	3 594	5 081
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	8 922	10 087	8 827	9 395	10 966



Konsernin tunnuslukujen kehitys 2020–2024



	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	35 173	32 022	29 144	29 214	28 022
Vihreän rahoituksen määrä (milj. euroa)*	6 817	4 795	3 251	2 328	1 786
Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä (milj. euroa)*	2 536	2 234	1 734	1 161	589
Varainhankinnan kokonaismäärä (milj. euroa)*	46 737	43 320	40 210	40 712	38 139
Oma pääoma (milj. euroa)	1 945	1 744	1 614	1 862	1 705
Taseen loppusumma (milj. euroa)	53 092	49 736	47 736	46 360	44 042
Kokonaislikviditeetti (milj. euroa)*	11 912	11 633	11 505	12 222	10 089
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	338,8	409,1	256,7	334,9	264,4
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	123,7	124,1	120,3	123,6	116,4
Omavaraisuusaste, %*	3,7	3,5	3,4	4,0	3,9
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 408	1 277
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 756	1 624
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 646	1 550	1 482	1 756	1 624
CET1-vakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	95,0	104,3
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	118,4	132,7
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7	103,4	97,6	118,4	132,7
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %**	12,3	12,0	11,6	12,8	3,9
Henkilöstö	178	185	175	164	165

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

** Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos, ja näin ollen voi vähentää laskennassa vastuistaan kunta-, hyvinvointialue- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. CRR II -asetus astui voimaan kesäkuussa 2021.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivuilla 75–83. Tässä toimintakertomuksessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.

Liite 1. Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan eri kausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavoja on päivitetty huomioimaan konsernin tilikaudella 2024 tehdyt muutokset tuloslaskelma- ja tasekaavaan. Konserni päivitti korkotuottojen ja vastaavien tuottojen sekä korkokulujen ja vastaavien kulujen esittämistapaa. Lisäksi konserni päivitti tasekaavaa niin, että aiemmin siirtosaamisissa ja maksetuissa ennakoissa sekä siirtovelloissa ja saaduissa ennakoissa esitetyt rahoitusinstrumenttien saamatta tai maksamatta olevat korot on siirretty kyseisen rahoitusinstrumentin tase-erään. Vertailukauden tiedot on oikaistu. Lisätietoa tästä muutoksesta on konsernitilinpäätöksen liitteessä 1.

Liite 1. Tunnusluvut

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1-12/2024	1-12/2023
Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan Muut korkotuotot Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan Muut korkokulut	1933 319 -1 420 -572	1583 317 -1 098 -541
		Korkokate	260	259
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin mukaisesti osa konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettiä. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia. Laskentakaavan erät ovat tuloslaskelman erästä <i>Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos</i> .	Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotulos, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	-4 -12	-10 -27
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-16	-37
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	166	139
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	166 16	139 37
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
Tuotot	Tuotot kuvastavat muun muassa kulu-tuottosuhde -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja mukaan lukien korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	260 1 -15 0 0	259 2 -39 0 0
		Tuotot	247	222

Liite 1. Tunnusluvut



Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1-12/2024	1-12/2023
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävin on korkokate.	Tuotot - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	247 16	222 37
		Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	262	259
Muut tuotot	Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muut tuotot, pois lukien korkokate ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.	Palkkiotuotot Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat nettotulos, realisoituneet Valuuttakurssierojen nettotulos Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	1 0 0 0 0	2 0 -2 0 0
		Muut tuotot	2	0
Kulut	Kulut kuvastavat muun muassa kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pois lukien palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.	Palkkiokulut Henkilöstö- ja hallintokulut Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Liiketoiminnan muut kulut	17 44 6 14	16 41 7 19
		Kulut	81	82
Kulu-tuottosuhte, %	Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.	Kulut (pois lukien palkkiokulut) ÷ Tuotot (sisältäen nettopalkkiotuotot)	64 230	67 206
		Kulu-tuottosuhte, %	27,7 %	32,2 %
Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.	Kulut (pois lukien palkkiokulut) ÷ (Tuotot sisältäen nettopalkkiotuotot - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset)	64 230 16	67 206 37
		Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	26,0 %	27,3 %



Liite 1. Tunnusluvut



Vaihtoehtoinen
tunnusluku
Miljoonaa euroa

Määritelmä /perustelu

Laskentakaava ja täsmäytys

1–12/2024 1–12/2023

Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen

Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset
Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen
Suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) muutos verojen jälkeen
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä verojen jälkeen

-16 -37
3 7
110 60
24 20
1 6
0 0

Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen

122 57

Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus

Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusastomittari (*KPI*). Tunnusluku sisältää kauden aikaisen uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia sekä uuden leasingrahoituksen määrän ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

Uusi luotonanto
Uusi leasingrahoitus

4 839 4 103
217 216

Pitkäaikainen uusi asiakasrahoitus

5 056 4 319

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia suhteessa pitkä- ja lyhytaikaisen asiakasrahoituksen volyymiin, %

Johdon raportoinnissa liiketoiminnan tuloksen mittaamiseen käytetty suoritusastomittari (*KPI*).

(Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ÷ Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ja lyhytaikainen asiakasrahoitus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100

181 176
36 067 33 320

Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia suhteessa pitkä- ja lyhytaikaisen asiakasrahoituksen volyymiin

0,50 % 0,53 %

Pitkäaikainen uusi varainhankinta

Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusastomittari (*KPI*). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen kauden aikana nostetun uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

Pitkäaikainen uusi varainhankinta

8 922 10 087



Liite 1. Tunnusluvut



Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	1–12/2024	1–12/2023
Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto	166	139
		- Verot)	-33	-28
		÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	1845	1679
		Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2 %	6,6 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROEn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
		- Verot)	-36	-36
		÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	1845	1679
		Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	7,9 %	8,4 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto	166	139
		- Verot)	-33	-28
		÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	51414	48736
		Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,3 %	0,2 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROAn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	181	176
		- Verot)	-36	-36
		÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	51414	48736
		Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	0,3 %	0,3 %
Liikevaihto	Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eräänään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.	Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	1933	1583
		Muut korkotuotot	319	317
		Palkkiotuotot	1	2
		Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos	-15	-39
		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos	0	0
		Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
		Liikevaihto	2239	1862



Liite 1. Tunnusluvut



Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100 Omavaraisuusaste, %	1945 53 092 3,7 %	1744 49 736 3,5 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Lainakanta koostuu pitkäaikaisista antolainoista, joiden alkuperäinen maturiteetti on vähintään 1 vuotta. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset - Leasing Lainakanta	35 377 -204 -1563 33 610	32 225 -204 -1442 30 580
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Pitkäaikainen asiakasrahoitus koostuu lainakannasta sekä leasingasaamisista. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset Pitkäaikainen asiakasrahoitus	35 377 -204 35 173	32 225 -204 32 022
Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida, jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi tunnusluvusta. Tunnusluvussa ei huomioida antolainakannan korkosaamisia.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Antolainakannan korkosaamiset - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	35 377 -204 614 35 787	32 225 -204 926 32 948



Liite 1. Tunnusluvut



Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI).	Vihreän rahoituksen määrä	6 817	4 795
		Yhteiskunnallisen rahoituksen määrä	2 536	2 234
		(Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä yhteensä	9 353	7 029
		÷ Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia) x100	35 787	32 948
		Vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen määrä pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	26,1 %	21,3 %
Lyhytaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI). Lyhytaikainen asiakasrahoitus koostuu asiakkailta ostetuista rahamarkkinatodistuksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään 1 vuotta.	Saamistodistukset, rahamarkkinatodistukset asiakkailta	1 825	1 575
		Lyhytaikainen asiakasrahoitus	1 825	1 575
Varainhankinnan kokonaismäärä	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI). Varainhankinnan kokonaismäärä sisältää sekä pitkäaikaisen varainhankinnan että lyhytaikaisen varainhankinnan. Tunnusluvussa ei ole huomioitu pitkäaikaisen varainhankinnan korkovelkoja.	Velat luottolaitoksille	884	216
		Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 464	2 623
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 534	40 873
		Yhteensä	47 882	43 711
		- Pitkäaikaisen varainhankinnan korkovelat	-429	-307
		- Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet)	-716	-82
		- Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	-	-2
		Varainhankinnan kokonaismäärä	46 737	43 320
Pitkäaikainen varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritustasomittari (KPI).	Varainhankinnan kokonaismäärä	46 737	43 320
		- Lyhytaikaiset velkakirjalainat (ECP)	-3 409	-3 987
		Pitkäaikainen varainhankinta	43 328	39 332



Liite 1. Tunnusluvut

• • •

Vaihtoehtoinen tunnusluku Miljoonaa euroa	Määritelmä /perustelu	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Kokonaislikviditeetti	Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluvussa ei huomioida korkosaamisia.	Saamistodistukset - Joukkovelkakirjalainasijoitusten korkosaamiset - Lyhytaikainen asiakasrahoitus	5 879 -38 -1 825	5 170 -25 -1 575
		Arvopaperisijoitukset yhteensä	4 016	3 570
		Käteiset varat	0	0
		Talletukset	7 897	8 065
		- Talletusten korkosaamiset	0	-2
		Muut sijoitukset yhteensä	7 896	8 063
		Kokonaislikviditeetti	11 912	11 633
Suorien vastuullisten sijoitusten osuus kaikista joukkovelkakirjalainasijoituksista, %	Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku on laskettu arvopaperisijoitusten nimellisarvoista.	(Suorat vastuulliset sijoitukset (SRI), nimellisarvo ÷ Joukkovelkakirjalainasijoitukset, nimellisarvo) x100	870 4 038	635 3 653
		Suorien vastuullisten sijoitusten osuus kaikista joukkovelkakirjalainasijoituksista, %	21,5 %	17,4 %
Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan, %	Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	(Suorat vastuulliset sijoitukset (SRI), nimellisarvo ÷ Vihreän ja yhteiskunnallisen varainhankinnan määrä) x100	870 5 824	635 4 523
		Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan	14,9 %	14,0 %

• • •

Liite 1. Tunnusluvut

• • •

Muut tunnusluvut Miljoonaa euroa	Määritelmä	Laskentakaava ja täsmäytys	31.12.2024	31.12.2023
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Likvidit varat ÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa)) x100	11170 3 297	10 909 2 667
		Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	338,8 %	409,1 %
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF) ÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF)) x100	39 298 31 757	36 279 29 244
		Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	123,7 %	124,1 %
CET1-vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ydinpääoma (CET1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		CET1-vakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Tier 1-vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		Tier 1-vakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 646 1 528	1 550 1 500
		Kokonaisvakavaraisuus, %	107,7 %	103,4 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1 646 13 340	1 550 12 877
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	12,3 %	12,0 %

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Pääoman hallinta Kuntarahoitus-konsernissa

Kuntarahoitus-konsernin omaa pääomaa koskevat tavoitteet suhteessa konsernin riskinottoon ja toimintaympäristöön määritellään vuosisuunnittelun yhteydessä.

Suunnitteluhorisontti ulottuu vähintään kolmeen vuoteen, jotta pystytään ennustamaan liiketoiminnan tuloskehitystä ja omien varojen riittävyttä suhteessa muuttuvasta sääntelystä tuleviin kasvaviin pääomavaateisiin sekä reagoimaan riittävän ajoissa mahdollisiin lisäpääomitustarpeisiin. Hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallintasuunnitelman (*ICAAP*) ja valvoo sitä. Konserni päivittää vakavaraisuuden hallintasuunnitelmansa vähintään kerran vuodessa ja suunnitelman toteutumista seurataan neljännesvuosittain.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on ohjata ja varmistaa, että konsernin vakavaraisuus täyttää asetetut tavoitteet sekä viranomaisvaatimukset, jotta toiminnan jatkuvuus voidaan varmistaa. Vakavaraisuuden hallinta on jatkuvaa ja olennainen osa konsernin strategisen suunnittelun prosessia, joka kattaa strategisten tavoitteiden asettamisen, kehityshankkeiden määrittämisen sekä taloudelliset ennusteet seuraaville vuosille. Tämä tehdään yhteistyössä toimivan johdon ja hallituksen kanssa, ja lopullisen strategian hyväksyy emoyhtiön hallitus. Toimiva johto huolehtii siitä, että konsernin operatiiviset toimenpiteet vastaavat hallituksen

vahvistaman strategian mukaisia linjauksia. Toimiva johto laatii vuosisuunnittelun yhteydessä liiketoimintasuunnitelman tulevalle vuodelle ja liiketoimintaennusteet sitä seuraaville vuosille.

Tässä yhteydessä arvioidaan myös konsernin riskiasemaa ja sen vaikutusta taloudelliseen asemaan. Riskien arvioinnissa ja mittaamisessa käytetään apuna säännöllisin väliajoin toteutettavia riskianalyyssejä sekä erilaisia stressitestiskenaarioita. Näiden pohjalta päivitetään vuosittain vakavaraisuuden hallinnan suunnitelma ja päätetään mahdolliset toimenpiteet omien varojen vahvistamiseksi. Omien varojen riittävyttä seurataan myös kuukausittain liiketoiminnan analysoinnin yhteydessä.

Konserni laskee vakavaraisuuden EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU N:o 575/2013) ja sen muutosasetuksen (EU N:o 876/2019) sekä luottolaitosdirektiivin (2013/36/EU) säännöksiin perustuen. Luottoriskin vakavaraisuusvaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien vakavaraisuusvaade perusmenetelmällä. Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska konsernilla ei ole kaupankäyntivarastoa eikä osake- ja hyödykepositioita. Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan

vaihtamalla johdannaissovimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioita. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti.

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien riskipainojen määrittämisessä käytetään Standard & Poor'sin, Moody's Investor Servicen sekä Fitch Ratingsin antamia luokitustietoja. Edellä mainitut yhtiöt ovat vakavaraisuuslaskennassa Finanssivalvonnan hyväksymiä luottoluokituslaitoksia. Kuntarahoitus käyttää luottoriskin vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin vähentämistekniikoita, kuten antolainatoiminnassa kuntien antamia takauksia sekä Suomen valtion antamia täytetakauksia. Johdannaisten osalta käytetään vähentämistekniikkana nettoutussopimuksia, lisävakuussopimuksia (*ISDA/Credit Support Annex*) sekä Kuntien takauskeskuksen myöntämiä takauksia joidenkin johdannaisvastapuolien vastapuoliriskin vakavaraisuusvaateen pienentämiseksi.

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Taulukko 1. Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, % 31.12.2024	Pääomavaatimus	Kiinteä lisäpääoma- vaatimus ¹⁾	Muuttuva lisäpääoma- vaatimus ²⁾	O-SII ³⁾	Järjestelmäriski- puskuri ⁴⁾	Pääomapuskurit yhteensä	Yhteensä
Ydinpääoma (CET1)	4,50 %	2,50 %	1,04 %	0,50 %	1,00 %	5,04 %	9,54 %
Ensisijainen pääoma (T1)	6,00 %	2,50 %	1,04 %	0,50 %	1,00 %	5,04 %	11,04 %
Omat varat yhteensä	8,00 %	2,50 %	1,04 %	0,50 %	1,00 %	5,04 %	13,04 %

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit (1 000 €) 31.12.2024	Pääomavaatimus	Kiinteä lisäpääoma- vaatimus ¹⁾	Muuttuva lisäpääoma- vaatimus ²⁾	O-SII ³⁾	Järjestelmäriski- puskuri ⁴⁾	Pääomapuskurit yhteensä	Yhteensä
Ydinpääoma (CET1)	68 774	38 208	15 839	7 642	15 283	76 971	145 745
Ensisijainen pääoma (T1)	91 698	38 208	15 839	7 642	15 283	76 971	168 669
Omat varat yhteensä	122 265	38 208	15 839	7 642	15 283	76 971	199 235

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, % 31.12.2023	Pääomavaatimus	Kiinteä lisäpääoma- vaatimus ¹⁾	Muuttuva lisäpääoma- vaatimus ²⁾	O-SII ³⁾	Järjestelmäriski- puskuri ⁴⁾	Pääomapuskurit yhteensä	Yhteensä
Ydinpääoma (CET1)	4,50 %	2,50 %	0,92 %	0,50 %	0,00 %	3,92 %	8,42 %
Ensisijainen pääoma (T1)	6,00 %	2,50 %	0,92 %	0,50 %	0,00 %	3,92 %	9,92 %
Omat varat yhteensä	8,00 %	2,50 %	0,92 %	0,50 %	0,00 %	3,92 %	11,92 %

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit (1 000 €) 31.12.2023	Pääomavaatimus	Kiinteä lisäpääoma- vaatimus ¹⁾	Muuttuva lisäpääoma- vaatimus ²⁾	O-SII ³⁾	Järjestelmäriski- puskuri ⁴⁾	Pääomapuskurit yhteensä	Yhteensä
Ydinpääoma (CET1)	67 480	37 489	13 850	7 498	0	58 837	126 316
Ensisijainen pääoma (T1)	89 973	37 489	13 850	7 498	0	58 837	148 810
Omat varat yhteensä	119 964	37 489	13 850	7 498	0	58 837	178 801

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

- 1) Laki luottolaitostoinnasta (610/2014) luku 10:3 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Voimassa 1.1.2015 alkaen.
- 2) Laki luottolaitostoinnasta luku (610/2014) 10:4-6 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Finanssivalvonnan johtokunta päätti 17.12.2024 (19.12.2023) olla asettamatta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta Suomeen kohdistuville luottovastuulle. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus Kuntarahoitus-konsernille on 1,04 % (0,92 %).
- 3) Muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus: Laki luottolaitostoinnasta (610/2014) luku 10:8 § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Lisäpääomavaatimus (O-SII) Kuntarahoitus-konsernille on 0,5 % (0,5 %). Finanssivalvonnan päätös 26.6.2024, voimassa heti.
- 4) Laki luottolaitostoinnasta (610/2014) luku 10:6a § ja EU:n vakavaraisuusasetus (575/2013) ja -direktiivi (2013/36/EU). Maaliskuun lopussa 2023 Finanssivalvonta asetti Kuntarahoitukselle rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän ydinpääomalla katettavan lisäpääomavaatimuksen, ns. järjestelmäriskipuskurivaatimuksen suuruudeltaan 1 %. Päätös tuli voimaan huhtikuun 2024 alusta ja vastaa muille suomalaisille pankeille samassa yhteydessä asetettua vaatimusta. Ennen huhtikuuta 2024 järjestelmäriskipuskurivaatimus oli 0 %.

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (SREP) Kuntarahoitus-konsernille 2 % lisäpääomavaatimuksen (P2R). Kun huomioidaan lisäpääomavaatimus, SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kuvaava suhde oli joulukuun 2024 lopussa 10,0 % (10,0 %). Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 15,04 % (13,92 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Taulukko 2. Omat varat

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Osakepääoma	42 583	42 583
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	1 643 155	1 576 480
Käyvän arvon rahasto	219 053	84 111
Muut rahastot	277	277
Ennakoitu voitonjako	-72 659	-66 018
Ydinpääoma (CET1) ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 872 776	1 677 780
Aineettomat hyödykkeet	-2 720	-6 311
Laskennalliset verosaamiset, jotka eivät synny väliaikaisten erojen seurauksena	-10	-9
Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset	-223 916	-121 670
Ydinpääoma (CET1)	1 646 129	1 549 809
Muihin ensisijaisiin omiin varoihin luettavat instrumentit	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1)	1 646 129	1 549 809
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1 646 129	1 549 809

Ydinpääomaan on sisällytetty tilikauden voitto, joka on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen tilikauden voitto voidaan lukea ydinpääomaan EKP:n myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella. Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset koostuvat Kuntarahoituksen omasta luottoriskikorjauksesta (DVA) sekä varovaista arvostamista koskevista vaatimuksista aiheutuvista arvonοikaisuista (AVA). Lisäksi ydinpääomasta on vähennetty ennakoitu voitonjako.

Oman luottoriskin muutosta ei ole sisällytetty omiin varoihin (CRR 33 artikla).

Taulukko 3. Vakavaraisuuden tunnusluvut

	31.12.2024	31.12.2023
CET1-vakavaraisuus, %	107,71	103,35
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,71	103,35
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,71	103,35

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Taulukko 4. Omien varojen vähimmäisvaatimus

(1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä ¹	50 021	625 265	45 826	572 829
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	0	0	0	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	260	3 255	430	5 372
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	455	5 686	441	5 507
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	0	0	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	0	0	0	0
Saamiset laitoksilta	31 771	397 134	29 511	368 890
Saamiset yrityksiltä	2 178	27 229	1 850	23 130
Kiinteistövakuudelliset saamiset	0	0	0	0
Maksukyvyttömyystilassa olevat	0	0	0	0
Katetut joukkolainat	12 402	155 020	10 630	132 874
Muut erät	2 955	36 941	2 964	37 056
Markkinariski ²	-	-	-	-
Vastuun arvonoikaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä ³	36 245	453 066	34 154	426 924
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	35 998	449 976	39 984	499 797
Yhteensä	122 265	1 528 307	119 964	1 499 550

¹ Vastapuoliriskin omien varojen vaade on 3 719 tuhatta euroa (3 047 tuhatta euroa).

² Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska konsernilla ei ole kaupankäyntivarastoa eikä osake- ja hyödykepositioita. Koska valuuttariskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissovimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi, on konsernin valuuttapositio hyvin pieni. 31.12.2024 valuuttanettopositio oli 10,4 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa), joka on alle 2 % omista varoista. Näin ollen valuuttakurssiriskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen (575/2013) 351 artiklan mukaisesti tilikaudella eikä vertailukaudella.

³ Vastuun arvonoikaisuriskin laskennassa ei ole huomioitu Kuntien takauskeskuksen antamia takauksia tiettyihin johdannaisvastapuoliin.

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Taulukko 5. Vastuiden määrä vastuuryhmittäin

31.12.2024 (1 000 €) Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Vastuiden keskimääräinen arvo kaudella	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	8 030 004	-	-	8 030 004	8 649 562	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	17 548 491	642 180	40 326	18 230 998	17 386 278	3 255
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	320 099	-	-	320 099	261 250	5 686
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	150 733	-	-	150 733	121 392	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	162 349	-	-	162 349	141 632	0
Saamiset laitoksilta	1 458 444	-	759 894	2 218 338	2 131 068	397 134
Saamiset yrityksiltä	6 646 827	2 301 332	84 415	9 032 575	8 785 556	27 229
Kiinteistövakuudelliset saamiset	13 074 089	-	-	13 074 089	12 607 019	0
Maksukyvvyttömyystilassa olevat	290 525	-	-	290 525	181 162	0
Katetut joukkolainat	1 531 432	-	-	1 531 432	1 436 912	155 020
Muut erät	54 293	-	-	54 293	43 814	36 941
Yhteensä	49 267 289	2 943 513	884 635	53 095 437	51 745 646	625 265

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

31.12.2023 (1 000 €) Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Vastuiden keskimääräinen arvo kaudella	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	8 149 371	-	-	8 149 371	7 904 436	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	16 153 608	704 628	31 379	16 889 615	16 202 529	5 372
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	225 075	-	-	225 075	243 318	5 507
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	93 031	-	-	93 031	95 351	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	127 234	-	-	127 234	116 637	0
Saamiset laitoksilta	1 432 518	-	577 401	2 009 919	1 963 686	368 890
Saamiset yrityksiltä	6 093 478	2 366 584	76 786	8 536 848	7 878 379	23 130
Kiinteistövakuudelliset saamiset	11 779 567	-	-	11 779 567	11 431 067	0
Maksukyvyyttömyystilassa olevat	141 215	-	-	141 215	71 014	0
Katetut joukkolainat	1 328 736	-	-	1 328 736	1 237 797	132 874
Muut erät	59 852	-	-	59 852	42 629	37 056
Yhteensä	45 583 684	3 071 212	685 567	49 340 463	47 186 842	572 829

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

Taulukko 6. Vähimmäisomavaraisuusaste

Vähimmäisomavaraisuusaste, konserni (1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Ensisijainen pääoma (T1)	1646 129	1549 809
Vastuut yhteensä	13 340 479	12 876 965
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	12,34	12,04
Vastuut, konserni (1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Taseessa olevat vastuut (ilman johdannaisia ja aineettomia hyödykkeitä)	49 602 289	45 899 684
Johdannaisvastuut	940 510	777 859
Taseen ulkopuoliset vastuut	1 402 129	1 450 415
Julkisen kehitysluottolaitoksen vähennykset (edistämislautot)	-38 604 448	-35 250 993
Yhteensä	13 340 479	12 876 965

Liite 2. Konsernin vakavaraisuusasema

	31.12.2024	31.12.2023
Taseessa olevien vastuiden jako, konserni (ilman johdannaisia ja vähennettyjä vastuita) (1 000 €)	Vähimmäisoma- varaisuusasteen vastuiden arvot	Vähimmäisoma- varaisuusasteen vastuiden arvot
Katetut joukkolainat	1 531 432	1 328 736
Valtiovastuiksi katsotut vastuut	8 928 720	8 868 248
Aluehallinnon, kansainvälisten kehityspankkien, kansainvälisten organisaatioiden, julkisyhteisöjen ja julkisoikeudellisten laitosten vastuut, joita ei katsota valtiovastuiksi	44 702	54 397
Laitokset	1 458 444	1 432 518
Kiinteistövakuudelliset vastuut	0	0
Yritykset	382 377	355 355
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	0	0
Muut vastuut	57 024	66 163
Yhteensä	12 402 700	12 105 417

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Taulukko 1. Omat varat

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Osakepääoma	43 008	43 008
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	40 743	40 743
Kertyneet voittovarot	1 642 780	1 575 567
Käyvän arvon rahasto	219 053	84 111
Muut rahastot	277	277
Ennakoitu voitonjako	-72 659	-66 018
Ydinpääoma (CET1) ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 873 203	1 677 688
Aineettomat hyödykkeet	-2 720	-6 314
Laskennalliset verosaamiset, jotka eivät synny väliaikaisten erojen seurauksena	-10	-8
Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset	-223 916	-121 670
Ydinpääoma (CET1)	1 646 556	1 549 695
Muihin ensisijaisiin omiin varoihin luettavat instrumentit	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1)	1 646 556	1 549 695
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1 646 556	1 549 695

Ydinpääomaan on sisällytetty tilikauden voitto, joka on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen tilikauden voitto voidaan lukea ydinpääomaan EKP:n myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella. Omiin varoihin sovellettavista suodattimista johtuvat ydinpääoman mukautukset koostuvat Kuntarahoituksen omasta luottoriskikorjauksesta (DVA) sekä varovaista arvostamista koskevista vaatimuksista aiheutuvista arvonoikaisuista (AVA). Lisäksi ydinpääomasta on vähennetty suunniteltu voitonjako.

Oman luottoriskin muutosta ei ole sisällytetty omiin varoihin (CRR 33 artikla).

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Taulukko 2. Vakavaraisuuden tunnusluvut

	31.12.2024	31.12.2023
CET1-vakavaraisuus, %	107,94	104,32
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,94	104,32
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,94	104,32

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Taulukko 3. Omien varojen vähimmäisvaatimus

(1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä ¹	50 149	626 859	45 906	573 825
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	0	0	0	0
Saamiset aluehallinnoilta ja paikallisviranomaisilta	260	3 255	430	5 372
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	455	5 686	441	5 507
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	0	0	0	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	0	0	0	0
Saamiset laitoksilta	31 767	398 088	29 494	368 671
Saamiset yrityksiltä	2 178	27 229	1 850	23 130
Kiinteistövakuudelliset saamiset	0	0	0	0
Maksukyvyyttömyystilassa olevat	0	0	0	0
Katetut joukkolainat	12 402	155 020	10 630	132 874
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131	1 639	131	1 639
Muut erät	2 955	36 941	2 931	36 631
Markkinariski ²	-	-	-	-
Vastuun arvonoikaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä ³	36 245	453 066	34 154	426 924
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	35 642	445 522	38 781	484 758
Yhteensä	122 036	1 525 446	118 841	1 485 507

¹ Vastapuoliriskin omien varojen vaade on 3 719 tuhatta euroa (3 047 tuhatta euroa).

² Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska emoyhtiöllä ei ole kaupankäyntivarastoa eikä osake- ja hyödykepositioita. Koska valuuttariskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopeimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi, on Kuntarahoituksen valuuttapositio hyvin pieni. 31.12.2024 valuuttanettopositio oli 10,4 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa), joka on alle 2 % omista varoista. Näin ollen valuuttakurssiriskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen (575/2013) 351 artiklan mukaisesti tilikaudella eikä vertailukaudella.

³ Vastuun arvonoikaisuriskin laskennassa ei ole huomioitu Kuntien takauskeskuksen antamia takauksia tiettyihin johdannaisvastapuoliin.

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Taulukko 4. Vastuiden määrä vastuuryhmittäin

31.12.2024 (1 000 €) Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	8 030 004	-	-	8 030 004	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	17 548 491	642 180	40 326	18 230 998	3 255
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	320 099	-	-	320 099	5 686
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	150 733	-	-	150 733	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	162 349	-	-	162 349	0
Saamiset laitoksilta	1 458 215	-	759 894	2 218 109	397 088
Saamiset yrityksiltä	6 646 827	2 301 332	84 415	9 032 575	27 229
Kiinteistövakuudelliset saamiset	13 074 089	-	-	13 074 089	0
Maksukyvyttömyystilassa olevat	290 525	-	-	290 525	0
Katetut joukkolainat	1 531 432	-	-	1 531 432	155 020
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	656	-	-	656	1 639
Muut erät	54 293	-	-	54 293	36 941
Yhteensä	49 267 716	2 943 513	884 635	53 095 863	626 859

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 3. Emoyhtiön vakavaraisuusasema

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

31.12.2023 (1 000 €) Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuiden kokonaismäärä	Riskipainotetut saamiset
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	8 149 364	-	-	8 149 364	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	16 153 608	704 628	31 379	16 889 615	5 372
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	225 075	-	-	225 075	5 507
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	93 031	-	-	93 031	0
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	127 234	-	-	127 234	0
Saamiset laitoksilta	1 431 423	-	577 401	2 008 825	368 671
Saamiset yrityksiltä	6 093 478	2 366 584	76 786	8 536 848	23 130
Kiinteistövakuudelliset saamiset	11 779 567	-	-	11 779 567	0
Maksukyvyyttömyytilassa olevat	141 215	-	-	141 215	0
Katetut joukkolainat	1 328 736	-	-	1 328 736	132 874
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	656	-	-	656	1 639
Muut erät	59 428	-	-	59 428	36 631
Yhteensä	45 582 814	3 071 212	685 567	49 339 594	573 825

Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätös

1.1.–31.12.2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Konsernitilinpäätös (IFRS)	100
Konsernin tuloslaskelma	101
Konsernin laaja tuloslaskelma	102
Konsernin tase	103
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	105
Konsernin rahavirtalaskelma	107
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	108
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	274
Emoyhtiön tuloslaskelma	275
Emoyhtiön tase	276
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	279
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	280
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	391
Tilintarkastuskertomus	393

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Kuntarahoitus

Konsernin tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2024	Oikaistu 1-12/2023
Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	(3)	1 933 354	1 582 543
Muut korkotuotot	(3)	319 120	316 518
Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	(3)	-1 420 337	-1 098 438
Muut korkokulut	(3)	-571 980	-541 369
Korkokate		260 156	259 253
Palkkiotuotot	(4)	1 465	2 275
Palkkiokulut	(4)	-16 917	-15 638
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos	(5)	-15 086	-39 461
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos	(6)	3	-257
Liiketoiminnan muut tuotot	(8)	31	139
Henkilöstö- ja hallintokulut	(9)	-43 624	-40 711
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(10)	-6 031	-6 543
Liiketoiminnan muut kulut	(11)	-14 064	-19 271
Luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista	(12)	-326	-1 203
Liikevoitto		165 606	138 583
Tuloverot	(13)	-32 913	-28 058
Tilikauden tulos		132 693	110 526

Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt korkokatteen esitystapaa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten osalta sekä jaotteleamalla erikseen erät *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja erät *Muut korkotuotot/-kulut*. Esitystavan muutoksella ei ole vaikutusta raportointikauden lukuihin.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2024	1-12/2023
Tilikauden tulos		132 693	110 526
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos	(5)	137 202	75 401
Oman luottoriskin muutoksesta aiheutuvan käyvän arvon muutokseen liittyvä veron määrä		-27 440	-15 080
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	(24)	29 866	25 417
Suojauskustannuksen muutokseen liittyvä veron määrä		-5 973	-5 083
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	(6)	1 732	7 851
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	(25)	2	-2
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvä veron määrä		-347	-1570
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä	(6)	-124	287
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynteihin liittyvä veron määrä		25	-57
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		134 942	87 163
Tilikauden laaja tulos		267 635	197 689

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Konsernin tase

Konsernin tase

(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Varat				
Käteiset varat	(18)	2	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	(19)	8 566 611	9 192 948	9 656 547
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(20, 21)	35 376 909	32 225 422	29 231 462
Saamistodistukset	(22)	5 878 912	5 170 005	4 799 060
Johdannaissopimukset	(17, 23)	2 323 708	2 036 212	2 794 554
Aineettomat hyödykkeet	(26, 28)	2 720	6 311	8 831
Aineelliset hyödykkeet	(27, 28)	8 236	9 648	5 062
Muut varat	(29)	915 913	1 075 207	1 235 325
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(30)	18 797	20 595	4 687
Laskennalliset verosaamiset	(31)	10	9	763
Varat yhteensä	(14, 15, 16)	53 091 818	49 736 359	47 736 293

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Konsernin tase



(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023	Oikaistu 1.1.2023
Velat ja oma pääoma				
Velat				
Velat luottolaitoksille	(32, 35)	883 694	215 552	2 333 738
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(33, 35)	2 463 874	2 622 551	2 561 084
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(34, 35)	44 534 306	40 872 798	35 730 888
Johdannaissopimukset	(17, 23)	2 561 718	3 496 553	4 584 364
Muut velat	(36)	285 181	418 445	593 938
Siirtovelat ja saadut ennakot	(37)	45 485	43 128	26 856
Laskennalliset verovelat	(31)	372 126	323 517	291 717
Velat yhteensä	(14, 15, 16)	51 146 383	47 992 542	46 122 584
Oma pääoma				
Osakepääoma	(38)	42 583	42 583	42 583
Vararahasto	(38)	277	277	277
Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	(38)	3 340	2 052	-4 457
Oman luottoriskin rahasto	(38)	169 999	60 238	-83
Suojauskustannusrahasto	(38)	45 714	21 821	1 488
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	(38)	40 366	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	(38)	1 643 155	1 576 480	1 533 535
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		1 945 435	1 743 817	1 613 709
Oma pääoma yhteensä		1 945 435	1 743 817	1 613 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		53 091 818	49 736 359	47 736 293

Kuntarahoitus-konserni on päivittänyt rahoitusvarojen ja -velkojen korkosaamisten ja -velkojen esittämistä tilikauden 2024 aikana. Vertailukauden luvut on korjattu vastaavasti.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovar		
Oma pääoma 31.12.2022	42 583	277	-4 457	-83	1 488	40 366	1 533 535	1 613 709	1 613 709
Vuodelta 2022 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-67 580	-67 580	-67 580
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	110 526	110 526	110 526
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen									
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	60 320	-	-	-	60 320	60 320
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	20 334	-	-	20 334	20 334
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	6 281	-	-	-	-	6 281	6 281
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	230	-	-	-	-	230	230
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	-2	-	-	-	-	-2	-2
Oma pääoma 31.12.2023	42 583	277	2 052	60 238	21 821	40 366	1 576 480	1 743 817	1 743 817

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

• • •

(1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto- riskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	
Vuodelta 2023 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-66 018	-66 018	-66 018
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	132 693	132 693	132 693
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen									
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi									
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	109 762	-	-	-	109 762	109 762
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	23 892	-	-	23 892	23 892
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi									
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	1386	-	-	-	-	1386	1386
Tuloslaskelmaan siirretty erä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen myynneistä, netto	-	-	-100	-	-	-	-	-100	-100
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	2	-	-	-	-	2	2
Oma pääoma 31.12.2024	42 583	277	3 340	169 999	45 714	40 366	1 643 155	1 945 435	1 945 435

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Liiketoiminnan rahavirta	66 648	84 900
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	2 848 288	2 782 391
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-796 013	-719 460
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-2 880 469	-2 305 076
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-249 895	-107 788
Sijoitusten nettomuutos	-204 315	2 566
Vakuustalletusten nettomuutos	1 115 556	166 962
Korkovirta rahoitusvaroista	2 097 968	1 517 912
Korkovirta rahoitusveloista	-1 814 456	-1 196 347
Muut tuotot	46 480	62 955
Maksut liiketoiminnan kuluista	-79 625	-84 091
Maksetut verot	-16 871	-35 125
Investointien rahavirta	-590	-545
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-386	-7
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	19	138
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-223	-676
Rahoituksen rahavirta	-67 775	-69 765
Maksetut osingot	-66 018	-67 580
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-1 757	-2 185
Rahavarojen muutos	-1 717	14 590
Rahavarat 1.1.	63 214	48 624
Rahavarat 31.12.	61 496	63 214

Rahavirtalaskelma on laadittu käyttäen suoraa menetelmää. Erä *Liiketoiminnan rahavirta* sisältää rahavirrat, jotka liittyvät Kuntarahoitus-konsernin pääasiallisen toiminnan tulonlähteeseen eli varainhankintaan ja asiakasrahoitukseen liittyviin rahavirtoihin. Lisäksi liiketoiminnan rahavirrassa on esitetty likviditeettisijoituksiin liittyvät rahavirrat sekä johdannaissopimuksiin liittyvien vakuustilien maksut. Liiketoiminnan rahavirtaan sisältyy edellä mainittujen erien saadut sekä maksetut korkokassavirrat. Erässä on esitetty myös Kuntarahoitus-konsernin operatiiviseen toimintaan liittyvät muut tuotot ja kulut.

Erä *Investointien rahavirta* sisältää aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnasta aiheutuneet menot sekä näiden erien luovutuksesta aiheutuneet tulot.

Erä *Rahoituksen rahavirta* sisältää kauden aikana osakkeenomistajille maksetut osingot sekä vuokrasopimuksiin liittyvät vuokrasopimusvelan takaisinmaksut ja näihin liittyvät korot.

Rahavarat sisältävät erät *Käteiset varat* ja *Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta*.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernin laatimisperiaatteita ja riskienhallintaa koskevat liitetiedot

- Liite 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset
- Liite 2. Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- Liite 3. Korkotuotot ja -kulut
- Liite 4. Palkkiotuotot ja -kulut
- Liite 5. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos
- Liite 6. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos
- Liite 7. Suojauslaskennan nettotulos
- Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot
- Liite 9. Henkilöstö- ja hallintokulut
- Liite 10. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- Liite 11. Liiketoiminnan muut kulut
- Liite 12. Luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista
- Liite 13. Tuloverot

Tasetta koskevat liitetiedot ja muut liitetiedot

- Liite 14. Rahoitusvarat ja -velat
- Liite 15. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- Liite 16. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin
- Liite 17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen
- Liite 18. Rahavarat
- Liite 19. Saamiset luottolaitoksilta
- Liite 20. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- Liite 21. Rahoitusleasingsaamiset
- Liite 22. Saamistodistukset
- Liite 23. Johdannaissopimukset
- Liite 24. Suojauslaskenta
- Liite 25. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit
- Liite 26. Aineettomat hyödykkeet
- Liite 27. Aineelliset hyödykkeet
- Liite 28. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- Liite 29. Muut varat
- Liite 30. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- Liite 31. Laskennalliset verot
- Liite 32. Velat luottolaitoksille
- Liite 33. Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

- Liite 34. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- Liite 35. Liikkeeseen laskettujen velkojen täsmäytyslaskelma
- Liite 36. Muut velat
- Liite 37. Siirtovelat ja saadut ennakot
- Liite 38. Oma pääoma
- Liite 39. Ehdolliset varat ja velat
- Liite 40. Annetut vakuudet
- Liite 41. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- Liite 42. Lähipiiritapahtumat
- Liite 43. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitseminen
- Liite 44. Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Konsernin laatimisperiaatteita ja riskienhallintaa koskevat liitetiedot

Liite 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset

1. Konsernin perustiedot ja konsernitilinpäätöksen laatimisperusta

Kuntarahoitus-konsernin (Kuntarahoitus-konserni tai konserni) muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus tai emoyhtiö) ja Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (Inspira tai tytäryhtiö). Konsernin emoyhtiö on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Emoyhtiön rekisteröity osoite on Jaakonkatu 3 A, 00100 Helsinki. Tytäryhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Jaakonkatu 3 A, 00100 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkkosivuilta www.kuntarahoitus.fi tai konsernin emoyhtiöstä osoitteesta Jaakonkatu 3 A, 00100 Helsinki.

Kuntarahoitus Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 12.2.2025 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Kuntarahoitus-konserni julkaisee verkkosivuillaan tilinpäätöksen yhtenäisessä sähköisessä raportointimuodossa (*European Single Electronic Format, ESEF*) XHTML-tiedostona tilinpäätöksen julkistamisen yhteydessä.

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS accounting standards*) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-tilinpäätösstandardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksen (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Vakavaraisuusasetuksen (EU N:o 575/2013) ja sen muutosasetuksen (EU N:o 876/2019) kahdeksannen osan mukaiset vakavaraisuus- ja riskitiedot on julkistettu toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä erillisenä, tilintarkastamattomana dokumenttina nimeltään Pilari III -raportti.

Konsernin emoyhtiön toimintavaluutta on euro ja tilinpäätöksen liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Kaikki liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetyistä summaluvusta. Konsernin toimintaan ei liity kausiluonteisuutta.

2. Muutokset laatimisperiaatteissa ja tilinpäätöksen esittämistavassa

Muutokset laatimisperiaatteissa: uusien ja muuttuneiden standardien soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laatimisperiaatteita kuin vuonna 2023. Raportointikaudella ei ole astunut voimaan uusia IFRS-tilinpäätösstandardeja, joita konserni olisi alkanut soveltamaan 1.1.2024 alkaen.

IASB on julkaissut seuraavat muutokset tilinpäätösstandardeihin, jotka ovat astuneet voimaan 1.1.2024 alkaen. Muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Kuntarahoitus-konsernin konsernitilinpäätökseen.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluista lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenanttiehdot, joiden on täytyttävä raportointikauden päättymispäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointikauden päättymispäivänä.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokrausliiketoimet, jotka on tehty vuonna 2019 tapahtuneen IFRS 16:n käyttöönoton jälkeen.
- IAS 7 ja IFRS 7 -muutokset edellyttävät tilinpäätöksen laatijoita parantamaan toimittaja rahoitukseen liittyviä järjestelyjä sekä niiden vaikutusta yhtiön velkoihin, kassavirtoihin ja maksuvalmiusriskiin.

Lisäksi tilikauden aikana on julkaistu useita eri IFRICin agendapäätöksiä mutta joilla ei ole materiaalista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tuloslaskelma- ja tasekaavan esittämisen päivittäminen

Tilikauden 2024 aikana konserni päivitti tuloslaskelman sekä taseen esitystapaa.

- 1) Konsernin tuloslaskelmassa on päivitetty suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulojen esitystapaa. Jatkossa johdannaissopimuksen korkotuotto sekä -kulu esitetään samalla rivillä.
- 2) Konsernin tuloslaskelmassa on päivitetty *Korkotuottojen ja vastaavien tuottojen* sekä *Korkokulujen ja vastaavien kulojen* esittämistapaa. Vuoden 2024 alusta nämä rivit esitetään seuraavasti:
 - Korkotuotot ja vastaavat tuotot jaetaan kahdelle riville *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja *Muut korkotuotot*
 - Korkokulut ja vastaavat kulut jaetaan kahdelle riville *Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja *Muut korkokulut*.

Kuntarahoitus-konserni esittää erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän* mukaan jaksoitettuun hankintameno- arvostettavien sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen sekä -velkojen korkotuotot sekä -kulut. Lisäksi erässä esitetään suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten korkotuotot sekä -kulut. Jakauma korkotuotoista sekä -kuluista löytyy liitteestä 3 *Korkotuotot ja -kulut*.

Lisäksi on tehty pieniä päivityksiä muutamaa muuhun tuloslaskelman riviin, mutta sisältö on pysynyt samana.

Konsernin tuloslaskelmaan päivitetty muutokset liittyen johdannaissopimusten käsittelytapaan ovat vertailukaudelle seuraavanlaiset:

Konsernin tuloslaskelma (1 000 €)	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	2 717 519	-818 458	1 899 060
Korkokulut ja vastaavat kulut	-2 458 266	818 459	-1 639 807
Korkokate	259 253	0	259 253

Lisäksi korkotuottojen sekä korkokulujen jakaminen uusille tuloslaskelman riveille aiheutti vertailukaudelle seuraavanlaiset muutokset:

Konsernin tuloslaskelma (1 000 €)	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	1 582 543	1 582 543
Korkotuotot ja vastaavat tuotot*	1 899 060	-1 582 543	316 518
Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-1 098 438	-1 098 438
Korkokulut ja vastaavat kulut*	-1 639 807	1 098 438	-541 369
Korkokate	259 253	0	259 253

* Vuoden 2024 alusta tuloslaskelman rivi on nimeltään *Muut korkotuotot*.
**Vuoden 2024 alusta tuloslaskelman rivi on nimeltään *Muut korkokulut*.

3) Tuloslaskelman lisäksi konserni on korjannut taseen esitystapaa vuoden 2024 toisen vuosipuoliskon aikana. Muutokset on tehty takautuvasti vertailukauden avaavaan taseeseen ajanhetkelle 1.1.2023, vuoden 2023 tilinpäätöshetkeen, ja vuoden 2024 ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Muutoksella on siirretty erien kertyneet korot erästä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot/Siirtovelat ja saadut ennakot* siihen erään, josta korko syntyy.

Muutokset esitystavassa ajankohdalle 1.1.2023:

- i) Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot 31 059 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset luottolaitoksilta*.
- ii) Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Lainasaamisten saamatta olevat korot 87 100 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.
- iii) Saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Saamistodistusten siirtyvät korot 12 293 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamistodistukset*.
- iv) Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 87 451 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- v) Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 515 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Muut varat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- vi) Taseen riviltä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* on siirretty yhteensä kertyneitä korkoja 218 417 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.
- vii) Velat luottolaitoksilta -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 1 115 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat luottolaitoksille*.
- viii) Velat yleisölle ja julkisyhteisölle -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 31 499 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*.
- ix) Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 138 822 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.
- x) Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 31 747 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- xi) Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 91 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Varaukset ja muut velat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- xii) Taseen riviltä *Siirtovelat ja saadut ennakot* on siirretty kertyneitä korkoja yhteensä 139 779 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Konsernin tase (1 000 €)	Viittaus	1.1.2023	Muutokset	Oikaistu 1.1.2023
Varat				
Käteiset varat		2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	i)	9 625 488	31 059	9 656 547
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	ii)	29 144 361	87 100	29 231 462
Saamistodistukset	iii)	4 786 768	12 293	4 799 060
Johdannaissopimukset	iv)	2 707 103	87 451	2 794 554
Aineettomat hyödykkeet		8 831	-	8 831
Aineelliset hyödykkeet		5 062	-	5 062
Muut varat	v)	1 234 810	515	1 235 325
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	vi)	223 104	-218 417	4 687
Laskennalliset verosaamiset		763	-	763
Varat yhteensä		47 736 293	-	47 736 293
Velat ja oma pääoma				
Velat				
Velat luottolaitoksille	vii)	2 332 623	1 115	2 333 738
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	viii)	2 529 585	31 499	2 561 084
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	ix)	35 592 065	138 822	35 730 888
Johdannaissopimukset	x)	4 616 111	-31 747	4 584 364
Varaukset ja muut velat	xi)	593 848	91	593 938
Siirtovelat ja saadut ennakot	xii)	166 635	-139 779	26 856
Laskennalliset verovelat		291 717	-	291 717
Velat yhteensä		46 122 584	-	46 122 584
Oma pääoma yhteensä		1 613 709	-	1 613 709
Velat ja oma pääoma yhteensä		47 736 293	-	47 736 293

Muutokset esitystavassa ajankohdalle 31.12.2023:

- i) Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Talletusten ja vakuustilien saamatta olevat korot 5 876 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset luottolaitoksilta*.
- ii) Lainasaamisten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Lainasaamisten saamatta olevat korot 203 705 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.
- iii) Saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Saamistodistusten siirtyvät korot 25 042 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Saamistodistukset*.
- iv) Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 179 443 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- v) Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 1 322 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Muut varat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- vi) Taseen riviltä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* on siirretty kertyneitä korkoja yhteensä 415 388 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.
- vii) Velat luottolaitoksilta -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 1 857 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat luottolaitoksille*.
- viii) Velat yleisölle ja julkisyhteisölle -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 34 276 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*.
- ix) Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat -erän maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Erän maksamattomat korot 271 151 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.
- x) Johdannaissopimusten siirtyvät korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Johdannaissopimusten siirtyvät korot 124 039 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Johdannaissopimukset*.
- xi) Keskusvastapuolten kanssa olevien vakuustilien maksamattomat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä *Siirtovelat ja saadut ennakot*. Vakuustilien siirtyvät korot 170 tuhatta euroa siirrettiin taseen riville *Varaukset ja muut velat*, jossa myös vastaava vakuustili esitetään.
- xii) Taseen riviltä *Siirtovelat ja saadut ennakot* on siirretty kertyneitä korkoja yhteensä 431 492 tuhatta euroa edellä mainittuihin eriin.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Konsernin tase
(1 000 €)

Varat

	Viittaus	31.12.2023	Muutokset	Oikaistu 31.12.2023
Käteiset varat		2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	i)	9 187 071	5 876	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	ii)	32 021 717	203 705	32 225 422
Saamistodistukset	iii)	5 144 963	25 042	5 170 005
Johdannaissopimukset	iv)	1 856 769	179 443	2 036 212
Aineettomat hyödykkeet		6 311	-	6 311
Aineelliset hyödykkeet		9 648	-	9 648
Muut varat	v)	1 073 885	1 322	1 075 207
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	vi)	435 982	-415 388	20 595
Laskennalliset verosaamiset		9	-	9
Varat yhteensä		49 736 359	-	49 736 359

Velat ja oma pääoma

Velat

Velat luottolaitoksille	vii)	213 695	1 857	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	viii)	2 588 275	34 276	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	ix)	40 601 646	271 151	40 872 798
Johdannaissopimukset	x)	3 372 514	124 039	3 496 553
Varaukset ja muut velat	xi)	418 275	170	418 445
Siirtovelat ja saadut ennakot	xii)	474 620	-431 492	43 128
Laskennalliset verovelat		323 517	-	323 517
Velat yhteensä		47 992 542	-	47 992 542
Oma pääoma yhteensä		1 743 817	-	1 743 817
Velat ja oma pääoma yhteensä		49 736 359	-	49 736 359

Rahoitusleasingsopimusten esittämisen päivittäminen

Tuloslaskelma- ja tasekaavan päivittämisen lisäksi Kuntarahoitus-konserni teki muutoksia kiinteistöleasingsaamisten luokitteluun. Tilinpäätöksessä 2024 kiinteistöleasingsaamiset esitetään rahoitusleasingsaamisten sijaan rahoitusvaroina. Kiinteistöleasingsaamisten kohdalla konserni on arvioinut siirtykö vuokrasopimuksen kohteena olevan kiinteistön kontrolli Kuntarahoitukselle, ja jos kyseessä on myynti- ja takaisinvuokraustransaktio, täyttääkö myynti IFRS 15 mukaisen myyntitapahtuman määritelmän. Kun kiinteistöleasingsaamisen kohteen kontrolli säilyy myyjällä, luokitellaan kiinteistöleasingsaamiset rahoitusvaroiksi. Arvioinnin jälkeen kaikki kiinteistöleasing-sopimukset on luokiteltu rahoitusvaroiksi.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kiinteistöleasingsaamisia oli konsernin taseessa 1 319 931 tuhatta euroa (1 166 550 tuhatta euroa). Luokittelumuutoksella ei ollut vaikutusta taseen esitystapaan, sillä molemmat erät sisältyvät tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Luokittelumuutoksella ei ollut vaikutusta kertyneisiin voittovaroihin. Luokittelumuutoksilla oli vaikutusta konsernitilinpäätöksen liitetietoihin, mikä heijastaa paremmin liiketoimien luonnetta ja tarjoaa tilinpäätöksen käyttäjälle läpinäkyvämmän kuvan sopimuksista. Kiinteistöleasingsaamisten korkotuotot esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan* ja irtainleasingsopimusten, jotka on luokiteltu rahoitusleasingsaamiseksi, korkotuotot esitetään erässä *Muut korkotuotot*. Tietoja rahoitusleasingsaamisten luokittelusta ja sen vaikutuksista esitetään tämän liitteen luvussa 7.1 *Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen*, kun taas irtainleasingsopimusten rahoitusleasingsaamisista esitetään luvussa 14.2 *Kuntarahoitus-konserni vuokralle antajana*.

3. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-tilinpäätösstandardien mukaan edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin.

Konsernin tekemät keskeiset oletukset liittyvät tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioita koskeviin merkittävimpiin epävarmuustekijöihin. Nämä liittyvät muun muassa käyvän arvon määrittämiseen sekä rahoitusvarojen odotettavissa oleviin luottotappioihin.

3.1 Käyvän arvon määrittäminen

Jos rahoitusinstrumentille on saatavilla toimivilla markkinoilla noteerattu hinta, on johdon käyttämän harkinnan tarve yleensä vähäinen. Jos rahoitusinstrumentille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa, konserni käyttää käyvän arvon määrittämiseksi arvostusmenetelmiä. Näihin arvostusmenetelmiin liittyy jonkin verran johdon arviointia ja harkintaa, joiden aste riippuu syöttötietojen saatavuudesta ja instrumentin monimutkaisuudesta. Vaadittu arvionvaraisuuden ja johdon harkinnan aste ovat merkittävämpiä niille instrumenteille, jotka arvostetaan monimutkaisemmilla malleilla ja joissa osa tai kaikki syöttötiedoista ovat vähemmän likvidejä tai muita kuin havainnoitavissa olevia.

Johdon harkinta	Arviot
arvostusparametrien ja mallintamistekniikoiden valinta	harkinta siitä, mitkä markkinaparametrit ovat havainnoitavissa
käyvän arvon hierarkian tason päättämisessä, kun käypä arvo määräytyy useiden syöttötietojen perustella ja joista osa on havainnoitavissa ja osa ei	syöttötietojen, oletusten ja arvostustekniikoiden soveltamisessa erityisesti, kun syöttötietojen noteeraukset ovat vähäisiä
	käyvän arvon oikaisujen laskennassa huomioiden oleelliset riskitekijät

Käyvän arvon määrittämiseen liittyvät arvostusmenetelmät ja -kontrollit sekä määrälliset tiedot ja käyvän arvon hierarkiatasot on esitetty liitteessä 15 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*. Lisäksi kyseisessä liitteessä kohdassa *Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi* on kuvattu herkkyyshanalyysi instrumenttityypeittäin merkittävien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen osalta sekä minkälainen vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella voisi olla käypään arvoon raportointihetkenä eri tuotteissa.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa vaikuttavat tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos* sekä muissa laajan tuloksen erissä eriin *Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, Nimenomaisesti käypään arvoon tulosaikavaihteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos* ja *Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos*.

3.2 Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta

Arvonalentumistappioiden määrittäminen edellyttää kaikissa rahoitusvarojen ryhmissä harkintaa erityisesti liittyen tulevaisuuden kassavirtojen määrään ja ajoitukseen sekä vakuuksien arvoihin, kun arvonalentumistappioita määritetään ja luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan. Näihin arviointeihin vaikuttavat monet tekijät, joiden muutokset voivat johtaa erisuuruisiin varauksiin. Konsernin odotettavissa olevat luottotappiot on esitetty liitteessä 25 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa erään *Luottotappiot jaksotettuun hankintameno*on ja *käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista*.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta edellyttää johdon harkintaa sekä arvioita. Tärkeimmät ovat:

Johdon harkinta	Arviot
Konsernin kriteerit sen arvioimiseksi, onko luottoriskissä tapahtunut merkittävä lisääntyminen.	Arviot makrotaloudellisista muuttujista sekä herkkyyshanalyysin tulokset on kuvattu liitteessä <i>25 Saamisten ja sitoumusten luottoriskit</i>, kohdassa <i>Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen</i>.
Konsernin sisäinen luottoluokitusmalli, joka määrittää maksukyvyttömyyden todennäköisyydet yksittäisille luokille.	
Odotettavissa olevien luottotappioiden mallien kehittäminen mukaan lukien erilaiset kaavat ja muuttujien valinnat.	
Makrotaloudellisten skenaarioiden ja taloudellisten muuttujien, kuten työttömyysasteen ja vakuuksien arvon, välisten suhteiden määrittäminen sekä näiden vaikutus maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiin (<i>Probability of Default, PD</i>), maksukyvyttömyyshetken vastuiden määrään (<i>Exposure at Default, EAD</i>) ja tappio-osuuksiin (<i>Loss Given Default, LGD</i>).	

Odotettavissa olevien luottotappioiden osalta Kuntarahoitus-konserni päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi konserni tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 1 122 tuhatta euroa malleissa ja parametreissa tehtyjen muutosten vuoksi.

Kesäkuussa 2024 konsernin johto arvioi, että kohonneella korkotasolla on ollut vaikutusta erityisesti asuntosektorin asiakkaisiin ja edelleen on ollut havaittavissa hieman normaalia enemmän maksuviiveitä ja annettuja lainanhoitojoustoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernin johto arvioi, että pienemmällä joukolla asiakkaita tulee olemaan kassavirran riittävydessä myös haasteita loppuvuoden 2024 aikana. Osa aiemmasta lisävarauksesta on kuitenkin alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen konsernin johto päätti pienentää lisävarausta 375 tuhannella euroa, jolloin ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa.

Joulukuun 2024 lopussa konsernin johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Konsernin arvion mukaan joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitus-konsernille lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitojoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

4. Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään Kuntarahoituksen, joka on emoyhtiö, ja sen määräysvallassa olevan tytäryhtiö Inspiran tilinpäätökset. Kuntarahoituksella on määräysvalta, jos se olemalla osallisena sijoituskohteessa altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa. Inspira on Kuntarahoituksen täysin omistama, jolloin määräysvalta perustuu äänivaltaan. Konsernin keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

5. Segmenttiraportointi

Kuntarahoitus-konsernin toimialana on luottolaitostoiminta ja rahoituspalveluiden tarjoaminen. Konsernin toimintaa käsitellään yhtenä segmenttinä, jonka perusteella raportoidaan konsernin johdolle. Koko konsernitason tuotteita ja palveluita koskevat tiedot on esitetty liitteissä 3 *Korkotuotot ja -kulut* ja 4 *Palkkiotuotot ja -kulut*. Konserni ei ole jakanut tuottoja tai varoja maantieteellisten alueiden perusteella, sillä konsernin rahoitustoiminta rajoittuu Suomeen. Lainakannan kehitystä asiakkaittain ja asiakkaiden maksamien korkojen osuutta konsernin kokonaiskorkotuotoista seurataan säännöllisesti. Merkittävimmät lainakannan volyymit liittyvät väestömäärältään suurimpiin kaupunkeihin sekä vuokra-asuntotuotantoon keskittyviin yleishyödyllisiin yhteisöihin. Yhdenkään yksittäisen asiakaskokonaisuuden osuus ei ylitä 10 % konsernin kokonaiskorkotuotoista. Konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä on emoyhtiön toimitusjohtaja, joka vastaa resurssien kohdistamisesta ja tuloksen arvioinnista konsernissa.

6. Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

Ulkomaan rahan määraiset liiketapahtumat on kirjattu konsernin emoyhtiön toimintavaluutaksi, euroiksi, käyttäen liiketapahtumien toteutumispäivien kursseja. Tilinpäätöspäivänä valuuttamääraiset monetaariset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivän keskikurssia. Tästä aiheutuvat valuuttakurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne sisältyvät erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Ulkomaan rahan määraisten, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset jaotellaan rahoitusvaran jaksotetun hankintamenon muutoksista johtuviin valuuttakurssieroihin ja muihin kirjanpitoarvon muutoksiin. Jaksotetun hankintamenon muutoksiin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja muut kirjanpitoarvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

7. Rahoitusinstrumenttien luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet

Rahoitusinstrumenttien luokittelu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä riippuu kyseisten instrumenttien sopimusehdoista ja rahoitusvarojen osalta myös niiden hallinnointiin sovellettavasta liiketoimintamallista.

Rahoitusinstrumentit arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattava rahoitusvara tai -velka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaran tai -velan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myyntisaamiset arvostetaan niiden alkuperäiseen transaktiohintaan.

7.1 Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarojen luokittelu riippuu:

- liiketoimintamallista, jolla rahoitusvaroja hallinnoidaan sekä
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Rahoitusvarat luokitellaan uudelleen vain siinä tapauksessa, että rahoitusvarojen hallinnoinnin liiketoimintamallia muutetaan. Rahoitusvara luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä joko jaksotettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikuttaisesti. Rahoitusvarat, jotka täyttävät edellytykset tulla luokitelluksi jaksotettuun

hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaksi, voidaan nimenomaisesti luokitella käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettaviksi soveltaen käyvän arvon optiota. Luokittelupäätös nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavaksi on peruuttamaton.

7.1.1 Liiketoimintamallin arviointi

Konserni on määritellyt soveltamansa liiketoimintamallit sen mukaan, mikä parhaiten kuvastaa sen rahoitusvarojen hallinnointitapaa liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseksi. Liiketoimintamallia ei arvioida instrumenttikohtaisesti vaan ylemmällä tasolla, ja liiketoimintamalli perustuu seuraaviin havaittaviin tekijöihin:

- Kuinka liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan konsernin johtoon kuuluville avainhenkilöille.
- Riskit, jotka vaikuttavat liiketoimintamallin ja sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuuteen ja erityisesti tapa, jolla näitä riskejä hallitaan.
- Kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan, esim. perustuuko kompensatio hallinnoitujen varojen käypään arvoon vai kerättyihin sopimukseen perustuviin rahavirtoihin.
- Odotettavissa olevien myyntien toteutumistiheys, arvo ja ajoitus.

Liiketoimintamallin arviointi perustuu kohtuudella odotettavissa oleviin skenaarioihin, eikä huonointa mahdollista (*worst case*) skenaariota tai stressiskenaarioita oteta huomioon. Jos rahavirrat realisoituvat alkuperäisen kirjaamisen jälkeen alkuperäisistä odotuksista poikkeavalla tavalla, konserni ei muuta kyseisessä liiketoimintamallissa jäljellä olevien rahoitusvarojen luokittelua, vaan sisällyttää tällaiset tiedot uusien myönnettyjen tai uusien ostettujen rahoitusvarojen arviointiin jatkossa.

Konserni on tunnistanut kaksi eri liiketoimintamallia rahoitusvarojen hallinnoinnissa: ensimmäinen liiketoimintamalli on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja toinen on liiketoimintamalli, jossa kerätään sopimukseen perustuvia rahavirtoja sekä myydään rahoitusvaroja.

Konsernin antolainauksen sekä rahoitusleasingsopimusten liiketoimintamallin tavoite saavutetaan pitämällä hallussa rahoitusvaroja ja keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja. Lisäksi rahoitusvarat, kuten pankkitilisaldot, rahamarkkinatalletukset, vakuustalletussaamiset ja repo-ostosopimukset, ovat osa liiketoimintamallia, jonka tavoite saavutetaan pitämällä rahoitusvaroja sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

7.1.2 SPPI-testi (*Solely payment of principal and interest*)

Luokitteluprosessin toisessa vaiheessa konserni arvioi rahoitusvarojen sopimusehtoja tunnistaakseen läpäisevätkö ne SPPI-testin. SPPI-testissä arvioidaan rahoitusvaran sopimukseen perustuvia rahavirtaominaisuuksia. Näiden rahavirtojen tulee olla yksinomaan pääoman ja koron maksua läpäistäkseen SPPI-testin.

Pääomalla tarkoitetaan tässä testissä rahoitusvarojen käypää arvoa alkuperäisellä kirjaushetkellä, ja se voi muuttua rahoitusvarojen elinkaaren aikana esimerkiksi pääoman takaisinmaksujen tai yli- tai alikurssin jaksottamisen johdosta.

Lainanantojärjestelyssä koron merkittävimmät osatekijät ovat tyypillisesti korvaus rahan aika-arvosta ja luottoriskistä. SPPI-arvioinnissa konserni käyttää harkintaa ja ottaa huomioon merkitykselliset tekijät, kuten missä valuutassa rahoitusvaroihin kuuluva erä on ja mille ajanjaksolle korko on määritetty.

Rahoitusvarat on arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikäli:

- ne sisältävät sopimusehtoja, jotka eivät liity pääasialliseen lainajärjestelyyn ja
- synnyttävät rahavirtoja, jotka eivät muodostu pelkästään pääoman takaisinmaksusta ja korosta jäljellä olevalle pääomalle.

Näiden sopimusehtojen on johdettava suurempaan kuin vähäiseen (*de minimis*) altistumiseen riskeille tai volatiliteetille sopimukseen perustuvissa rahavirroissa, jotta ne johtavat siihen, ettei rahoitusvara läpäise SPPI-testiä. Konsernin rahoitusvaroista mm. osa strukturoiduista lainasopimuksista eivät täytä SPPI-kriteereitä. Nämä rahoitusinstrumentit arvostetaan pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. SPPI-testin vaatimusten seurauksena ei ole välttämätöntä arvioida kytkettyjä johdannaisia, koska sopimus tulee luokitelluksi kokonaisuudessaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. IFRS 9 -standardi ei salli kytketyn johdannaisen erottamista rahoitusvaroista.

7.1.3 Jaksotettu hankintameno

Liiketoimintamallin arvioinnin perusteella rahoitusvaroihin, jotka luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon, sisältyy konsernin antolainaportfolio, johon lasketaan lyhyt- ja pitkäaikaiset antolainat (pois lukien strukturoidut tuotteet, jotka eivät läpäise SPPI-testiä), rahamarkkinatalletukset, repo-ostosopimukset, pankkitilisaldot, vakuustalletussuhteet sekä kiinteistöleasinguudet. Kyseiset strukturoidut antolainasopimukset arvostetaan pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvara luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon, jos se täyttää molemmat seuraavista ehdoista eikä sitä ole luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi:

- Erä kuuluu liiketoimintamalliin, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- Rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, jota oikaistaan näihin suoraan liittyvillä transaktiomenoilla. Nämä varat arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon käyttämällä efektiivisen koron menetelmää. Arvon alentumisen määrittäminen perustuu odotettavissa olevien luottotappioiden malliin, joka kuvataan luvussa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*. Jaksotettuun hankintamenoon luokiteltujen rahoitusvarojen korkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan*. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista*.

Konserni suojaa pääsääntöisesti kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut antolainat ja näihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa. Suojauslaskennan kohteena olevat antolainat arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Suojauslaskennan periaatteet kuvataan tämän liitteen kohdassa 10. *Suojauslaskenta*. Liitteessä 24 *Suojauslaskenta* on kuvattu, miten suojauslaskenta on konsernissa toteutettu.

7.1.4 Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Vieraan pääoman ehtoinen rahoitusvara luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaksi, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät, eikä sitä ole luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti:

- Rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myymällä rahoitusvaroja; ja
- Rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehtojen mukaisesti tiettyinä ajankohtina toteutuvat rahavirrat, ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Tähän ryhmään kuuluvat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, jota oikaistaan näihin suoraan liittyvillä transaktiomenoilla. Myöhemmät muutokset käyvässä arvossa kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta ja esitetään erässä *Käyvän arvon rahasto* oikaistuna laskennallisella verolla. Arvonalentumisen määrittäminen

perustuu odotettavissa olevien luottotappioiden malliin, joka kuvataan luvussa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot valuuttamääräisistä saamistodistuksista kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista saadut korkotuotot kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan*. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Luottotappiot jaksotettuun hankintameroon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista*. Myynnin yhteydessä, aiemmin muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattu kumulatiivinen voitto tai tappio luokitellaan uudelleen oman pääoman käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan ja esitetään erässä *Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos*.

Liiketoimintamallin arvioinnin perusteella konsernin likviditeettisalkussa olevat sijoitukset on luokiteltava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Likviditeettisalkku koostuu pääosin kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista saamistodistuksista ja sijoitustodistuksista. Nämä sijoitukset läpäisevät SPPI-testin.

7.1.5 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

Rahoitusvara luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, ellei sitä luokitella jaksotettuun hankintameroon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaksi. Kuntarahoitus-konsernissa tämä ryhmä sisältää seuraavat varat:

- johdannaisvarat,
- vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, joiden kassavirrat eivät sopimusehtojen perusteella edusta pääoman takaisinmaksuja ja korkoa jäljellä olevalle pääomalle,
- oman pääoman ehtoiset sijoitukset, ja
- rahoitusvarat, jotka on luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Tämän ryhmän rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kirjattu käypään arvoon, ja niihin liittyvät transaktiomenot kirjataan toteutumishetkellä tulosvaikutteisesti. Myöhemmin nämä rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypien arvojen muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen korot kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Muut korkotuotot*.

7.1.6 Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni voi nimenomaisesti määrittää tietyt rahoitusvarat arvostettaviksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti (*käyvän arvon optio*). Tämä peruuttamaton määrittäminen tehdään, jos se poistaa tai vähentää merkittävästi arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvää epäjohdonmukaisuutta (toisin sanoen poistaa kirjanpidollista epäsymmetriaa), jota saattaisi muuten aiheutua rahoitusvarojen arvostamisesta eri perusteilla. Rahoitusvarat, jotka konserni on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältävät likviditeettisalkun saamistodistukset ja yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski ja/tai valuuttariski on suojattu korko- ja valuuttajohdannaisilla.

Rahoitusvarojen luokittelu on esitetty tarkemmin liitetiedossa *Liite 14 Rahoitusvarat ja -velat*.

7.2 Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi. Tietyt rahoitusvelat, jotka muuten täyttävät vaatimukset jaksotettuun hankintamenuon luokittelukselta, voidaan luokitella peruuttamattomasti nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi soveltamalla käyvän arvon optiota. Rahoitusvelkoja ei luokitella uudelleen alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

7.2.1 Jaksotettu hankintamenu

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon, lukuun ottamatta:

- johdannaisvelkoja ja
- velkoja, jotka konserni nimenomaisesti luokittelee käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Tämän ryhmän rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon, jota oikaistaan niihin suoraan liittyvillä transaktiomenoilla. Tämän jälkeen kyseiset rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Veloista maksettu korko kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Korkokulut efektiivisen koron menetelmällä*.

Rahoitusvelat, jotka luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon, sisältävät velkoja luottolaitoksille, velkoja yleisölle ja julkisyhteisöille ja yleiseen liikkeeseen laskettuja velkakirjoja. Konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa IFRS 9 -standardin mukaan rahoitusvelkoihin, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuon ja jotka on suojattu. Suojauslaskennan periaatteet kuvataan tämän liitteen kohdassa *10. Suojauslaskenta*. Liitteessä *24 Suojauslaskenta* on kuvattu, miten suojauslaskenta on konsernissa toteutettu.

7.2.2 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

Rahoitusvelka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, ellei sitä ole luokiteltu jaksotettuun hankintamenuon. Tämä ryhmä sisältää johdannaissovimukset ja rahoitusvelat, jotka konserni luokittelee nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Tämän ryhmän rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Myöhemmät käypien arvojen muutokset esitetään tuloslaskelman erässä *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Veloista maksettu korko kirjataan tulosvaikutteisesti erään *Muut korkokulut*.

7.2.3 Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni voi nimenomaisesti luokitella tietyt rahoitusvelat käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi. Tämä nimenomainen luokittelu tehdään:

- jos se poistaa tai vähentää merkittävästi kirjanpidollista epäsymmetriaa (*accounting mismatch*) tai
- jos konserni hallinnoi rahoitusvelkoja ja arvioi niiden tuloksellisuutta käyvän arvon pohjalta, dokumentoidun riskienhallinta- tai sijoitusstrategian mukaisesti.

Kuntarahoitus-konserni on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Lisäksi konserni luokittelee myös tietyt rahoitusvelat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi. Nämä ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Riskienhallinnallisesta suojauksesta johtuvan kirjanpidollisen epäsymmetrian poistamiseksi nämä velkainstrumentit on luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun seurauksena kaikki rahoitusvelat, jotka sisältävät erotettaviksi vaadittavia kytkettyjä johdannaisia, on luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Kytkeyty johdannainen on osa hybridi-instrumenttia, joka sisältää johdannaisiin kuulumattoman pääsopimuksen ja kytketyn johdannaisen, josta johtuen sopimuksen rahavirrat voivat vaihdella samankaltaisella tavalla kuin itsenäisen johdannaisen rahavirrat. Mikäli kytketyn johdannaisen taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti pääsopimuksen taloudellisiin ominaispiirteisiin, on velkainstrumentti liittyvä kytketty johdannainen erotettava pääsopimuksesta. Erotettu kytketty johdannainen arvostetaan käypään arvoon ja sen käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos kytketyn johdannaisen arvoa ei pystytä erikseen määrittämään, on koko hybridi-instrumentti luokiteltava nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi. Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkakirjat voivat sisältää korko- tai erääntymisehtoja, joiden taloudelliset ominaispiirteet ja riskit eivät liity läheisesti pääsopimuksen ominaispiirteisiin. Konserni suojaa kaikki strukturoidut korko- ja erääntymisehdot liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa vastakkaisen ehtoisella johdannaisella ja luokittelee ne nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi eikä edellä kuvattuja komponentteja näin ollen eroteta pääsopimuksesta.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen käypien arvojen muutokset, lukuun ottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, kirjataan tuloslaskelmaan erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen*

rahoitusinstrumenttien nettotulos. Rahoitusvelkaa suojaavan johdannaisinstrumentin käyvän arvon muutos kirjataan samaan tuloslaskelmaerään. Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, konsernin oman luottoriskin muutosten osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään erikseen muiden laajan tuloksen erässä *Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos*.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta konserni soveltaa tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa. Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluille rahoitusveloille ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin erottamiseksi kehitetyssä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina:

- Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*),
- markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis spread*) sekä
- toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien velkojen luottomarginaalista (*credit spread*).

Näiden tietojen perusteella konserni pystyy määrittämään eri raportointiajankohdille arvostuskäyrän, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekopäivän ja raportointipäivän käyriä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää konsernin oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Rahoitusvelkojen luokittelu on esitetty tarkemmin liitetiedossa *Liite 14 Rahoitusvarat ja -velat*.

8. Rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen kirjaaminen ja taseesta pois kirjaaminen

Rahoitusvarat merkitään taseeseen selvityspäivänä ja rahoitusvelat silloin, kun vastike saadaan. Johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivänä.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus varoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun velvoitteet on täytetty.

8.1 Olennaisesta ehtojen muutoksesta johtuva taseesta pois kirjaaminen

Konserni kirjaa rahoitusvaran, kuten antolainan, pois taseesta, kun ehdot on neuvoteltu siinä määrin uudelleen, että kyseessä on uusi laina. Uutena taseeseen kirjatut lainat luokitellaan vaiheeseen 1 odotettavissa olevan luottotappion laskemista varten, ellei konserni katso, että muokattu laina on luottoriskin

johdosta arvoltaan alentunut (*Purchased or Originated Credit Impaired, POCI*). Jos muutos ei johda olennaisesti muuttuneisiin rahavirtoihin, muutos ei aiheuta taseesta pois kirjaamista.

Jos olemassa oleva rahoitusvelka korvataan toisella samalta lainanantajalta huomattavasti erilaisin ehdoin tai nykyisen velan ehtoja muutetaan olennaisesti, tällaista vaihtoa tai muutosta pidetään alkuperäisen velan taseesta pois kirjaamisena ja uuden velan taseeseen kirjaamisena.

9. Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Arvonalentumisen vaatimukset perustuvat kolmivaiheiseen lähestymistapaan odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi. Rahoitusvaroihin, jotka luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi, sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaista arvonalentumisen kirjaamista. Myös rahoitusleasingsaamiset ja taseen ulkopuoliset luottolupaukset ovat arvonalentumisen soveltamisen piirissä johtuen niihin liittyvästä luottoriskistä. Lisätietoja rahoitusvarojen luokittelusta on annettu tämän liitteen luvussa 7. *Rahoitusinstrumenttien luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet*.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen lasketaan sen luottotappion perusteella, jonka odotetaan aiheutuvan 12 kuukauden aikana, ellei alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ole tapahtunut merkittävää luottoriskin lisääntymistä,

jolloin varaus lasketaan siinä tapauksessa varan koko voimassaoloajan aikana odotettavissa olevan luottotappion perusteella. Sekä voimassaoloajan että seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan yksittäiselle varalle. Ryhmäkohtaista arviointia voidaan käyttää mahdolliseen johdon harkintaan perustuvan lisävarauksen määrittämiseen.

Saamisten ja sitoumusten luottoriskit on kerrottu tarkemmin liitteessä 25 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*.

9.1 Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Odotettavissa olevien luottotappioiden arvonalentumismalliin sisältyvät varat luokitellaan kolmeen vaiheeseen:

- vaihe 1 sisältää varat, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi,
- vaihe 2 sisältää varat, joiden luottoriski on merkittävästi lisääntynyt, ja
- vaihe 3 sisältää varat, jotka ovat arvoltaan alentuneita ja siten täyttävät maksukyvyttömyyden määritelmän.

Maksukyvyttömyydeksi määritellään tilanne, jossa saaminen on erääntynyt yli 90 päivää tai konserni arvioi saamisen maksun epätodennäköiseksi esimerkiksi konkurssin tai ongelmallisten uudelleenjärjestelyjen johdosta. Tämä määritelmä on yhtenäinen konsernin vakavaraisuuslaskennassa ja riskienhallinnassa käytettävien määritelmien kanssa sekä kansainvälisten valvojen edellyttämän maksukyvyttömyyden määritelmän kanssa

(Euroopan Pankkiviranomaisen ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti: EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Vaiheessa 1 varaus vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevaa luottotappiota. Vaiheissa 2 ja 3 varaus vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Konserni laskee odotettavissa olevat luottotappiot kolmen todennäköisyyksillä painotetun skenaarion perusteella määrittääkseen odotettavissa olevat maksuvajeet. Vastuun sopimukseen perustuvien kassavirtojen nykyarvoa verrataan odotettavissa olevien tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon. Jos sopimukseen perustuvien kassavirtojen summa on korkeampi kuin odotettavissa olevat tulevaisuuden kassavirrat, erotus kirjataan odotettavissa olevana luottotappiona. Odotettavissa olevat tulevaisuuden kassavirrat diskontataan efektiivisellä korolla. Vakuuksien käypä arvo ja saadut takaukset otetaan huomioon odotettavissa olevien tulevaisuuden kassavirtojen laskennassa.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pääelementit ovat seuraavat:

PD Maksukyvyttömyyden todennäköisyys (*Probability of Default, PD*) on arvio siitä todennäköisyydestä, että maksukyvyttömyys tapahtuu tietyllä aikavälillä. Maksukyvyttömyys voi tapahtua vain tietyssä aikana arvioinnin kohteena olevan ajanjakson kuluessa, jos vastuuta ei ole aiemmin kirjattu pois taseesta ja se on vielä olemassa. Vaiheiden välisissä siirtymissä käytettävä PD määritetään asiakastasolla. Vastuun odotettavissa olevan luottotappion laskennassa käytettävässä PD:ssä huomioidaan myös saadut takaukset, niin että odotettavissa olevan luottotappion laskennassa käytetään Suomen valtion PD:tä.

EAD Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä (*Exposure at Default, EAD*) on arvio vastuun määrästä tulevaisuuden maksukyvyttömyyshetkellä ottaen huomioon odotettavissa olevat vastuun muutokset raportointipäivämäärän jälkeen. Muutoksiin luetaan etukäteen tapahtuvat pääoman lyhennykset ja koron maksu sopimuksen aikataulun mukaisesti tai muutoin sekä odotettavissa olevat nostot sitovista järjestelyistä ja kertynyt korko maksamatta jääneistä maksuista.

LGD Maksukyvyttömyydestä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*) on arvio tappiosta, joka aiheutuu, kun maksukyvyttömyys tapahtuu tietyssä ajankohtana. Se perustuu sopimukseen perustuvien kassavirtojen ja niiden kassavirtojen, joita lainanantaja odottaa saavansa, väliseen erotukseen huomioiden vakuuden realisoinnista saatavat kassavirrat.

Odotettavissa olevia luottotappioita määrittäessä konserni huomioi kolme skenaariota. Kuhunkin näistä liittyvät erilaiset maksukyvyttömyyden todennäköisyydet (*PD*), vastuun määrät maksukyvyttömyyshetkellä (*EAD*) ja tappio-osuudet (*LGD*). Tarvittaessa konserni ottaa huomioon useita skenaarioita, ja arviointi sisältää sen, miten laiminlyötyjä lainoja odotetaan perittävän takaisin sisältäen todennäköisyyden, jolla lainat maksetaan takaisin, sekä vakuuden arvon tai määrän, joka voidaan saada kyseisen varan myynnistä. Maksimiajanjakso, jolta luottotappiot määritetään, on rahoitusinstrumentin sopimukseen perustuva elinikä, ellei konsernilla ole lainmukaista oikeutta irtisanoa sitä aikaisemmin.

Arvon alentumistappiot ja niiden palautukset kirjataan ja esitetään erillään tappioista ja tuotoista, jotka syntyvät laina-erien muutoksista. Laina-erien muutosten voitot ja tappiot käsitellään rahoitusvaran bruttokirjanpitoarvon oikaisuna.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteet on tiivistetty alla:

- Vaihe 1: Jos luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, varaus perustuu 12 kuukauden ajalta odotettavissa oleviin tappioihin. Odotettavissa olevat luottotappiot seuraavien 12 kuukauden ajalta lasketaan osuutena koko elinkaaren aikana odotettavissa olevasta luottotappiosta. Tämä osuus sisältää luottotappioita, jotka aiheutuvat rahoitusinstrumentin maksun laiminlyöntitapahtumista, jotka ovat mahdollisia 12 kuukauden kuluessa raportointipäivämäärästä. Konserni laskee 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden varauksen oletettaman perusteella, että maksukyvyttömyys tapahtuu raportointipäivää seuraavan 12 kuukauden aikana. Odotettavissa olevia 12 kuukauden maksukyvyttömyystodennäköisyyksiä sovelletaan ennusteeseen vastuun määrästä maksukyvyttömyyshetkellä (*EAD*) ja ne kerrotaan odotettavissa olevalla tappio-osuudella (*LGD*) sekä diskontataan efektiivisellä korolla.
- Vaihe 2: Jos vastuu on osoittanut merkittävää luottoriskin lisääntymistä myöntämisen jälkeen, mutta ei ole luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut, konserni tekee varauksen odotettavissa olevista luottotappioista koko voimassaoloajalta. Laskentatapa vastaa yllä esitettyä useiden skenaarioiden käytön osalta, mutta maksukyvyttömyyden todennäköisyydet (*PD*) ja tappio-osuudet (*LGD*) arvioidaan instrumentin koko

voimassaoloajalta. Odotettavissa olevat maksuvajeet diskontataan efektiivisellä korolla.

- Vaihe 3: Jos tiettyjen lainojen katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita, konserni kirjaa odotettavissa olevat luottotappiot koko voimassaoloajalta. Näille vastuille korkotuotto lasketaan soveltamalla efektiivistä korkoa jaksotetulle hankintamenolle (vähennettynä arvonalentumiskirjauksella).
- Rahoitusvaroja, joiden katsotaan olevan luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita jo osto- tai myöntöhetkellä, kutsutaan nimellä POCI-varat (*Purchased or Originated Credit Impaired*).
- Luottolupaukset: Arvioidessaan nostamattomien lainasitoumusten odotettavissa olevia luottotappioita konserni arvioi odotetun voimassaoloajan kuluessa todennäköisesti lainasitoumuksesta nostettavaa määrää. Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan odotettavissa olevien maksuvajeiden nykyarvon perusteella, jos laina nostetaan, kolmen todennäköisyyksillä painotetun skenaarion perusteella. Odotettavissa olevat maksuvajeet diskontataan lainan arvioidun odotettavissa olevan efektiivisen koron arvion perusteella.

9.2 Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Jokaisena raportointipäivänä konserni arvioi, ovatko vastuiden luottoriskit lisääntyneet merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Arviointi tehdään sopimuskohtaisesti vertaamalla odotetun voimassaoloajan aikana tapahtuvaa maksukyvyttömyyden riskiä raportointiajankohdan ja

alkuperäisen kirjausajankohdan välillä. Jos yksi seuraavista tekijöistä osoittaa, että luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, instrumentti siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2:

- Merkittävän luottoriskin lisääntymisen kynnysarvot verrattuna alkuperäiseen vaiheeseen: koko eliniän maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kasvu kolminkertainen (200 %) verrattuna alkuperäiseen ja rahoitusinstrumentin yksittäisen ajankohdan (*point in time*, *PiT*) maksukyvyttömyyden todennäköisyys kyseiselle vuodelle on suurempi kuin 0,3 %.
- Laadulliset lisätekijät, kuten lainanhoitajoukset ja tarkkailulistalla olevat vastapuolet.
- Rahoitusvarat, joiden takaisinmaksu on viivästynyt yli 30 päivää.

Siirrot vaiheen 2 ja vaiheen 3 välillä perustuvat siihen, onko rahoitusvara luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Rahoitusvara on arvoltaan alentunut, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä. Vastuu siirtyy odotettavissa olevien luottotappioiden vaiheesta toiseen, kun luoton laatu heikkenee. Jos myöhemmän ajanjakson aikana luoton laatu paranee ja aiemmin varan myöntämisen jälkeen merkittäväksi arvioitu luottoriskin lisääntyminen peruuntuu, koeajan ja tiettyjen kriteerien täyttämisen jälkeen, odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperusta palaa tällöin elinkaaren aikana odotettavissa olevista luottotappioista takaisin 12 kuukauden aikana odotettavissa oleviksi luottotappioiksi.

Siirrot vaiheesta 1 vaiheisiin 2 tai 3 sekä vaiheesta 2 vaiheeseen 3 tehdään viipymättä. Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1 sekä vaiheesta 3 ja vaiheeseen 2 edellyttää, että siirtokriteerit ovat täyttyneet 6 kuukauden ajan ennen siirtoa (*probation period*).

Odottavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä konserni sisällyttää laskentamalliin tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. Käytettävät skenaariot ovat samoja, joita käytetään konsernin taloudellisessa vuosisuunnittelussa sekä stressitestauksessa. Makroekonomiset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme; perus, vahva ja heikko. Skenaarioille arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroilte ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Niiden ennusteet sisällytetään makrotaloudellisiin skenaarioihin. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroilte käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita.

9.3 Lainanhoitojoustot ja muutetut lainat

Konserni tekee toisinaan myönnytyksiä tai muutoksia alkuperäisiin lainan tai muun saamisen ehtoihin velallisen taloudellisten vaikeuksien johdosta sen sijaan, että se ottaisi haltuunsa vakuuksia. Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi. Konserni katsoo kyseessä olevan lainanhoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä konserni olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa.

Kun laina tai muu saaminen on luokiteltu lainanhoitojoustoksi, se säilyy lainanhoitojoustona vähintään 24 kuukauden koeajan ajan. Jotta laina tai muu saaminen voitaisiin luokitella uudelleen ja poistaa lainanhoitojoustojen ryhmästä, asiakkaan tulee täyttää kaikki seuraavat kriteerit:

- Asiakkaan on suoritettava maksuja kaikkien lainojen ja muiden saamisten osalta.
- Kahden vuoden koeaika on umpeutunut laskien päivämäärästä, josta lähtien lainanhoitojoustetun sopimuksen katsottiin taas suorittavan maksuja.
- Vähintään puolet koeajasta konserni on saanut säännöllisiä maksuja, joiden määrä on enemmän kuin vähäinen osuus pääomasta tai korosta.
- Asiakkaalla ei ole sopimusta, joka olisi viivästynyt enemmän kuin 30 päivää.

Lainanhoitojoustot ja maksuviivästykset raportoidaan säännöllisesti konsernin johdolle viitteenä mahdollisesta asiakkaan maksukyvyttömyydestä.

9.4 Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa

Odotettavissa olevat luottotappioiden vähennyserät kirjataan tulosvaikutteisesti ja vastakirjaus tehdään taseeseen seuraavasti:

- Jaksotettuun hankintamenuon luokitellut rahoitusvarat: varojen bruttokirjanpitoarvon vähennyksenä.
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat vieraan pääomanehtoiset rahoitusvarat: vähennyserää ei kirjata taseen varojen bruttokirjanpitoarvon vähennyksenä, koska kyseisten varojen kirjanpitoarvo on niiden käypä arvo. Vähennyserä kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahastoon kirjattu kertynyt vähennyserä kirjataan tulosvaikutteisesti, kun kyseiset rahoitusvarat kirjataan pois taseesta.
- Rahoitusleasingsaamiset: varojen bruttokirjanpitoarvon vähennyksenä.
- Sitovat luottolupaukset: kirjataan erään *Muut velat*.

9.5 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Rahoitusvaroista kirjataan osittainen tai täysimääräinen lopullinen luottotappio, kun konserni ei voi kohtuudella odottaa saavansa perityksi rahoitusvaroihin kuuluvaa erää. Tällainen tilanne on kyseessä yleensä silloin, kun konserni katsoo, että lainanottajalla tai takaajalla ei ole varoja tai tulonlähteitä, jotka voisivat synnyttää riittävästi kassavirtoja arvonalentumisen kohteena olevien summien takaisin maksamiseksi. Konsernin luottoriskiä ja luottoriskin hallintaa

käsitellään tarkemmin liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*. Jos lopullisen luottotappion määrä on suurempi kuin kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän määrä, erotusta käsitellään ensin vähennyserän lisäyksenä.

Rahoitusvaroihin, jotka on kirjattu luottotappioiksi osittain tai kokonaan, voi edelleen kohdistua perintätöimenpiteitä, joita konserni soveltaa erääntyneiden saamisten takaisinperintään. Myöhemmät takaisin perityt määrät lopullisista luottotappioista vähentävät kulukirjausta tuloslaskelmassa.

10. Suojauslaskenta

Konsernin korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Tämän seurauksena ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi sekä kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa käyvän arvon suojauslaskentaa:

- euromääräisiin rahoitusvaroihin ja -velkoihin sekä leasingsaamisiin, joissa suojauskohteen korko on johdannaissella muutettu vaihtuvakorkoiseksi, ja

- kiinteäkorkoisiin valuuttamääräisiin rahoitusvelkoihin, joissa johdannaissella vaihdetaan suojauskohteen pääoma euromääräiseksi ja sen korkosidonnaisuus vaihtuvakorkoiseksi.

Kuntarahoitus-konserni on dokumentoinut suojauslaskennan piirissä olevat suojaussuhteet, ja ne ovat konsernin riskienhallinnan tavoitteiden ja strategian mukaiset. Konserni ei sovelta rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskennan kohteena olevien varojen ja velkojen kirjanpitoarvot esitetään liitteessä 14 *Rahoitusvarat ja -velat*. Suojauslaskentaan kuuluvien johdannaisten käyvät arvot esitetään liitteessä 24 *Johdannaissopimukset*. Suojauslaskennassa olevat pääomat, arvostus suojatun riskin osalta sekä suojauslaskennan tulosvaikutus ja vaikutus omaan pääomaan esitetään liitteessä 24 *Suojauslaskenta*. Suojauslaskennan tulosvaikutus on eritelty myös liitteessä 7 *Suojauslaskennan nettotulos*.

Suojauslaskennan johdannaisten ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvat käypien arvojen muutokset sisältyvät tuloslaskelman erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Samassa tuloslaskelman erässä näkyy myös suojauskohteiden ja niitä suojaavien johdannaisten muut käypien arvojen muutokset sekä suojaussuhteen tehoton osuus. Johdannaissopimuksista saadut ja maksetut korot kirjataan suojattavien rahoitusvelkojen oikaisuksi erään

Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan tai suojattavien varojen oikaisuksi erään Korkotuotot efektiivisen koron menetelmän mukaan.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa sekä IFRS 9-standardin mukaista suojauslaskentaa, että IAS 39-standardin mukaista suojauslaskentaa.

10.1 Yksi yhteen käyvän arvonsuojauslaskenta

Yksi yhteen käyvän arvonsuojauslaskentaa IFRS 9-standardin mukaisesti sovelletaan:

- Kiinteäkorkoiseen euromääräiseen varainhankintaan ja nollakuponkikorkoiseen euromääräiseen varainhankintaan. Suojauskohteena euromääräisessä varainhankinnassa on korkoriski.
- Kiinteäkorkoiseen sekä nollakuponkikorkoiseen valuuttamääräiseen varainhankintaan.
- Kiinteäkorkoisiin ja pitkiin viitekorkoihin sidottuihin kiinteistö sekä irtainleasingsaamisiin.
- Strukturoituihin antolainoihin, jotka läpäisevät SPPI-testin.

Kaikissa valuuttamääräisissä suojaussuhteissa konserni on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle. Johdannaisen koko käyvän arvonsuhteen ja suojaussuhteeseen määritetyn

osuuden käyvän arvonsuhteen erotus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta suojauskustannuksena erään *Suojauskustannusrahasto*. Eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioiden muutokset vaikuttavat siten muihin laajan tuloksen eriin eivätkä luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

Rahoitusvelkojen suojauskohde on arvostettu jaksotettuun hankintamenoan pois lukien suojattavan korkoriskin osuus, johon sovelletaan käyvän arvonsuhteen laskentaa. Konsernin luottoriski ei sisälly suojaussuhteeseen. Tekohetkellä konserni määrittää jokaiselle käyvän arvonsuhteen laskennassa olevalle rahoitusvelalle sopimuskohtaisesti luottomarginaalin (*credit spread*). Luottomarginaalin määrä vastaa rahoitusvelan arvostamisessa käytettävään diskonttauskäyrään lisättävää marginaalia, jota soveltamalla rahoitusvelan käypä arvo suojauslaskennassa vastaa tekohetkellä liikkeeseen-laskuhintaa. Luottomarginaali pysyy suojaussuhteen aikana muuttumattomana ja sen nykyarvon perusteella voidaan laskea rahoitusvelan käypä arvo suojatun riskin osalta. Suojatun riskin arvonsuhteen muutos kirjataan suojauskohteen kirjanpitoarvon oikaisuksi tulosaikutteisesti erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Suojauskohteen ja suojausinstrumentista suojaussuhteeseen määritetyn osuuden välinen tehottomuus kirjataan tuloslaskelmaan. Luottoriskin erottaminen käyvästä arvosta on edellytys sille, että suojauslaskentaa voidaan soveltaa vain korko- ja valuuttariskien. Konserni käyttää koronvaihtosopimuksia ja valuutanvaihtosopimuksia suojausinstrumentteina.

Käyvän arvonsuhteen suojauslaskentaa sovelletaan lisäksi strukturoituihin antolainoihin, jotka läpäisevät SPPI-testin ja arvostetaan näin ollen jaksotettuun hankintamenoan ja jotka on suojattu yksi yhteen koronvaihtosopimuksilla. Antolainaan sisältyvä asiakasmarginaali ei ole osa suojaussuhteen.

Sekä varainhankinta että strukturoidut antolainat on suojattu johdannaisilla, joilla on suojauskohdetta vastaavat ehdot. Suojausaste suojauskohteen ja suojausinstrumentin välillä on yksi yhteen. Tämän seurauksena johdannaisen käyvän arvonsuhteen voidaan odottaa kumoavan suojauskohteen suojattavan riskin käyvän arvonsuhteen muutoksen. Prospektiivinen tehokkuustestaus on toteutettu todentamalla, että keskeiset sopimusehdot (*critical terms*) täsmäivät. Tehottomuutta syntyy suojaussuhteeseen johtuen suojauskohteen ja suojausinstrumentin arvostamisessa käytettävien korkokäyrien erosta. Lisäksi tehottomuutta voisi syntyä, mikäli keskeisissä ehdoissa esiintyisi eroja tai johdannaisiin sisältyvä luottoriski kasvaisi. Konsernilla on johdannaisvastapuolten kanssa vakuussopimuksia, joiden avulla hallitaan johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä. Kaikkien suojaussuhteiden tehokkuus varmennetaan suojaussuhteen alkamishetkellä sekä tämän jälkeen säännöllisesti neljännesvuosittain.

Käyvän arvonsuhteen suojauslaskentaa sovelletaan myös kiinteäkorkoisiin ja pitkiin viitekorkoihin sidottuihin rahoitusleasingsaamisiin sekä rahoitusvaroina käsiteltävään kiinteistöleasingiin, joiden korkoriskiä suojataan korkojohdannaisilla. Sopimuskoosta johtuen useampi

sopimus voidaan suojata yhdellä korkojohdannaisella, jonka ehdot vastaavat suojattavien sopimusten yhdistelmää. Rahoitusleasinginsopimuksiin sekä rahoitusvaroina käsiteltävään kiinteistöleasingiin sisältyvä asiakasmarginaali ei ole osa suojaussuhdetta. Leasingiin sovellettavan käyvän arvon suojauslaskennan periaatteet vastaavat pitkälti edellä esitettyä, mutta suojaustavasta johtuen prospektiivinen tehokkuustestaus tehdään herkkyyksianalyysillä, jossa simuloidaan suojauskohteen ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutosta korkokäyriä muuttamalla.

Rahoitusleasingsaamisten sekä rahoitusvaroina käsiteltävän kiinteistöleasingin ja antolainauksen suojauskohteet on arvostettu jaksetettuun hankintameno lukuun ottamatta korkoriskiä, joka on käyvän arvon suojauslaskennan kohteena. Suojatun riskin arvonmuutos kirjataan suojauskohteen kirjanpitoarvon oikaisuksi tulosvaikutteisesti ja se sisältyy erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos.

10.2 Portfoliosuojauslaskenta

Rahoitusvarojen osalta konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa kiinteäkorkoiseen ja pitkiin viitekorkoihin sidottuun antolainaukseen. Suojattu riski on korkoriski. Antolainoihin sisältyvä asiakasmarginaali ei ole osa suojaussuhdetta. Negatiiviset viitekorot on huomioitu osana eliminoitavaa marginaalia. Antolainojen suojaus on toteutettu portfoliosuojauksena, jolloin suojauskohde muodostuu

useammasta lainasaamisesta. Antolainat ryhmitellään hinnoittelu- tai uudelleenhinnoittelupäivän mukaan suojattaviksi. Portfolioon sisältyviä antolainoja suojaavien koronvaihtosopimusten korot ja maksupäivät määritetään niin, että sopimusten pääoma- ja kassavirrat vastaavat suojattavaan erään kuuluvien lainasaamisten ehtoja. Näin ollen suojausten käypien arvojen oletetaan käyttäytyvän päinvastaisesti suojattaviin lainoihin nähden. Suojausten oletetaan olevan tehokkaita koko suojausperiodin ajan aina niiden erääntymiseen saakka. Portfolio koostuu useasta suojauksesta ja antolainasta, joten prospektiivinen tehokkuustestaus tehdään suojaushetkellä suojauserittäin, mutta myös koko portfolion osalta. Prospektiivinen tehokkuustestaus on toteutettu herkkyyksianalyysinä sekä tarkastelemalla antolainojen ja suojaavien koronvaihtosopimusten pääomia maturiteettijaksoittain. Retrospektiiviseen tehokkuustestaukseen sovelletaan regressioanalyysiä, joka suoritetaan käypien arvojen muutosten perusteella.

Portfoliosuojauslaskennan kohteena ovat antolainat on arvostettu jaksetettuun hankintameno lukuun ottamatta korkoriskiä, joka on käyvän arvon suojauslaskennan kohteena. Suojatun riskin arvonmuutos kirjataan suojauskohteen kirjanpitoarvon oikaisuksi tulosvaikutteisesti ja se sisältyy erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos.

11. Rahoitusinstrumenttien netottaminen

Rahoitusvarat ja -velat vähennetään toisistaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä silloin, kun kirjattujen määrien vähentämiseen toisistaan on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus ja suoritus aiotaan toteuttaa nettomääräisesti tai omaisuuserä aiotaan realisoida ja velka suorittaa samanaikaisesti. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen esitetään liitteessä 17 *Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen*.

12. Rahavarat

Kuntarahoitus-konsernin rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Erään voidaan lukea talletukset ja sijoitukset, joiden maturiteetti hankinta-ajankohdasta on alle 3 kuukautta. Rahavarat on eritelty liitteessä 18 *Rahavarat*.

13. Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita.

Jos rahoitusinstrumentille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa, konserni käyttää arvostettaville instrumenteille soveltuvia, markkinoilla vakiintuneita arvostusmenetelmiä, joita varten on saatavilla riittävästi tietoa käyvän arvon määrittämiseksi. Valitun arvostusmenetelmän tulee sisältää kaikki tekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon rahoitusinstrumentin hinnoittelussa. Arvostusmenetelmässä käytetään mahdollisimman paljon havainnoitavissa olevia syöttötietoja ja mahdollisimman vähän muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja.

Konsernin käypien arvojen luokittelussa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka kuvaa arvostamisessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä:

- Taso 1: Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa.
- Taso 2: Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista).

Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta.

- Taso 3: Arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja muilla kuin havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostamiseen. Mikäli syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai historiallisiin hintoihin perustuva, on se määritelmän mukaisesti muu kuin havainnoitavissa oleva ja luokiteltava tasolle 3. Muita kuin havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostamisessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostamiseen.

Rahoitusinstrumentin alkuperäisen kirjaamisajankohdan käypää arvoa osoittaa yleensä parhaiten transaktiohintaa. Jos käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä eroaa transaktiohinnasta ja käypä arvo ei perustu toimivilla markkinoilla täysin samanlaiselle omaisuuserälle tai velalle noteerattuun hintaan tai se ei perustu arvostusmenetelmään,

jonka osalta muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaikutus arvostamiseen katsotaan olevan vähäinen, tällöin rahoitusinstrumentti arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tätä oikaistaan alkuperäisen kirjaamisajankohdan käyvän arvon ja transaktiohinnan välisen eron jaksottamiseksi (*ensimmäisen päivän voitto tai tappio*). Tämä erotus jaksotetaan voitoksi tai tappioksi tasaerinä sopimuksen voimassaoloaikana.

Käyvän arvon hierarkiatasot, Kuntarahoitus-konsernin käyttämät arvostusmenetelmät sekä arvostamisen viitekehys on kuvattu tarkemmin liitteessä 15 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*.

14. Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka antaa määräysvallan tietyn, yksilöidyn omaisuuserän (vuokrauksen kohteen) käyttöön vastiketta vastaan tietyn ajanjaksoksi.

14.1 Kuntarahoitus-konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin lisäluoton korolla diskontattujen tulevien vuokratulujen nykyarvoon. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmällä. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoön eli vuokrasopimusvelan suuruiseksi. Vuokrasopimusvelka esitetään taseen erässä *Muut velat* ja niiden korkokulut tuloslaskelmaerässä *Korkokulut efektiivisen koron menetelmän mukaan*. Vuokratulo jaetaan korkokuluksi

ja vuokrasopimusvelan pääoman vähennykseksi. Vuokralle otetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään erässä *Aineelliset hyödykkeet*. Käyttöoikeusomaisuuseristä kirjataan poistot tasapoistoina joko erän taloudellisena vaikutusaikana tai vuokratkauden aikana sen mukaan kumpi on lyhyempi.

Konsernin vuokraamat käyttöoikeusomaisuuserät ovat pääosin toimitiloja, työsuhteautoja sekä varastotiloja ja parkkipaikkoja. Vuokrasopimusten ehdot neuvotellaan yksitellen. Diskonttauskorkona käytetään Kuntarahoitus-konsernin lisäluoton korkoa (*Incremental Borrowing Rate, IBR*). Diskonttauskoron maturiteetti on määritelty toimistotilojen ja pysäköintitilan jäljellä olevan vuokra-ajan perusteella.

Konserni arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko käyttöoikeusomaisuuserän osalta olemassa viitteitä arvonalentumisesta joko sisäisten tai ulkoisten tietolähteiden perusteella. Esimerkiksi päätös omaan käyttöön vuokrattujen toimistotilojen edelleenvuokrauksesta on viite käyttöomaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä arvonalentumisesta on olemassa, Kuntarahoitus-konserni suorittaa arvonalentumistestauksen ja määrittää, suorittaako se arvonalentumistestauksen omaisuuserän vai rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla.

14.2 Kuntarahoitus-konserni vuokralle antajana

Kiinteistöleasingisaamisten kohdalla konserni on arvioinut, siirtyykö vuokrasopimuksen kohteena olevan kiinteistön kontrolli Kuntarahoitus-konsernille, ja jos kyseessä on

myynti- ja takaisinvuokraustransaktio, täyttääkö myynti IFRS 15 mukaisen myyntitapahtuman määritelmän. Kun kiinteistöleasingisaamisen kohteen kontrolli säilyy myyjällä, luokitellaan kiinteistöleasingisaamiset rahoitusvaroiksi. Konserni käsittelee kaikki kiinteistöleasing-sopimukset rahoitusvaroina. Irtaimeen käyttöomaisuuteen liittyvät vuokrasopimukset, joissa Kuntarahoitus-konserni toimii vuokralle antajana, on luokiteltu rahoitusleasingisopimuksiksi. Konserni tulkitsee omaisuuserän määräysvallan siirtyneen, kun asiakkaat saavat olennaisen osan vuokrakohteen käytöstä johtuvasta taloudellisesta hyödystä ja asiakkailla on oikeus ohjata vuokrakohteen käyttöä käyttöajan kuluessa. Näin ollen Kuntarahoitus-konsernin omistuksessa olevan omaisuuserän hyödyt siirtyvät asiakkaalle vuokrasopimuksen tekohetkellä. Konserni ei kannaa leasing-kohteiden jäännösarvoriskiä.

Rahoitusleasingisopimuksella vuokrattu hyödyke esitetään taseessa rahoitusleasingisaamisena, joka vastaa konsernin nettosijoitusta vuokrasopimukseen. Sopimuksista saatava vuokra jaetaan saamisen lyhennykseksi ja korkotuotoksi. Korkotuotto jaksetetaan vuokra-ajalle siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa samansuuruisen tuottoprosentin mukaisen tuoton vuokra-ajalta. Rahoitusleasingisaamiset esitetään erässä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Saadut korkotuotot esitetään tuloslaskelmassa erässä *Muut korkotuotot*. Kuntarahoitus-konserni erittelee IFRS 16 -standardinmukaiset rahoitusleasingisaamiset liitteessä 21 *Rahoitusleasingisaamiset*.

15. Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos se on aineettoman hyödykkeen määritelmän mukainen, eli esimerkiksi konsernilla on siihen määräysvalta ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun tarkoitukseen sisältäen myös sisäiset henkilöstökulut. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja tai muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Aineettomista hyödykkeistä kirjataan tasapoistot 3–8 vuodessa riippuen hyödykkeen taloudellisesta vaikutusajasta. Poistot aloitetaan, kun hyödyke on valmis käytettäväksi. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika sekä mahdolliset viitteet arvonalentumisesta arvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestaus suoritetaan useammin, jos arvonalentumisesta on viitteitä. Arvonalentuminen on aineettoman hyödykkeen kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän välinen erotus. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään sille rahavirtaa tuottavalle

yksikölle, johon omaisuuserä kuuluu. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Koska Kuntarahoituksen liiketoimintaa käsitellään yhtenä segmenttinä eikä liiketoiminta ole jaettavissa pienempiin täysin itsenäisesti rahavirtaa tuottaviin yksikköihin, tarkastellaan arvonalentumista määritettäessä Kuntarahoitusta yhtenä rahavirtaa tuottavana yksikkönä.

16. Pilvipalvelut

Pilvipalveluissa, kuten Software as a Service (SaaS), omaisuuserän määräysvalta on lähtökohtaisesti pilvipalvelun tarjoajalla, eikä palveluista suoritettuja maksuja näin ollen voida aktivoida aineettomana hyödykkeenä konsernin taseeseen. Pilvipalvelun käyttöönottonot voidaan kuitenkin kirjata taseeseen erään *Siirtosaamiset ja ennakkomaksut* ja jaksottaa kuluksi ohjelmiston käyttöajalle, mutta vain jos käyttöönottonot koostuvat sellaisista pilvipalvelun toimittajalle maksetuista kuluista, jotka eivät ole erotettavissa ohjelmiston käyttöoikeudesta. Käyttöönottonot eivät ole erotettavissa ohjelmiston käyttöoikeudesta, kun käyttöönottopalvelun voi suorittaa vain pilvipalvelun toimittaja, esimerkiksi kun pilvipalvelun toimittaja räätälöi ohjelmistoa muokkaamalla olemassa olevaa ohjelmistokoodia tai kirjoittamalla uutta koodia. Kaikki muut käyttöönotosta johtuvat menot, kuten sisäiset henkilöstökulut, ulkoiset projektinhallintakulut jne., kirjataan kuluksi niiden syntyhetkellä.

17. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Hyödykkeistä kirjataan tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

Toimiston perusparannusmenot	vuokra-ajan kuluessa
Rakennukset	25 vuotta
Koneet ja kalusto	5 vuotta
IT-laitteet	4 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Jokaisena raportointipäivänä arvioidaan, onko aineellisen hyödykkeen arvonalentumisesta viitteitä. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio.

18. Varaukset ja ehdolliset velat

Veloitteen perusteella kirjataan varaus, mikäli velvoite perustuu aiempaan tapahtumaan ja sen toteutuminen on todennäköistä, mutta toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Veloitteen pitää perustua joko tosiasialliseen tai oikeudelliseen veloitteeseen ulkopuolista kohtaan.

Veloitteita voi syntyä esimerkiksi tappiollisista sopimuksista tai sellaisten uudelleenjärjestelyiden seurauksena, joilla on olennainen vaikutus konsernin toiminnan luonteeseen ja painopisteeseen. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun uudelleenjärjestelysuunnitelma on hyväksytty ja toimeenpano aloitettu tai asianosaiselle henkilöstölle on kerrottu järjestelyn ehdoista.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliset velat esitetään liitteessä 39 *Ehdolliset varat ja velat*.

19. Oma pääoma

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista ja oman pääoman rahastoista (vararahasto, käyvän arvon rahasto, oman luottoriskin rahasto, suojauskustannusrahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto). Oma pääoma on esitetty liitteessä 38 *Oma pääoma*.

20. Tuottojen ja kuluja kirjaaminen

20.1 Korkokate

Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Efektiivisen koron laskemisessa otetaan huomioon transaktiomenot, yli-/alihinna sekä saadut ja maksetut palkkiot, joiden katsotaan olevan korvausta konsernin ottamasta rahoitusinstrumenttiin liittyvästä riskistä ja joiden katsotaan kuuluvan kiinteäksi osaksi rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa. Yli-/alihinna jaksetaan vaihtuvakorkoisten rahoitusvelkojen osalta liikkeeseenlaskusta seuraavaan koronmaksupäivään ja kiinteäkorkoisten osalta eräpäivään. Vaihtuvakorkoisten saamistodistusten yli-/alihinnan konserni jaksottaa eräpäivään asti. Vallitsevassa markkinatilanteessa rahoitusvaran yli-/alihinnan ei katsota johtuvan markkinakorkojen muutoksesta, vaan pääosin luottoriskistä. Sijoituksen arvo ei palaudu nimellisarvoon, kun sen korko tarkistetaan markkinakorkojen mukaiseksi, jolloin jaksottaminen seuraavaan koronmaksupäivään ei ole perusteltua. Konserni arvioi markkinatilanteen muutosten vaikutusta jaksottamisperiaatteeseen ja sen soveltamiseen säännöllisesti.

Varoista syntyvät negatiiviset korkotuotot esitetään korkokuluina ja veloista syntyvät negatiiviset korkokulut korkotuottoina. Kuntarahoitus-konserni kirjaa efektiivisen koron menetelmän mukaan kirjattuihin korkotuottoihin varoja suojaavien, suojauslaskennassa olevien johdannaisten korkotuotot ja -kulut ja efektiivisen koron menetelmän mukaan kirjattuihin korkokuluihin velkoja suojaavien, suojauslaskennassa olevien johdannaisten korkotuotot ja -kulut.

20.2 Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiot, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään IFRS 15 -standardin mukaisesti. Nämä palkkiotuotot tuloutetaan, kun palvelun sovitut suoritevelvoitteet luovutetaan asiakkaalle. Keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään, johon konsernin odotetaan olevan oikeutettu asiakkaalle luovutettavia palveluja vastaan.

Konsernin palkkiotuotot koostuvat pääosin rahoituksen neuvonantopalveluista saatavista palkkioista sekä sähköisistä palveluista perittävistä palkkioista. Palkkioiden suoritevelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Neuvonantopalveluihin liittyvät palkkiot peritään asiakkaalta pääosin palvelun suorittamisen jälkeen sopimusehtojen mukaisesti. Palvelu katsotaan suoritetuksi, kun toimeksiantosopimuksen mukaiset tehtävät ovat valmiit. Sähköisiin palveluihin liittyvät palkkiot laskutetaan kerran vuodessa ja tuloutetaan ajan

kuluessa sopimuskaudelle. Muut palkkiot veloitetaan ja tuloutetaan palvelun suorituksen yhteydessä yhtenä ajankohtana.

Palkkiokulut sisältävät maksetut takauspalkkiot- ja säilytyskulut sekä varainhankintaohjelmien päivityskulut ja ne kirjataan suoriteperusteella.

20.3 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos

Erä Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos sisältää rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattavat käyvän arvon muutokset pois lukien korkotuotot ja -kulut, jotka kirjataan korkokatteeseen. Tämä erän koostuu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen muutoksista, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaisten (johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti) käypien arvojen muutoksista sekä näiden erien myyntivoitoista ja -tappioista.

Erä Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos sisältää myös valuuttamääräisten erien realisoitumattomat ja realisoituneet kurssierot mukaan lukien valuuttamääräisten suojauslaskennan suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien valuuttakurssierot.

Lisäksi erään Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos luetaan suojauslaskennan nettotulos, joka sisältää suojauslaskennassa olevien rahoitusvarojen ja -velkojen sekä niitä suojaavien johdannaispimusten nettotuloksen käypään arvoon arvostamisesta suojatun riskin osalta.

20.4 Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos

Erä sisältää käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen myyntivoitot ja -tappiot.

20.5 Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina konserni esittää aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot sekä muut tuotot.

20.6 Henkilöstö- ja hallintokulut

Henkilöstö- ja hallintokulut sisältävät palkat ja palkkiot, eläkekulut sekä muut henkilösivukulut. Lisäksi henkilöstö- ja hallintokuluina esitetään IT-, markkinointi- ja muut hallintokulut.

20.7 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Erään kirjataan aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien poistot sekä mahdolliset arvonalentumiset. Poistoperiaatteet käsitellään luvuissa 15. *Aineettomat hyödykkeet* ja 17. *Aineelliset hyödykkeet* sekä 14. *Vuokrasopimukset*.

20.8 Liiketoiminnan muut kulut

Erään *Liiketoiminnan muut kulut* sisältyvät konsernin maksamat viranomaismaksut, vuokrat sekä muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat kulut.

Viranomaismaksut sisältävät vakaumaksun sekä hallinto- ja valvontamaksut Finanssivalvonnalle ja Euroopan keskuspankille. Vakaumaksuilla kartutetaan EU:n kriisinratkaisurahastoa. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää vakaumaksujen suuruudesta. Vakaumaksu määräytyy maksuvelvollisen koon sekä sen liiketoiminnan sisältämien riskien mukaan. Tilikaudelle kohdistettava vakaumaksu kirjataan kokonaan kuluksi tilikauden alussa käyttäen arviota maksun suuruudesta ja sitä oikaistaan sen jälkeen, kun maksu on suoritettu. Vakaumaksun lisäksi konserni maksaa EU:n yhteiselle kriisinratkaisuneuvostolle

vuosittaista hallintomaksua. Myös Rahoitusvakausvirastolle maksetaan vuosittaista hallintomaksua, joka määräytyy samoilla perusteilla kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu. Hallintomaksut kirjataan suoriteperusteella erään *Liiketoiminnan muut kulut*.

Finanssivalvonnan valvontamaksu perustuu kiinteään perusmaksuun sekä valvottavan taseen loppusummaan. Euroopan keskuspankille maksettava valvontamaksu määräytyy valvottavan merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella. Valvontamaksut kirjataan suoriteperusteella erään *Liiketoiminnan muut kulut*.

20.9 Luottotappiot jaksettettuun hankintamenoon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista

Erässä esitetään odotettavissa olevat luottotappiot jaksettettuun hankintamenoon luokitelluista rahoitusvaroista sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista sekä lopulliset luottotappiot ja niiden palautukset kaikista rahoitusvaroista.

Luottotappioiden ja arvonalentumisten periaatteet käsitellään luvussa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*.

21. Työsuhde-etuudet

21.1 Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät palkat, palkkiot sekä luontaisedut, vuosilomat ja tulospalkkiot. Konserni kirjaa näistä etuuksista syntyvät kulut sille kaudelle, jolla työntekijät suorittavat kyseisen työn.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet ovat työsuhde-etuuksia (muuta kuin työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia), jotka odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan kahdentoista kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn. Tuloslaskelman erä *Henkilöstö- ja hallintokulut* koostuu lyhytaikaisten työsuhde-etuuksien lisäksi työsuhteen päättämiseen liittyvistä etuuksista.

21.2 Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet ovat työsuhde-etuuksia, jotka annetaan vastikkeeksi siitä, että työntekijän työsuhde päättyy, kun konserni päättää lopettaa työntekijän työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisaikaa tai työntekijä päättää hyväksyä tarjotut etuudet vastikkeeksi työsuhteen päättämisestä. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen, eivät työsuoritukseen.

21.3 Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet maksetaan saajilleen työsuhteen päättymisen jälkeen. Kuntarahoitus-konsernissa nämä etuudet koostuvat eläkkeistä. Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyitä. Eläketurva on hoidettu ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Maksupohjaisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä konsernilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiöllä ei ole riittäviä varoja maksaa eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulospaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernin palkitsemisjärjestelmä on kokonaisuudessaan maksuperusteinen.

22. Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman erään *Tuloverot* kirjataan konserniyhtiöiden tulosten perusteella määräytyvät kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot sekä laskennallisten verojen muutokset. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan niiden verokantojen ja -lakien perusteella, jotka on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai käytännössä hyväksytty. Tätä veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot kirjataan omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisestä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä verotukseen liittyvistä hyvityksistä. Konsernissa laskennalliset verot muodostuvat emoyhtiössä tehdyn luottotappiovarauksen sekä poistoeron purkamisesta konsernitilinpäätöksessä. Lisäksi laskennallisia veroja muodostuu käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen arvomuutoksista, oman luottoriskin muutoksista nimenomaisesti käypään arvoon arvostettavista rahoitusveloista sekä suojauskustannusten (*Cost-of-Hedging*) kirjaamisesta muiden laajan tuloksen erien kautta. Laskennalliset verot on esitetty liitteessä 31 *Laskennalliset verot*. Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa.

23. IBOR-uudistus

IBOR-uudistuksessa on kyse maailmanlaajuisesta muutoksesta, jonka tavoitteena on IBOR-viitekorkojen (*Interbank Offered Rate*) korvaaminen vaihtoehtoisilla lähes riskittömillä viitekoroilla (*Risk Free Rate, RFR*). Viimeisimpinä kesäkuun 2023 lopussa päättyivät USD-LIBOR -koron pidemmät maturiteetit. Euribor on Kuntarahoitus-konsernin eniten käyttämä IBOR-viitekorko. Konsernin tämänhetkinen näkemys on, että euribor tulee pysymään viitekorkona myös tulevaisuudessa.

IASB on julkaissut IBOR-uudistukseen liittyviä vaiheen 1 ja 2 helpotuksia. IBOR-uudistuksen vaiheen 1 helpotukset liittyvät IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7 -standardeihin. Vaiheen 1 muutosten soveltaminen lopetetaan, kun IBOR-uudistuksen aiheuttama epävarmuutta suojauskohteen tai suojausinstrumentin kassavirtojen ajoitukseen ja määrään ei enää ole tai kun suojauslaskenta päätetään. Vaiheen 2 helpotukset käsittelevät tilanteita, jotka saattavat vaikuttaa taloudelliseen raportointiin, kun nykyinen IBOR-viitekorko korvataan. Vaiheen 2 standardimuutokset mahdollistavat, että suojauslaskentaa ei tarvitse lopettaa pelkästään siksi, että suojauskohdetta, suojausinstrumenttia tai suojattua riskiä muutetaan IBOR-uudistuksen seurauksena. Vaiheen 2 standardimuutokset sisältävät myös helpotuksia rahoitusinstrumentteihin tehtävien muutosten kirjanpitoikäsitteilyyn. Kuntarahoitus-konserni on soveltanut vaiheen 1 ja 2 helpotuksia 2020 alkaen. Vaiheen 1 ja 2 standardimuutosten soveltaminen lopetetaan, kun IBOR-uudistuksen vaatimat muutokset on toteutettu.

Vuoden 2023 lopussa Kuntarahoitus-konsernilla oli joitakin USD LIBOR-viitekorkoon sidottuja johdannaissopimuksia. Johdannaissopimukset uudelleen strukturoitiin tilikauden 2024 aikana. Johdannaissopimukset eivät sisältyneet suojauslaskentaan.

24. Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2024 mennessä.

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Standardit ja tulkinnat otetaan käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. IASB:n julkistamat säännökset, jotka tulevat voimaan myöhemmin kuin 1.1.2025 ja jotka ovat Kuntarahoitus-konsernille merkityksellisiä ovat:

IASB julkaisi huhtikuussa 2024 uuden standardin IFRS 18 *Tilinpäätöksen ja liitetietojen esittäminen**, joka tulee korvaamaan standardin IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen*. IFRS 18 on uusi tilinpäätösstandardi, jossa käsitellään tilinpäätöksen päälaskelmien ja liitetietojen esittämistä. Standardi sisältää uusia vaatimuksia määrättyjen välisummien esittämisestä voittoa tai tappiota osoittavassa laskelmassa ja uusia vaatimuksia johdon määrittelemiä tuloksellisuutta kuvaavia lukuja koskevien tietojen antamisesta. Standardia tulee soveltaa 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mukaan lukien väli tilinpäätökset. Standardia tullaan soveltamaan takautuvasti. Uuden standardin vaikutuksia Kuntarahoitus-konsernin konsernitilinpäätöksen esittämiseen liittyen ei ole vielä arvioitu.

Muutokset IFRS 9 -standardiin *Rahoitusinstrumentit** ja IFRS 7 -standardiin *Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot**. IASB julkaisi toukokuussa 2024 muutoksia, jotka selventävät ja tarjoavat lisäohjeistusta rahoitusvarojen sopimusehtojen tunnistamiseksi ja siihen ovatko rahoitusvarojen rahavirtaominaisuudet yksinomaan pääomaa ja korkoa. Tilinpäätöksessä esitettävien tietojen standardimuutokset liittyvät rahoitusinstrumentteihin, joissa on rahavirtaominaisuus, joihin liittyy tietty ympäristö-, sosiaali- ja hallintotavoitteiden saavuttamiseen liittyviä ominaisuuksia. Muutoksia tulee soveltaa 1.1.2026 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua. Standardien muutosten vaikutusta Kuntarahoitus-konsernin konsernitilinpäätöksen esittämiseen liittyen ei ole vielä arvioitu.

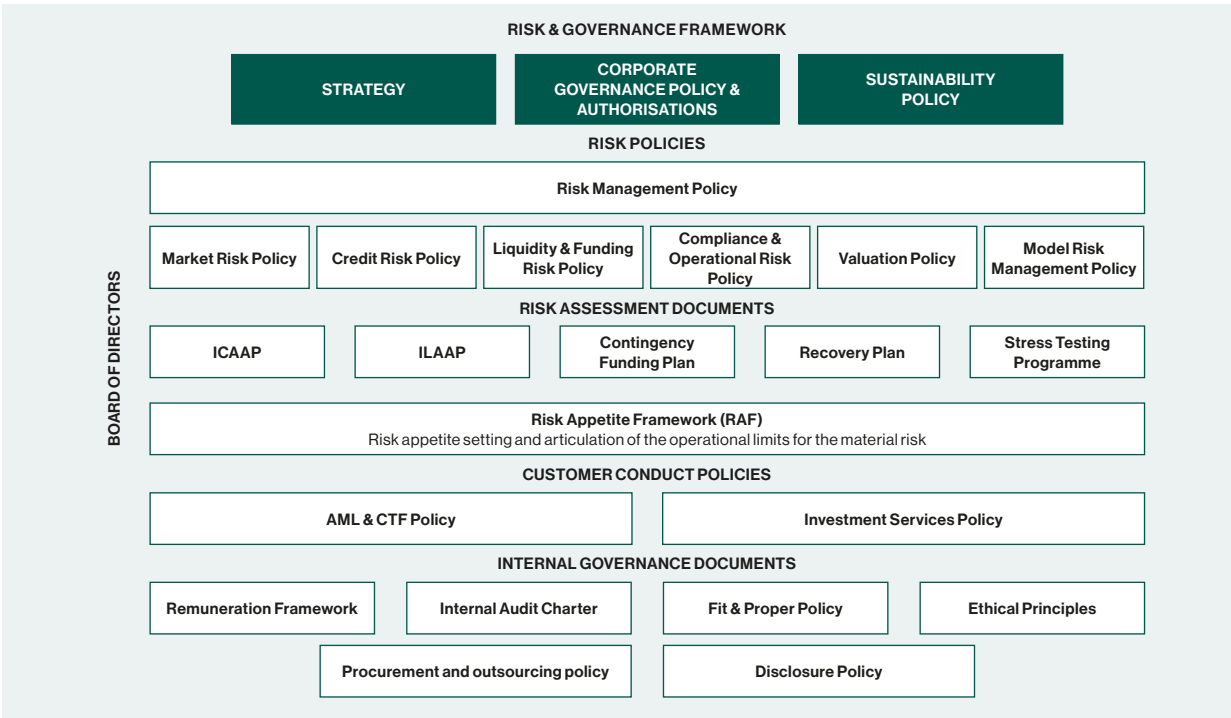
Liite 2. Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Kuntarahoitus-konsernin liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan hyvin konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on konsernin kokonaisriskiaseman pitäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen luottoluokitus säilyy parhaana mahdollisena suhteessa Suomen valtion luottoluokitukseen.

Konserni kartoittaa säännöllisesti toimintaansa liittyviä riskejä ja kehittää jatkuvasti menetelmiä riskien tunnistamiseksi, mittaamiseksi ja hallitsemiseksi. Riskejä arvioidaan säännöllisesti toteutettavien riskianalyyysien avulla. Analyyysien tavoitteena on tunnistaa toimintaympäristön muutosten mukanaan tuomia uusia haasteita ja riskejä sekä priorisoida riskit ja niiden hallinta analyyysien tulosten perusteella. Konserni suojautuu ja vähentää tunnistamiaan riskejä vakuuksilla, takauksilla, johdannaissopimuksilla, vakuutuksilla ja aktiivisella riskien hallinnalla. Konserni arvioi johdannaisriskeihin liittyvää yleistä wrong way -riskiä (*General wrong-way risk, GWWR*) osana sisäistä riskiarviota ja stressitestausta.

Hallitus on vahvistanut konsernille sen hallintoa ja riskienhallintaa koskevan kehyksen (*Risk and Governance Framework*) ja sen osana keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokasta toteuttamista koskevat politiikat ja prosessit alla olevan kuvan mukaisesti.



Konsernin riskinottohalukkuuden viitekehys (*Risk Appetite Framework, RAF*) määrittelee tavoite- ja enimmäistasot eri riski-indikaattoreille. Viitekehystä päivitetään säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, ja dokumentin hyväksyy emoyhtiön hallitus. Riskinottohalukkuuden viitekehys auttaa:

- Tehokkaasti tunnistamaan, mittaamaan ja hallitsemaan strategiasta lähtöisin olevia riskejä sekä muita liiketoimintaan liittyviä sisäisiä ja ulkoisia riskejä.
- Arvioimaan, kuinka paljon ja minkälaista riskiä konserni voi ja haluaa ottaa liiketoimintastrategiansa toteuttamiseksi, sekä päättämään ja aktiivisesti viestimään tästä riskitasosta.
- Edistämään asiantuntevaa keskustelua konsernin riskinottohalukkuudesta ja mahdollistamaan päätösten haastamisen koskien liiketoimintaa ja riskien ottamista.

Viitekehys on linkitetty sekä lyhyen että pitkän aikavälin strategiseen suunnitteluun, pääomaan, talouteen ja likviditeettiin liittyviin suunnitelmiin, elvytysuunnitelmaan (*Recovery Plan*) ja palkitsemispolitiikkaan. Viitekehys on linjassa ICAAPin (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*) ja ILAAPin (*Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*) kanssa.

Konsernin riskinottohalukkuuden viitekehys on kuvattuna seuraavassa kuvassa. Konserni on pysynyt vuoden aikana hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa.

Yhteenveto konsernin riskinottohalukkuuden viitekehysten indikaattoreista

Riskipilarit	Riski-indikaattorit	Tavoite
Pääoma	Vähimmäisomavaraisuusvaatimus CET1-suhdeluvun muutokset Maksuvalmiusvaatimus (<i>LCR</i>)	Riittävän tulotason, kannattavuuden ja pääomien ylläpitäminen normaali- ja stressitilanteissa.
Jälleenrahoitus- ja maksuvalmiusriski	Pysyvän varainhankinnan vaatimus (<i>NSFR</i>) Rahoitusvaje Pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyys (<i>Survival Horizon</i>)	Riittävän likviditeettivalmiuden ylläpitäminen hyödyntäen eri likviditeettilähteitä kaikissa markkinaolosuhteissa.
Luottoriskit	Järjestämättömät saamiset Odotettavissa olevat luottotappiot (<i>ECL</i>) ESG-arvo (likviditeettiportfolio) Kiinteistövakuutena olevan omaisuuden energiatehokkuus Ilmasto- ja ympäristöriskiluokitus (kuntien rahoitus) Vihreän rahoituksen määrä pitkäaikaisesta asiakasrahoituksesta Stressattu vastapuoliriskin tappio Nimikonsentraatio (asiakasrahoitus)	Kuntarahoituksen liiketoimintamalliin sopivan vakaan luottoriskiprofiilin ylläpitäminen.
Markkinariskit	EVE-riski Tuloriski Basis-riski korkokatteessa Valuutariski Hintariski Käyvän arvon VaR	Kuntarahoituksen liiketoimintamalliin sopivan vakaan markkinariskiprofiilin ylläpitäminen.
Operatiiviset riskit	Maineriski IT-järjestelmien ja prosessien häiriöt Merkittävien järjestelmä- ja tietorikkomusten määrä sekä tiedon ja järjestelmien käytettävyyden Kuntarahoituksen oma ESG-rating Merkittävät operatiiviset tappiot	Tehokkaan operatiivisen valvonnan ja sääntöjen noudattamisen ylläpitäminen toimivan ja vastuullisen liiketoiminnan tukemiseksi.

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2024 aikana. Konsernin riskiasema on tilikaudella säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Konsernin arvion mukaan riskienhallinta on täyttänyt sille asetetut vaatimukset. Riskiasemasta raportoidaan vähintään kuukausittain emoyhtiön hallitukselle. Lisäksi riskienhallintajohtaja esittää neljännesvuosittain hallituksen riskivaliokunnalle laajemman raportin riskiasemasta suhteessa eri riskialueisiin.

Konsernin riskienhallintaa ja käytettyjä riskienhallintamenetelmiä ja -prosesseja kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2024 riskienhallinta ja compliance -toiminto arvioi osana vuosittaisia toimia konsernin keskeisten riskienhallintapolitiikkojen asianmukaisuutta ja teki ehdotukset tarpeellisista muutoksista. Lisäksi konsernin riskinottohalukkuuden viitekehystä sekä luottoriskeihin liittyvää odotettavissa olevien luottotappioiden mallia päivitettiin huomioiden toimintaympäristön muutokset.

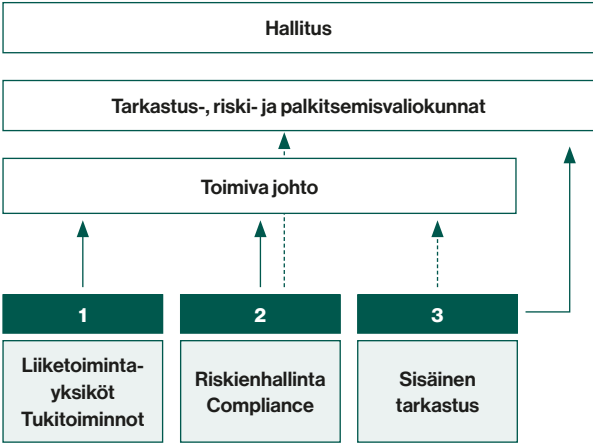
Vuoden 2024 aikana on jatkettu erityisesti kehittämistä ESG-riskienhallinnan kyvykkyyksiin liittyen sekä valmistauduttu uusiin julkistamisvaatimuksiin, jotka tulivat voimaan vuoden 2024 lopussa. Lisäksi konserni on kehittänyt ilmasto- ja ympäristöriskien stressitestikehikon sekä päivittänyt ilmasto- ja ympäristöriskeihin liittyvän olennaisuusanalyysin. Vuonna 2024 konserni lisäksi kehitti ja dokumentoi ICT-riskienhallintakehikon osana valmistautumista DORA-sääntelyn voimaantuloon.

Geopoliittisten jännitteiden jatkuminen ja markkinoiden ailahtelu eivät vaikuttaneet Kuntarahoitus-konsernin toimintakykyyn tilikaudella. Vuonna 2024 tilanne pääomamarkkinoilla oli vakaa, mutta varainhankintakustannukset kasvoivat luottoriskipreemioiden pysytellessä ennakko-odotuksia korkeammalla tasolla. Konsernin varainhankinta on toiminut tilikauden aikana normaalisti. Epävarmuuden vuoksi konserni on kuitenkin edelleen ylläpitänyt vahvaa likviditeettipuskuria. Geopoliittiset epävakaudet vaikuttavat Kuntarahoitus-konsernin riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta.

Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja on varautunut sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

2. Riskienhallinnan organisointi

Kuntarahoituksen toimintaan liittyvien riskien hallinta on organisoitu kolmeen puolustuslinjaan. Kuntarahoitus-konsernilla on koko toiminnan kattava riskienhallintakehikko, joka pitää sisällään eri yksiköiden ja päätöksentekuelinten selkeät tehtävät ja vastuut. Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että konsernissa toimitaan vahvistettujen politiikkojen ja prosessien mukaisesti. Tätä tukevat eri prosesseihin liittyvät kontrollit. Sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla ja kaikkien työntekijöiden toimesta, ja sisäisen valvonnan toimintatavat määritetään huomioiden toiminnan luonne ja laajuus. Ensisijaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisessa liiketoiminnassa, jossa sisäinen valvonta on jatkuvaa ja osa päivittäistä toimintaa.



Hallituksen tehtävänä on huolehtia emoyhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa sille osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä sekä muussa lainsäädännössä ja viranomaissääntelyssä määritellyistä tehtävistä. Hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet Kuntarahoituksessa on vahvistettu osana Corporate Governance -politiikkaa ja hallituksen työjärjestyksessä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on saatavilla Kuntarahoituksen verkkosivuilla. Hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu vahvistaa konsernin strategia, vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti, seurata konsernin taloudellista tilannetta ja valvoa, että hallinto ja erityisesti riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty johdon toimesta. Hallitus päättää myös kaikista toiminnan laatuun ja laajuuteen nähdessä laajakantoisista asioista.

Lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja järjestääkseen työnsä mahdollisimman tehokkaasti Kuntarahoituksen hallitus on perustanut avukseen tarkastusvaliokunnan, riskivaliokunnan sekä palkitsemisvaliokunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun. Hallitus voi perustaa tarpeen mukaan myös muita valiokuntia.

Tarkastusvaliokunnan tarkoituksena on hallituksen valmistelevana elimenä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin ja sisäiseen valvontaan liittyvissä tehtävissä. Työnsä puitteissa tarkastusvaliokunta valvoo myös tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Riskivaliokunta avustaa hallitusta luottolaitoksen riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunnan on arvioitava, vastaavatko yhtiön pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat yhtiön liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä jos näin ei ole, valmisteltava hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi. Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja tuottojen kertymistodennäköisyyden.

Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelee palkitsemisjärjestelmään liittyvien tavoitteiden asettamista, palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden saavuttamisen arviointia, palkitsemisjärjestelmän kehittämistä sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajalle raportoitvien henkilöiden palkkoja, palkkiota ja etuja koskevat asiat hallituksen päätettäväksi.

Ensimmäisessä puolustuslinjassa liiketoimintayksiköillä ja tukitoiminnoilla on omistajuus olennaisista riskityypeistä, ja ne ovat vastuussa riskien tunnistamisesta, mittaamisesta, hallinnasta, seurannasta ja raportoinnista. Kuntarahoituksen riskinottohalukkuus, ohjeet, prosessit, kontrollit ja limiitit ohjaavat tätä työtä. Kaikki työntekijät, jotka toimivat ensimmäisessä puolustuslinjassa ovat omien työtehtäviensä osalta vastuussa riskien hallinnasta.

Toinen puolustuslinja käsittää riippumattoman riskienhallinta- ja compliance -toiminnon. Riskienhallintatoiminto täydentää liiketoimintayksiköiden työskentelyä itsenäisellä valvonta- ja raportointivastuullaan. Se on vastuussa riskienhallinnan menetelmien jatkuvasta kehittämisestä, riskeihin liittyvistä politiikoista ja prosesseista, neuvonnasta ja tiedotuksesta, riskistrategian, -limiittien ja riskinottohalukkuuden linjaamisesta osana riskinottohalukkuuden viitekehystä, sekä hallituksen ja johtoryhmän tiedotuksesta Kuntarahoituksen riskiprofiiliin tai -strategiaan mahdollisesti vaikuttavista asioista. Compliance-toiminnon päätehtäviin kuuluvat johdolle tapahtuva raportointi Kuntarahoitus-konsernin toimintaan vaikuttavan sääntelyn muutoksista ja niiden mahdollisista vaikutuksista operatiivisiin toimintoihin. Lisäksi tehtäviin kuuluvat sisäinen tiedotus, koulutus ja ohjeistus sääntelyyn perustuen sekä sisäisten prosessien tarkistaminen sääntelyä vastaavaksi.

Kolmannessa puolustuslinjassa riippumaton sisäinen tarkastus tekee säännöllisesti riskiperusteisia tarkastuksia hallituksen hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on kahden ensimmäisen puolustuslinjan riippumaton tarkastelu, ja se hoitaa tehtävänsä täysin muista puolustuslinjoista riippumattomana.

3. Stressitestit

Kuntarahoitus-konserni tekee jatkuvasti liiketoimintaansa liittyvää stressitestausta emoyhtiön hallituksen hyväksymän stressitestiohjelman (*Stress Testing Programme*) mukaisesti. Vuosittaiset ICAAP- ja ILAAP-prosessit sisältävät vaka-varaisuuden ja likviditeetin riittävyyden stressitestausta. Liiketoiminnasta riippumaton riskienhallinta on vastuussa stressiskenaarioiden suunnittelemisesta yhteistyössä liiketoi-mintayksiköiden kanssa. Vuonna 2024 suoritettujen testauksen päätaavoitteena oli analysoida Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuuden ja kannattavuuden kehitystä ajanjaksolla 2024–2027. Testauksen kohteina olivat liiketoiminta-, markkina-, luotto- ja operatiiviset riskit ja näiden arvioidut taloudelliset vaikutukset eri olosuhteissa. Lisäksi likviditeetin riittävyyttä testattiin usean eri stressiskenaarion avulla. Stressitestien tulokset osoittivat aiempien vuosien tapaan, että nykyisillä vakavaraisuusvaatimuksilla oman pääoman taso on tarkastellun ajanjakson aikana riittävä myös erittäin epäsuotuisten olosuhteiden vallitessa. Lisäksi omien varojen osuus täytti myös 3 % vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen (*leverage ratio*). Likviditeetin osalta stressitestit osoittivat, että likviditeetin määrä on riittävä myös erittäin epäsuotuisten olosuhteiden vallitessa.

Konserni osallistui alkuvuoden 2024 aikana Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) ilmastoriskeihin liittyvään stressitestiharjoitukseen (*Fit-for-55*), jonka tavoitteena oli arvioida ilmastoriskien resilienssiä finanssisektorilla sekä saada näkemyksiä rahoitusjärjestelmän kyvystä tukea

siirtymistä vähähiilisempään talouteen stressitilanteessa. Kuntarahoitus-konserni osallistui myös EKP:n järjestämään kyberriskistressitestiin, jossa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana arvioitiin miten EKP:n suorassa valvonnassa olevat pankit vastaavat ja toipuvat kyberriskusta.

4. Strategiset riskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan sitä, että Kuntarahoitus-konserni valitsisi väärän strategian pyrkiessään taloudellisesti tulokselliseen toimintaan tai että konserni ei pystyisi sopeuttamaan valittua strategiaa toimintaympäristön muutoksiin.

Konsernin strategisten riskien hallinta perustuu jatkuvaan seurantaan ja analyysiin asiakkaiden tarpeista, ennusteisiin markkinoiden kehityksestä sekä kilpailutilanteen ja toimintaympäristön muutosten analysointiin. Hallitus arvioi osana vuosittaista strategian arviointia konsernin toimintaympäristön kehitystä ja siihen kohdistuvia mahdollisia muutospaineita sekä riskejä. Tämän arvioinnin perusteella konsernin strategiaan ei ollut tarvetta tehdä olennaisia muutoksia. Strategiaan liittyviä taloudellisia tavoitteita täsmennettiin vuoden 2024 aikana. Kuntarahoituksen perustehtävä on varmistaa rajatun ja julkisia intressejä edistävän asiakaskunnan rahoituksen saatavuus ja edullisuus kaikissa markkinaolosuhteissa, täyttää vastuullisesti ja tehokkaasti asiakkaiden rahoitustarpeet sekä pyrkiä konsernin asiakkaiden aitoon, pitkän aikavälin etuun. Strategian päivitystarvetta arvioidaan vuosittain.

5. Likviditeettiriskit

5.1 Jälleenrahoitus- ja maksuvalmiusriski

Jälleenrahoitusriskillä tarkoitetaan lainojen uudelleen rahoittamiseen liittyvää riskiä. Kuntarahoitus-konserni hallitsee jälleenrahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Rahoitusvaje lasketaan varojen (asiakasrahoitus ja likviditeettiportfolio) ja velkojen (varainhankinta) keskimääräisen maturiteetin erotuksena.

Maksuvalmiusriski tarkoittaa sitä, että konserni ei eräpäivänä kykenisi selviytymään maksuvelvoitteistaan, joita rahoitus sopimusten toteuttaminen tai muu rahoitustoiminta aiheuttaa. Konserni hallitsee maksuvalmiusriskiä asettamalla liimitit käytettävissä olevan lyhytaikaisen likviditeetin maksuvalmiusvaatimukselle (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*), NSFR-tunnusluvulle (*Net Stable Funding Ratio*) pidemmän aikavälin rakenteellisten likviditeettierojen hallitsemiseksi sekä pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyydelle (*survival horizon*).

Konserni on tunnistanut useita likviditeetin lähteitä riskinottohalukkuuden viitekehityksen määritelmän mukaisen konservatiivisen maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskiprofiilin ylläpitämiseksi. Ensisijaiset likviditeetin lähteet ovat lyhytaikainen ja pitkäaikainen varainhankinta, likviditeettiportfolio, repo-markkinat ja käteinen. Keskuspankin likviditeettijärjestely on konsernille toissijainen likviditeetin lähde.

Konserni noudattaa etukäteisvarainhankinnan (*prefunding*) -periaatetta ja hankkii rahoitusta lyhyen ja pitkän aikavälin varainhankinnan muodossa. Tällä varmistetaan riittävän likviditeetin jatkuva saatavuus kaikissa markkinaolosuhteissa. Likviditeettiportfolion vähimmäismäärä määritetään skenaarioanalyysien avulla vastaamaan sisäisiä ja lakisääteisiä likviditeettitarpeita. Likviditeettitarpeen kattamiseksi konserni arvioi ensin rahoituksen saatavuutta pitkäaikaisen ja lyhytaikaisen varainhankinnan muodossa. Jos rahoitusta ei tällä tavoin olisi saatavissa, konserni voisi hyödyntää likviditeettiportfoliota myymällä omaisuuseriä tai käyttämällä niitä vakuutena repo-markkinoilla. Konsernilla on voimassa olevat sopimukset vastapuolten kanssa kahdenvälisen takaisinostosopimusten (*repo-sopimusten*) tekemiseksi. Repo-järjestelyjä voidaan käyttää kattamaan lunastuksista johtuvat lyhytaikaiset likviditeettitarpeet ja mahdolliset muut odottamattomat muutokset likviditeettiasemassa. Kuntarahoitus-konserni testaa säännöllisesti sääntelyn vaatimusten mukaisesti likviditeettiportfolion likvidisyyttä tekemällä lyhytaikaisia repo-kauppoja markkinoille.

Keskeinen elementti konsernin jälleenrahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinnassa on erittäin likvidin, hyvin tasapainotetun matalariskisen likviditeettiportfolion ylläpitäminen. Likviditeettiportfolio koostuu pääasiassa etukäteisvarainhankinnasta (*prefunding*), jota ei vielä ole käytetty asiakasrahoitukseen. Likviditeettiportfolio pidetään tasolla, jolla sekä likviditeetin vähimmäisriittävyydelle (*LCR*) että pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyydelle (*survival horizon*) on riittävä puskuri normaalin liiketoiminnan jatkamiseksi yllättävässä likviditeettitarpeessa. LCR-asetuksissa¹ määritellyt korkealaatuiset likvidit varat (*High Quality Liquid Assets, HQLA*) on esitetty seuraavassa taulukossa:

Likvidit varat, HQLA (1 000 €)	31.12.2024	%-osuus	31.12.2023	%-osuus
Taso 1	10 413 486	77 %	10 138 579	77 %
Taso 2a	1 039 732	8 %	1 042 525	8 %
Taso N*	2 132 859	16 %	1 908 562	15 %
Yhteensä	13 586 078	100 %	13 089 668	100 %

* Sisältää rahamarkkinatodistuksina myönnettyä lyhytaikaista asiakasrahoitusta 1 825 411 tuhatta euroa (1 574 953 tuhatta euroa).

Likvidit varat sisältävät käteiset varat (Liite 18 *Rahavarat*), saamiset keskuspankilta (Liite 19 *Saamiset luottolaitoksilta*) sekä saamistodistukset (Liite 22 *Saamistodistukset*). Saamistodistuksista on vähennetty keskusvastapuolelle pantatut saamistodistukset (Liite 40 *Annetut vakuudet*).

¹ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/61 ja komission delegoitu asetus (EU) 2018/1620.

Likviditeettiportfolio jaetaan likviditeetin laadun mukaisiin tasoihin, niin että tasoja 1, 2a ja 2b pidetään korkealaatuisina likvideinä varoina. Likviditeettitason N varat ovat likvidejä normaalissa markkinatilanteessa (*muut likvidit varat*).

Jos ensisijaiset rahoituksen lähteet eivät joko ole riittäviä, saatavissa ajoissa tai kustannukset niiden käytöstä nousisivat liian korkeiksi, konserni voi käyttää toissijaisena likviditeetin lähteenä keskuspankin likviditeettijärjestelyä. Merkittävä osa konsernin kuntasektorille myöntämistä antolainoista hyväksytään vakuudeksi keskuspankissa. Konserni on pantannut osan lainasalkusta varmistaakseen tarvittaessa tämän likviditeettilähteen saatavuuden milloin tahansa (Liite 40 *Annetut vakuudet*). Lisäksi konserni pystyy kasvattamaan likviditeettijärjestelyä lisäämällä lainoja vakuuspooliin. Kuntarahoituksen hallitus päättää pantattavien lainojen enimmäismäärästä. Likviditeettijärjestely testataan säännöllisesti, jotta voidaan varmistua siitä, että likviditeetti on tarvittaessa käytettävissä päivänsisäisesti.

Likviditeettiaseman stressitestaaminen on keskeinen väline konsernin likviditeetin riittävyyden arvioimisessa. Stressitestauksen tavoitteena on selvittää, onko konsernilla riittävä likviditeetti liiketoiminnan jatkamiseen sekä perus- että stressiskenaariotilanteissa.

Liiketoiminnan vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä laaditaan myös likviditeetti- ja varainhankintasuunnitelma (*Liquidity and Funding Plan*). Suunnitelman hyväksyy

emoyhtiön hallitus ja se katselmoidaan neljännesvuosittain pääomamarkkinoiden johtoryhmän ja riskivaliokunnan toimesta, joka raportoi havaintonsa hallitukselle. Likviditeetti- ja varainhankintasuunnitelma on osa konsernin ILAAPia, ja se sisältää varainhankinnan ja likviditeetin suunnittelun ja ennustamisen. Likviditeetti- ja varainhankintasuunnitelma on yhdenmukainen ICAAPin perusskenaarion kanssa. Suunnitelman tavoitteena on pitää konsernin maksuvalmiuden ja varainhankinnan taso hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Siinä otetaan huomioon myös taloudelliset näkökulmat konsernin riittävän pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi.

Vuosittain toteutettavan ILAAPin puitteissa konserni arvioi maksuvalmiuden riittävyyttä ennustetun likviditeettitarpeen kattamiseksi sekä perus- että stressiskenaarioiden osalta. ILAAP on olennainen osa konsernin riskienhallinnan viitekehystä, joka sisältää muut strategiset prosessit, kuten riskinottohalukkuuden viitekehysten, ICAAPin, elvytysuunnitelman sekä palkitsemispolitiikan. Riskinottohalukkuuden viitekehys formalisoi näiden prosessien välisen vuorovaikutuksen. Stressitestejä tarvitaan konsernin maksuvalmiuden arvioimiseen kattavalla ja tulevaisuuteen suuntautuvalla tavalla. ILAAP koostuu perusskenaariosta, joka on linjassa ICAAPin perusskenaarion kanssa. Ainoa poikkeus näiden välillä on oletettu rajoitettu pääsy jälleenrahoitusmarkkinoille.

Konserni pyrkii ylläpitämään vahvaa luottoluokitustaan kaikissa markkinaolosuhteissa voidakseen toteuttaa varainhankintasuunnitelmaansa tehokkaasti ja kustannustehokkaasti. Tämän tukemiseksi konsernilla on käytössä standardisoituja viitelainojen liikkeeseenlaskuohjelmia, jotka tarjoavat konsernille joustavuutta ja helpottavat toimeenpanoa. Lisäksi konserni tekee kahdenvälisiä velkakirjalainoja joidenkin varainhankinnan vastapuolten kanssa. Kuntarahoituksen kaikella pitkäaikaisella varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen (*KTK*) takaus.

Varainhankinnan keskittymäriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että konserni on liian riippuvainen tietystä tuotteesta, markkinasta, maantieteellisestä alueesta, sijoittajilta tai maturiteetista saadusta varainhankinnasta. Riskin pienentämiseksi Kuntarahoitus varmistaa varainhankinnan hajauttamisen eri tuotteille, markkinoille, maturiteeteille ja sijoittajatyypeille, eikä painota liikaa mitään yksittäistä rahoituslähdetä. Hajautuksen mahdollistamiseksi konserni pyrkii ylläpitämään hyviä suhteita sijoittajiin ja järjestäjäpankkeihin sekä etsimään aktiivisesti uusia potentiaalisia sijoittajia ja markkinoita. Konsernin varainhankinnan hajauttaminen suunnitellaan yksityiskohtaisesti osana vuosittaista likviditeetti- ja varainhankintasuunnitelmaa.

Seuraavissa taulukoissa esitetään konsernin rahoitusvelkojen maturiteettijakauma.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä	Yhteensä tase-arvo
Velat luottolaitoksille	714 730	8 499	90 806	61 123	36 597	911 755	883 694
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	111 400	262 555	1 000 312	693 685	748 627	2 816 578	2 463 874
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 039 574	6 723 588	27 398 339	6 756 146	1 707 423	47 625 070	44 534 306
Muut velat	267 449	-	-	-	-	267 449	267 449
Yhteensä	6 133 153	6 994 642	28 489 457	7 510 953	2 492 647	51 620 852	48 149 323

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli taseen ulkopuolisia luottolupauksia yhteensä 2 935 231 tuhatta euroa (3 071 228 tuhatta euroa) ja ne luokitellaan maturiteettiluokkaan 0–3 kuukautta.

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä	Yhteensä tase-arvo
Velat luottolaitoksille	84 516	3 458	70 340	62 267	20 389	240 969	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	106 240	174 631	1 144 765	671 645	928 590	3 025 870	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 389 618	4 851 648	24 077 826	6 277 658	1 522 661	43 119 410	40 872 798
Muut velat	392 789	1 142	5 374	1 876	-	401 180	401 180
Yhteensä	6 973 162	5 030 878	25 298 304	7 013 446	2 471 640	46 787 429	44 112 080

Rahoitusvelkojen tasearvot ja tulevat korkokassavirrat on muunnettu euroiksi tilinpäätöskurssiin. Korkokassavirrat on laskettu tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkoja käyttämällä. Velat, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Konsernin arvio on, että velkoja tullaan vuoden 2025 aikana eräännyttämään ennenaikaisesti 20–40 %. Vuoden 2024 aikana eräntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 23 %. Erä *Velat luottolaitoksille* sisältää CSA-vakuustalletuksia 716 137 tuhatta euroa (81 916 tuhatta euroa), jotka on esitetty maturiteettiluokassa 0–3 kuukautta, vaikka niiden tosiasiallinen ulosvirtauspäivä ei ole tiedossa ja riippuu johdannaisten markkina-arvojen kehityksestä.

Seuraavissa taulukoissa esitetään konsernin rahoitusvelkojen maturiteettijakauma.

Johdannaissopimusten maturiteettijakauma 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä	Yhteensä tase-arvo
Nettomääräisesti selvitettävät							
Johdannaissaamiset	1 081	5 213	238 782	491 360	245 069	981 505	1 083 842
Korkokassavirta	85 762	168 244	665 260	179 800	54 080	1 153 146	
Bruttomääräisesti selvitettävät							
Johdannaissaamiset	135 930	32 343	784 503	65 051	108 719	1 126 546	1 239 866
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen maksetaan-legista	-119 229	-245 173	-600 813	-100 390	-58 366	-1 123 971	
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen saadaan-legista	175 073	432 929	1 180 239	116 364	77 023	1 981 628	
Nettomääräisesti selvitettävät							
Johdannaisvelat	59	-21 091	-364 148	-523 716	-334 842	-1 243 739	-1 373 766
Korkokassavirta	-87 744	-294 222	-687 675	-338 504	-73 460	-1 481 605	
Bruttomääräisesti selvitettävät							
Johdannaisvelat	-110 383	-40 723	-345 096	-105 326	-625 702	-1 227 230	-1 187 952
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen maksetaan-legista	-94 512	-181 021	-457 102	-224 054	-173 121	-1 129 810	
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen saadaan-legista	80 475	170 223	444 182	131 329	110 579	936 787	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Johdannaissopimusten maturiteettijakauma 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä	Yhteensä tase-arvo
Nettomääräisesti selvitettävät							
Johdannaissaamiset	970	11 437	229 120	698 922	347 788	1 288 237	1 407 632
Korkokassavirta	84 010	276 219	731 452	251 502	75 133	1 418 315	
Bruttomääräisesti selvitettävät							
Johdannaissaamiset	-6 128	48 838	362 242	75 140	88 440	568 533	628 581
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen maksetaan-legista	-62 636	-137 231	-255 866	-99 599	-65 997	-621 329	
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen saadaan-legista	88 925	189 775	463 961	125 019	88 204	955 885	
Nettomääräisesti selvitettävät							
Johdannaisvelat	-11 383	-64 436	-446 627	-686 021	-387 298	-1 595 766	-1 764 218
Korkokassavirta	-76 889	-445 881	-740 765	-436 125	-120 027	-1 819 686	
Bruttomääräisesti selvitettävät							
Johdannaisvelat	-194 289	-200 606	-1 012 938	-179 098	-189 817	-1 776 749	-1 732 335
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen maksetaan-legista	-175 564	-404 609	-688 608	-240 300	-162 601	-1 671 681	
Korkokassavirta koronvaihtosopimuksen saadaan-legista	109 405	294 490	796 749	131 601	99 654	1 431 899	

Kuntarahoitus-konserni suojaa kaiken varainhankinnan euromääräiseksi ja vaihtuvakorkoiseksi. Lisäksi lähes koko luotonanto on suojattu vaihtuvakorkoiseksi. Konsernilla on mahdollisuus jättää suojaamatta osa kiinteäkorkoisista tai pitkiin viitekorkoihin sidotuista sijoitus- tai lainavastuista (*ns. strateginen mismatch -portfolio*) tuloksen vakauttamiseksi korkoriskistrategiaa toteutettaessa. Johdannaissaamisten ja -velkojen erääntyvät korkokassavirrat on esitetty nettomääräisenä niiden johdannaissopimusten osalta, joissa sopimuksen vastapuoli on keskusvastapuoli. Muiden vastapuolten osalta korkokassavirrat on esitetty bruttomääräisenä. Korkokassavirrat edellä olevassa taulukossa on laskettu tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkoja käyttämällä. Vaihtuvakorkoisten legien tulevaisuuden korot perustuvat forward-käyriin. Johdannaiset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteetti-tiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista.

Konserni on esittänyt rahoitusvarojen maturiteettijakauman eräännyttämisen perusteella liitteessä 16 *Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauman tasearvoin*.

5.2 Markkinoiden likviditeettiriski

Markkinoiden likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että konserni ei kykenisi realisoimaan tai kattamaan positioitaan markkinahintaan, koska markkinoilla ei ole riittävästi likviditeettiä tai markkinat eivät toimi jonkin häiriön takia.

Konserni seuraa markkinoiden ja sijoitustuotteiden likviditeettiä jatkuvasti. Lisäksi johdannaissopimuksia solmittaessa noudatetaan markkinoiden vakiintuneita standardeja. Lähes kaikki käypään arvoon arvostettavien saamistodistusten markkina-arvot lasketaan markkinoilta saatavien hintanoteerauksien perusteella. Lopuille saamistodistuksista lasketaan markkina-arvo käyttäen muuta markkinainformaatiota. Arvostusmenetelmät ja arvostuksessa käytetyt syöttötiedot on kuvattu tarkemmin liitteessä 15 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*.

Vuonna 2024 tilanne pääomamarkkinoilla oli vakaa, mutta varainhankintakustannukset kasvoivat luottoriskipreemioiden pysytellessä ennako-odotuksia korkeammalla tasolla. Varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla pyritään varmistamaan rahoituksen saatavuus markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankintaa hajautetaan aktiivisesti valuutoittain ja maturiteeteittain sekä maantieteellisesti eri sijoittajaryhmittäin. Konsernin strategia on osoittautunut erityisen toimivaksi turvallisuus- ja talouspoliittisten mullistusten keskellä, sillä konsernin pääsy pääomaomamarkkinoille säilyi vahvana läpi vuoden.

6. Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä mahdollisuutta, että sopimusvastapuoli ei suoriudu sitoumuksistaan. Luottoriski on määritelty olennaiseksi riskiksi riskinottohalukkuuden viitekehysessä huolimatta siitä, että konsernin luottoriskiä vähennetään merkittävästi takauksilla ja/tai vakuuksilla sekä sillä, että Kuntarahoitus rahoittaa ainoastaan julkisyhteisöjä tai sosiaalisen asuntorahoituksen toimijoita niin, että kaikki myönnetyt luotot luetaan vakavaraisuuslaskennassa nollariskiluokkaan. Asiakasrahoitus on yksi luottoriskien lähde, mutta luottoriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista. Myös maa- ja selvitysriskit luetaan luottoriskeihin.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin enimmäisaltistuminen luottoriskille ryhmiteltynä tase-erän mukaan.

	31.12.2024			Oikaistu 31.12.2023		
Enimmäisaltistus luottoriskille (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	, josta odotettavissa olevat luottotappiot	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettu hankintameno ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	, josta odotettavissa olevat luottotappiot	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Käteiset varat	2	-	-	2	-	-
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 611	-61	-	9 192 948	-73	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 077 804	-2 569	55 976	31 892 126	-2 235	58 160
<i>, josta lainasaamiset</i>	33 757 873	-2 561	55 976	30 725 576	-2 207	58 160
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset</i>	1 319 931	-8	-	1 166 550	-27	-
<i>, josta rahoitusleasingsaamiset</i>	243 128	-1	-	275 136	-2	-
Saamistodistukset	2 202 891	-46	3 676 021	1 950 025	-43	3 219 979
Johdannaissopimukset	-	-	2 323 708	-	-	2 036 212
Muut varat	889 682	-5	-	1 049 735	-6	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 935 231	-18	-	3 071 228	-15	-
Yhteensä	49 672 221	-2 700	6 055 705	47 156 064	-2 373	5 314 352

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntien takauskeskuksesta annettu laki (*KTK-laki*) määrittää, mihin Kuntien takauskeskuksen (*KTK*) takaamaa Kuntarahoituksen varainhankintaa voidaan käyttää ja toimii sitä kautta myös luottoriskin hallinnan välineenä. KTK on julkisoikeudellinen laitos, ja KTK voi myöntää takauksia kuntien suoraan tai välillisesti omistamien tai kuntien määräämisvallassa olevien luottolaitosten sellaiselle varainhankinnalle, joka käytetään antolainaukseen kunnille, kuntayhtymille, hyvinvointialueille ja hyvinvointiyhtymille sekä edellä mainittujen tahojen kokonaan omistamille tai niiden määräämisvallassa oleville yhteisöille sekä valtion viranomaisten nimeämille asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittaville yhteisöille tai niiden määräämisvallassa oleville yhteisöille. Kuntarahoituksen kaikella pitkäaikaisella varainhankinnalla on KTK-takaus, minkä lisäksi Kuntarahoituksella on KTK:n myöntämiä takauksia joidenkin vastapuolten johdannaissopimusten vastapuoliriskien pienentämiseksi.

KTK-lain ohella Kuntarahoituksen asiakkaisiin liittyvien luottoriskien hallinnan perusperiaatteena on, että kaiken asiakkaille myönnettävän rahoituksen ja johdannaissaatavien on Kuntarahoituksen vakavaraisuuslaskennassa saatava niin sanottu nollariskipaino. Tämä kaiken rahoituksen nollariskisyyden vaatimus poikkeaa liiketoimintamallina yleisesti muista luottolaitoksista ja näiden luottoriskipolitiikkaan olennaisesti kuuluvista ja

edellytettävistä vakuushallinnan yksityiskohtaisemmista riskienhallintalinjauksista. Kuntarahoituksen luottoriskipolitiikka ja siihen liittyvät toimintatavat nojautuvat keskeisesti tähän periaatteeseen.

Kuntarahoituksen asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräämisvallassa olevat yhteisöt, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, niiden omistamat tai määräämisvallassa olevat yhteisöt ja hyvinvointialueiden liikelaitokset sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt. Kuntarahoitus voi myöntää luottoja ja leasingrahoitusta ilman erillistä vakuutta ainoastaan suoraan kunnalle, kuntayhtymälle, hyvinvointialueelle ja hyvinvointiyhtymälle. Muille luotoille vakuudeksi hyväksytään vain kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän omavelkainen takaus, tai kiinteistökiinnitys ja valtion täytetakaus. Takauksen tai takaus- ja vakuusjärjestelyn tulee kattaa myönnettävä rahoitus täysimääräisesti. Takaukset ja saatujen vakuuksien käypä arvo otetaan huomioon myös odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Kuntarahoitus ei kanna leasingkohteiden jäännösarvoriskiä. Kuntarahoituksella ei ole ollut toimintansa aikana lopullisia luottotappioita asiakkaidensa rahoituksessa mahdollisten kiinteistövakuuksien realisoinnin ja takauksen jälkeen.

Kunta-asiakkaat jaetaan kolmeen luokkaan: kunnat, kuntayhtymät ja kuntayhtiöt. Lain mukaan suomalainen kunta ei voi mennä konkurssiin (KonkL 120/2004). Kunnilla on rajoittamaton oikeus nostaa ansiotuloihin perustuvaa kunnallisveroastetta, ja tästä syystä, yhdessä kuntien muiden itsemääräämisoikeuksien kanssa, suomalaisella kunnalla on valtioiden mukaisesti nollariskipaino luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa. Suomalaiset kunnat ja kaupungit voivat myös perustaa kuntayhtymiä tarjotakseen palveluja, jotka heidän on laillisesti tarjottava asukkaalleen tai harjoittaakseen aluekehitystä. Kunnat ovat yhdessä kuntayhtymien jäseniä ja ovat täysimääräisesti vastuussa niiden rahoituksesta ja muista vastuista. Kaikki kuntayhtiöiden lainat ovat kuntien (tai kuntayhtymien) takaamia. Näin ollen laiminlyönnin riskin kattaa aina viimekädessä kunta, joka ei lain mukaan voi mennä konkurssiin. Kun lainalla on kunnan tai kuntayhtymän 100 % omavelkainen takaus, Kuntarahoitus-konserni voi hakea maksua suoraan takaajalta lainaehtojen mukaisesti. Takaajalla on takaussitoumuksen perusteella velvollisuus, lainapääoman lisäksi, maksaa korot ja lainan muut liitännäiskustannukset.

Uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueiden operatiivisen toiminnan rahoitus perustuu valtion rahoitukseen, mutta ne voivat hankkia investointeihinsa pitkäaikaista rahoitusta valtioneuvoston erillisellä luvalla valtion rahoituksen ulkopuolelta. Lisäksi

hyvinvointialueet voivat itsenäisesti hankkia lyhytaikaista rahoitusta. Kuntarahoitus voi jatkaa rahoittajana ja vastapuolena niissä luotoissa ja muissa sitoumuksissa, jotka siirtyivät hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Lisäksi KTK-lain mukaan Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta myös hyvinvointialueiden uusiin investointeihin tai muihin uusiin rahoitustarpeisiin. Finanssivalvonnan päätöksen mukaisesti hyvinvointialueet ovat valtiota ja kuntia vastaavalla tavalla ns. nollariskiluokkaa pankkien vakavaraisuussäätelyssä. Tämä päätös on yksinkertaistanut hyvinvointialueiden rahoituksen järjestämistä, koska sen myötä hyvinvointialueiden rahoitukseen ei tarvita erillisiä valtion takauksia.

Hyvinvointialueet eivät tässä vaiheessa ole vastuussa hyvinvointialueiden rahoitukseen käytettävän Kuntarahoituksen varainhankinnan takauksista, koska ne, kunnista poiketen, eivät ole Kuntien takauskeskuksen jäseniä. Tämän vuoksi Kuntien takauskeskus on päättänyt asettaa vuosittain limiitin Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämälle uudelle rahoitukselle. Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämään pitkäaikaiseen rahoitukseen oli 400 miljoonaa euroa vuonna 2024. Valtioneuvoston hyvinvointialueille myöntämät lainanottovaltuudet vuodelle 2024 olivat tätä huomattavasti suuremmat, ja sen vuoksi myös hyvinvointialueiden rahoitustarpeet olivat Kuntarahoituksen toimintaan vaikuttavaa limiittiä suuremmat. Käytössä ollut 400 miljoonan euron limiitti tuli täyteen ennen vuoden loppua, eikä Kuntarahoitus voinut tämän jälkeen antaa vuotta 2024

koskevia tarjouksia hyvinvointialueiden rahoituspyyntöihin. Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän uuden lyhytaikaisen rahoituksen eli hyvinvointialuetodistusten määrän Kuntien takauskeskus rajasi limiitillä 900 miljoonaa euroon vuonna 2024. Vuoden 2023 lyhytaikaisen rahoituksen limiitti hyvinvointialueille oli myös 900 miljoonaa euroa.

Asuntoasiakasryhmä koostuu erityyppisistä asuntoyhtiöistä: kuntien tai kuntayhtymien omistamat tai määräysvallassa olevat yhtiöt ja muut yleishyödylliseksi nimetyt yhteisöt/kohteet sekä hyvinvointialueiden tai -yhtymien määräämisvallassa olevat yhtiöt. Kunnat takaavat kuntien tai kuntayhtymien omistamille asuntoyhtiöille myönnetyt lainat, tai nämä lainat voidaan myös luokitella valtion tuella myönnettyihin asuntolainoihin, jolloin lainoilla on kiinteistövakuus ja Suomen valtion täytetakausta. Valtion tukemaa asuntotuotantoa ovat valtion viranomaisen nimeämät yhteisöt ja niiden määräysvallassa olevat yhteisöt, jotka harjoittavat asuntojen vuokrausta tai tuotantoa ja ylläpitoa. Asuntoyhtiöt nimeää ympäristöministeriön valvonnassa toimiva valtion virasto Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, Ara. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran toiminnot itsenäisenä virastona ovat päättymässä ja ne siirretään osaksi ympäristöministeriötä maaliskuussa 2025. Linjaus liittyy valtion tukeman asuntotuotannon hallinnoinnin kehittämiseen, eikä tarkoita, että valtion tukema asuntotuotanto olisi lakkaamassa. Kuntarahoitus arvioi, ettei uudistuksella ole välittömiä vaikutuksia konsernin liiketoimintaan.

Asuntoyhtiöiden lainoilla on Suomen valtion täytetakausta, joka kattaa jäännösriskit, jotka ylittävät kyseisen kiinteistön vakuudesta realisoitavan määrän. Kun lainalla on Suomen valtion täytetakausta, vaaditaan vakuutena olevalle kiinteistölle pääsääntöisesti ensisijainen kiinnitys, paitsi jos laina on valtion tukema asuntolaina, joka myönnetään kunnalle tai kuntayhtymälle, jolloin laissa ei vaadita vakuutta. Ensisijaisen vakuuden määrän on oltava vähintään 1,3 kertaa lainan määrä. Täytetakausten nojalla Suomen valtio vastaa velasta siltä osin kuin sitä ei kateta asuntolainan vakuuden realisoinnista saatavilla varoilla.

Huolimatta Kuntarahoitus-konsernin nollariskiasiakkaisiin perustuvasta liiketoimintamallista konsernilla on käytössä kaikkiin asiakkaisiin nähden riskiluokitusjärjestelmä, jossa asiakkaalle annetaan riskipisteytys osana luotonmyöntöprosessia. Lisäksi riippumaton riskienhallinta laatii vuosittain asiakasanalyysin kaikista asiakkaista, jossa määritetään asiakkaan kulloinkin riskiluokka. Vuosittainen analyysi ja riskiluokan päivitys tehdään tilinpäätöksen tunnuslukuihin, toimintakertomukseen ja muuhun saatavilla olevaan informaatioon perustuen. Analyysissa huomioidaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (*Environmental, Social, Governance, ESG*) liittyviä riskejä niiltä osin kuin tietoja on asiakkaasta arviointia varten saatavilla. Arvioinnissa korostuvat ilmasto- ja ympäristöriskien mahdolliset vaikutukset, jotka voivat toteutua asiakkaille joko suoraan fyysisinä riskeinä tai ilmastomuutokseen valmistautumiseen liittyvinä siirtymäriskeinä. Asiakkaan

riskiluokitus vaikuttaa rahoituksenmyöntöä koskeviin lisäanalyysoinnin tarpeisiin, rahoituksen myöntämiseen, päätösvaltuuksiin ja mahdollisesti hinnoitteluun. Konsernilla on käytössään asiakaskokonaisuuskohtaiset limiitit. Lisäksi konserni laskee kiinteistövakuudellisten lainojen lainoituksessa rahoituksen suhdetta kohteen vakuusarvoon (*Loan-to-Value, LTV*) ja seuraa säännöllisesti LTV-arvojen kehittymistä.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin asiakasrahoituksen riskiluokajakautuma (jossa riskiluokka 5 edustaa parasta luottokelpoisuutta) suhteutettuna kokonaispääomaan, joka pitää sisällään antolainauksen, leasingsaamiset, kuntatodistukset ja taseen ulkopuoliset sitovat luottolupaukset.

Asiakasportfolion vastuut riskiluokittain

Riskiluokka	31.12.2024	31.12.2023
5	15,1 %	15,8 %
4	32,1 %	31,5 %
3	30,1 %	41,8 %
2	20,8 %	9,4 %
1	1,9 %	1,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Luottoriskien hallinta perustuu edellä kuvattujen käytäntöjen lisäksi asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, asiakkaiden tuntemiseen, sopimusvastapuolten huolelliseen valintaan, vastapuolikohtaisiin luottoluokitus- ja määrälimiitteihin, luotettavaan ja ammattitaitoiseen henkilöstöön, päätöksentekovaltuuksiin, kattavaan dokumentointiin sekä jatkuvaan sisäiseen valvontaan ja raportointiin.

Konserni määrittää järjestämättömät saamiset (*Non-Performing Exposures, NPE*) saamisiksi, jotka täyttävät vähintään toisen alla olevista kriteereistä:

- Merkittävät saatavat, jotka ovat viivästyneet yli 90 päivää;
- Konsernin Luottoryhmän (asiakasrahoitus) tai Pääomamarkkinat ja vastuullisuus -toiminnon johtoryhmän (likviditeettiportfolio) arvion mukaan on todennäköistä, ettei velallinen maksa luottovelvoitettaan kokonaan ilman vakuuksien realisointia, riippumatta siitä, onko viivästyneitä suorituksia tai kuinka monta päivää suoritukset ovat viivästyneet.

Järjestämättömät saamiset käsitellään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa vaiheen 3 vastuina.

Lainanhoitojoustoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyystä johtuen. Lainanhoitojoustosaamiset on määritelty tarkemmin laatomisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9.3 *Lainanhoitojoustot ja muutetut lainat*. Järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitojoustosaamiset esitetään liitteessä 25 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit* taulukossa *Ongelmasaamiset*.

Luottoihin ja muihin rahoitusvaroihin, jotka luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi, sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaista odotettavissa olevien luottotappioiden mallia arvonalentumisten laskennassa. Myös rahoitusleasingsaamiset ja taseen ulkopuoliset luottolupaukset ovat arvonalentumisen soveltamisen piirissä johtuen niihin sisältyvästä luottoriskistä. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt menetelmät on kuvattu laatomisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*. Määrälliset tiedot konsernin odotettavissa olevista luottotappioista sekä niiden kehityksestä tilikauden aikana esitetään liitteissä 12 *Luottotappiot jaksotettuun hankintamenuon ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista* ja 25 *Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*.

Konsernin odotettavissa olevien luottotappioiden määrä suhteessa konsernin taseeseen, 0,005 % (0,005 %), on erittäin alhainen. Odotettavissa olevat luottotappiot suhteessa laskennan piirissä oleviin vastuisiin ovat 0,005 % (0,005 %). Odotettavissa olevien luottotappioiden määrään vaikuttavat olennaisesti konsernin konservatiiviset riskienhallinnan periaatteet, erityisesti konsernin saamat takaukset ja vakuudet sekä asiakaskanta ja vastapuolten korkea luottokelpoisuus.

Odotettavissa olevien luottotappioiden osalta Kuntarahoitus-konserni päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi konserni tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3.

Konsernin johto on myös arvioinut odotettavissa olevien luottotappioiden osalta lisävarauksen tarvetta. Tilikauden 2023 lopussa konsernin johto arvioi nopeasti kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja

luottoriskiä, ja päätti kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen 0,6 miljoonaa euroa. Kesäkuussa 2024 johdon arvion mukaan pienemmällä joukolla asiakkaista, joille kohonneen korkotason vaikutukset näkyvät hieman viiveellä, tulisi olemaan kassavirran riittävydessä vielä haasteita loppuvuoden 2024 aikana, mikä saattaa ilmentyä lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitajoustoina. Osa aiemmasta lisävarauksesta realisoitui alkuvuoden 2024 aikana vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen konsernin johto päätti pienentää lisävarauksen määrää kesäkuun 2024 lopussa 0,3 miljoonaan euroon.

Joulukuun 2024 lopussa konsernin johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Konsernin arvion mukaan joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitus-konsernille lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitajoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

Luottoriskiä Kuntarahoitus-konsernille aiheutuu myös likviditeettiportfolion sijoituksista ja johdannaisinstrumenteista. Vastapuolten valinnassa sovelletaan luottoriskin arvioinnin osalta emoyhtiön hallituksen hyväksymiä, ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvia periaatteita ja limiittejä. Sijoitusten luottoluokitus on yksi keskeisimmistä mittareista, joita konserni käyttää likviditeettiportfolion sijoituspäätöksissä. Luottoriskin seurannassa käytetään saamistodistusten nimellisarvoja ja johdannaisten luottovasta-arvoja (käyvän arvon menetelmä). Vastapuolista laaditaan säännöllisesti myös sisäinen riskiarvio, jossa arvioidaan taloudellisia ja laadullisia tekijöitä sekä ESG-riskejä vertaamalla yksittäisen liikkeeseenlaskijan ESG-lukua omaisuuslajin yleisen markkinaindeksin viitearvoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään likviditeettiportfolion sijoitusten luottoluokitusjakauma.

Luottoluokitus	31.12.2024	31.12.2023
AAA	62,4 %	60,2 %
AA+	10,0 %	8,7 %
AA	1,8 %	5,8 %
AA-	14,6 %	16,8 %
A+	6,3 %	4,2 %
A	1,7 %	3,1 %
A-	3,1 %	1,2 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Kuntarahoitus-konsernilla on lisäksi keskuspankkitalletuksia yhteensä 7 809 miljoonaa euroa (7 991 miljoonaa euroa) (liite 19 *Saamiset luottolaitoksilta*). Keskuspankkisaamiset koostuvat yli yön talletuksista keskuspankkiin sekä vähimmäisvarantotalletuksesta.

Konserni rajoittaa johdannaissopimuksista syntyvää luottoriskiä solmimalla lisävakuus-sopimuksia (*ISDA Credit Support Annex*) johdannaisvastapuoltensa kanssa. Kuntarahoitus-konsernilla on 36 (36) sellaista johdannaisvastapuolta, joiden kanssa sillä on voimassa olevia johdannaissopimuksia. Konsernilla on kaikkien näiden vastapuolten kanssa edellä mainittu lisävakuussopimus.

Johdannaissopimusten nimellisarvon jakautuminen vastapuolen luottoluokituksen mukaan (1 000 €)

	31.12.2024	31.12.2023
Suomalainen kunta- ja hyvinvointialueasiakkaat	1 469 799	1 467 896
Keskusvastapuoli	50 757 583	46 386 905
AA	14 663 165	15 394 010
A	15 515 641	11 512 902
Yhteensä	82 406 188	74 761 713

CSA-sopimusten perusteella annetut ja saadut vakuudet (1 000 €)

	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Annetut käteisvakuudet muille kuin keskusvastapuolille	-608 421	-1 064 764
Annetut käteisvakuudet keskusvastapuolille	-889 687	-1 049 741
Vakuudeksi annetut joukkovelkakirjalainat	101 703	70 901
Saadut käteisvakuudet muilta kuin keskusvastapuolilta	716 137	81 916
Saadut käteisvakuudet keskusvastapuolilta	259 850	392 343
Nettovakuus	-420 418	-1 569 344

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Johdannaiskaupan vastapuoliin sovelletaan luottokelpoisuuden huomioon ottavia vastapuoliriskikorjauksia (*Credit Valuation Adjustment, CVA*) ja konsernin omaa luottoriskikorjausta (*Debt Valuation Adjustment, DVA*). CVA lasketaan johdannaisvastapuolikohtaisesti simuloimalla konsernin odotetut positiiviset vastuut koko portfolion juoksuajalle ottaen huomioon vastapuolen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja tappio-osuuden, joka arvioidaan menetettävän mahdollisessa tappiotilanteessa. Vastapuolen luottoriskin oikaisun laskennassa käytetään syöttötietoina mm. lisävakuussopimuksien tietoja, markkinoilla yleisesti käytössä olevia oletuksia maksukyvyttömyydestä aiheutuvan todennäköisen tappion osalta sekä luottoriskin vaihtosopimuksista (*Credit Default Swap, CDS*) laskettuja maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiä. Vastaavasti määritellään DVA perustuen Kuntarahoitus-konsernin odotettuihin negatiivisiin vastuihin ottaen huomioon Kuntarahoituksen maksukyvyttömyyden todennäköisyyden ja tappio-osuuden. Lisäksi konserni laskee oikaisun (*Funding Valuation Adjustment, FVA*) sellaisten johdannaissopimusten osalta, joissa ei ole käteisvakuusjärjestelyitä (asiakkaiden kanssa tehdyt johdannaissopimukset).

Konserni käyttää EMIR-asetuksen mukaisesti OTC-johdannaissopimusten selvitykseen keskusvastapuoliselvitystä. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli. Järjestelyn tarkoituksena on vähentää yksittäisiin vastapuoliin liittyviä riskejä. Konserni käyttää kahta globaalia pankkia keskusvastapuoliselvityksessä määritysosapuolena eli clearing broker -palveluiden tarjoajana. Konsernin keskusvastapuoliselvitetävien johdannaisten vakuuskäsittely perustuu johdannaisten käteisvakuuden päivittäiseen suoritukseen (*Collateralised-to-Market, CTM*). Kuntarahoitus käyttää keskusvastapuoliselvityksessä myös arvopaperivakuuksia alkuvakuuden (*initial margin*) vaihtamisessa.

Vuodesta 2022 lähtien Kuntarahoituksella on ollut valmius vaihtaa kahdenvälisten johdannaissopimusten alkuvakuudet arvopaperivakuuksilla. Toistaiseksi alkuvakuutta ei ole vaihdettu arvopapereilla, sillä sääntelyssä määritellyt kynnysraja-arvot eivät ole täyttyneet.

Konserni voi toiminnassaan altistua myös selvitysriskeille liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen, myönnetyn rahoituksen, likviditeettiportfolion sijoitusten tai johdannaistransaktioiden osalta. Konsernin toiminta on asiakkaiden rahoituksen osalta riippuvaista kotimaisten maksuliikennepankkien toiminnasta ja vastaavasti kaiken pääomamarkkinoilla toimimisen osalta konsernin kansainvälisten maksuliikennepankkien sekä selvitysosapuolien toiminnasta. Selvitystoimintaa koskevien luottoriskien minimoimiseksi transaktiot toteutetaan lähtökohtaisesti ns. toimitus maksua vastaan -periaatteella (*delivery vs. payment*).

Kuntarahoituksen toiminnan luonne huomioiden konsernille muodostuu asiakasrahoituksesta todennettuja ja tiedostettuja riskikeskittymiä esimerkiksi maantieteellisesti (toiminta alueellista), toimialoitain (esimerkiksi kuntakonsernit, asunto- ja asuntoyhteisörahoitus) ja vakuuksittain (kiinteistövakuudet). Kuntasektori on konsernin suurin asiakasrahoituksen keskittymä. Tämä kuntasektoriin kohdistuva riskikeskittymä on väistämätön ja olennainen osa konsernin liiketoimintamallia. Lisäksi huomattava osa asiakasvastuista liittyy epäsuorasti Suomen valtion riskiin johtuen valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen täytetakauksista. Myös tämä riskikeskittymä liittyy erottamattomasti konsernin liiketoimintamalliin.

Kuntarahoitus on perustettu nimenomaisesti kuntasektorin ja sosiaalisen asuntotuotannon rahoittamista varten ja toimintaa rajaa KTK-laki. Tämän vuoksi keskittymäriskiä ei voida merkittävästi muuttaa. Toisaalta konsernin kaikki saatavat asiakkailta ovat vakavaraisuuslaskennassa nollariskiluokassa, ja tämän vuoksi keskittymäriski on liiketoimintamalli huomioon ottaen hyväksyttävää ja linjassa konsernin liiketoimintastrategian kanssa. Lisäksi suurten asiakasriskien laskennassa kaikki konsernin asiakassaamiset ovat riskin vähentämistekniikoiden jälkeen nolla, minkä vuoksi konserni hyväksyy asiakasrahoitukseensa liittyvän keskittymäriskin luontaisena osana liiketoimintamalliaan.

Myös likviditeettiportfolioon sisältyy keskittymäriskiä, koska sijoituksia tehdään kohtuullisen suppeaan valikoimaan huomioiden konsernin sijoituksille asettamat korkeat luottoluokitus- ja likviditeettivaatimukset. Viereisessä taulukossa esitetään likviditeettiportfolioon sijoitusten jakautuminen maantieteellisesti.

Maa/vastapuoli	31.12.2024	31.12.2023
Suomi	19,9 %	19,9 %
Ranska	16,2 %	14,1 %
Kanada	8,9 %	11,7 %
Norja	8,6 %	9,4 %
Saksa	7,1 %	8,8 %
Ruotsi	7,0 %	5,7 %
Ylikansalliset	6,4 %	5,0 %
Belgia	5,7 %	4,8 %
Tanska	3,7 %	4,8 %
Alankomaat	3,5 %	3,5 %
Etelä-Korea	2,8 %	3,0 %
Australia	2,6 %	2,1 %
Japani	1,8 %	2,0 %
Luxemburg	1,7 %	1,5 %
Iso-Britannia	1,1 %	1,4 %
Uusi Seelanti	0,9 %	0,8 %
Espanja	0,8 %	0,6 %
Itävalta	0,7 %	0,4 %
Latvia	0,4 %	0,4 %
Sveitsi	0,0 %	0,1 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

7. Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa sitä, että konsernille syntyisi tappio, jos markkinahinta tai sen volatiliiteetti muuttuvat konsernin kannalta epäedulliseen suuntaan.

Konserni on tunnistanut riskinottohalukkuuden viitekehyksessä seuraavat olennaiset markkinariskin lähteet: korkoriski (*Interest Rate Risk in the Banking Book, IRRBB*), valuuttariski, CSRBB-riski (*Credit Spread Risk in the Banking Book*) ja käyvän arvon arvostusriski.

Konserni suojautuu markkinariskiltä johdannaissopimuksilla. Johdannaissopimuksia voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa. Konserni soveltaa suojauksissaan pääsääntöisesti IFRS 9 ja IAS 39 -standardien mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauslaskentaa sovelletaan euromääräisiin rahoitusvaroihin ja -velkoihin sekä leasingsaamisiin, joissa suojauskohteen korko on johdannaisella muutettu vaihtuvakorkoiseksi sekä kiinteäkorkoisiin valuuttamääräisiin rahoitusvelkoihin, joissa johdannaisella vaihdetaan suojauskohteen pääoma euromääräiseksi ja sen korkosidonnaisuus

vaihtuvakorkoiseksi. Suojauslaskennan soveltamista on käsitelty tarkemmin laatomisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 10. *Suojauslaskenta* sekä määrällistä tietoa voimassa olevista suojaussuhteista ja niiden tulosvaikutuksista esitetään liitteissä 24 *Suojauslaskenta* ja 7 *Suojauslaskennan nettotulos*.

Konserni hyödyntää myös IFRS 9 -standardin sallimaa käyvän arvon optiota (*Fair value option, FVO*) sellaisissa suojaussuhteissa, jotka eivät ole käyvän arvon suojauslaskennassa ja joilla poistetaan tai vähennetään merkittävästi arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvää epäjohdonmukaisuutta (*kirjanpidollinen epäsymmetria, accounting mismatch*) tai konserni hallinnoi rahoitusvelkoja ja arvioi niiden tuloksellisuutta käyvän arvon pohjalta, dokumentoidun riskienhallinta- tai sijoitusstrategian mukaisesti. Rahoitusvarojen osalta tällaisia eriä ovat likviditeettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski ja/tai valuuttariski on suojattu korko- ja valuuttajohdannaisilla. Rahoitusvelkojen osalta tällaisia eriä ovat lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset sekä rahoitusvelat, joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Käyvän arvon option käytöstä on kerrottu tarkemmin laatomisperiaatteissa (Liite 1) luvuissa 7.1.6 ja 7.2.3 *Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi*. Määrällistä tietoa käyvän arvon option käytöstä on esitetty liitteessä 5 *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotuotot* sekä liitteessä 14 *Rahoitusvarat ja -velat*.

7.1 Korkoriski

Konsernin strategia rahoitustaseen korkoriskille (*IRRBB*) on varmistaa riittävä kannattavuus korkotasosta riippumatta. Siten konsernin tavoitteena on vakauttaa konsernin korkokate minimoimalla tuloariski (*Nil risk*) -mittaria. Economic Value of Equity (*EVE*) korkoherkkyys -mittari on konsernin käyttämä toissijainen mittari. Rahoitustaseen korkoriskin laskennassa on mukana kaikki konsernin rahoituserät eikä Kuntarahoitus-konsernilla ei ole kaupankäyntivarastoa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euriborkorkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä.

Kuntarahoitus-konserni hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaisopimusten avulla. Korkoriskienhallinnan pääperiaatteena on käyttää koronvaihtosopimuksia (*IRS*) kiinteän koron vastuiden suojaamiseksi ja vaihtamiseksi vaihtuvakorkoisiksi. Suojaukset tehdään peilikuvina (*back-to-back*) niin, että suojaava koronvaihtosopimus toistaa kaikki suojattavan velan, varan tai portfolion ehdot, jotta se kumoaa suojauskohteen kiinteästä korosta syntyvän korkoriskin.

Lähtökohtaisesti konserni suojaa korkojohdannaisilla kiinteään tai pitkään viitekorkoon sidotun pitkäaikaisen asiakasrahoituksen, kiinteäkorkoiset sijoitukset likviditeettiportfolioissa sekä pitkäaikaisen varainhankinnan pois lukien lyhytaikaiseen korkoon sidotun vaihtuvakorkoisen euromääräisen varainhankinnan. Rahoitussaamiaisia asiakasrahoituksessa sekä likviditeettisalkussa, jotka on sidottu lyhyeen vaihtuvaan korkoon tai lyhytaikaisia euromääräisiä velkasitoumuksia ei suojata johdannaisella.

Huomioiden kuitenkin konsernin ensisijainen tavoite korkokatteen vakauttamisesta konserni voi tavoitteen saavuttamiseksi jättää joitakin kiinteän koron vastuita suojaamatta. Tämä strateginen tavoitepositio luodaan vain käyttämällä konsernin rahoitusvaroja, kuten kiinteäkorkoisia ja pitkiin viitekorkoihin sidottuja lainoja sekä kiinteäkorkoisia likviditeettiportfolion sijoituksia. Konserni ei käytä johdannaisia tavoiteposition luomisessa.

7.1.1 Tuloriski

Tuloriskillä tarkoitetaan koronmuutosten epäedullista vaikutusta korkokatteeseen. Korkoriskin herkkyyttä konsernin korkokatteeseen on laskettu 50 peruspisteen muutoksella sekä ylöspäin että alaspäin. Vaikutusta tarkastellaan suhteessa edellisen vuoden kokonaiskorkokatteen määrään. Konserni mittaa tuloriskiä sekä nollakorkolattiaehton kanssa, että ilman sitä. Seuraavassa laskelmassa on huomioitu konsernin antolainoissa oleva nollakorkolattiaehto.

Tuloriski (1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Vaikutus korko- katteeseen	Suhteessa omiin varoihin*	Vaikutus korko- katteeseen	Suhteessa omiin varoihin*
+50 bp rinnakkainen nousu	-7 590	0,5 %	-2 110	0,1 %
-50 bp rinnakkainen lasku	7 640	-	2 180	-

* Laskelmassa käytetyt omat varat vastaavat vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

Lisäksi konserni arvioi tuloriskin määrää käyttämällä laskennassa seuraavia skenaarioita:

1. Rinnakkainen shokki ylös (+50 korkopistettä)
2. Rinnakkainen shokki ylös (+200 korkopistettä)
3. Rinnakkainen shokki alas (-50 korkopistettä)
4. Rinnakkainen shokki alas (-200 korkopistettä)
5. Jyrkkenevän käyrän shokki (lyhytaikaiset korot alas ja pitkäaikaiset korot ylös)
6. Tasaantuvan käyrän shokki (lyhytaikaiset korot ylös ja pitkäaikaiset korot alas)
7. Lyhytaikaisten korkojen shokki ylös
8. Lyhytaikaisten korkojen shokki alas.
9. Valvonnan poikkeavien arvojen testi (*Supervisory Outlier Test, SOT*), rinnakkainen shokki ylös (+200 korkopistettä)
10. Valvonnan poikkeavien arvojen testi (*Supervisory Outlier Test, SOT*), rinnakkainen shokki alas (-200 korkopistettä)

Näistä epäedullisin skenaario oli vuoden 2024 lopussa lyhytaikaisten korkojen shokki ylös, jonka vaikutus oli -44,4 miljoonaa euroa eli 2,7 % omiin varoihin suhteutettuna. Vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli lyhytaikaisten korkojen shokki ylös, jonka vaikutus oli -18,4 miljoonaa euroa eli 1,2 % omiin varoihin suhteutettuna.

7.1.2 Economic Value of Equity

Economic Value of Equity (EVE) kuvaa taseen nykyarvon korkoherkkyyttä. Sitä mitataan laskemalla korkoherkkien kassavirtojen nykyarvon muutosta korkokäyrän erilaisilla muutoksilla. Korkoriskin mittaamiseen käytetään useita eri korkoskenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon ja jonka vaikutus tulevaisuuden korkokatteeseen ja sitä kautta osittain omaan pääomaan, on esitetty alla olevassa taulukossa. Vaikutusta tarkastellaan suhteessa konsernin omiin varoihin. Konserni mittaa taseen nykyarvon korkoherkkyyttä sekä nollakorkolattiaehdon kanssa, että ilman sitä. Seuraavassa laskelmassa on huomioitu konsernin antolainoissa oleva nollakorkolattiaehto.

Economic Value of Equity (1 000 €)	Vaikutus	Suhteessa omiin varoihin*
31.12.2024	-120 174	7,3 %
31.12.2023	-92 760	6,0 %

* Laskelmassa käytetyt omat varat vastaavat vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

EVE-tunnusluvun laskennassa käytetyt skenaariot ovat:

1. Rinnakkainen shokki ylös (+50 korkopistettä)
2. Rinnakkainen shokki ylös (+200 korkopistettä)
3. Rinnakkainen shokki alas (-50 korkopistettä)
4. Rinnakkainen shokki alas (-200 korkopistettä)
5. Jyrkkenevän käyrän shokki (lyhytaikaiset korot alas ja pitkäaikaiset korot ylös)
6. Tasaantuvan käyrän shokki (lyhytaikaiset korot ylös ja pitkäaikaiset korot alas)
7. Lyhytaikaisten korkojen shokki ylös
8. Lyhytaikaisten korkojen shokki alas.

Laskettaessa EVE-tunnuslukua vuoden 2024 lopussa epäedullisin skenaario oli 200 korkopisteen rinnakkainen shokki ylös, jonka vaikutus oli -120,2 miljoonaa euroa eli 7,3 % suhteessa omiin varoihin. Vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli 200 korkopisteen rinnakkainen shokki ylös, jonka vaikutus oli -92,8 miljoonaa euroa eli 6,0 % suhteessa omiin varoihin.

7.1.3 Basis-riski

Basis-riski mittaa korkoriskiä, joka johtuu eri korkokäyrien välisen erotuksen (tenor basis spread) kaventumisesta tai levenemisestä. Vaikutusta tarkastellaan suhteessa omiin

varoihin. Laskelmissa on huomioitu konsernin antolainoissa oleva nollakorkolattiaehto.

Basis-riski (1 000 €)	Vaikutus	Suhteessa omiin varoihin*
31.12.2024	-9 136	0,6 %
31.12.2023	-2 240	0,1 %

* Laskelmassa käytetyt omat varat vastaavat vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

Basis-riskin mittaamiseen käytetään neljää eri korkoskenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon:

- Kaventuva basis spread -skenaariot (ESTER versus 3 kk euribor sekä 3 kk versus 6 kk euribor).
- Levenevä basis spread -skenaariot (ESTER versus 3 kk euribor sekä 3 kk versus 6 kk euribor).

Laskettaessa basis-riskiä vuoden 2024 lopussa epäedullisin skenaario oli kaventuva basis spread-skenaario (3 kk versus 6 kk euribor), yhteensä -9,1 miljoonaa euroa, joka oli suhteessa omiin varoihin 0,6 %. Vuoden 2023 lopussa epäedullisin skenaario oli kaventuva basis spread (nykytasosta nollaan), yhteensä -2,2 miljoonaa euroa.

7.2 Valuuttariski

Konsernin valuuttariskistrategia on linjassa konsernin konservatiivisen markkinariskien hallinnan kanssa. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioita. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Valuuttariskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen valuuttamääräisen vakuushallinnan (USD) seurauksena konsernille voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttariskiä. Johdannaismarkkinoiden toimivuutta arvioidaan aina ennen uuden liikkeeseenlaskun tai likviditeettisijoituksen tekemistä, jotta voidaan varmistua siitä, että valuuttasuojaukset voidaan tehdä konsernin suojausstrategian mukaisesti. Suojauksissa huomioidaan myös mahdolliset call-optiot kokonaisuudessaan.

Valuuttapositio on raportoitu seuraavassa taulukossa eri valuutoissa olevien saamisten ja velkojen erotuksena euromääräisenä. Kuntarahoitus-konserni arvioi, että valuuttaparien kohtuullisella muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen.

Valuuttapositio (1 000 €)	Nettopositio
31.12.2024	10 409
31.12.2023	4 784

Seuraavissa taulukoissa on esitetty konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin.

Rahoitusvarojen jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan
määrisiin eriin
31.12.2024
(1 000 €)

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 506 362	60 249	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 133 780	-	35 133 780
Saamistodistukset	5 878 912	-	5 878 912
Muut varat	788 401	101 281	889 682
Yhteensä	50 307 457	161 530	50 468 987

Oikaistu
Rahoitusvarojen jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan
määrisiin eriin
31.12.2023
(1 000 €)

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 131 401	61 547	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 950 286	-	31 950 286
Saamistodistukset	5 160 117	9 888	5 170 005
Muut varat	942 696	107 038	1 049 734
Yhteensä	47 184 503	178 472	47 362 975

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusvelkojen jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin

31.12.2024

(1 000 €)

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	883 694	-	883 694
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 442 409	21 465	2 463 874
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 208 405	23 325 901	44 534 306
Varaukset ja muut velat	267 449	-	267 449
Yhteensä	24 801 957	23 347 366	48 149 323

Oikaistu

Rahoitusvelkojen jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin

31.12.2023

(1 000 €)

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	215 552	-	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 601 955	20 595	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 793 369	20 079 428	40 872 798
Varaukset ja muut velat	401 180	-	401 180
Yhteensä	24 012 056	20 100 024	44 112 080

Rahoitusvarojen valuuttajakauma tasearvoilla ja suojaus
31.12.2024
(1 000 €)

	USD	GBP	NOK	CHF	Muut valuutat	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	58 945	366	2	414	521	60 249
Saamistodistukset	-	-	-	-	-	-
Muut varat	101 281	-	-	-	-	101 281
Valuuttariski yhteensä	160 226	366	2	414	521	161 530
Suojaavat johdannaiset	-151 121	-	-	-	-	-151 121
Yhteensä	9 104	366	2	414	521	10 409

Rahoitusvelkojen valuuttajakauma tasearvoilla ja suojaus
31.12.2024
(1 000 €)

	USD	GBP	NOK	CHF	Muut valuutat	Yhteensä
Pitkäaikainen varainhankinta	-10 336 068	-4 949 426	-2 900 566	-950 759	-1 531 670	-20 668 489
Lyhytaikainen varainhankinta	-2 288 070	-372 968	-	-	-17 839	-2 678 877
Varaukset ja muut velat	-	-	-	-	-	-
Valuuttariski yhteensä	-12 624 138	-5 322 394	-2 900 566	-950 759	-1 549 509	-23 347 366
Suojaavat johdannaiset	12 624 138	5 322 394	2 900 566	950 759	1 549 509	23 347 366
Yhteensä	0	0	0	0	0	0
Nettovaluuttapositio	9 104	366	2	414	521	10 409

Oikaistu
Rahoitusvarojen valuuttajakauma tasearvoilla ja suojaus
31.12.2023
(1 000 €)

	USD	GBP	NOK	CHF	Muut valuutat	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	60 460	384	2	417	283	61547
Saamistodistukset	9 888	-	-	-	-	9 888
Muut varat	107 039	-	-	-	-	107 038
Valuuttariski yhteensä	177 386	384	2	417	283	178 472
Suojaavat johdannaiset	-173 689	-	-	-	-	-173 689
Yhteensä	3 697	384	2	417	283	4 784

Oikaistu
Rahoitusvelkojen valuuttajakauma tasearvoilla ja suojaus
31.12.2023
(1 000 €)

	USD	GBP	NOK	CHF	Muut valuutat	Yhteensä
Pitkäaikainen varainhankinta	-7 030 010	-3 956 438	-2 676 533	-1102 064	-1 635 447	-16 400 492
Lyhytaikainen varainhankinta	-3 452 441	-247 091	-	-	-	-3 699 532
Varaukset ja muut velat	-	-	-	-	-	-
Valuuttariski yhteensä	-10 482 451	-4 203 529	-2 676 533	-1102 064	-1 635 447	-20 100 024
Suojaavat johdannaiset	10 482 451	4 203 529	2 676 533	1102 064	1 635 447	20 100 024
Yhteensä	0	0	0	0	0	0

Nettovaluuttapositio	3 697	384	2	417	283	4 784
-----------------------------	--------------	------------	----------	------------	------------	--------------

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

7.3 CSRBB-riski

CSRBB-riskillä (*Credit Spread Risk in the Banking Book*) tarkoitetaan mahdollisuutta likviditeettisalkussa olevien sijoitusten markkina-arvojen muutokselle markkinoiden lisätuottovaateen muuttuessa sijoituskohteen riskin tai markkinoiden riskiherkkyyden muutoksen seurauksena. Likviditeettiportfolion hallinnoinnin pääperiaatteena on taata likviditeettiportfoliosta riittävä tulojen määrä huomioiden likviditeettitarpeiden (*LCR, NSFR, survival horizon*) asettamat rajat.

CSRBB-riski (1 000 €)	Vaikutus	Suhteessa omiin varoihin*
31.12.2024	-38 557	2,3 %
31.12.2023	-44 200	2,9 %

* Laskelmassa käytetyt omat varat vastaavat vakavaraisuuslaskennan omia varoja.

CSRBB-riskimalli perustuu ennustettuun tulevaisuuden tappiojakaumaan yhden vuoden aikahorisontilla. Tuottovaateen muutos lasketaan 99,9 %:n luottamustasolla.

7.4 Käyvän arvon arvostusriski

Konserni on myös tunnistanut arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tulosvolatiliteettia. Konsernin omiin varoihin vaikuttaa tuloksen lisäksi myös muiden laajan tuloksen erien (*Other comprehensive income, OCI*) kautta kirjattavat arvostukset. Rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostamista on käsitelty tarkemmin laatomisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 7. *Rahoitusinstrumenttien luokittelu-, kirjaamis- ja arvostamisperiaatteet.*

Käypään arvoon arvostettavien instrumenttien volatiliteetti johtuu markkinafaktoreiden muutoksista, kuten tenor basis spreadien muutoksista eri korkokäyrien välisten erojen muuttuessa. Markkinakäytännön ja IFRS 13 -standardin mukaisesti konserni diskonttaa käypään arvoon arvostettavat ja käyvän arvon suojauslaskennassa olevat rahoitusvelat ja -varat swap-käyrällä sekä niitä suojaavat johdannaiset OIS-käyrällä, mikä aiheuttaa merkittävän osan konsernin arvostusvolatiliteetista. Rahoitusinstrumenttien arvostuksista johtuvat realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien*

nettotulos ja ne on eritelty liitteessä 5. Suojauslaskennassa olevien rahoitusinstrumenttien (sekä suojauskohteiden että suojausinstrumenttien) arvostukset kirjataan samaan erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos* ja eritellään liitteessä 5. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin. Arvostuksiin liittyvä herkkyyshanalyysi esitetään liitteessä 15 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.*

Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat konsernille tulosvolatiliteettia. Realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten ja luottoriskilisien muutokset sekä pankkisektorin haasteet. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

8. Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski tarkoittaa taloudellista tappion vaaraa tai muuta haitallista seuraamusta, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puutteellisista tai epäonnistuneista menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivisiin riskeihin sisältyy myös sisäisen ja ulkoisen sääntelyn noudattamatta jättämisestä aiheutuva riski (ns. compliance-riski) ja oikeudelliset riskit. Operatiiviset riskit voivat toteutua esim. kustannuksina, korvauksina, maineen menetyksenä, vääränä positio-, riski- ja tulostietona tai toiminnan keskeytymisenä.

Operatiiviset riskit on tunnistettu osana konsernin toimintoja ja prosesseja. Tämä on toteutettu vuosittaisella operatiivisten riskien kartoituksella, joka tehdään yksiköjen itsearviointina. Operatiivisten riskien hallinta on toimintojen ja yksiköjen vastuulla, minkä lisäksi Riskienhallintatoiminto tukee toimintoja ja yksiköjä tässä työssä ja huolehtii operatiivisten riskien hallinnan koordinoinnista.

Konsernissa on käytössä useita menetelmiä operatiivisten riskien hallitsemiseksi. Konsernissa on voimassa toimintaa ohjaavia emoyhtiön hallituksen vahvistamia sisäisiä politiikkoja ja periaatteita sekä näitä täydentäviä toimivan johdon hyväksymiä sisäisiä ohjeistuksia. Operatiivisia riskejä käsitellään myös hallituksen hyväksymässä riskinottohalukkuuden viitekehyksessä. Keskeiset työtehtävät ja prosessit on kartoitettu ja kuvattu. Sisäiset ohjeet ja prosessit päivitetään säännöllisesti, ja niiden noudattamista

valvotaan. Liiketoimintayksiköiden, riskienhallinnan ja kirjanpidon työtehtävät on eriytetty. Konsernilla on riittävät varamiehitysjärjestelyt keskeisten tehtävien jatkuvuuden turvaamiseksi. Henkilöstön ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä huolehditaan säännöllisten kehityskeskustelujen ja koulutussuunnitelmien avulla. Konsernilla on liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelma, jolla varaudutaan liiketoiminnan ja tietojärjestelmien keskeytyksiin siten, että konserni pystyy jatkamaan toimintaansa ja rajoittamaan tappioita erilaisissa liiketoimintaa kohtaavissa häiriötilanteissa. Vuosittainen operatiivisten riskien kartoitus ja operatiivisten riskitapahtumien vahinkoilmoitusprosessi tukevat konsernin jatkuvuussuunnittelua. Lisäksi konsernilla on toimintaansa liittyvät vakuutukset ja vakuutusturvan taso arvioidaan säännöllisesti.

Kuntarahoitus-konsernin Compliance-yksikkö seuraa jatkuvasti konsernin toimintaan vaikuttavan lainsäädännön ja viranomaissääntelyn kehitystä ja valvoo, että sääntelyssä tapahtuneet muutokset otetaan asianmukaisesti huomioon toiminnassa. Luottolaitosten toimintaan liittyvä lainsäädäntö ja viranomaissääntely ovat olleet viime vuodet ja ovat myös tulevaisuudessa suurien muutosten kohteena, mikä asettaa haasteita compliance-toiminnalle. Tähän liittyviä riskejä on pyritty minimoimaan aktiivisella yhteydenpidolla viranomaisiin ja etujärjestöihin sekä sisäisillä compliance-toiminnan järjestelyillä (ml. järjestelmätuki, vaikutusarviointi, raportointi ja jalkautus).

Konsernissa on meneillään mittavia tietojärjestelmähankkeita ja liiketoimintaprosesseihin liittyviä hankkeita, joiden avulla pyritään parantamaan laatua ja viranomaisvaatimusten noudattamista sekä tehostamaan toimintaa. Näiden projektien laajuuden vuoksi niihin liittyy operatiivisia riskejä, joita on pyritty minimoimaan kehittämällä projektien hallintaan ja seurantaan liittyviä malleja (ml. säännöllinen raportointi) sekä huolehtimalla riittävästä resursoinnista. Kehitysprojekteihin liittyviä riskejä kartoitetaan ja seurataan säännöllisesti.

Konsernissa on käytössä uusien tuotteiden ja palvelujen hyväksymistä koskeva sisäinen prosessi, jonka tavoitteena on huolehtia, että uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä otetaan huomioon kaikki uuteen tuotteeseen ja palveluun liittyvät olennaiset riskit ja operatiivista toimintaa koskevat vaatimukset. Konsernilla on ulkoistamista koskevia järjestelyjä, joista olennaisimmat koskevat tietohallinnon palveluntuotantoa ja infrastruktuuripalveluita sekä järjestelmien ulkoistamista pilvipalveluiden järjestäjille. Operatiivisten riskien toteutumista seurataan systemaattisella vahinkoilmoitusraportoinnilla, jonka pohjalta tarvittaessa muutetaan toimintatapoja tai toteutetaan muita operatiivista riskejä pienentäviä toimenpiteitä. Vahinkotapahtumista raportoidaan johtoryhmälle ja emoyhtiön hallitukselle. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuonna 2024.

9. Yritysvastuuriskit

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin (ESG-riskit). Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden aikana.

Konsernin arvion mukaan altistuminen ilmasto- ja ympäristöriskeille on alhaisella tasolla. Kuntarahoituksen liiketoimintamallin mukaisesti asiakassaavat ovat suomalaiselta kunta- ja hyvinvointialuesektoreilta tai Suomen valtiolta riskinsiirron jälkeen (valtion täytetäkaus). Kuntarahoitus-konserni tunnistaa, että sen asiakkaat voivat altistua sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamille fyysisille riskeille että ilmastonmuutoksen hillintään liittyville siirtymäriskeille. Myös Kuntarahoitus-konserni voi asiakkaidensa kautta altistua näille riskeille. Tunnistetut riskit liittyvät rahoituksen vakuutena oleviin kiinteistövakuuksiin, joista ei kuitenkaan odoteta lopullisia luottotappiota ilmasto- tai ympäristöriskitapahtuman toteutuessa johtuen takausjärjestelyistä. Kuntarahoitus-konsernin sijoitusvastapuolet ovat valtioita, keskuspankkeja, SSA-sektorin toimijoita sekä luottolaitoksia, ja konsernin arvion mukaan näihin toimijoihin kohdistuvien ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konserniin on vähäinen, sillä Kuntarahoitus sijoittaa vain matalan riskin toimijoihin. Sama koskee myös konsernin johdannaisvastapuolia.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Vaikka konserni arvioi siihen kohdistuvat ilmasto- ja ympäristöriskit alhaisiksi, tunnistaa se, että ilmastonmuutoksen edetessä siihen liittyvät riskit lisääntyvät ja epävarmuus kohoaa. Kuntarahoitus-konserni arvioikin sen altistumista ilmasto- ja ympäristöriskeille vähintään vuosittain.

Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia tai hallintotapaan liittyviä riskejä. Altistuminen yhteiskunnallisille riskeille on matalalla tasolla, sillä perusliiketoiminnassa ei ole tunnistettu materiaalista riskiä työlainsäädännön noudattamatta jättämisestä, ihmisoikeuksista tai muista vastaavista sosiaalisen oikeuden osa-alueista. Kuntarahoitus-konserni seuraa asiakkaidensa ja sijoitusvastapuoliensa hallinnon toimintaa ESG-pisteytysmallin kautta, joka arvioi muun muassa hallinnon osalta asiakkaan tai vastapuolen raportoituja hallintojärjestelyitä sekä muita ESG-tekijöitä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 3. Korkotuotot ja -kulut

(1000 €)	1-12/2024			Oikaistu 1-12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	-	-	-	-	-	-
Saamiset luottolaitoksilta	357 986	-133	357 853	317 664	-29	317 636
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	1 078 554	-	1 078 554	809 735	-	809 735
<i>, josta lainasaamiset</i>	1 036 790	-	1 036 790	779 143	-	779 143
<i>, josta kiinteistöleasingsaamiset</i>	41 764	-	41 764	30 591	-	30 591
Saamistodistukset	55 143	-	55 143	46 110	-23	46 087
Muut varat	40 375	-	40 375	45 861	-	45 861
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	11 326	-	11 326	6 982	-	6 982
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	261	-	261	348	-	348
Saamistodistukset	52 616	-	52 616	27 395	-	27 395
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	1 320	-	1 320	1 033	-	1 033
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	124 346	-38 258	86 088	124 222	-31 056	93 166
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	389 970	-	389 970	356 190	-	356 190
Rahoitusleasingsopimukset	9 359	-	9 359	8 049	-	8 049
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	4	-	4	2	-	2
Korot varoista yhteensä	2 121 260	-38 391	2 082 870	1 743 591	-31 108	1 712 482
<i>, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	1 933 354	-133		1 582 543	-52	
<i>, josta muut korkotuotot/-kulut</i>	187 906	-38 258		161 048	-31 056	





(1 000 €)	1–12/2024			Oikaistu 1–12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	-	-10 578	-10 578	-	-26 276	-26 276
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-35 540	-35 540	-	-37 557	-37 557
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-736 334	-736 334	-	-466 008	-466 008
Varaukset ja muut velat	-	-13 272	-13 272	-	-17 106	-17 106
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-1 696	-1 696	-	-1 005	-1 005
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-38 283	-38 283	-	-37 034	-37 034
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-400 207	-400 207	-	-369 060	-369 060
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	131 213	-93 536	37 677	155 470	-103 215	52 255
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-624 479	-624 479	-	-551 439	-551 439
Korot veloista yhteensä	131 213	-1 953 927	-1 822 714	155 470	-1 608 699	-1 453 229
, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-1 420 204		-	-1 098 385	
, josta muut korkotuotot/-kulut	131 213	-533 722		155 470	-510 313	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	2 252 474	-1 992 317	260 156	1 899 060	-1 639 807	259 253

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konserni-tilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoitus-konserni esittää erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan* jaksotettuun hankintamenoön arvostettavien sekä käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen sekä -velkojen korkotuotot sekä -kulut. Lisäksi erässä esitetään suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten korkotuotot sekä -kulut.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa vaiheen 3 rahoitusvaroista kirjattiin tilikaudella korkotuottoja 3 758 tuhatta euroa (1 726 tuhatta euroa). Nämä korkotuotot näkyvät taulukon erissä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.

Korkokulut varauksista ja muista veloista sisältää 116 tuhatta euroa (52 tuhatta euroa) IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti kirjattuja vuokrasopimusvelkojen korkoja.

Jaksotettuun hankintamenoön luokiteltujen rahoitusvarojen korkokulut saamisista luottolaitoksilta koostuivat vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuvat lyhytaikaisen asiakasrahoituksen rahamarkkinatodistusten negatiivisista koroista. Korkokulut johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta. Edellä mainittujen johdannaissopimusten korkotuotto/-kulu esitetään tuloslaskelmassa erässä *Muut korkotuotot/-kulut*. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*. Nämä korkotuotot/-kulut esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmällä*.

Korkotuotot johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehtyjä johdannaissopimuksia. Edellä mainittujen johdannaissopimusten korkotuotto/-kulu esitetään tuloslaskelmassa erässä *Muut korkotuotot/-kulut*. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Velat luottolaitoksille*, *Velat yleisölle ja julkisyhteisöille* ja *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*. Nämä korkotuotot/-kulut esitetään tuloslaskelmassa erässä *Korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmällä*.

Liite 4. Palkkiotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Palkkiotuotot		
Rahoituksen neuvonantopalveluista	401	1 298
Sähköisistä palveluista	1 055	971
Muusta toiminnasta	8	6
Yhteensä	1 465	2 275
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-329	-264
Maksetut takauspalkkiot	-14 413	-13 411
Muut	-2 175	-1 963
Yhteensä	-16 917	-15 638
Nettopalkkiotuotot yhteensä	-15 452	-13 363

Palkkiotuotot asiakassopimuksista on jaettu taulukossa palvelutyyppin mukaisiin ryhmiin. Asiakassopimuksista saaduista palkkiotuotoista 1 304 tuhatta euroa (2 168 tuhatta euroa) on saatu kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai kuntien tai hyvinvointialueiden omistamilta yhtiöiltä.

Kuntarahoitus-konserni ei esitä tilinpäätöksessään IFRS 8 *Toimintasegmentit* -standardin mukaisia toimintasegmenttejä, sillä konsernin toimintaa käsitellään yhtenä segmenttinä, jonka perusteella raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle. Segmenttiraportointia on käsitelty laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 5. *Segmenttiraportointi*.

Palkkiotuotot neuvonantopalveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Palvelu katsotaan suoritetuksi, kun toimeksiantosopimuksen mukaiset tehtävät ovat valmiit. Palkkiotuotot sähköisistä palveluista veloitetaan kerran vuodessa ja tuloutetaan ajan kulumisen perusteella. Muut palkkiotuotot tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu. Asiakassopimuksista saatujen palkkiotuottojen käsittelyä on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 20.2 *Palkkiotuotot ja -kulut*.

Palkkiokulujen erä *Muut* sisältää muun muassa maksetut säilytyspalkkiot ja varainhankintaohjelmien päivityskulut.

Liite 5. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos

1-12/2024 (1 000 €)	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	1 142	1 142
Saamistodistukset	377	-	65 637	66 013
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	145	145
Rahoitusvelat				
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Velat luottolaitoksille	-	-	-1 147	-1 147
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-38 572	-38 572
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: velkasitoumukset	-	-	-1 841	-1 841
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: joukkovelkakirjalainat	-	-	-26 040	-26 040
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	557	-913	-3 163	-3 519
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (<i>Day 1 gain or loss</i>)	-	-	41	41
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattava nettotulos	933	-913	-3 798	-3 777
Valuuttakurssierojen nettotulos	49 511	-45 509	-3 548	455
Suojauslaskennan nettotulos	-	-	-11 763	-11 763
Yhteensä	50 445	-46 422	-19 109	-15 086

Erä Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos sisältää käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutoksen, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaissopimusten (johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti) käyvän arvon muutoksen sekä näiden erien realisoituneet voitot ja -tappiot. Erä *Valuuttakurssierojen nettotulos* sisältää kaikkien valuuttamääraisten erien osalta realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot. Erä *Suojauslaskennan nettotulos* on esitetty tarkemmin liitteessä 24 *Suojauslaskenta*. Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (*Day 1 gain or loss*) -määritelmä on kuvattu laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 13. *Käyvän arvon määrytyminen*. Tilikauden täsmäytyslaskelma esitetään liitteessä 15 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

1-12/2023 (1 000 €)	Realisoituneet voitot	Realisoituneet tappiot	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Rahoitusvarat				
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	2 592	2 592
Saamistodistukset	-	-	120 709	120 709
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-827	-827
Rahoitusvelat				
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Velat luottolaitoksille	-	-	-1 212	-1 212
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-	-76 384	-76 384
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: velkasitoumukset	-	-	1 937	1 937
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat: joukkovelkakirjalainat	-	-	-309 603	-309 603
Johdannaissovimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	123	-211	252 443	252 354
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (Day 1 gain or loss)	-	-	42	42
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattava nettotulos	123	-211	-10 303	-10 391
Valuuttakurssierojen nettotulos	108 801	-102 714	-8 009	-1 923
Suojauslaskennan nettotulos	-	-260	-26 887	-27 147
Yhteensä	108 924	-103 186	-45 199	-39 461

Seuraavissa taulukoissa on eritelty nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen tasearvot ja tilikauden käyvän arvon muutos tuloslaskelman erässä *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos* ja muun laajan tuloksen erässä *Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos*.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvarat ja -velat (1 000 €)	Nimellisarvo 31.12.2024	Tasearvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2023	Oikaistu Tasearvo 31.12.2023
Rahoitusvarat				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 000	30 940	30 000	30 497
Saamistodistukset	3 670 119	3 676 021	3 284 881	3 219 979
Rahoitusvarat yhteensä*	3 700 119	3 706 961	3 314 881	3 250 476
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	79 000	79 315	44 000	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 456 192	1 334 136	1 449 753	1 322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 546 266	9 198 104	9 870 880	9 530 487
Rahoitusvelat yhteensä	11 081 458	10 611 555	11 364 633	10 897 323

* Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 31.12.2024 ja 31.12.2023 tasearvon suuruinen.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä *1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	, josta luottoriskin osuus	, josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-6 847	-7 988	1 142	96	1 046
Saamistodistukset	-29 152	-94 789	65 637	-12 116	77 753
Rahoitusvarat yhteensä	-35 999	-102 777	66 778	-12 020	78 799

Rahoitusvarat, jotka konserni on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältävät likviditeettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski on suojattu korkojohdannaisilla. Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epä johdon mukaisuuksia (*kirjanpidollista epäsymmetriaa*), joka syntyisi siitä, että johdannaissopimus arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai antolaina jaksotettuun hankintameno on. Konsernilla ei ole luotto johdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

Tilikauden 2024 aikana saamistodistusten arvonmuutos oli 65 637 tuhatta euroa (120 709 tuhatta euroa). Tähän vaikutti euromarkkinakorkojen lasku. Markkinoiden yleinen luottoriskilisien nousu vaikutti negatiivisesti arvostuksiin, mutta korkojen laskun vaikutus oli suurempi, jolloin saamistodistusten arvonmuutos on selvästi positiivinen vuodelta 2024. Kun huomioidaan suojausinstrumenttien arvonmuutos -77 753 tuhatta euroa (-127 202 tuhatta euroa), on arvonmuutos suojauksen jälkeen tilikauden aikana -12 116 tuhatta euroa (-6 494 tuhatta euroa).

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1-12/2024	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1-12/2024	Käyvän arvon muutos yhteensä 1-12/2024
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	-652	495	-1147	1 099	-48
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	130 527	169 099	-38 572	52 862	14 290
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	397 708	425 589	-27 881	83 240	55 360
Rahoitusvelat yhteensä	527 583	595 183	-67 600	137 202	69 602

Tilikauden 2024 aikana nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutokseen -67 600 tuhatta euroa (-385 262 tuhatta euroa) vaikutti erityisesti euromarkkinakorkojen lasku. Rahoitusvelkoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos oli tilikaudella 2024 77 900 tuhatta euroa (397 646 tuhatta euroa).

Rahoitusveloista kirjattava oman luottoriskin muutos oli 137 202 tuhatta euroa (75 401 tuhatta euroa). Muutokseen vaikutti konsernin varainhankintakustannuksen nousu, joka johtui yleisestä markkinoiden luottoriskilisien kasvusta.

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattava nettotulos (1 000 €)

Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1-12/2024
	527 583	-67 600
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-514 225	77 900
Netto käyvän arvon muutos	13 358	10 300

Konserni on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Yllä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään erikseen muissa laajan tuloksen erissä oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta Kuntarahoitus-konserni soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (*income approach*). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon luokitelluista rahoitusveloista ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin

erottamiseksi kehitetyssä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis*) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (*credit spread*). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekohetken ja raportointihetken käyrillä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluilla rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	,josta luottoriskin osuus	,josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-7 988	-10 581	2 592	151	2 441
Saamistodistukset	-94 789	-215 498	120 709	-6 493	127 202
Rahoitusvarat yhteensä	-102 777	-226 078	123 301	-6 342	129 643

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1–12/2023	Käyvän arvon muutos yhteensä 1–12/2023
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	495	1 708	-1 212	514	-698
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	169 099	245 483	-76 384	30 218	-46 167
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	425 589	733 254	-307 666	44 669	-262 997
Rahoitusvelat yhteensä	595 183	980 445	-385 262	75 401	-309 862

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattava nettotulos (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	595 183	-385 262
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-592 125	397 646
Netto käyvän arvon muutos	3 058	12 384

Liite 6. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotulos

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Myyntivoitot	-	30
Myyntitappiot	-122	-
Arvostusvoittojen siirroista käyvän arvon rahastosta	124	-
Arvostustappioiden siirroista käyvän arvon rahastosta	-	-287
Yhteensä	3	-257

Liite 7. Suojauslaskennan nettotulos

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Suojausinstrumenttien arvostusvoitot	534 256	1 188 433
Suojausinstrumenttien arvostustappiot	-338 542	-599 048
Suojausinstrumenttien nettotulos	195 714	589 385
Suojauskohteiden arvostusvoitot	311 346	588 283
Suojauskohteiden arvostustappiot	-518 824	-1 204 554
Suojauskohteiden nettotulos	-207 478	-616 271
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot*	-	-260
Suojauslaskennan nettotulos	-11 763	-27 147

* Kompensatiot liittyvät IBOR-uudistukseen, josta kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 23. *IBOR-uudistus*.

Suojauskohteiden arvostusvoitot ja -tappiot muodostuvat käyvän arvon suojauslaskennan kohteena olevista riskeistä, jotka arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien valuuttakurssimuutokset esitetään valuuttakurssieroista johtuvissa nettotuotoissa liitteessä 5 *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Tarkempi erittely suojauslaskennan nettotuloksen muodostumisesta esitetään liitteessä 24 *Suojauslaskenta*.

Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	19	125
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	12	14
Yhteensä	31	139

Liite 9. Henkilöstö- ja hallintokulut

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 482	-16 943
Eläkekulut	-3 015	-2 916
Muut henkilösivukulut	-388	-617
Henkilöstökulut yhteensä	-20 885	-20 475
Muut henkilösidonnaiset kulut	-2 011	-1 850
Markkinointi- ja viestintäkulut	-1 096	-1 142
IT- ja informaatiokulut	-19 131	-16 788
Muut hallintokulut	-501	-456
Yhteensä	-43 624	-40 711

Henkilöstö	2024		2023	
	Keskimäärin	Tilikauden lopussa	Keskimäärin	Tilikauden lopussa
Vakinainen kokoaikainen	174	168	168	169
Vakinainen osa-aikainen	1	1	3	3
Määräaikainen	12	9	12	13
Yhteensä	187	178	183	185

Liite 10. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Poistot		
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-2 201	-3 083
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-3 830	-3 460
Poistot yhteensä	-6 031	-6 543
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-6 031	-6 543

Liite 11. Liiketoiminnan muut kulut

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Viranomaismaksut		
Vakausmaksu	-	-7 353
Muut hallinto- ja valvontamaksut	-2 974	-2 832
Vuokrakulut	-313	-439
Muilta ostetut palvelut	-8 087	-6 723
Luottoluokituspalkkiot	-862	-905
Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta*	-735	-470
Vakuutukset	-915	-850
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat kulut	-179	300
Yhteensä	-14 064	-19 271

* Tilintarkastusyhteisölle (PricewaterhouseCoopers Oy) maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 455 tuhatta euroa ja muista palveluista 299 tuhatta euroa.

Tilintarkastusyhteisölle (KPMG Oy Ab) maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 280 tuhatta euroa (456 tuhatta euroa), veroneuvonnasta 11 tuhatta euroa (9 tuhatta euroa) ja muista palveluista 223 tuhatta euroa (211 tuhatta euroa). Tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja toimeksiantoja vuodelta 2024 oli 8 tuhatta euroa (14 tuhatta euroa). Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot on eritelty emoyhtiön tilinpäätöksen liitteessä 47 *Tilintarkastusyhteisölle maksetut tilintarkastus- ja muut palkkiot*.

Liite 12. Luottotappiot jaksetettuun hankintamenuun ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista

Kuntarahoitus-konsernin luottoriskin muodostumista on käsitelty liitteessä 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema kohdassa 6. Luottoriski. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta ja arvonalentumisvaiheet on kuvattu laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumis- ja luottotappiot 1-12/2024 (1 000 €)	Odotettavissa olevat luottotappiot			Toteutuneet luottotappiot		
	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksetettuun hankintamenuun luokitelluista rahoitusvaroista						
Saamiset luottolaitoksilta	-50	63	12	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1518	1164	-354	-	-	-
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*	-2	22	20	-	-	-
Saamistodistukset	-1	1	0	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä käteisvaluus keskusvastapuolelle	-1	2	1	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksetettuun hankintamenuun luokitelluista rahoitusvaroista yhteensä	-1572	1251	-321	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot						
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut saamistodistukset	-13	10	-2	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-13	10	-2	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	-14	11	-3	-	-	-
Yhteensä	-1 599	1 273	-326	-	-	-

* Leasingsaamisten odotettavissa olevat luottotappiot sisältävät sekä rahoitusvaroina käsiteltyjen kiinteistöleasingien että IFRS 16 -standardin mukaisesti käsiteltyjen rahoitusleasingaamisten (irtain leasing) odotetut luottotappiot.

Konserni on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja luottorisktiin, jonka seurauksena Kuntarahoitus on kirjannut ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Osa aiemmasta lisävarauksesta on alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, jonka johdosta lisävarausta purettiin alkuvuoden aikana 375 tuhatta euroa. Ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa. Kuntarahoitus-konsernin päivitti tilikaudella konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytettyä mallia, joka kasvatti odotettavissa olevien luottotappioiden määrää. Suurin osa lisävarauksen kohteena olevista sopimuksista realisoituivat vaiheen 2 siirtyminä mallimuutoksen seurauksena, joten lisävaraus purettiin kokonaisuudessaan joulukuun 2024 lopussa. Lisävarauksen purku näkyy edellisvuoteen suurempina vähennyksinä saamisissa yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Negatiivinen tulosvaikutus jäi alhaiseksi.

Arvonalentumis- ja luottotappiot 1-12/2023 (1 000 €)	Odotettavissa olevat luottotappiot			Toteutuneet luottotappiot		
	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön luokitelluista rahoitusvaroista						
Saamiset luottolaitoksilta	-10	46	36	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1 559	123	-1 436	-	-	-
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-18	17	-1	-	-	-
Saamistodistukset	-1	1	0	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä käteisvakuus keskusvastapuolelle	-	197	197	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön luokitelluista rahoitusvaroista yhteensä	-1 589	385	-1 204	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot						
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut saamistodistukset	-25	27	2	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-25	27	2	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	-13	11	-2	-	-	-
Yhteensä	-1 627	423	-1 203	-	-	-

Liite 13. Tuloverot

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Tilikauden tulokseen perustuva vero	-18 383	-16 877
Edellisten tilikausien verot	342	-418
Laskennalliset verot	-14 872	-10 763
Yhteensä	-32 913	-28 058
(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Tulos ennen veroja	165 606	138 583
Verot kotimaan verokannalla	-33 121	-27 717
Muut vähennykset	14	114
Vähennyskelvottomat kulut	-40	-37
Verot aikaisemmilta vuosilta	342	-418
Konserniyritysten tappiot	-108	-
Verot tuloslaskelmassa	-32 913	-28 058
Yhteisön tuloveroprosentti	20,0 %	20,0 %
Efektiivinen verokanta	19,9 %	20,2 %

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Tasetta koskevat liitetiedot ja muut liitetiedot

Liite 14. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat							
31.12.2024 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 611	-	-	-	-	8 566 611	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 077 804	-	30 940	25 036	-	35 133 780	37 248 151
, josta lainasaamiset	33 757 873	-	30 940	25 036	-	33 813 849	35 826 784
, josta kiinteistöleasingisaamiset*	1 319 931	-	-	-	-	1 319 931	1 421 367
Saamistodistukset	1 825 411	377 480	3 676 021	-	-	5 878 912	5 879 660
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	451 480	451 480	451 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 872 228	1 872 228	1 872 228
Muut varat**	889 682	-	-	-	-	889 682	889 682
Yhteensä	46 359 510	377 480	3 706 961	25 036	2 323 708	52 792 695	54 907 814

* Erä sisältää Kuntarahoitus-konsernin myöntämän kiinteistöleasingisaamisen, joka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana. Konsernin myöntämä irtainleasing on luokiteltu rahoitusleasingisaamisena ja eritellään tarkemmin liitteessä 21 *Rahoitusleasingisaamiset*. Suojauslaskennan kohteena oleva kiinteistöleasingisaaminen sekä rahoitusleasingisaaminen eritellään liitteessä 24 *Suojauslaskenta*.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusvelat

31.12.2024 (1 000 €)

	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	804 380	79 315	-	883 694	883 627
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1129 737	1334 136	-	2 463 874	2 475 335
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 336 202	9 198 104	-	44 534 306	44 345 120
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 073 936	1 073 936	1 073 936
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	1 487 782	1 487 782	1 487 782
Muut velat*	267 449	-	-	267 449	267 449
Yhteensä	37 537 768	10 611 555	2 561 718	50 711 041	50 533 249

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 259 850 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 7 599 tuhatta euroa.

Oikaistu Rahoitusvarat							
31.12.2023 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 192 948	-	-	-	-	9 192 948	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 892 126	-	30 497	27 663	-	31 950 286	33 807 764
<i>, josta lainasaamiset</i>	30 725 576	-	30 497	27 663	-	30 783 736	32 605 180
<i>, josta kiinteistöleasingasaamiset*</i>	1 166 550	-	-	-	-	1 166 550	1 202 584
Saamistodistukset	1 574 954	375 072	3 219 979	-	-	5 170 005	5 170 117
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	353 731	353 731	353 731
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 682 481	1 682 481	1 682 481
Muut varat**	1 049 735	-	-	-	-	1 049 735	1 049 735
Yhteensä	43 709 765	375 072	3 250 476	27 663	2 036 212	49 399 188	51 256 777

* Erä sisältää Kuntarahoitus-konsernin myöntämän kiinteistöleasingsaamisen, joka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana. Konsernin myöntämä irtainleasing on luokiteltu rahoitusleasingaamisena ja eritellään tarkemmin liitteessä 21 *Rahoitusleasingaamiset*. Suojauslaskennan kohteena oleva kiinteistöleasingsaaminen sekä rahoitusleasingaaminen eritellään liitteessä 24 *Suojauslaskenta*.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu
Rahoitusvelat

31.12.2023 (1 000 €)

	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	171 581	43 971	-	215 552	215 510
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 299 685	1 322 866	-	2 622 551	2 635 500
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31 342 311	9 530 487	-	40 872 798	40 837 530
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 194 531	1 194 531	1 194 531
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	2 302 023	2 302 023	2 302 023
Muut velat*	401 180	-	-	401 180	401 180
Yhteensä	33 214 757	10 897 323	3 496 553	47 608 633	47 586 273

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 392 342 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 8 837 tuhatta euroa.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 15. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoitus-konsernilla on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään konsernin malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Konserni hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnallisista tarkoituksista ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Riskienhallinnan johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoitus-konsernin Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo konsernin arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi konsernin arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskykyä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös, tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa konsernin taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuisista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Konserni on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskyvyn seurantakehyksen, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskyvyn seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty Valuation Control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*) ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin. Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin alkuperäisen kirjaamisajankohdan käypää arvoa osoittaa yleensä parhaiten transaktiohintaa. Jos käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä eroaa transaktiohinnasta ja käypä arvo ei perustu toimivilla markkinoilla täysin samanlaiselle omaisuuserälle tai velalle noteerattuun hintaan tai se ei perustu arvostusmenetelmään, jonka osalta muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaikutus arvostamiseen katsotaan olevan vähäinen, tällöin rahoitusinstrumentti arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tätä oikaistaan alkuperäisen kirjaamisajankohdan käyvän arvon ja transaktiohinnan välisen eron jaksottamiseksi (*ensimmäisen päivän voitto tai tappio*). Tämä erotus jaksotetaan voitoksi tai tappioksi tasaerinä sopimuksen voimassaoloaikana. Viereisessä taulukossa on esitetty Kuntarahoitus-konsernille syntynyt ensimmäisen päivän voitto tai tappio.

Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Avaava saldo kauden alussa	-350	-392
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	-	-
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-452	-470
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	494	512
Yhteensä kauden lopussa	-309	-350

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai, jos toimivia markkinoita ei ole, arvostusmenetelmiä käyttäen. Konsernin käypien arvojen luokittelussa käytetään käyvän arvon hierarkiaa jaoteltuna tason 1, 2 ja 3 syöttötietoihin, jotka kuvaavat arvostamisessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoitus-konserni soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat ja julkisia hintanoteerauksia on saatavilla. Konserni käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitussalkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttiansa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaissopimuksissa, antolainauksessa ja varainhankinnan instrumenteissa. Konserni ei käytä hankintameno perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Konserni käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten, käypiä arvoja. Nämä mallit käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteeratuille velkakirjoille ja osakkeille sekä yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon

harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käyttävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään esimerkiksi korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit ja korrelaatiot. Konserni soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötietojen, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Menetelmä on kuvattu tarkemmin kohdassa *Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyssanalyysi*.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa erilaisia malleja tietäntyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusinstrumentin monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisten syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen perusmalli määrittyy kohde-etuuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibrointitekniikat saadaan määriteltyä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibrointitekniikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Konsernin arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- korkoinstrumentit,
- valuuttapohjaiset instrumentit,
- osakesidonnaiset instrumentit ja
- hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin valuuttapohjaiset, osakesidonnaiset ja hybridi-instrumentit, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Konserni sisällyttää johdannaisten arvostuksiin luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*Credit Valuation Adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*Debit Valuation Adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta. Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmissa käytetään kolmea syöttötietoa: maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD*, oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa) sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*). Lisäksi konserni laskee oikaisun (*Funding Valuation Adjustment, FVA*) sellaisten johdannaissopimusten osalta, joissa ei ole käteisvakuusjärjestelyitä (asiakkaiden kanssa tehdyt johdannaissopimukset).

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoinen käypään arvoon. Konsernin käyvän arvon arvostuksissa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksissa käytettyjen syöttötietojen merkitystä.

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin konsernin sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), konsernin liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä konsernin antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttastruktuureja, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkostruktuureja (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Konsernin varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasojä. Konsernilla ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	377 480	357 349	20 131	-	377 480
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 940	-	30 940	-	30 940
Saamistodistukset	3 676 021	3 666 033	9 988	-	3 676 021
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	25 036	-	-	25 036	25 036
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	451 480	-	445 149	6 331	451 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 872 228	-	1 871 295	934	1 872 228
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	6 433 185	4 023 383	2 377 502	32 301	6 433 185
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 014 235	-	11 529 258	-	11 529 258
, josta lainasaamiset	10 633 372	-	11 128 949	-	11 128 949
, josta kiinteistöleasingisaamiset	380 863	-	400 309	-	400 309
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 014 235	-	11 529 258	-	11 529 258
Jaksotettuun hankintameno arvo arvo arvo arvo					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 611	7 958 203	608 408	-	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 063 569	-	25 662 917	-	25 662 917
, josta lainasaamiset	23 124 500	-	24 641 859	-	24 641 859
, josta kiinteistöleasingisaamiset	939 068	-	1 021 058	-	1 021 058
Saamistodistukset	1 825 411	-	1 826 159	-	1 826 159
Muut varat	889 682	-	889 682	-	889 682
Jaksotettuun hankintameno arvo arvo arvo arvo yhteensä	35 345 275	7 958 205	28 987 166	-	36 945 371
Rahoitusvarat yhteensä	52 792 695	11 981 588	42 893 925	32 301	54 907 814

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	79 315	-	79 315	-	79 315
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 334 136	-	1 293 774	40 363	1 334 136
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 198 104	-	9 002 575	195 529	9 198 104
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 073 936	-	988 985	84 950	1 073 936
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 487 782	-	1 481 145	6 636	1 487 782
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 173 273	-	12 845 795	327 478	13 173 273
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	88 243	-	88 175	-	88 175
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 129 737	-	1 141 199	-	1 141 199
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*	34 570 729	-	34 092 128	289 415	34 381 544
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	35 788 709	-	35 321 502	289 415	35 610 917
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	716 137	-	716 137	-	716 137
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	765 473	-	765 473	-	765 473
Muut velat	267 449	-	267 449	-	267 449
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	1 749 059	-	1 749 059	-	1 749 059
Rahoitusvelat yhteensä	50 711 041	-	49 916 355	616 894	50 533 249

* Kuntarahoitus-konsernin liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, minkä seurauksena ne on suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tilinpäätöksen liitetiedoissa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatua hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	375 072	375 072	-	-	375 072
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 497	-	30 497	-	30 497
Saamistodistukset	3 219 979	3 172 048	47 931	-	3 219 979
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-	27 663	27 663
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	353 731	-	344 696	9 036	353 731
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 682 481	-	1 682 481	-	1 682 481
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 689 423	3 547 120	2 105 605	36 699	5 689 423
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 292 747	-	11 839 926	-	11 839 926
, josta lainasaamiset	10 963 049	-	11 491 485	-	11 491 485
, josta kiinteistöleasingisaamiset	329 698	-	348 441	-	348 441
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 292 747	-	11 839 926	-	11 839 926
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 192 948	8 128 211	1 064 737	-	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	20 599 380	-	21 909 678	-	21 909 678
, josta lainasaamiset	19 762 528	-	21 055 535	-	21 055 535
, josta kiinteistöleasingisaamiset	836 852	-	854 143	-	854 143
Saamistodistukset	1 574 954	-	1 575 066	-	1 575 066
Muut varat	1 049 735	-	1 049 735	-	1 049 735
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut yhteensä	32 417 018	8 128 213	25 599 215	-	33 727 428
Rahoitusvarat yhteensä	49 399 188	11 675 333	39 544 746	36 699	51 256 777

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	43 971	-	43 971	-	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 322 866	-	1 223 599	99 266	1 322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 530 487	-	9 234 376	296 110	9 530 487
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 194 531	-	1 077 062	117 469	1 194 531
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2 302 023	-	2 290 304	11 719	2 302 023
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	14 393 876	-	13 869 312	524 564	14 393 876
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	87 488	-	87 446	-	87 446
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 299 685	-	1 312 634	-	1 312 634
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31 054 516	-	30 832 056	187 193	31 019 249
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	32 441 689	-	32 232 137	187 193	32 419 329
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	84 093	-	84 093	-	84 093
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	287 794	-	287 794	-	287 794
Muut velat	401 180	-	401 180	-	401 180
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	773 068	-	773 068	-	773 068
Rahoitusvelat yhteensä	47 608 633	-	46 874 516	711 757	47 586 273

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 Konsernitilinpäätöksen laatomisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi

Herkkyyshanalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. Ei-havainnoitavien syöttötietojen merkittävyys mitataan ennaltamäärättyjen stressitasojen perusteella, joiden on arvioitu olevan vaihtoehtoisia oletuksia syöttötiedoille, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Lisäksi konserni käyttää merkittävyyden arvioinnissaan syöttötietojen olennaisuutta vertaamalla syöttöpisteen vaikutuksen suhdetta käyvän arvon ja rahoitusinstrumentin nimellisarvon välillä. Jos merkittävyys on olennaisuusrajojen alapuolella niin rahoitusinstrumentti luokitellaan tasolle 2. Käyvän arvon luokittelun arvio tehdään suorittamalla ”vesiputousmalli”, jossa kaikista materiaalisimman vaikutuksen omaavan syöttötiedon vaikutus yhdistettynä arvostusmallin monimutkaisuuteen arvioidaan ensiksi. Lopputuloksena konsernilla on tiedossa rahoitusinstrumentit, joiden tason 3 syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle.

Seuraavaksi on kuvattu konsernin käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot, joiden herkkyyshanalyysi on kuvattu yllä. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuksien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Korrelaatiolla on merkittävä vaikutus esimerkiksi osakesidonnaisten instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-sidonnaisten koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat instrumentin käypään arvoon. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan konserni käyttää Dupireen volatiliteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliteettipinta,

joka huomioi instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus-konserni käyttää implisiittistä volatiliteettia suurimmalle osalle osakesidonnaisista struktuureista. Joissain tapauksissa osakesidonnaisille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliteettipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa konserni käyttää proxy-volatiliteettia implisiittisen volatiliteetin sijaan. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakesidonnaisten tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliteetti. Osakesidonnaiset instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakesidonnaisten tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoitus-konsernilla on osakesidonnaisia rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoitus-konsernilla on monimutkaisia korkostruktuureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus-konserni käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, minkä jälkeen niistä johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Konserni käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliteettimallia.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla arvostuksiin tilinpäätöspäivänä. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki herkkyysanalyysissä testattavat ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtäaikaaisesti ääripäihin. Tästä johtuen tässä liitteessä herkkyysanalyysin kuvaama vaikutus käypään arvoon on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus tilinpäätöspäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyysanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa.

Vaikka Kuntarahoitus-konserni uskoo käyvän arvon arvostusten olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrittelyihin. Tason 3 käyvän arvon määrittelyissä yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 31.12.2024 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 13,6 miljoonaa euroa (21,2 miljoonaa euroa) tai pienentää käypiä arvoja 13,4 miljoonaa euroa (21,1 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	25 036	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	24	-19
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-6 715	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-7
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	26	-52
			Osinkotuotto	2	-1
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-836	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	116	-87
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	703	-761
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-76 772	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	6 056	-6 097
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	969	-969
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	9 373	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	51	-34
			Osinkotuotto	1	-1
FX-sidonnaiset velkakirjat	82 047	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	54	-44
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	624	-608
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	433 887	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	1	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	4 969	-4 737
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	21	-21
Yhteensä				13 619	-13 440

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyssanalyysi 31.12.2023 (1 000 €)	Oikaistu Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	27 663	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	-26	-81
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-21 298	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	7	-20
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	627	-607
			Osinkotuotto	34	-14
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	591	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	125	-111
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	735	-859
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-99 445	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	9 267	-9 408
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	708	-708
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	80 242	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	24	8
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	658	-562
			Osinkotuotto	44	-36
FX-sidonnaiset velkakirjat	108 722	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	80	-73
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	657	-577
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	393 605	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-2
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	8 277	-8 060
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	31	-31
Yhteensä				21 250	-21 141

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus-konserni arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumenttien alkuperäinen luokitus ja niitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasolle ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Tilikaudella 2024 siirrettiin rahoitusvaroja rivillä *Saamistodistukset* tasolta 1 tasolle 2 yhteensä 9 988 tuhatta euroa ja tasolle 1 tasolta 2 yhteensä 31 470 tuhatta euroa. Tilikaudella 2024 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

Tason 3 siirrot 2024 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2024	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2024
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-2 627	-	-	-	-	-	-	25 036
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	9 036	-202	-2 444	-	-	-261	202	-	-	6 331
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	680	706	-	228	-	-680	-	-	934
Rahoitusvarat yhteensä	36 699	478	-4 365	-	228	-261	-478	-	-	32 301



Tason 3 siirrot 2024 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2024	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2024
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	99 266	-901	1 611	-2 579	-	-	901	-	-57 935	40 363
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	296 110	-3 997	-1 351	-9 594	-	-89 637	3 997	-	-	195 529
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	117 469	-6 555	-5 128	-	-	-18 480	6 555	-	-8 910	84 950
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	11 719	2 900	-6 357	309	1 703	-	-2 900	-	-738	6 636
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	187 193	-11 498	12 213	-	101 052	-	11 498	-	-11 042	289 415
Rahoitusvelat yhteensä	711 757	-20 049	987	-11 863	102 754	-108 116	20 049	-	-78 625	616 894
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä*	748 456	-19 571	-3 377	-11 863	102 982	-108 377	19 571	-	-78 625	649 194

Konserni kirjaa liitetiedossa esitetyt voitot ja tappiot tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelmassa kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Oman luottoriskin muutoksen osuus kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta muihin laajan tuloksen eriin. Oman luottoriskin muutos on avattu tarkemmalla tasolla liitteessä 5 *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten osalta erotetaan viitekoronvaihtosopimuksen premio ja kirjataan *Suojauskustannuksena* muihin laajan tuloksen eriin.

Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusvaroja rivillä *Saamistodistukset* tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 72 008 tuhatta euroa. Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3 yhteensä 2 443 tuhatta euroa.

Tason 3 siirrot 2023 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2023	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseenlaskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Erääntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	Oikaistu 31.12.2023
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 219	-	-3 556	-	-	-	-	-	-	27 663
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15 999	649	-4 041	-	-	-2 922	-649	-	-	9 036
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	752	-	-	-	-	-	-	-	-752	0
Rahoitusvarat yhteensä	47 970	649	-7 597	-	-	-2 922	-649	-	-752	36 699



Tason 3 siirrot 2023 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2023	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos muissa laajan tuloslaskelman erissä	Velkojen liikkeeseenlaskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	Oikaistu 31.12.2023
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	152 910	-901	7 594	-3 612	-	-57 626	901	-	-	99 266
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	982 846	-7 911	-27	-5 883	-	-680 825	7 911	-	-	296 110
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	337 031	-4 415	-10 658	-	-	-208 904	4 415	-	-	117 469
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	5 546	559	628	139	7 411	-	-559	640	-2 645	11 719
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 413	-2 789	2 915	-	155 169	-	2 789	1 803	-30 107	187 193
Rahoitusvelat yhteensä	1 535 746	-15 456	452	-9 356	162 580	-947 355	15 456	2 443	-32 753	711 757
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	1 583 716	-14 808	-7 145	-9 356	162 580	-950 277	14 808	2 443	-33 505	748 456

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 16. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 513 965	38 140	14 507	-	-	8 566 611
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	637 205	1 804 583	8 205 406	7 994 389	16 492 198	35 133 780
, josta lainasaamiset	627 997	1 774 531	8 023 430	7 734 269	15 653 621	33 813 849
, josta kiinteistöleasingisaamiset*	9 208	30 051	181 975	260 119	838 578	1 319 931
Saamistodistukset	1 891 929	626 689	2 540 252	820 042	-	5 878 912
Johdannaissopimukset	152 633	57 431	1 161 155	613 963	338 525	2 323 708
Muut varat**	889 682	-	-	-	-	889 682
Yhteensä	12 085 416	2 526 842	11 921 319	9 428 394	16 830 724	52 792 695

Johdannaissopimusten sekä rahoitusvelkojen maturiteettijakauma sisältäen sopimuksiin perustuvat tulevaisuuden kassavirrat esitetään liitetiedossa 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*.

* Erä sisältää Kuntarahoitus-konsernin myöntämän kiinteistöleasingisaamisen, joka on luokiteltu konsernitilinpäätöksessä rahoitusvarana. Konsernin myöntämä irtainleasing on luokiteltu rahoitusleasingisaamisena ja eritellään tarkemmin liitteessä 21 *Rahoitusleasingisaamiset*.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	716 137	3 486	74 105	56 548	33 419	883 694
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	38 133	233 195	894 643	595 550	702 353	2 463 874
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 757 279	6 110 628	25 545 532	6 494 648	1 626 218	44 534 306
Johdannaissopimukset	164 955	190 266	959 624	729 648	517 223	2 561 718
Muut velat*	260 177	964	5 531	778	-	267 449
, josta vuokrasopimusvelat	327	964	5 531	778	-	7 599
Yhteensä	5 936 681	6 538 539	27 479 435	7 877 172	2 879 214	50 711 041

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saadun käteisvakuuden ja IFRS 16 -standardin mukaisen vuokrasopimusvelan.

Velat ja niitä suojaavat johdannaissopimukset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Konsernin arvio on, että velkoja tullaan vuoden 2025 aikana eräännyttämään ennenaikaisesti 20–40 %. Vuoden 2024 aikana eräntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 23 %.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 138 549	25 051	29 348	-	-	9 192 948
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	561 300	1 584 078	7 715 022	7 172 752	14 917 134	31 950 286
<i>, josta lainasaamiset</i>	553 220	1 558 950	7 563 119	6 951 263	14 157 184	30 783 736
<i>, josta kiinteistöleasingasaamiset</i>	8 080	25 128	151 903	221 489	759 951	1 166 550
Saamistodistukset	1 712 062	522 874	2 434 360	500 709	-	5 170 005
Johdannaisopimukset	25 993	66 502	655 747	834 431	453 540	2 036 212
Muut varat	1 049 735	-	-	-	-	1 049 735
Yhteensä	12 487 640	2 198 505	10 834 476	8 507 892	15 370 674	49 399 188

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	84 093	-	56 472	57 009	17 977	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	87 266	139 849	984 422	558 808	852 205	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 198 915	4 416 282	22 699 700	6 092 857	1 465 043	40 872 798
Johdannaissopimukset	215 477	276 181	1 512 104	904 057	588 733	3 496 553
Muut velat	392 789	1 142	5 374	1 876	-	401 180
<i>,josta vuokrasopimusvelat</i>	<i>446</i>	<i>1 142</i>	<i>5 374</i>	<i>1 876</i>	<i>-</i>	<i>8 837</i>
Yhteensä	6 978 540	4 833 455	25 258 073	7 614 608	2 923 958	47 608 633

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä *1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Velat ja niitä suojaavat johdannaissopimukset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Vuoden 2023 aikana erääntyä tällaisia velkoja ennenaikaisesti 32 %.

Liite 17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen

Seuraaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyy täytántöön pantavissa olevia yleisiä nettoutussopimuksia:

Vakuudeksi annettu käteinen sisältyy tase-erään *Saamiset luottolaitoksilta*, poislukien keskusvastapuolille annettu vakuus, joka esitetään erässä *Muut varat*.

Vakuudeksi saatu käteinen sisältyy tase-erään *Velat luottolaitoksille*, poislukien keskusvastapuolilta saatu vakuus, joka esitetään erässä *Muut velat*.

31.12.2024 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo, brutto	Taseessa netotetut, brutto	Kirjanpitoarvo, netto	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa		Netto
				Vakuudeksi saatu käteinen*	Vakuudeksi annettu käteinen**	
Rahoitusvarat						
Johdannaissopimukset	2 323 708	-	2 323 708	975 987	-	1 347 721
Rahoitusvarat yhteensä	2 323 708	-	2 323 708	975 987	-	1 347 721
Rahoitusvelat						
Johdannaissopimukset	2 561 718	-	2 561 718	-	1 498 108	1 063 610
Rahoitusvelat yhteensä	2 561 718	-	2 561 718	-	1 498 108	1 063 610

* Sisältää keskusvastapuolelta saatua vakuutta 259 850 tuhatta euroa.

** Sisältää keskusvastapuolelle annettua vakuutta 889 687 tuhatta euroa. Lisäksi Kuntarahoitus-konserni on antanut keskusvastapuolelle vakuudeksi saamistodistuksia nimellisarvoltaan yhteensä 100 000 tuhatta euroa.

Konserni ei ole esittänyt rahoitusvaroja tai -velkoja netotettuna taseessa vuonna 2024.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo, brutto	Taseessa netotetut, brutto	Kirjanpitoarvo, netto	Rahamäärät, joita ei ole netotettu taseessa		Netto
				Vakuudeksi saatu käteinen*	Vakuudeksi annettu käteinen**	
Rahoitusvarat						
Johdannaissopimukset	2 036 212	-	2 036 212	474 259	-	1561953
Rahoitusvarat yhteensä	2 036 212	-	2 036 212	474 259	-	1561953
Rahoitusvelat						
Johdannaissopimukset	3 496 553	-	3 496 553	-	2 114 505	1382 049
Rahoitusvelat yhteensä	3 496 553	-	3 496 553	-	2 114 505	1382 049

* Sisältää keskusvastapuolelta saatua vakuutta 392 343 tuhatta euroa.

** Sisältää keskusvastapuolelle annettua vakuutta 1 049 741 tuhatta euroa. Lisäksi Kuntarahoitus-konserni on antanut keskusvastapuolelle vakuudeksi saamistodistuksia nimellisarvoltaan yhteensä 70 000 tuhatta euroa.

Konserni ei ole esittänyt rahoitusvaroja tai -velkoja netotettuna taseessa vuonna 2023.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä *1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 18. Rahavarat

31.12.2024 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	0	0	-
Käteiset varat	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	61 494	61 494	0
Rahavarat yhteensä	61 496	61 496	0

31.12.2023 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	0	0	-
Käteiset varat	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	63 211	63 212	0
Rahavarat yhteensä	63 214	63 214	0

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 19. Saamiset luottolaitoksilta

31.12.2024 (1 000 €)	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Saamiset keskuspankilta	-	7 808 867	0	7 808 867
Kotimaisilta luottolaitoksilta	59 933	199 245	-50	259 129
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 561	497 066	-11	498 616
Yhteensä	61 494	8 505 178	-61	8 566 611

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Saamiset keskuspankilta	-	7 990 560	-1	7 990 560
Kotimaisilta luottolaitoksilta	61 552	224 948	-49	286 451
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 659	914 301	-23	915 937
Yhteensä	63 212	9 129 809	-73	9 192 948

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 20. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

(1 000 €)	31.12.2024		Oikaistu 31.12.2023	
	Yhteensä	, josta odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä	, josta odotettavissa olevat luottotappiot
Yritykset ja asuntoyhteisöt	18 586 481	-2 350	16 495 443	-2 051
Julkisyhteisöt	14 877 043	-117	13 941 191	-136
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	350 325	-95	347 102	-20
Leasing*	1 563 060	-9	1 441 686	-29
Yhteensä	35 376 909	-2 571	32 225 422	-2 237

* Leasing liittyen kiinteistöleasingsaamiseen on eritelty tarkemmin liitteessä 14 Rahoitusvarat ja -velat. Irtainleasing on eritelty tarkemmin liitteessä 21 Rahoitusleasingsaamiset.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 21. Rahoitusleasingsaamiset

(1 000 €)

31.12.2024

31.12.2023

Rahoitusleasingsopimusten vuokrasaamisten maturiteettijakauma

0–12 kuukautta	81 777	87 139
1–2 vuotta	68 448	60 801
2–3 vuotta	36 908	62 668
3–4 vuotta	31 505	30 084
4–5 vuotta	18 581	25 860
yli 5 vuotta	21 112	29 292
Tulevat rahavirrat yhteensä	258 331	295 843
Kertymätön korkotuotto (-)	-15 203	-20 707
Tasearvo	243 128	275 136

Rahoitusleasingsopimuksista kerrytetty korkotuotto esitetään liitteessä 3 *Korkotuotot ja -kulut* rivillä *Rahoitusleasingsopimukset*. Tilikaudella 2024 eikä vertailuvuonna 2023 ollut rahoitusleasingsopimuksista kertynyttä myyntivoittoa/-tappiota.

Liite 22. Saamistodistukset

Julkisysteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot*
Jaksotettu hankintameno	-	1599 849	1599 849	-1
Rahamarkkinatodistukset	-	1599 849	1599 849	-1
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	25 773	-	25 773	-1
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	-	-	-	-
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	25 773	-	25 773	-1
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1673 477	-	1673 477	-
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	221 193	-	221 193	-
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1452 284	-	1452 284	-
Yhteensä	1699 250	1599 849	3 299 099	-2
,joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1524 558	-	1524 558	-1

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot*
Jaksotettu hankintameno	-	225 562	225 562	0
Yritystodistukset	-	225 562	225 562	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	351 707	-	351 707	-44
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	351 707	-	351 707	-44
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 002 544	-	2 002 544	-
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	2 002 544	-	2 002 544	-
Yhteensä	2 354 251	225 562	2 579 813	-44
, joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	2 075 542	-	2 075 542	-42

31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot*
Saamistodistukset yhteensä	4 053 501	1 825 411	5 878 912	-46

* Odotettavissa olevat luottotappiot on kirjattu saamistodistuksista, jotka on luokiteltu käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviksi. Näin ollen odotettavissa olevia luottotappioita ei kirjata tase-erän vähennyksenä, vaan muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9.3 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa* kuvatun mukaisesti.

Tilinpäätöspäivänä konserni on antanut keskusvastapuolelle vakuudeksi saamistodistuksia nimellisarvoltaan yhteensä 100 000 tuhatta euroa (70 000 tuhatta euroa).

Kuntarahoitus-konsernilla ei ole pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia saamistodistuksia tiinpäätöspäivänä 31.12.2024 eikä vertailuhetkellä.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu

Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset
31.12.2023 (1 000 €)

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Jaksotettu hankintameno	-	1 317 912	1 317 912	-1
Rahamarkkinatodistukset	-	1 317 912	1 317 912	-1
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	15 513	-	15 513	0
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	15 513	-	15 513	0
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 453 782	-	1 453 782	-
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	158 819	-	158 819	-
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 294 963	-	1 294 963	-
Yhteensä	1 469 295	1 317 912	2 787 207	-1
, joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1 286 423	-	1 286 423	0

Oikaistu

Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset
31.12.2023 (1 000 €)

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Jaksotettu hankintameno	-	257 042	257 042	0
Yritystodistukset	-	257 042	257 042	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	359 559	-	359 559	-42
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	359 559	-	359 559	-42
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 766 198	-	1 766 198	-
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 766 198	-	1 766 198	-
Yhteensä	2 125 756	257 042	2 382 798	-42
, joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1 877 378	-	1 877 378	-37

31.12.2023 (1 000 €)

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Saamistodistukset yhteensä	3 595 051	1 574 954	5 170 005	-43

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 23. Johdannaissopimukset

31.12.2024 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo				Käypä arvo	
	Jäljellä oleva juoksuaika				Positiivinen	Negatiivinen
	Alle 1 vuotta	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä		
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	2 227 956	15 950 911	18 107 614	36 286 482	987 920	-1 262 963
<i>,joista keskusvastapuoliselvitettävät</i>	2 128 956	15 899 304	17 428 936	35 457 197	963 973	-1 250 839
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 250 510	13 479 274	369 119	17 098 903	884 308	-224 818
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	5 478 466	29 430 185	18 476 733	53 385 385	1 872 228	-1 487 782
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	8 364 980	9 253 147	4 885 876	22 504 004	224 609	-800 655
<i>,joista keskusvastapuoliselvitettävät</i>	6 584 200	6 806 285	1 909 901	15 300 387	119 869	-122 927
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 107 136	2 491 716	64 207	3 663 059	95 498	-265 805
Terminisopimukset	2 840 260	-	-	2 840 260	131 373	-761
Osakejohdannaiset	12 572	-	-	12 572	-	-6 715
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	12 324 948	11 744 863	4 950 083	29 019 895	451 480	-1 073 936
Johdannaissopimukset yhteensä	17 803 414	41 175 049	23 426 816	82 405 280	2 323 708	-2 561 718

Erä *Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti* sisältää kaikki konsernin johdannaissopimukset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten

suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määriteltä yksilöityä suojauskohdetta.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo				Käypä arvo	
	Jäljellä oleva juoksuaika					
	Alle 1 vuotta	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	4 082 331	11 468 301	18 991 507	34 542 139	1 244 663	-1 692 231
,joista keskusvastapuoliselvitettävät	3 967 376	11 288 451	18 280 451	33 536 278	1 207 369	-1 676 456
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 838 537	10 963 203	479 835	13 281 574	437 818	-609 792
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	5 920 868	22 431 503	19 471 342	47 823 713	1 682 481	-2 302 023
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	4 387 178	11 024 261	4 300 134	19 711 573	294 754	-892 723
,joista keskusvastapuoliselvitettävät	3 211 225	8 099 203	1 540 172	12 850 600	200 263	-87 761
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	335 671	2 845 363	69 179	3 250 213	56 183	-193 110
Terminisopimukset	3 890 874	-	-	3 890 874	2 770	-87 375
Osakejohdannaiset	85 340	-	-	85 340	24	-21 323
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	8 699 063	13 869 624	4 369 313	26 938 000	353 731	-1 194 531
Johdannaissopimukset yhteensä	14 619 930	36 301 128	23 840 655	74 761 713	2 036 212	-3 496 553

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 24. Suojauslaskenta

Konsernin korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit niiden erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Näin ollen ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euomääräisiksi, ja kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin. Konsernin markkinariskien suojaamiseen liittyvät riskienhallintaperiaatteet kuvataan tarkemmin liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*.

Konserni soveltaa sekä IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa että IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa. Konserni ei sovelta

rahavirran suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan liittyvät laatimisperiaatteet kuvataan laatimisperiaatteiden (Liite 1) kohdassa 10. *Suojauslaskenta*. Suojauslaskennan nettotulos kirjataan tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kohteena olevat varat ja velat tase-erien mukaisesti jaoteltuna IAS 39 -standardin mukaiseen portfoliosuojauslaskentaan ja IFRS 9 -standardin mukaiseen käyvän arvon suojauslaskentaan, joka on edelleen jaettu kahteen osaan sen perusteella sovelletaanko suojauksessa suojauskustannuksen eriyttämistä (*Cost-of-Hedging*).

Suojauslaskenta 31.12.2024 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – antolainat	11 209 584	10 633 372	10 573 458	59 914	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – kiinteistöleasingisaamiset	380 946	380 863	-	380 863	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – rahoitusleasingisaamiset	41 013	42 930	-	42 930	-
Varat yhteensä	11 631 544	11 057 166	10 573 458	483 708	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	95 000	88 243	-	88 243	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 107 710	1 129 737	-	1 129 737	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 414 736	34 570 729	-	17 595 169	16 975 560
Velat yhteensä	36 617 446	35 788 709	-	18 813 149	16 975 560

Oikaistu
Suojauslaskenta
31.12.2023 (1 000 €)

Varat

	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – antolainat	11 843 871	10 963 049	10 902 352	60 696	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – kiinteistöleasingsaamiset	336 947	329 698	-	329 698	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – rahoitusleasingsaamiset	58 470	59 705	-	59 705	-
Varat yhteensä	12 239 288	11 352 451	10 902 352	450 099	-

Velat

Velat luottolaitoksille	95 000	87 488	-	87 488	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 287 710	1 299 685	-	1 299 685	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 537 103	31 054 516	-	18 047 332	13 007 184
Velat yhteensä	33 919 813	32 441 689	-	19 434 505	13 007 184

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Viereisessä taulukossa esitetään suojauskohteen suojatun riskin ja suojausinstrumentin kumulatiivinen käypä arvo tilikauden alussa ja lopussa sekä käyvän arvon muutokset tilikauden aikana. Taulukossa esitettävät luvut eivät pidä sisällään suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvia käyvän arvon muutoksia. Edellä mainitusta syystä johtuen suojausinstrumenttien yhteissumma ei täsmää liitteessä 23 *Johdannaissopimukset* esittävään erään *Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä*. Suojauskohteiden käyvän arvon muutos suojatun riskin osalta ja niitä suojaavien johdannaisten muut käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos*. Suojaussuhteen tehoton osuus näkyy siten tässä tuloslaskelmaerässä. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotulos eritellään liitteessä 5.

Markkinakäytännön ja IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* -standardin mukaisesti konserni diskonttaa suojauskohteet swap-käyrällä, kun ne arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Johdannaissopimukset taas diskontataan OIS-käyrällä. Ero käytetyissä diskonttokäyrissä aiheuttaa merkittävän osan konsernin suojauslaskennan tehottomuudesta. Lisäksi tehottomuutta voi jossain määrin syntyä myös eroista pääomissa, päivälaskentamenetelmissä tai kassavirtojen ajoittumisissa.

Tilikauden suojauslaskennan nettotulos -11 763 tuhatta euroa (-27 147 tuhatta euroa) syntyy olennaisin osin eurokorkokäyrien muutoksista.

Arvostus suojatun riskin osalta (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Tulosvaikutus 1–12/2024	31.12.2023	1.1.2023	Tulosvaikutus 1–12/2023
Varat						
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-604 957	-907 319	302 362	-907 319	-1 476 553	569 233
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	658 479	969 754	-311 275	969 754	1 549 315	-579 561
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	-1 411	-1 652	240	-1 652	-1 721	69
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	52 111	60 783	-8 672	60 783	71 041	-10 258
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-2 213	-10 422	8 209	-10 422	-29 402	18 980
, josta antolainat	2 214	1 829	385	1 829	-595	2 424
, josta kiinteistö- ja rahoitusleasingsaamiset	-4 427	-12 251	7 825	-12 251	-28 808	16 557
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	828	9 060	-8 232	9 060	28 548	-19 488
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 385	-1 362	-23	-1 362	-855	-507
Velat						
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta						
Velat luottolaitoksille	7 357	8 111	-754	8 111	10 108	-1 997
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-7 263	4 425	-11 688	4 425	54 570	-50 145
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	901 690	1 407 537	-505 847	1 407 537	2 559 950	-1 152 413
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-927 435	-1 442 656	515 221	-1 442 656	-2 631 089	1 188 433
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-25 651	-22 583	-3 068	-22 583	-6 461	-16 122
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensaatiot*	-3 603	-3 603	0	-3 603	-3 343	-260
Suojauslaskenta yhteensä	21 471	33 235	-11 763	33 235	60 382	-27 147

* Kompensaatiot liittyvät IBOR-uudistukseen, josta kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 23. *IBOR-uudistus*.

Viereisessä taulukossa esitetään koron- ja valuutanvaihtosopimusten (*cross currency swaps*) suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus oman pääoman erään *Suojauskustannusrahasto*. Luvut esitetään verojen jälkeen. Kaikissa valuuttamääraisissä suojaussuhteissa konserni on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun koron- ja valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle.

Johdannaisen koko käyvän arvon muutoksen ja suojaussuhteeseen määritetyn osuuden käyvän arvon muutoksen erotus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta erään *Suojauskustannusrahasto*. Muutokset eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioissa vaikuttavat siten muihin laajan tuloksen eriin eivätkä luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaisopimukset suojauslaskennassa	45 714	21 821	23 892
Yhteensä	45 714	21 821	23 892

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaisopimukset suojauslaskennassa	21 821	1 488	20 334
Yhteensä	21 821	1 488	20 334

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kumulatiivinen tehokkuus suojauskohteittain. Lisäksi taulukossa esitetään käytetyt suojausinstrumentit.

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2024 (1 000 €)

Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-604 957	658 479	53 522
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	2 214	-2 132	82
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-4 427	2 960	-1 467
Varat yhteensä		-607 170	659 307	52 137
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	653 000	-685 882	-32 882
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuuttanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	248 784	-241 553	7 231
Velat yhteensä		901 784	-927 435	-25 651

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2023 (1 000 €)

31.12.2023 (1000 €)

Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-907 319	969 754	62 435
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	1 829	-1 608	222
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-12 251	10 668	-1 584
Varat yhteensä		-917 742	978 814	61 072
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	1 105 788	-1 132 380	-26 592
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	314 285	-310 277	4 009
Velat yhteensä		1 420 073	-1 442 656	-22 583

Liite 25. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit

Kuntarahoitus-konsernin luottoriskin muodostumista on käsitelty liitteessä 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema kohdassa 6. Luottoriski. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta ja arvonalentumisvaiheet on kuvattu laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain.

Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserittäin ja arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet				Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3*			
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
31.12.2024 (1 000 €)								
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno	8 566 672	-61	-	-	-	-	8 566 672	-61
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	31 381 806	-142	2 086 923	-2 103	291 705	-316	33 760 434	-2 561
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	1 561 931	-9	1 139	0	-	-	1 563 069	-9
Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno	1 824 426	-1	986	0	-	-	1 825 412	-1
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	377 480	-45	-	-	-	-	377 480	-45
Muihin varoihin sisältyvä käteisvakuus keskusvastapuolelle jaksotettuun hankintameno	889 687	-5	-	-	-	-	889 687	-5
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 864 012	-16	71 219	-2	-	-	2 935 231	-18
Yhteensä	47 466 014	-280	2 160 266	-2 105	291 705	-316	49 917 986	-2 701

* Konsernilla on vaiheen 3 saamisille täydet takaus- ja vakuusjärjestelyt kuten liitteessä 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema kohdassa 6. Luottoriski on kuvattu. Konsernin johdon arvion mukaan vaiheen 3 saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota synny. Vaiheen 3 saamiset sisältävät 1 926 tuhatta euroa (2 031 tuhatta euroa) saamisista, jotka ovat olleet myöntöhetkellä arvoltaan alentuneita (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI). POCI-saamisista on kirjattu 3 tuhannen euron (3 tuhannen euron) odotettavissa oleva luottotappio.

Vaiheen 3 saamisten kasvu tilikauden aikana johtui pääasiassa yhden keskisuuren toimijan siirtymisestä vaiheeseen 3.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserittäin ja arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023 (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet				Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno	9 193 021	-73	-	-	-	-	9 193 021	-73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	29 024 906	-122	1560 904	-1872	141 974	-214	30 727 784	-2 207
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno	1 420 170	-8	21546	-21	-	-	1 441 715	-29
Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno	1573 803	-1	1152	0	-	-	1574 955	-1
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	375 072	-42	-	-	-	-	375 072	-42
Muihin varoihin sisältyvä käteisvakuus keskusvastapuolelle jaksotettuun hankintameno	1 049 741	-6	-	-	-	-	1 049 741	-6
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	3 017 822	-15	53 406	0	-	-	3 071 212	-15
Yhteensä	45 654 535	-267	1637 008	-1894	141974	-214	47 433 502	-2 375

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvetona odotettavissa olevien luottotappioiden muutos ja täsmäytys arvonalentumisvaiheittain tilikauden aikana.

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-267	-1 894	-214	-2 375	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-92	-92	-69	-253	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	93	121	67	282	
Siirrot vaiheeseen 1	-2	361	-	359	
Siirrot vaiheeseen 2	4	-158	-	-154	
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64	
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	625	-	625	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	
Muutokset mallissa* ja parametreissa** koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-16	-1 070	-35	-1 122	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2024	-280	-2 105	-316	-2 701	

* Esittää muutosta mallissa.

** Esittää muutosta mallin parametreissa (esim. bkt, työttömyysluvut).

Kuntarahoitus-konserni päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi konserni tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 1122 tuhatta euroa malleissa ja parametreissa tehtyjen muutosten vuoksi.

Konserni on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja luottorisktiin. Joulukuun 2023 lopussa konsernin johto arvioi, että joillakin asiakkailta saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös alkuvuonna 2024 ja päätti kasvattaa kesäkuussa 2023 kirjattua ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvaa lisävarausta 625 tuhanteen euroon.

Kesäkuussa 2024 konsernin johto arvioi, että kohonneella korkotasolla on ollut vaikutusta erityisesti asuntosektorin asiakkaisiin ja edelleen on ollut havaittavissa hieman normaalia enemmän maksuviiveitä ja annettuja lainanhoitojoustoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Konsernin johto arvioi, että pienemmällä joukolla asiakkaita tulee olemaan kassavirran riittävyydessä haasteita myös loppuvuoden 2024 aikana. Osa aiemmasta lisävarauksesta on kuitenkin alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen konsernin johto päätti pienentää lisävarausta 375 tuhannella euroa, jolloin ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa.

Joulukuun 2024 lopussa konsernin johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Konsernin arvion mukaan joillakin asiakkailta saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitus-konsernille lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitojoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on edelleen vähäinen. Korkotason nousu heikensi erityisesti asuntosektorin asiakkaiden maksukykyä, mikä ilmeni hienoisena maksuviiveiden sekä lainanhoitojoustojen lisääntymisenä ja luottokelpoisuuden heikentymisenä. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa 0-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai niihin liittyä turvaava kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen takaus, tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus. Johdon arvion mukaan kaikki saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullisia luottotappiota näin ollen synny. Konsernilla oli joulukuun 2024 lopussa 13 449 tuhatta euroa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia saamisia, joiden osalta on käynnissä vakuuden realisointiprosessi tai joissa on luotto erääntynyt takaajan maksettavaksi (vuoden 2023 lopussa tällaisia saamisia ei ollut). Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla, ja salkussa olevien arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus on AA+ (AA+).

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvon alentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-464	-686	-21	-1 171
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-60	-65	0	-126
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	87	31	18	136
Siirrot vaiheeseen 1	-1	88	-	87
Siirrot vaiheeseen 2	2	-40	-	-38
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	-65	-65
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-625	-	-625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	168	-596	-145	-573
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2023	-267	-1 894	-214	-2 375

Seuraavat taulukot kuvaavat odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän täsmäytystä arvonalentumisvaiheittain avaavasta taseesta tilinpäätöspäivään jokaiselle saamistyyppille erikseen.

Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno on arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-73	-	-	-73	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-50	-	-	-50	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	63	-	-	63	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-	-	-1	
Yhteensä 31.12.2024	-61	-	-	-61	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2023

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-109	-	-	-109
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-4	-	-	-4
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	46	-	-	46
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-6	-	-	-6
Yhteensä 31.12.2023	-73	-	-	-73

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-122	-1 872	-214	-2 207
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-16	-90	-69	-175
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	6	121	67	194
Siirrot vaiheeseen 1	-2	340	-	338
Siirrot vaiheeseen 2	4	-157	-	-154
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	625	-	625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-13	-1 070	-35	-1 119
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2024	-142	-2 103	-316	-2 561

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno- arvon alentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2			Vaihe 3
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-89	-662	-21	-772		
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-20	-65	0	-85		
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	3	12	18	34		
Siirrot vaiheeseen 1	-1	87	-	86		
Siirrot vaiheeseen 2	2	-38	-	-36		
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	-65	-65		
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-625	-	-625		
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-		
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-18	-582	-145	-745		
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-		
Yhteensä 31.12.2023	-122	-1872	-214	-2 207		

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Leasingsaamiset erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoon arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-8	-21	-	-	-29
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-	-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	0	-	-	0
Siirrot vaiheeseen 1	-	21	-	-	21
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	-	0
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	0	-	-	-1
Yhteensä 31.12.2024	-9	0	-	-	-9

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Leasingsaamiset erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameneon arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2			Vaihe 3
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
(1 000 €)						
Avaava saldo 1.1.2023	-6	-22	0		-28	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-		-1	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	16	0		16	
Siirrot vaiheeseen 1	-	1	-		1	
Siirrot vaiheeseen 2	0	-2	-		-2	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-		-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-14	0		-15	
Yhteensä 31.12.2023	-8	-21	0		-29	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)
Siirrot vaiheeseen 1
Siirrot vaiheeseen 2
Siirrot vaiheeseen 3
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita

Yhteensä 31.12.2024

Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
-1	0	-		-1
-1	0	-		-1
1	0	-		1
-	-	-		-
-	-	-		-
-	-	-		-
0	0	-		0
-1	0	-		-1

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2023

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	1	-	-	1
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	0
Yhteensä 31.12.2023	-1	0	-	-1

Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvonalentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)
Siirrot vaiheeseen 1
Siirrot vaiheeseen 2
Siirrot vaiheeseen 3
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita

Yhteensä 31.12.2024

Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
-42	-	-		-42
-12	-	-		-12
10	-	-		10
-	-	-		-
-	-	-		-
-	-	-		-
0	-	-		0
-45	-	-		-45

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu käyvän arvon rahastoon laatomisperiaatteiden mukaisesti, jotka on kuvattu liitteessä 1 kohdassa 9.3 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*. Kertynyt vähennyserä kirjataan tulosvaikutteisesti varojen taseesta pois kirjaamisen hetkellä.

Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvonalentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2023

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-22	-	-	-22
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	27	-	-	27
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-3	-	-	-3
Yhteensä 31.12.2023	-42	-	-	-42

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoön arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle arvon alentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-6	-	-	-	-6
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	-	-	-	0
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	2	-	-	-	2
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	-	0
Yhteensä 31.12.2024	-5	-	-	-	-5

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoön arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-203	-	-	-	-203
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	-
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	197	-	-	-	197
Yhteensä 31.12.2023	-6	-	-	-	-6

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-15	0	-	-15	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	-2	-	-14	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	11	0	-	11	
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0	
Yhteensä 31.12.2024	-16	-2	-	-18	

Taseen ulkopuolisiin vastuihin liittyvä odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu erään *Muut velat* laa-
timisperiaatteiden mukaisesti, jotka on kuvattu liitteessä 1 kohdassa 9.3 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2			Vaihe 3
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2023	-11	-2	-	-	-14	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	0	-	-	-12	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	9	2	-	-	11	
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	-	0	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	-	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	-	0	
Yhteensä 31.12.2023	-15	0	-	-	-15	

Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen

Tulevaisuutta koskevaa informaatiota sisällytetään sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin että sen arvioimiseen, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*). Makrotaloudelliset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme: perus, vahva (optimistinen) ja heikko (epäsuotuisa). Skenaarioille arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Skenaarioiden todennäköisyyspainotukset ovat kuvattu viereisessä taulukossa.

Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
	2025	2026	2027	2024	2025	2026
Heikko (epäsuotuisa)	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Perus	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Vahva (optimistinen)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Kuntarahoitus-konserni on tunnistanut kunkin portfolion luottotappioiden keskeiset tekijät, joilla on samanlaiset luottoriskiominaisuudet, ja arvioinut makrotaloudellisten muuttujien ja luottotappioiden välistä suhdetta. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroilte ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroilte käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita. Jokainen muuttuja kattaa arvion kolmen vuoden ajalta. Viereisessä taulukossa esitetään makrotaloudelliset muuttujat ja niiden ennusteet kolmen vuoden ennustejaksolle.

Makrotaloudelliset muuttujat	Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
		2025	2026	2027	2024	2025	2026
Suomen valtion pitkäaikaiset korot, %	Heikko	5,0	4,2	3,5	3,8	3,7	3,7
	Perus	2,8	2,8	2,8	3,5	3,5	3,4
	Vahva	3,2	3,2	3,1	3,3	3,2	3,2
Asuntojen hintakehitys (myyntihinta, vuositason muutos), %	Heikko	-10,0	0,0	4,0	-13,0	-2,0	3,0
	Perus	4,0	3,0	2,0	-1,0	4,0	2,5
	Vahva	4,0	2,5	2,5	2,5	4,0	2,5
Työttömyysaste, %	Heikko	10,8	10,2	9,2	9,9	9,6	8,5
	Perus	8,3	7,5	6,9	7,7	7,4	7,0
	Vahva	6,5	6,0	5,7	7,1	6,1	5,8

Skenaariokuvaukset

Perusskenaario

Maailmanlaajuinen makrotaloudellinen ympäristö on edelleen haastava. Merkittävä rahapolitiikan kiristäminen vuosina 2022–2023 vaikuttaa edelleen negatiivisesti kysyntätekiijöihin. Yhdysvalloissa talouden hallittu jäädyttäminen on toistaiseksi onnistunut, mutta Donald Trumpin inflaatiota lisäävä talouspolitiikka voi vaikeuttaa rahapolitiikan toteuttamista. Euroalueen kasvu elpyy vähitellen, mutta elpyminen on hidasta, erityisesti Saksan teollisuuden vakavien rakenteellisten ongelmien vuoksi. Kiinassa kasvun hidastumisen trendi jatkuu. Suurvaltojen välisen kauppasodan mahdollisuus ja alueellisten sotilaallisten konfliktien riskin kasvu lisäävät taloudellista epävarmuutta.

Inflaatio on hidastunut merkittävästi vuoden 2024 aikana. Tämän seurauksena sekä Yhdysvaltain keskuspankki että Euroopan keskuspankki ovat voineet aloittaa rahapolitiikan keventämisen. Vuonna 2025 keskuspankkien pääpaino siirtyy inflaation torjunnasta talouskasvun tukemiseen. EKP:n odotetaan laskevan talletuskoron 2,00 %:iin vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä on myös korkojen laskusykliin alin taso.

Suomi on kärsinyt erityisesti aiemmista korkojen nousuista ja käynyt läpi melko syvän taantumun. Toisaalta Suomen talous hyötyy korkojen laskusta keskimääräistä enemmän. Suomen bkt:n odotetaan edelleen supistuneen 0,3 % vuonna

2024. Suhdannekierron elpyminen kiihdyttää talouskasvua 2 %:iin vuosina 2025–2026, minkä jälkeen talous kasvaa pitkän aikavälin potentiaalinsa mukaisesti. Keskimääräisen vuosittaisen työttömyysasteen odotetaan nousseen huippuunsa 8,4 %:iin vuonna 2024 ja pysyvän korkeana 8,3 %:ssa vuonna 2025.

Omistusasuntojen hintojen odotetaan edelleen laskeneen suurimmissa kaupungeissa keskimäärin 3,0 % vuonna 2024. Kiinteistömarkkinoiden elpyminen alkaa vuonna 2025. Sekä asuin- että liikekiinteistömarkkinoiden hintojen odotetaan nousevan vuonna 2025.

Vahva skenaario

Optimistisessa skenaariossa talouden odotetaan elpyvän nopeammin kuin perusskenaariossa. Suomen bkt:n ennustetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2025 ja 2,5 % vuonna 2026. Työttömyyden odotetaan alkaneen laskea vuoden 2024 loppuun mennessä ja laskevan alle 7 %:n jo vuonna 2025. Kuluttajahintainflaation odotetaan hidastuneen 2,0 %:iin vuonna 2024 ja pysyvän 2 %:n tuntumassa seuraavien kolmen vuoden ajan. Asuntokysynnän odotetaan elpyneen vuoden 2024 loppua kohti. Asuntojen hintainflaation odotetaan kiihtyvän 4,0 %:iin vuonna 2025, minkä jälkeen hintojen vuosikasvu maltillistuu 2,5 %:n tasolle. Kokonaiskysynnän odotettua nopeamman elpymisen vuoksi EKP:n odotetaan laskevan korkoja paljon asteittaisemmin kuin perusskenaariossa.

Heikko skenaario

Epäsuotuisassa skenaariossa geopolittiset jännitteet kärjistyvät Kiinan ja Taiwanin välisen konfliktin vuoksi. Yhdysvaltojen ja EU:n kauppasuhteet Kiinan kanssa heikkenevät, ja globaalit toimitukset häiriintyvät, mikä johtaa teollisuuden raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannusten merkittävään nousuun. Lähi-idän epävakaa tilanne laajenee Israelin ja Iranin väliseksi konfliktiksi, mikä aiheuttaa voimakasta nousupainetta energian hinnoille.

Inflaatio alkaa kiihtyä jälleen voimakkaasti. EKP joutuu keskeyttämään korkojen laskusyklinsä ja nostamaan korot yli 4 %:n. Yksityisen sektorin vaikeudet johtavat pankkien luottotappioiden merkittävään kasvuun. Riskipreemiot rahoitusmarkkinoilla laajenevat huomattavasti.

Ulkomaankaupan äkillinen hidastuminen ja korkojen uusi nousu ajavat Suomen talouden takaisin syvään taantumaan. Bkt supistuu 3,5 % vuonna 2025 ja alkaa elpyä vähitellen vasta vuoden 2026 lopulla. Työttömyys nousee jyrkästi ja pysyy yli 10 %:ssa vielä vuonna 2026. Yhdysvaltojen epäröinti puolustaa Taiwania asettaa myös Naton turvatakuut kyseenalaisiksi, mikä laajentaa merkittävästi Suomen valtionlainojen riskipreemioita. Elinkustannusten ja korkojen nousu syventää suomalaisten kotitalouksien ahdinkoa. Asuntomarkkinoiden ja rakentamisen lama jatkuu, ja asuntojen hintojen lasku voimistuu.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyys tulevaisuuteen suuntautuvalle informaatiolle olettaen heikon (epäsuotuisan) skenaarion painon olevan 100 % vuoteen 2025 (2024) asti.

Herkkyysanalyysi (1 000 €)	31.12.2024			31.12.2023		
	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia
Odotettavissa olevat luottotappiot	2 701	4 765	2 578	1 750	2 414	1 618
Vastuiden osuus vaiheissa 2 ja 3	5,21 %	11,26 %	5,17 %	3,94 %	5,10 %	3,78 %

Harkinnanvaraiset lisävaraukset eivät sisälly herkkyysanalyysin lukuihin.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisina raportoidaan saamiset, jotka ovat yli 90 päivää erääntyneitä ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä saamisia, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitajousto.

Ongelmasaamiset 31.12.2024 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	8 535	8 535	-85	8 451
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	152 231	152 231	-137	152 094
Lainanhoitajoustot	430 479	130 939	561 418	-352	561 066
Yhteensä	430 479	291 705	722 184	-573	721 610

Oikaistu Ongelmasaamiset 31.12.2023 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	7 676	7 676	-36	7 639
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	19 266	19 266	-59	19 207
Lainanhoitajoustot	382 211	115 032	497 243	-570	496 673
Yhteensä	382 211	141 974	524 185	-666	523 519

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Kaikki tällaiset saamiset on luokiteltu vaiheeseen 2. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi, ja ne on luokiteltu vaiheeseen 1. Konserni katsoo kyseessä olevan järjestämätön lainahoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä konserni olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa. Nämä saamiset on luokiteltu vaiheeseen 3.

Vuoden 2024 aikana lainanhoitojoustoja myönnettiin erityisesti asuntosektorin toimijoille, joiden tilojen vajaakäyttö on kasvanut, koska kilpailu vuokralaisista on kiristynyt. Lainanhoitojoustoja myönnettiin myös kohonneen korkotason vuoksi. Myönnettyjen lyhennysvapaiden vuoksi perimättä jääneet lyhennykset on pääosin siirretty laina-ajan loppuun lainan viimeisen maksuerän yhteyteen tai kuluvalle 5-vuotiskaudelle, mikäli kyseessä on ollut valtion takaama korkotukilaina. Leasingsaamisiin ei ole kohdistunut vuokrahelpotuksia.

Geopoliittisilla epävakauksilla ei ole ollut suoria vaikutuksia konsernin asiakkaisiin tai saamisiin. Yleinen inflaatio ja korkotason nousu näkyivät edelleen vuoden 2024 aikana, ja saattavat edelleen näkyä lisääntyneinä lainanhoitojoustotoimenpiteinä, maksuviiveinä sekä asiakkaiden luottokelpoisuuksien heikentymisinä.

Toteutuneet luottotappiot

Konsernilla ei ole ollut toteutuneita lopullisia luottotappioita tilikauden tai vertailukauden aikana.

Liite 26. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
IT-järjestelmät	2 720	6 311
, joista keskeneräiset	-	432
Yhteensä	2 720	6 311

Konsernin keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuivat keskeneräisistä järjestelmähankkeista. Keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestauksen periaatteet on kuvattu laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 15. *Aineettomat hyödykkeet*.

Liite 27. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Kiinteistöt	299	299
Toimitilojen perusparannusmenot	-	2
Käyttöoikeusomaisuuserät	7 548	8 792
Muut aineelliset hyödykkeet	389	555
Yhteensä	8 236	9 648

Liite 28. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

1-12/2024 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	29 014	299	6 478	15 406	22 183
+ Lisäykset	239	-	386	656	1 042
- Vähennykset	-	-	-29	-7 530	-7 560
Hankintameno 31.12.	29 253	299	6 835	8 532	15 665
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	22 703	-	5 920	6 614	12 535
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-29	-7 277	-7 306
+ Suunnitelman mukaiset poistot	3 830	-	554	1 646	2 201
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	26 533	-	6 445	984	7 429
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 720	299	389	7 548	8 236

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

1-12/2023 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	28 074	299	7 230	9 818	17 347
+ Lisäykset	940	-	7	8 013	8 020
- Vähennykset	-	-	-759	-2 425	-3 184
Hankintameno 31.12.	29 014	299	6 478	15 406	22 183
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	19 243	-	5 665	6 620	12 285
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-739	-2 090	-2 829
+ Suunnitelman mukaiset poistot	3 460	-	995	2 084	3 079
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	22 703	-	5 920	6 614	12 535
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 311	299	557	8 792	9 648

Liite 29. Muut varat

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Laskutetut leasingvuokrat	23 305	23 506
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuussaamiset keskusvastapuolelta*	889 682	1 049 735
Muut	2 925	1 966
Yhteensä	915 913	1 075 207

* Vakuussaamisiin sisältyy 5 tuhannen euron (6 tuhatta euroa) odotettavissa oleva luottotappio.

Konsernilla ei ollut maksujenvälityssaamisia 31.12.2024 tai 31.12.2023.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 30. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Verosaamiset	16 577	18 095
Ennakkomaksut	2 220	2 499
Yhteensä	18 797	20 595

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 31. Laskennalliset verot

Kuntarahoitus-konserni on soveltanut 31.12.2023 alkaen kansainvälisen verouudistuksen pilari II:n osalta suurten kotimaisten konsernien siirtymäsäännöstä, jonka johdosta verouudistuksesta johtuva mahdollinen täydennysvero on asetettu nollassi. Täten konserni ei ole kirjannut uudistukseen liittyvää laskennallista verosaamista tai- velkaa tilikaudella, joka päättyy 31.12.2024.

Laskennalliset verosaamiset (1 000 €)	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2024
Käyvän arvon rahastosta	-	-	-	-	-
Käyttöoikeusomaisuuseristä	1 767	-248	-	-	1 520
Netotettu laskennallisista verovelosta	-1 758	249	-	-	-1 510
Yhteensä	9	1	-	-	10

Laskennalliset verosaamiset (1 000 €)	1.1.2023	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2023
Käyvän arvon rahastosta	763	-	-763	-	-
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-	1 767	-	-	1 767
Netotettu laskennallisista verovelosta	-	-1 758	-	-	-1 758
Yhteensä	763	9	-763	-	9

Laskennalliset verovelat (1 000 €)	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2024
Käyvän arvon rahastosta*	21 028	-	33 736	-	54 763
Poistoeron muutoksesta	18 353	3 673	-	-	22 027
Vapaaehtoisten varausten muutoksesta	284 136	11 200	-	-	295 336
Käyttöoikeusomaisuuseristä	1 758	-249	-	-	1 510
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-1 758	249	-	-	-1 510
Yhteensä	323 517	14 873	33 736	-	372 126

* Rivi Käyvän arvon rahastosta koostuu laskennallisista verovelosta liittyen sijoitusten käyvän arvon rahastoon, oman luottoriskin rahastoon, suojauskustannusrahastoon sekä odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Laskennalliset verovelat (1 000 €)	1.1.2023	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2023
Käyvän arvon rahastosta	-	-	21 028	-	21 028
Poistoeron muutoksesta	12 582	5 771	-	-	18 353
Vapaaehtoisten varausten muutoksesta	279 136	5 000	-	-	284 136
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-1	1 759	-	-	1 758
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-	-1 758	-	-	-1 758
Yhteensä	291 717	10 772	21 028	-	323 517

Liite 32. Velat luottolaitoksille

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Velkakirjat luottolaitoksille	167 558	131 458
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille	-	2 177
Saadut johdannaisvakuudet	716 137	81 916
Yhteensä	883 694	215 552

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 33. Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Velkakirjat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 463 874	2 622 551
Yhteensä	2 463 874	2 622 551

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 34. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Oikaistu Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	41 125 457	42 306 455	36 885 471	38 680 909
Muut*	3 408 849	3 421 647	3 987 327	4 017 074
Yhteensä	44 534 306	45 728 102	40 872 798	42 697 983

* Erässä esitetään Kuntarahoituksen lyhytaikaiset velkakirjalainat.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoituksen varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

Merkittävimmät liikkeeseenlaskut tilikauden 2024 aikana	Arvopäivä	Eräpäivä	Korko-%	Nimellisarvo (1 000)	Valuutta
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	17.1.2024	2.2.2034	2,750 %	1000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	31.1.2024	31.1.2029	4,250 %	1500 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	23.4.2024	23.4.2027	4,875 %	1000 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	29.8.2024	29.8.2029	2,500 %	1000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	9.10.2024	9.10.2029	3,625 %	1000 000	USD

Liikkeeseenlaskut on sisällytetty yllä olevaan taulukkoon arvopäivän mukaisesti.

Liite 35. Liikkeeseen laskettujen velkojen täsmäytyslaskelma

(1000 €)	2024			Oikaistu 2023		
	Velat luottolaitoksille	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat luottolaitoksille	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Kirjanpitoarvo 1.1.	131 458	2 622 551	40 872 798	2 060 128	2 561 084	35 730 888
Liiketoiminnan rahavirtojen muutokset						
Pitkäaikaisen varainhankinnan lisäykset	51 008	30 713	9 131 597	40 458	26 293	10 160 007
Lyhytaikaisen varainhankinnan lisäykset	-	-	19 510 198	-	-	24 054 315
Lisäykset yhteensä	51 008	30 713	28 641 795	40 458	26 293	34 214 321
Pitkäaikaisen varainhankinnan vähennykset	-15 346	-207 008	-5 754 758	-1 971 315	-91 944	-5 183 507
Lyhytaikaisen varainhankinnan vähennykset	-	-	-20 088 676	-	-	-24 716 820
Vähennykset yhteensä	-15 346	-207 008	-25 843 434	-1 971 315	-91 944	-29 900 327
Liiketoiminnan rahavirtojen muutokset yhteensä	35 662	-176 295	2 798 361	-1 930 857	-65 651	4 313 995
Tasearvon muutos sisältäen arvostukset ja valuuttakurssimuutokset	437	17 618	863 147	2 187	127 118	827 915
Kirjanpitoarvo 31.12.	167 558	2 463 874	44 534 306	131 458	2 622 551	40 872 798

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 36. Muut velat

(1000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Muut velat		
Vuokrasopimusvelat	7 599	8 837
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuusvelat keskusvastapuolelle	259 850	392 343
Muut velat	17 732	17 265
Yhteensä	285 181	418 445

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 37. Siirtovelat ja saadut ennakot

(1000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Korkovelat	-	-
Muut siirtovelat	12 496	11 736
Saadut ennakot*	32 989	31 392
Yhteensä	45 485	43 128

* Erä koostuu pääasiassa leasingennakoista.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä *1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 38. Oma pääoma

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Osakepääoma	42 583	42 583
Vararahasto	277	277
Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	3 340	2 052
Oman luottoriskin rahasto	169 999	60 238
Suojauskustannusrahasto (<i>Cost-of-Hedging</i>)	45 714	21 821
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	1 643 155	1 576 480
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 945 435	1 743 817
Oma pääoma yhteensä	1 945 435	1 743 817

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Emoyhtiö Kuntarahoitus Oyj:llä on kaksi osakesarjaa A ja B, jotka eivät kuitenkaan eroa toisistaan äänivallan tai voitonjaon osalta, vaan jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeiden hankintaa on rajoitettu yhtiöjärjestyksen suostumus- ja lunastuslausekkein. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Syyskuusta 2009 lähtien osakkeita on ollut 39 063 798 kpl.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto -erään merkitään se osa osakkeista maksettavasta vastikkeesta, jota ei kirjata osakepääomaan. Emoyhtiön vuoden 2009 osakeannin ehtojen mukaisesti osakeannilla kerätyt varat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääomaan rahastoon. Osakeannin perusteella syntynyttä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa pidetään mahdollisena voitonjakohetkenä pääoman palautuksena ja näin ollen Kuntarahoitus ei laske sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa voitonjakokelpoiseksi eräksi. Myös vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan perusteella sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa pidetään jakokelvottomana eränä.

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto luokitellaan sidotuksi omaksi pääomaksi.

Muut oman pääoman rahastot

Vararahasto on osakeyhtiölain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. *Käyvän arvon rahasto: sijoitukset* -erään kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen arvonmuutokset. *Oman luottoriskin rahastoon* kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tuloksen kautta luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksen vaikutus. *Suojauskustannusrahastoon* kirjataan käyvän arvon suojauslaskennassa olevien johdannaisten suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus. Käyvän arvon rahasto, oman luottoriskin rahasto sekä suojauskustannusrahasto luokitellaan sidotuksi oman pääomaksi.

*Kertyneet voittovar*at sisältää aiempien tilikausien voittovarat sekä tilikauden tuloksen. Kertyneet voittovarat luokitellaan vapaaksi omaksi pääomaksi.

Liite 39. Ehdolliset varat ja velat

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja tai velkoja 31.12.2024 eikä vertailuajankohtana 31.12.2023.

Liite 40. Annetut vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet (1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta johdannaissopimusten vastapuolille*	608 408	1 064 737
Saamiset luottolaitoksilta keskuspankille**	31 980	35 152
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä keskuspankille***	4 814 713	4 615 648
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä takauskeskukselle****	13 705 743	12 765 959
Saamistodistukset keskusvastapuolelle	101 703	70 901
Muut varat johdannaissopimusten vastapuolille*	889 682	1 049 735
Yhteensä	20 152 229	19 602 132

* Konserni on pantannut johdannaissopimusten vastapuolille käteisvakuuksia.

** Erä koostuu vähimmäisvarantotalletuksesta keskuspankissa.

*** Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu antolainaukseen liittyviä velkakirjoja mahdollisia operaatioita varten.

**** Konserni on pantannut Kuntien takauskeskukselle antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritetty.

Annetut vakuudet on esitetty tilinpäätöspäivän tasearvoilla.

Kuntarahoitus-konserni korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 1 *Konsernitilinpäätöksen laatomisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 41. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Luottolupaukset	2 935 231	3 071 228
Yhteensä	2 935 231	3 071 228

Liite 42. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat:

- Kuntarahoitus Oyj:n osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä. Yli 20 %:n äänimäärän ylittäviä osakkeenomistajia on yksi (Keva).
- Johtoon kuuluvat avainhenkilöt: toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisoitten lapset ja huollettavat.
- Yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Konsernin toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräämisvallassa olevat yhtiöt, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, niiden omistamat tai määräämisvallassa olevat yhteisöt ja hyvinvointialueiden liikelaitokset sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt).

Konserni on toteuttanut lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä konsernilla ole laina- tai rahoitussuhteita mainitulta luonnollisilta henkilöiltä.

Liite 43. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitseminen

Johdon työsuhde-etuudet

Kuntarahoituksen toimitusjohtajalle, toimitusjohtajan sijaiselle sekä muille johtoryhmän jäsenille maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Palkat ja palkkiot (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Toimitusjohtaja	-454	-451
Toimitusjohtajan sijainen	-258	-239
Johtoryhmän muut jäsenet yhteensä	-1 604	-1 424
Yhteensä	-2 316	-2 114

Kuntarahoitus on maksanut toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja johtoryhmän muiden jäsenten osalta seuraavat lakisääteiset eläkemaksut:

Lakisääteiset eläkkeet (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Toimitusjohtaja	-77	-76
Toimitusjohtajan sijainen	-43	-40
Johtoryhmän muut jäsenet yhteensä	-270	-239
Yhteensä	-390	-354

Taulukossa ilmoitetut palkat ja palkkiot sisältävät kiinteät palkat ja maksetut muuttuvat palkkiot. Voimassa olevan sääntelyn edellyttämällä tavalla ansaittuja muuttuvia palkkioita viivästetään maksettavaksi tuleville vuosille, jos palkkion määrä ylittää 50 000 euroa. Palkat ja palkkiot koostuvat lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista pois lukien työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettut etuudet. Tällaisia työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettuja etuuksia ei ollut tilikaudella 2024 eikä vertailuvuonna 2023.

Ennen 21.12.2017 johtoryhmään nimetyillä jäsenillä (ml. toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen) on Kuntarahoituksen ottama maksuperusteinen ryhmäeläkevakuutus. Vakuutuksesta voidaan maksaa eläkettä 63 vuotta täyttäneelle.

Irtisanomisen yhteydessä, mikäli irtisanominen tapahtuu Kuntarahoituksen puolesta, Kuntarahoitus suorittaa toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle erokorvauksen, joka vastaa johtajan kuuden kuukauden kokonaiskuukausipalkkaa. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen irtisanomisaika on Kuntarahoituksen puolesta 6 kuukautta. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen työsuhde-etuudet päättyvät irtisanomisajan päättyessä.

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio, toimitusjohtajan sijaisena toimii johtaja Mari Tyster. Tässä liitteessä ilmoitetut luvut sisältävät toimitusjohtajan osalta Esa Kalliolle maksetut palkat ja palkkiot, vastaavasti toimitusjohtajan sijaisen kohdalla ilmoitetut palkat ja palkkiot sisältävät Mari Tysterille maksetut palkat ja palkkiot. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä määräytyy työntekijän eläkelain mukaan.

Hallituksen palkkiot

Emoyhtiön hallituksen jäsenille maksetaan toimikaudella 2024–2025 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuosipalkkio ja kokouspalkkiot. Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 45 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio 29 000 euroa, riski- ja tarkastusvaliokuntien puheenjohtajien vuosipalkkio on 31 000 euroa ja jäsenen vuosipalkkio 25 000 euroa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista on puheenjohtajille 950 euroa kokousta kohden ja jäsenille 600 euroa kokousta kohden. Lisäksi kokouspalkkio maksetaan valvovien viranomaisten edellyttämistä tapaamisista. Nämä palkkiot ovat voimassa 17.5.2024 lähtien.

Toimikaudella 2023–2024 hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on ollut 42 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio on ollut 27 500 euroa, riski- ja tarkastusvaliokuntien puheenjohtajien vuosipalkkio on ollut 29 500 euroa ja jäsenen vuosipalkkio on ollut 24 000 euroa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista on ollut puheenjohtajille 950 euroa kokousta kohden ja jäsenille 600 euroa kokousta kohden. Lisäksi kokouspalkkio on maksettu valvovien viranomaisten edellyttämistä tapaamisista.

Palkat ja palkitseminen

Kuntarahoitus-konsernin johdon ja henkilöstön palkkiot muodostuvat kiinteästä palkkiosta (peruspalkka ja luontoisedut) ja muuttuvasta palkitsemisesta palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaan. Palkitsemisjärjestelmän periaatteet vahvistaa hallitus ja ne arvioidaan vuosittain. Palkitsemisjärjestelmiin ja palkkioihin liittyvässä työssä hallitusta avustaa emoyhtiön hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Palkat ja palkkiot (1 000 €)		
Hallituksen jäsenet	1-12/2024	1-12/2023
Kari Laukkanen, hallituksen puheenjohtaja	-65	-63
Maaria Eriksson, hallituksen varapuheenjohtaja	-43	-42
Markku Koponen	-47	-45
Vivi Marttila, hallituksen jäsen 28.3.2023 saakka	-	-9
Tuomo Mäkinen	-38	-36
Minna Smedsten, hallituksen jäsen 17.5.2024 saakka	-14	-36
Denis Strandell	-37	-34
Elina Stråhlman, hallituksen jäsen 17.5.2024 alkaen	-23	-
Leena Vainiomäki	-49	-46
Arto Vuojolainen, hallituksen jäsen 28.3.2023 alkaen	-38	-27
Yhteensä	-354	-339

Liite 44. Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan tilikauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Emoyhtiön tilinpäätös

Kuntarahoitus

Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2024	Oikaistu 1-12/2023
Korkotuotot	(2)	2 201 328	1 860 393
Leasingtoiminnan nettotuotot	(3)	51 123	38 640
Korkokulut	(2)	-1 992 315	-1 639 803
Korkokate		260 135	259 230
Palkkiotuotot	(5)	1 064	977
Palkkiokulut	(5)	-16 912	-15 634
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	(6)	-15 086	-39 461
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	(7)	3	-257
Liiketoiminnan muut tuotot	(8)	45	171
Henkilöstö- ja hallintokulut		-42 772	-39 522
Henkilöstökulut	(44)	-20 073	-19 381
Palkat ja palkkiot		-16 755	-16 037
Henkilöstösivukulut		-3 318	-3 344
Eläkekulut		-2 904	-2 752
Muut henkilösivukulut		-414	-591
Muut hallintokulut		-22 700	-20 141
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	(9)	-5 970	-6 398
Liiketoiminnan muut kulut	(10)	-14 037	-19 350
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	(11)	-326	-1 203
Liikevoitto		166 144	138 552
Tilinpäätössirrot		-74 367	-53 855
Tuloverot		-18 039	-17 281
Tilikauden voitto		73 737	67 416

Kuntarahoitus on päivittänyt tilikauden 2024 aikana korkokatteen esitystapaa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten osalta.

Tuloslaskelmassa on huomioitu soveltuvien osin Finanssivalvonnan *Määräykset ja Ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus* vuoden 2023 alusta voimaan tulleet muutokset tiettyihin tuloslaskelman eriin.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Emoyhtiön tase

(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Vastaavaa			
Käteiset varat	(14)	2	2
Kassa		2	2
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankilta		0	0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	(17)	3 600 100	3 163 801
Muut		3 600 100	3 163 801
Saamiset luottolaitoksilta	(15)	8 566 382	9 191 853
Vaadittaessa maksettavat		61 265	62 117
Muut		8 505 117	9 129 736
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(16)	33 813 849	30 783 736
Leasingkohteet	(18)	1 563 060	1 441 686
Saamistodistukset	(17)	2 278 812	2 006 203
Julkisyhteisöiltä		1 599 851	1 317 913
Muilta		678 961	688 291
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	(20)	656	656
Johdannaisopimukset	(21)	2 323 708	2 036 212
Aineettomat hyödykkeet	(23, 25)	2 720	6 314
Aineelliset hyödykkeet	(24, 25)	8 236	9 354
Muut aineelliset hyödykkeet		8 236	9 354
Muut varat	(26)	915 913	1 075 087
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(27)	18 797	20 578
Laskennalliset verosaamiset	(28)	10	8
Vastaavaa yhteensä	(13, 33, 34, 36, 37)	53 092 244	49 735 492





(1 000 €)

Liite

31.12.2024

Oikaistu
31.12.2023

Vastattavaa

Vieras pääoma

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille		883 694	215 552
Keskuspankeille		-	-
Luottolaitoksille		883 694	215 552
Vaadittaessa maksettavat		-	2 177
Muut		883 694	213 375
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		2 463 874	2 622 551
Muut velat		2 463 874	2 622 551
Muut		2 463 874	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(29)	44 534 306	40 872 798
Joukkovelkakirjalainat		41 125 457	36 885 471
Muut		3 408 849	3 987 327
Johdannaisopimukset	(21)	2 561 718	3 496 553
Muut velat	(30)	285 181	418 053
Muut velat		285 181	418 053
Siirtovelat ja saadut ennakot	(31)	45 485	42 764
Laskennalliset verovelat	(28)	54 763	21 028
Vieras pääoma yhteensä	(13, 33, 34, 36, 37)	50 829 021	47 689 297





(1 000 €)	Liite	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		110 133	91 765
Verotusperusteiset varaukset		1 476 680	1 420 680
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		1 586 813	1 512 445
Oma pääoma	(38, 39, 40)		
Osakepääoma		43 008	43 008
Muut sidotut rahastot		219 330	84 388
Vararahasto		277	277
Käyvän arvon rahasto		219 053	84 111
Käypään arvoon arvostamisesta		219 053	84 111
Vapaat rahastot		40 743	40 743
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 743	40 743
Edellisten tilikausien voitto		299 593	298 194
Tilikauden voitto		73 737	67 416
Oma pääoma yhteensä		676 411	533 750
Vastattavaa yhteensä		53 092 244	49 735 492
Taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		2 935 231	3 071 228
Muut	(43)	2 935 231	3 071 228

Kuntarahoitus Oyj on päivittänyt tasekaavaa tilikauden 2024 aikana. Vertailukauden tiedot on korjattu vastaavalla tavalla. Tarkempaa tietoa muutoksesta löytyy liitteestä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Liiketoiminnan rahavirta	67 450	84 680
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	2 848 288	2 782 391
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-796 013	-719 460
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-2 880 469	-2 305 076
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-249 895	-107 788
Sijoitusten nettomuutos	-204 315	2 566
Vakuustalletusten nettomuutos	1 115 556	166 962
Korkovirta rahoitusvaroista	2 097 945	1 517 884
Korkovirta rahoitusveloista	-1 814 456	-1 196 347
Muut tuotot	45 961	61 460
Maksut liiketoiminnan kuluista	-78 282	-82 793
Maksetut verot	-16 871	-35 120
Investointien rahavirta	-590	-545
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-386	-7
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	19	138
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-223	-676
Rahoituksen rahavirta	-67 712	-69 622
Maksetut osingot	-66 018	-67 580
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-1 694	-2 042
Rahavarojen muutos	-852	14 513
Rahavarat 1.1.	62 119	47 606
Rahavarat 31.12.	61 267	62 119

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Emoyhtiön laatimisperiaatteita koskevat liitetiedot

- Liite 1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- Liite 2. Korkotuotot ja -kulut
Liite 3. Leasingtoiminnan nettotuotot
Liite 4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
Liite 5. Palkkiotuotot ja -kulut
Liite 6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot
Liite 7. Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot
Liite 9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
Liite 10. Liiketoiminnan muut kulut
Liite 11. Rahoitusvarojen arvonalentumiset ja luottotappiot
Liite 12. Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot

Tasetta koskevat liitetiedot

- Liite 13. Rahoitusvarat ja -velat
Liite 14. Rahavarat
Liite 15. Saamiset luottolaitoksilta
Liite 16. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Liite 17. Saamistodistukset
Liite 18. Rahoitusleasingsaamiset
Liite 19. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit
Liite 20. Osakkeet ja osuudet
Liite 21. Johdannaissopimukset
Liite 22. Suojauslaskenta
Liite 23. Aineettomat hyödykkeet
Liite 24. Aineelliset hyödykkeet
Liite 25. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
Liite 26. Muut varat
Liite 27. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
Liite 28. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
Liite 29. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Liite 30. Muut velat
Liite 31. Siirtovelat ja saadut ennakot
Liite 32. Kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) mukaiset velat
Liite 33. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin

- Liite 34. Tase-erien jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin
Liite 35. Arvopapereiden takaisinostosopimukset
Liite 36. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot
Liite 37. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen hierarkia
Liite 38. Oman pääoman erät
Liite 39. Osakepääoma
Liite 40. Suurimmat osakkeenomistajat

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

- Liite 41. Annetut vakuudet
Liite 42. Eläkevastuut
Liite 43. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

- Liite 44. Henkilöstö

Lähipiiriliiketoimet

- Liite 45. Lähipiiriin kuuluvilta olevat laina- ja rahoitussaamiset sekä muut vastuut

Omistukset muissa yrityksissä

- Liite 46. Omistukset muissa yrityksissä

Muut liitetiedot

- Liite 47. Tilintarkastusyhteisölle maksetut tilintarkastus- ja muut palkkiot

Emoyhtiön laatimisperiaatteita koskevat liitetiedot

Liite 1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj laatii tilinpäätöksen luottolaitostoiminnasta annettua lakia sekä valtiovarainministeriön asetusta ja Finanssivalvonnan antamaa määräystä ja ohjetta 2/2016 *Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus* noudattaen. Yhtiö raportoi toiminnastaan säännöllisesti Euroopan keskuspankille, Finanssivalvonhalle, Suomen Pankille, Kuntien takauskeskukselle ja Tilastokeskukselle. Kuntarahoitus Oyj on Kuntarahoitus-konsernin emoyhtiö. Emoyhtiön laatimisperiaatteet ja tilinpäätöksen esittämistapa vastaavat konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään konsernitilinpäätöksen liitteessä 1, pois lukien alla kuvatut poikkeukset.

Tasekaavan esittämisen päivittäminen

Emoyhtiö on korjannut tasekaavaa vuoden 2024 toisen vuosipuoliskon aikana.

Muutokset on tehty takautuvasti vuoden 2023 tilinpäätöshetkeen. Muutoksella on siirretty erien kertyneet korot erästä *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot/Siirtovelat* ja saadut ennakot siihen erään, josta korko syntyy.

Muutokset vastaavat konsernitilinpäätöksessä tehtyjä muutoksia lukuunottamatta seuraavia eriä:

Erän *Saamistodistukset* saamatta olevat korot, jotka on emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetty riveillä:

- *Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset, muut 22 029 tuhatta euroa*
- *Saamistodistukset, muilta 3 013 tuhatta euroa*

Erän *Saamiset luottolaitoksilta* saamatta olevat korot, jotka on emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetty rivillä:

- *Saamiset luottolaitoksilta, muut 5 876 tuhatta euroa*

Erän *Velat luottolaitoksille* maksamattomat olevat korot, jotka on emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetty rivillä:

- *Velat luottolaitoksille, muut 1857 tuhatta euroa*

Erän *Velat yleisölle ja julkisyhteisöille* maksamattomat korot, jotka on emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetty rivillä:

- *Velat yleisölle ja julkisyhteisöille, muut 34 276 tuhatta euroa*

Erän *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat* maksamattomat korot, jotka on emoyhtiön tilinpäätöksessä esitetty rivillä:

- *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, joukkovelkakirjalainat 271 151 tuhatta euroa*

Tuloslaskelman esittämisen päivittäminen

Tilikauden 2024 Kuntarahoitus on päivittänyt tuloslaskelmassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kuluja esitystapaa. Jatkossa johdannaissopimuksen korkotuotto sekä -kulu esitetään samalla rivillä.

Tuloslaskelmaan päivitetty muutokset liittyen suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten käsittelytapaan ovat vertailukaudelle seuraavanlaiset:

Tuloslaskelma (1 000 €)	1–12/2023	Muutokset	Oikaistu 1–12/2023
Korkotuotot	2 678 852	-818 459	1 860 393
Leasingtoiminnan nettotuotot	38 640	-	38 640
Korkokulut	-2 458 262	818 459	-1 639 803
Korkokate	259 230	0	259 230

Saamistodistukset

Saamistodistukset esitetään emoyhtiön tilinpäätöksessä kahdessa tase-erässä: *Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset* ja *Saamistodistukset* niin, että *Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset* sisältää nimensä mukaisesti saamistodistukset, jotka oikeuttavat keskuspankkirahoitukseen.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa Kuntarahoitus toimii vuokralle ottajana, käsitellään emoyhtiössä konsernitilinpäätöksessä kuvattujen laatimisperiaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimusten osalta, joissa Kuntarahoitus toimii vuokralle antajana, on käsitelty emoyhtiössä rahoitusleasingsaamisina. Rahoitusleasingsopimuksella

vuokrattu hyödyke esitetään taseessa rahoitusleasing-saamisena, joka vastaa Kuntarahoituksen nettosijoitusta vuokrasopimukseen. Sopimuksista saatava vuokra jaetaan saamisen lyhennykseksi ja korkotuotoksi. Emoyhtiössä rahoitusleasingsaamiset on esitetty kokonaisuudessaan erässä *Leasingkohteet*. Leasingtoimintaan liittyvät tuotot esitetään tuloslaskelmaerässä *Leasingtoiminnan nettotuotot*.

Muut pitkävaikutteiset menot

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin luetaan sellaiset useampana tilikautena tuloa tuottamaan tarkoitetut menot, jotka eivät ole esineitä, erikseen luovutettavia oikeuksia tai muita hyödykkeitä. Kuntarahoituksen muut pitkävaikutteiset menot muodostuvat vuokrattujen toimitilojen perusparannusmenoista. Kyseiset erät esitetään emoyhtiön tilinpäätöksessä osana aineettomia hyödykkeitä erässä *Muut aineettomat hyödykkeet* ja konsernitilinpäätöksessä osana aineellisia hyödykkeitä erässä *Toimitilojen perusparannusmenot*. Poistoaika toimitilojen perusparannusmenoille on yhdenmukainen vuokra-ajan kanssa.

Tilinpäätössiirrot

Emoyhtiön verotuksessa tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus, poistoero sekä vapaaehtoinen luottotappiovaraus esitetään taseen erässä *Tilinpäätössiirtojen kertymä*. Poistoeron ja luottotappiovarauksen muutos esitetään tuloslaskelman erässä *Tilinpäätössiirrot*. Suomalaisen tilinpäätöskäytännön

mukaisesti erillistilinpäätökseen kirjattu vapaaehtoinen luottotappiovaraus tai poistoero ei täytä IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* -standardin kirjausedellytyksiä, joten tehty varaus ja poistoero puretaan konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan IAS 12 *Tuloverot* -standardin mukaisesti. Luottotappiovaraukset on emoyhtiössä tehty verolain (EVL 46§) säädösten puitteissa.

Käyvän arvon rahasto

Luottolaitostoitinnasta annetun lain mukaan tietyt käyvän arvon muutokset on kirjattava omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto vastaa IFRS 9 -standardissa olevaa *Muut laajan tuloksen erät* -termiä, jota käytetään konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Seuraavat käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon: käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi luokiteltujen rahoitusvelkojen käyvän arvon muutos, joka johtuu kyseisten velkojen luottoriskin muutoksista sekä käyvän arvon suojauslaskennan suojauskustannus (*Cost-of-Hedging*), joka muodostuu eri valuuttojen välisestä viitekoronvaihtosopimuksen preemiosta (*cross currency basis*), joka on erotettu ja jätetty suojaussuhteen ulkopuolelle.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Yhtiö ei ole yhdistellyt tuloslaskelman eriä VMA:n päätöksen 2 luvun 14 §:n 4 momentin perusteella.

Liite 2. Korkotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1–12/2024			Oikaistu 1–12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Saamiset luottolaitoksilta	357 963	-133	357 831	317 637	-29	317 608
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 036 790	-	1 036 790	779 143	-	779 143
Saamistodistukset	55 143	-	55 143	46 110	-23	46 087
Muut varat	40 375	-	40 375	45 861	-	45 861
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	11 326	-	11 326	6 982	-	6 982
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	261	-	261	348	-	348
Saamistodistukset	52 616	-	52 616	27 395	-	27 395
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 320	-	1 320	1 033	-	1 033
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	124 346	-38 258	86 088	124 222	-31 056	93 166
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	389 970	-	389 970	356 190	-	356 190
Leasing	51 123	-	51 123	38 640	-	38 640
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	4	-	4	2	-	2
Korot varoista yhteensä	2 121 238	-38 391	2 082 847	1 743 563	-31 108	1 712 454
, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	1 891 567	-133		1 195 733	-52	
, josta muut korkotuotot/-kulut	229 670	-38 258		547 830	-31 056	





(1 000 €)	1-12/2024			Oikaistu 1-12/2023		
	Korkotuotot	Korkokulut	Netto	Korkotuotot	Korkokulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	-	-10 578	-10 578	-	-26 276	-26 276
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-35 540	-35 540	-	-37 557	-37 557
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-736 334	-736 334	-	-466 008	-466 008
Muut velat	-	-13 271	-13 271	-	-17 102	-17 102
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-1 696	-1 696	-	-1 005	-1 005
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-38 283	-38 283	-	-37 034	-37 034
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-400 207	-400 207	-	-369 060	-369 060
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	131 213	-93 536	37 677	155 470	-103 215	52 255
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-624 479	-624 479	-	-551 439	-551 439
Korot veloista yhteensä	131 213	-1 953 925	-1 822 712	155 470	-1 608 695	-1 453 225
, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan	-	-1 420 203		-	-546 943	
, josta muut korkotuotot/-kulut	131 213	-533 722		155 470	-1 061 752	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	2 252 451	-1 992 315	260 135	1 899 033	-1 639 803	259 230
, josta leasingtoiminnasta saadut korkotuotot	51 123	-	-	38 640	-	-
Korkotuotot ilman leasingtoiminnasta saatuja korkotuottoja	2 201 328	-	-	1 860 393	-	-

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaissopimusten korkotuottojen ja -kulujen esitystapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin emoyhtiön tilinpäätöksen liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskennassa vaiheen 3 rahoitusvaroista kirjattiin tilikaudella korkotuottoja 3 758 tuhatta euroa (1 726 tuhatta euroa). Nämä korkotuotot näkyvät taulukon erissä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*.

Korkokulut muista veloista sisältää 114 tuhatta euroa (48 tuhatta euroa) IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti kirjattuja vuokrasopimusvelkojen korkoja.

Jaksotettuun hankintamenoön luokiteltujen rahoitusvarojen korkokulut saamisista luottolaitoksilta koostuivat vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuvat lyhytaikaisen asiakasrahoituksen rahamarkkinatodistusten negatiivisista koroista. Korkokulut johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetty johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*.

Korkotuotot johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetty johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehtyjä johdannaissopimuksia. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Velat luottolaitoksille*, *Velat yleisölle ja julkisyhteisöille* ja *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.

Liite 3. Leasingtoiminnan nettotuotot

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Vuokratuotot	139 158	121 158
Leasingkohteiden suunnitelman mukaiset poistot	-88 051	-82 518
Palkkiotuotot leasingtoiminnasta	15	0
Yhteensä	51 123	38 640

Liite 4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Yhtiö ei ole saanut osinkotuottoja tytäryritykseltään tilikauden 2024 ja vertailuvuoden 2023 aikana.

Liite 5. Palkkiotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Palkkiotuotot		
Sähköisistä palveluista	1 055	971
Muusta toiminnasta	8	6
Yhteensä	1 064	977
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-324	-260
Maksetut takauspalkkiot	-14 413	-13 411
Muut	-2 175	-1 963
Yhteensä	-16 912	-15 634
Nettopalkkiotuotot yhteensä	-15 848	-14 657

Palkkiokulujen erä *Muut* sisältää mm. maksetut säilytyspalkkiot ja varainhankinnan ohjelmien päivityskulut.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot

1-12/2024 (1 000 €)	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-356	-3 163	-3 519
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut erät	377	-822	-445
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut erät	-	145	145
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (Day 1 gain or loss)	-	41	41
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattava nettotulos	21	-3 798	-3 777
Valuuttakurssieroista johtuva nettotulos	4 002	-3 548	455
Suojauslaskennan nettotulos	-	-11 763	-11 763
Yhteensä	4 023	-19 109	-15 086

1-12/2023 (1 000 €)	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-88	252 443	252 354
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut erät	-	-261 961	-261 961
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut erät	-	-827	-827
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (Day 1 gain or loss)	-	42	42
Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelman kautta kirjattava nettotulos	-88	-10 303	-10 391
Valuuttakurssieroista johtuva nettotulos	6 086	-8 009	-1 923
Suojauslaskennan nettotulos	-260	-26 887	-27 147
Yhteensä	5 738	-45 199	-39 461

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvarat ja -velat (1 000 €)	Nimellisarvo 31.12.2024	Tasearvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2023	Oikaistu Tasearvo 31.12.2023
Rahoitusvarat				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 000	30 940	30 000	30 497
Saamistodistukset	3 670 119	3 676 021	3 284 881	3 219 979
Rahoitusvarat yhteensä*	3 700 119	3 706 961	3 314 881	3 250 476
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	79 000	79 315	44 000	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 456 192	1 334 136	1 449 753	1 322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 546 266	9 198 104	9 870 880	9 530 487
Rahoitusvelat yhteensä	11 081 458	10 611 555	11 364 633	10 897 323

* Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 31.12.2024 ja 31.12.2023 tasearvon suuruinen.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvonmuutos
(1 000 €)

Rahoitusvarat

	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	,josta luottoriskin osuus	,josta markkinariskin osuus
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-6 847	-7 988	1142	96	1046
Saamistodistukset	-29 152	-94 789	65 637	-12 116	77 753
Rahoitusvarat yhteensä	-35 999	-102 777	66 778	-12 020	78 799

Rahoitusvarat, jotka Kuntarahoitus on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältävät likvideettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski on suojattu korkojohdannaisilla. Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epäjohtonmukaisuuksia (kirjanpidollista epäsymmetriaa), joka syntyisi siitä, että johdannaissopimus arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta tai antolaina jakotettuun hankintameno. Kuntarahoituksella ei ole luottojohdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

Tilikauden 2024 aikana saamistodistusten arvonmuutos oli 65 637 tuhatta euroa (120 709 tuhatta euroa). Tähän vaikutti euromarkkinakorkojen lasku. Markkinoiden yleinen luottoriskilisien nousu vaikutti negatiivisesti arvostuksiin, mutta korkojen laskun vaikutus oli suurempi, jolloin saamistodistusten arvonmuutos oli selvästi positiivinen vuodelta 2024. Kun huomioidaan suojausinstrumenttien arvonmuutos -77 753 tuhatta euroa (-127 202 tuhatta euroa), on arvonmuutos suojauksen jälkeen tilikauden aikana -12 116 tuhatta euroa (-6 494 tuhatta euroa).

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024	Oman luottoriskin muutos käyvän arvon rahastossa 1–12/2024	Käyvän arvon muutos yhteensä 1–12/2024
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	-652	495	-1 147	1 099	-48
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	130 527	169 099	-38 572	52 862	14 290
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	397 708	425 589	-27 881	83 240	55 360
Rahoitusvelat yhteensä	527 583	595 183	-67 600	137 202	69 602

Tilikauden 2024 aikana nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutokseen -67 600 tuhatta euroa (-385 262 tuhatta euroa) vaikutti erityisesti euromarkkinakorkojen lasku. Rahoitusvelkoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos oli tilikaudella 2024 77 900 tuhatta euroa (397 646 tuhatta euroa).

Rahoitusveloista kirjattava oman luottoriskin muutos oli 137 202 tuhatta euroa (75 401 tuhatta euroa). Muutokseen vaikutti Kuntarahoituksen varainhankintakustannuksen nousu, joka johtui yleisestä markkinoiden luottoriskilisien kasvusta.

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattava nettotulos (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2024	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2024
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	527 583	-67 600
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaissovimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-514 225	77 900
Netto käyvän arvon muutos	13 358	10 300

Kuntarahoitus on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu Kuntarahoituksen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Yllä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot*. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta Kuntarahoitus soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (*income approach*). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluille rahoitusveloille ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin erottamiseksi kehitetyssä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina

Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis*) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (*credit spread*). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekohetken ja raportointihetken käyrillä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluilla rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	,josta luottoriskin osuus	,josta markkinariskin osuus
Rahoitusvarat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-7 988	-10 581	2 592	151	2 441
Saamistodistukset	-94 789	-215 498	120 709	-6 493	127 202
Rahoitusvarat yhteensä	-102 777	-226 078	123 301	-6 342	129 643

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen arvonmuutos (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023	Oman luottoriskin muutos käyvän arvon rahastossa 1–12/2023	Käyvän arvon muutos yhteensä 1–12/2023
Rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	495	1 708	-1 212	514	-698
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	169 099	245 483	-76 384	30 218	-46 167
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	425 589	733 254	-307 666	44 669	-262 997
Rahoitusvelat yhteensä	595 183	980 445	-385 262	75 401	-309 862

Netto käyvän arvon muutos erässä Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloksen kautta kirjattavat nettotuotot (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2023	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1–12/2023
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	595 183	-385 262
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaispimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-592 125	397 646
Netto käyvän arvon muutos	3 058	12 384

Suojauslaskennan nettotulos (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Suojausinstrumenttien nettotulos	195 714	589 385
Suojauskohteiden nettotulos	-207 478	-616 271
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot*	-	-260
Yhteensä	-11 763	-27 147

* Kompensatiot liittyvät IBOR-uudistukseen, josta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 23. *IBOR-uudistus*.

Suojauskohteiden arvostusvoitot ja -tappiot muodostuvat käyvän arvon suojauslaskennan kohteena olevista riskeistä, jotka arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien valuuttakurssimuutokset esitetään valuuttakurssieroista johtuvissa nettotuotoissa. Tarkempi erittely suojauslaskennan nettotuloksen muodostumisesta esitetään liitteessä 22 *Suojauslaskenta*.

Liite 7. Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

(1000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Myyntivoitot	-	30
Myyntitappiot	-122	-
Arvostusvoittojen siirroista käyvän arvon rahastosta	124	-
Arvostustappioiden siirroista käyvän arvon rahastosta	-	-287
Yhteensä	3	-257

Liite 8. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	45	171
Yhteensä	45	171

Liite 9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Poistot		
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-2 137	-2 935
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-3 833	-3 463
Poistot yhteensä	-5 970	-6 398
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-5 970	-6 398

Kuntarahoituksella ei ole poistoja tai arvonalentumisia osakkeista 31.12.2024 ja 31.12.2023.

Liite 10. Liiketoiminnan muut kulut

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Viranomaismaksut		
Vakausmaksu	-	-7 353
Muut hallinto- ja valvontamaksut	-2 974	-2 832
Vuokrakulut	-316	-442
Muilta ostetut palvelut	-8 089	-6 835
Luottoluokituspalkkiot	-862	-905
Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot tilintarkastuksesta*	-729	-463
Vakuutukset	-905	-834
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat kulut	-163	315
Yhteensä	-14 037	-19 350

* Tilintarkastusyhteisölle (PricewaterhouseCoopers Oy) maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 455 tuhatta euroa ja muista palveluista 299 tuhatta euroa. PricewaterhouseCoopers Oy on toiminut Kuntarahoituksen tilintarkastajana 17.5.2024 alkaen yhtiökokouksen päätöksestä.

Tilintarkastusyhteisölle (KPMG Oy Ab) maksetut palkkiot tilintarkastuksesta vuodelta 2024 olivat 273 tuhatta euroa (450 tuhatta euroa), veroneuvonnasta 11 tuhatta euroa (9 tuhatta euroa) ja muista palveluista 223 tuhatta euroa (211 tuhatta euroa). Tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja toimeksiantoja vuodelta 2024 oli 8 tuhatta euroa (14 tuhatta euroa). KPMG Oy Ab on toiminut Kuntarahoituksen tilintarkastajana 17.5.2024 saakka.

Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot on eritelty liitteessä 47.

Liite 11. Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot

Kuntarahoituksen luottoriskin muodostumista on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema* kohdassa 6. *Luottoriski*. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta ja arvonalentumisvaiheet on kuvattu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*.

Arvonalentumis- ja luottotappiot 1–12/2024 (1 000 €)	Odotettavissa olevat luottotappiot			Toteutuneet luottotappiot		
	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista						
Saamiset luottolaitoksilta	-50	63	12	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1 518	1 164	-354	-	-	-
Rahoitusleasingsaamiset	-2	22	20	-	-	-
Saamistodistukset	-1	1	0	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä käteisvaraus keskusvastapuolelle	-1	2	1	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista yhteensä	-1 572	1 251	-321	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot				-	-	-
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatut saamistodistukset	-13	10	-2	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-13	10	-2	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	-14	11	-3	-	-	-
Yhteensä	-1 599	1 273	-326	-	-	-

Kuntarahoitus on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamiin ja luottoriskiin, jonka seurauksena Kuntarahoitus on kirjannut ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Osa aiemmasta lisävarauksesta on alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, jonka johdosta lisävarausta purettiin alkuvuoden aikana 375 tuhatta euroa. Ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa. Kuntarahoitus päivitti tilikaudella

konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytettyä mallia, joka kasvatti odotettavissa olevien luottotappioiden määrää. Suurin osa lisävarauksen kohteena olevista sopimuksista realisoituivat vaiheen 2 siirtyminä mallimuutoksen seurauksena, joten lisävaraus purettiin kokonaisuudessaan joulukuun 2024 lopussa. Lisävarauksen purku näkyy edellisvuoteen suurempina vähennyksinä saamisissa yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Negatiivinen tulosvaikutus jäi alhaiseksi.

Arvonalentumis- ja luottotappiot
1–12/2023 (1 000 €)

Odottavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista

	Odottavissa olevat luottotappiot			Toteutuneet luottotappiot		
	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjatut
Saamiset luottolaitoksilta	-10	46	36	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1 559	123	-1 436	-	-	-
Rahoitusleasingsaamiset	-18	17	-1	-	-	-
Saamistodistukset	-1	1	0	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä käteisvakuus keskusvastapuolelle	-	197	197	-	-	-
Odottavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta rahoitusvaroista yhteensä	-1 589	385	-1 204	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odottavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot				-	-	-
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatut saamistodistukset	-25	27	2	-	-	-
Muiden rahoitusvarojen odottavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot yhteensä	-25	27	2	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	-13	11	-2	-	-	-
Yhteensä	-1 627	423	-1 203	-	-	-

Liite 12. Liiketoiminta-alueita ja maantieteellisiä markkina-alueita koskevat tiedot

Kuntarahoitus Oyj:n toimialana on luottolaitostoiminta ja luotonannon markkina-alueena on Suomi.

Tasetta koskevat liitetiedot

Yhtiö ei ole yhdistellyt taseen eriä VMA:n 2 luvun 14 §:n 4 momentin perusteella.

Liite 13. Rahoitusvarat ja -velat

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 382	-	-	-	-	8 566 382	8 566 382
, josta saamatta olevat korot	1 741	-	-	-	-	1 741	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	33 757 873	-	30 940	25 036	-	33 813 849	35 826 784
, josta saamatta olevat korot	203 433	-	169	191	-	203 793	
Saamistodistukset	1 825 411	377 480	3 676 021	-	-	5 878 912	5 879 660
, josta saamatta olevat korot	9 451	5 352	32 616	-	-	47 419	
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	-	-	-	656	-	656	656
Johdannaisopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	451 480	451 480	451 480
, josta saamatta olevat korot	-	-	-	-	56 465	56 465	
Johdannaisopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 872 228	1 872 228	1 872 228
, josta saamatta olevat korot	-	-	-	-	175 755	175 755	
Muut varat*	889 682	-	-	-	-	889 682	889 682
, josta saamatta olevat korot	868	-	-	-	-	868	
Yhteensä	45 039 350	377 480	3 706 961	25 692	2 323 708	51 473 191	53 486 874

*Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	804 380	79 315	-	883 694	883 627
, josta maksamattomat korot	2 417	1 278	-	3 694	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 129 737	1 334 136	-	2 463 874	2 475 335
, josta maksamattomat korot	19 873	12 250	-	32 123	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 336 202	9 198 104	-	44 534 306	44 345 120
, josta maksamattomat korot	325 887	105 270	-	431 157	
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 073 936	1 073 936	1 073 936
, josta maksamattomat korot	-	-	60 451	60 451	
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	1 487 782	1 487 782	1 487 782
, josta maksamattomat korot	-	-	33 126	33 126	
Muut velat*	267 449	-	-	267 449	267 449
, josta maksamattomat korot	42	-	-	42	
Yhteensä	37 537 768	10 611 555	2 561 718	50 711 041	50 533 249

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 259 850 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 7 599 tuhatta euroa.

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 191 853	-	-	-	-	9 191 853	9 191 853
, josta saamatta olevat korot	5 876	-	-	-	-	5 876	
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	30 725 576	-	30 497	27 663	-	30 783 736	32 605 180
, josta saamatta olevat korot	203 353	-	170	181	-	203 705	
Saamistodistukset	1574 954	375 072	3 219 979	-	-	5 170 005	5 170 117
, josta saamatta olevat korot	8 410	5 402	19 639	-	-	33 451	
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	-	-	-	656	-	656	656
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	353 731	353 731	353 731
, josta saamatta olevat korot	-	-	-	-	40 775	40 775	
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1682 481	1682 481	1682 481
, josta saamatta olevat korot	-	-	-	-	138 668	138 668	
Muut varat*	1049 735	-	-	-	-	1049 735	1049 735
, josta saamatta olevat korot	1322	-	-	-	-	1322	
Yhteensä	42 542 120	375 072	3 250 476	28 319	2 036 212	48 232 199	50 053 755

* Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	171 581	43 971	-	215 552	215 510
, josta maksamattomat korot	875	981	-	1 857	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 299 685	1 322 866	-	2 622 551	2 635 500
, josta maksamattomat korot	22 584	11 691	-	34 276	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31 342 311	9 530 487	-	40 872 798	40 837 530
, josta maksamattomat korot	213 051	58 100	-	271 151	
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 194 531	1 194 531	1 194 531
, josta maksamattomat korot	-	-	37 389	37 389	
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	2 302 023	2 302 023	2 302 023
, josta maksamattomat korot	-	-	86 650	86 650	
Muut velat*	400 885	-	-	400 885	400 885
, josta maksamattomat korot	170	-	-	170	
Yhteensä	33 214 462	10 897 323	3 496 553	47 608 338	47 585 978

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 392 342 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 8 837 tuhatta euroa.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 14. Rahavarat

Rahavaroihin lasketaan mukaan seuraavat tase-erät:
Käteiset varat ja Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Käteiset varat	2	2
Saamiset luottolaitoksilta, vaadittaessa maksettavat	61 265	62 117
Rahavarat yhteensä	61 267	62 119

Liite 15. Saamiset luottolaitoksilta

31.12.2024 (1 000 €)	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Saamiset keskuspankilta	-	7 808 867	0	7 808 867
Kotimaisilta luottolaitoksilta	59 704	199 245	-50	258 900
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 561	497 066	-11	498 616
Yhteensä	61 265	8 505 178	-61	8 566 382

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Vaadittaessa maksettavat	Muut kuin vaadittaessa maksettavat	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Saamiset keskuspankilta	-	7 990 560	-1	7 990 560
Kotimaisilta luottolaitoksilta	60 458	224 948	-49	285 357
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	1 659	914 301	-23	915 937
Yhteensä	62 117	9 129 809	-73	9 191 853

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emo-yhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 16. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

(1 000 €)	31.12.2024		Oikaistu 31.12.2023	
	Yhteensä	, josta odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä	, josta odotettavissa olevat luottotappiot
Yritykset ja asuntoyhteisöt	18 586 481	-2 350	16 495 443	-2 051
Julkisyhteisöt	14 877 043	-117	13 941 191	-136
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	350 325	-95	347 102	-20
Yhteensä	33 813 849	-2 561	30 783 736	-2 207

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 17. Saamistodistukset

Julkisysteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odottavissa olevat luottotappiot*
Jaksotettu hankintameno	-	1599 849	1599 849	-1
Rahamarkkinatodistukset	-	1599 849	1599 849	-1
Käypään arvoon käyvän rahaston kautta kirjattavat	25 773	-	25 773	-1
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	25 773	-	25 773	-1
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1673 477	-	1673 477	-
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	221 193	-	221 193	-
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1452 284	-	1452 284	-
Yhteensä	1699 250	1599 849	3 299 099	-2
joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1524 558	-	1524 558	-1

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot*
Jaksotettu hankintameno	-	225 562	225 562	0
Yritystodistukset	-	225 562	225 562	0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	351 707	-	351 707	-44
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	351 707	-	351 707	-44
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 002 544	-	2 002 544	-
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	2 002 544	-	2 002 544	-
Yhteensä	2 354 251	225 562	2 579 813	-44
, joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	2 075 542	-	2 075 542	-42

31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot*
Saamistodistukset yhteensä	4 053 501	1 825 411	5 878 912	-46

* Odotettavissa olevat luottotappiot on kirjattu saamistodistuksista, jotka on luokiteltu käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattaviksi. Näin ollen odotettavissa olevaa luottotappiota ei kirjata tase-erän vähennyksenä, vaan käyvän arvon rahastoon konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9.4 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa* kuvatun mukaisesti.

Tilinpäätöspäivänä yhtiö on antanut keskusvastapuolelle vakuudeksi saamistodistuksia nimellisarvoltaan yhteensä 100 000 tuhatta euroa (70 000 tuhatta euroa).

Kuntarahoituksella ei ole pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia saamistodistuksia tilinpäätöspäivänä 31.12.2024 eikä vertailuhetkellä.

Oikaistu Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2023 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Jaksotettu hankintameno	-	1 317 912	1 317 912	1
Rahamarkkinatodistukset	-	1 317 912	1 317 912	1
Käypään arvoon käyvän rahaston kautta kirjattavat	15 513	-	15 513	0
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	15 513	-	15 513	0
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 453 782	-	1 453 782	-
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	158 819	-	158 819	-
Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 294 963	-	1 294 963	-
Yhteensä	1 469 295	1 317 912	2 787 207	1
,joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1 286 423	-	1 286 423	0

Oikaistu Muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat saamistodistukset 31.12.2023 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Jaksotettu hankintameno	-	257 042	257 042	0
Yritystodistukset	-	257 042	257 042	0
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	359 559	-	359 559	42
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	359 559	-	359 559	42
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 766 198	-	1 766 198	-
Pankkien liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	1 766 198	-	1 766 198	-
Yhteensä	2 125 756	257 042	2 382 798	42
,joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat	1 877 378	-	1 877 378	37

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot
Saamistodistukset yhteensä	3 595 051	1 574 954	5 170 005	43

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 18. Rahoitusleasingsaamiset

(1000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Rahoitusleasingsopimusten vuokrasaamisten maturiteettijakauma		
0–12 kuukautta	179 285	173 842
1–2 vuotta	141 780	127 442
2–3 vuotta	113 546	127 178
3–4 vuotta	108 772	96 520
4–5 vuotta	98 506	92 364
yli 5 vuotta	1 404 030	1 293 083
Tulevat rahavirrat yhteensä	2 045 919	1 910 430
Kertymätön korkotuotto (-)	-482 859	-468 744
Tasearvo	1 563 060	1 441 686

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 19. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit

Kuntarahoituksen luottoriskin muodostumista on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema* kohdassa 6. *Luottoriski*. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta ja arvonalentumisvaiheet on kuvattu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9. *Rahoitusvarojen arvonalentuminen*.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain.

Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserrittain ja arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024 (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3*	
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameroon	8 566 443	-61	-	-	-	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameroon	31 381 806	-142	2 086 923	-2 103	291 705	-316
Rahoitusleasingsaamiset jaksotettuun hankintameroon	1 561 931	-9	1 139	0	-	-
Saamistodistukset jaksotettuun hankintameroon	1 824 426	-1	986	0	-	-
Saamistodistukset käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta	377 480	-45	-	-	-	-
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameroon arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	889 687	-5	-	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 864 012	-16	71 219	-2	-	-
Yhteensä	47 465 785	-280	2 160 266	-2 105	291 705	-316
					49 917 756	-2 701

* Kuntarahoituksella on vaiheen 3 saamisille täydet takaus- ja vakuusjärjestelyt kuten konsernitilinpäätöksen liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja Kuntarahoituksen riskiasema* kohdassa 6. *Luottoriski* on kuvattu. Kuntarahoituksen johdon arvion mukaan vaiheen 3 saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota synny. Vaiheen 3 saamiset sisältävät 1926 tuhatta euroa (2 031 tuhatta euroa) saamisista, jotka ovat olleet myöntöhetkellä arvoltaan alentuneita (*Purchased or Originated Credit Impaired, POCI*). POCI-saamisista on kirjattu 3 tuhatta euron (3 tuhatta euron) odotettavissa oleva luottotappio. Vaiheen 3 saamisten kasvu tilikauden aikana johtui pääasiassa yhden keskuspuolen toimijan siirtymisestä vaiheeseen 3.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu Vastuut ja odotettavissa olevat luottotappiot saamiserittäin ja arvon alentumisvaiheittain 31.12.2023 (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet				Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3			
	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotet- tavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotet- tavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenoön	9 186 050	-73	-	-	-	-	9 186 050	-73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön	29 024 906	-122	1560 904	-1872	141 974	-214	30 727 784	-2 207
Rahoitusleasingsaamiset jaksotettuun hankintamenoön	1 420 170	-8	21 546	-21	-	-	1 441 715	-29
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenoön	1 573 803	-1	1 152	0	-	-	1 574 955	-1
Saamistodistukset käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta	375 072	-42	-	-	-	-	375 072	-42
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoön arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	1 049 741	-6	-	-	-	-	1 049 741	-6
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	3 017 822	-15	53 406	0	-	-	3 071 212	-15
Yhteensä	45 647 565	-267	1 637 008	-1 894	141 974	-214	47 426 531	-2 375

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvetona odotettavissa olevien luottotappioiden muutos ja täsmäytys arvonalentumisvaiheittain tilikauden aikana.

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2			Vaihe 3
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-267	-1 894	-214	-2 375		
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-92	-92	-69	-253		
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	93	121	67	282		
Siirrot vaiheeseen 1	-2	361	-	359		
Siirrot vaiheeseen 2	4	-158	-	-154		
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64		
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	625	-	625		
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-		
Muutokset mallissa* ja parametreissa** koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-16	-1 070	-35	-1 122		
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-		
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-		
Yhteensä 31.12.2024	-280	-2 105	-316	-2 701		

* Esittää muutosta mallissa.

** Esittää muutosta mallin parametreissa (esim. bkt, työttömyysluvut).

Kuntarahoitus päivitti tilikaudella 2024 makroskenaarioita kvartaaleittain huomioimaan tulevaisuuden informaatio. Lisäksi yhtiö tarkensi konkurssitodennäköisyyden mallia asiakasrahoituksen vastuiden osalta. Aiemmin mallissa asiakkaan maksukyvyttömyyttä indikoi 30 päivän maksuviive, mutta päivityksen myötä indikaattorina käytetään joko virallista maksukyvyttömyyden määritelmää tai tilannetta, jossa asiakkaan vastuut on siirretty vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 1 122 tuhatta euroa malleissa ja parametreissa tehtyjen muutosten vuoksi.

Kuntarahoitus on arvioinut yleisen kustannusinflaation ja kohonneen korkotason vaikutusta asiakasrahoituksen saamisiin ja luottorisktiin. Joulukuun 2023 lopussa yhtiön johto arvioi, että joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös alkuvuonna 2024 ja päätti kasvattaa kesäkuussa 2023 kirjattua ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvaa lisävarausta 625 tuhanteen euroon.

Kesäkuussa 2024 Kuntarahoituksen johto arvioi, että kohonneella korkotasolla on ollut vaikutusta erityisesti asuntosektorin asiakkaisiin ja edelleen on ollut havaittavissa hieman normaalia enemmän maksuviiveitä ja annettuja lainanhoitojoustoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Yhtiön johto arvioi, että pienemmällä joukolla asiakkaita tulee olemaan kassavirran riittävyydessä myös haasteita loppuvuoden 2024 aikana. Osa aiemmasta lisävarauksesta on kuitenkin alkuvuoden 2024 aikana realisoitunut vaiheiden 2 ja 3 siirtyminä, ja näin ollen Kuntarahoituksen johto päätti pienentää lisävarausta 375 tuhannella euroa, jolloin ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli kesäkuun 2024 lopussa 250 tuhatta euroa.

Joulukuun 2024 lopussa Kuntarahoituksen johto arvioi uudelleen lisävarauksen tarvetta ja päätti peruuttaa lisävarauksen. Konkurssitodennäköisyyden estimoinnissa käytetyn mallin päivityksen ja siitä seuranneen odotettavissa olevien luottotappioiden nousun ja vaihesiirtymien arvioidaan huomioivan aikaisemman lisävarauksen luottoriskiltään kohonneiden saamisten osalta. Kuntarahoituksen arvion mukaan joillakin asiakkailla saattaa olla kassavirran riittävyydessä haasteita myös vuoden 2025 aikana, mikä voi ilmentyä Kuntarahoitukselle lisääntyneinä maksuviiveinä ja lainanhoitojoustoina. Laskeva korkoympäristö tulee kuitenkin vähitellen helpottamaan asiakkaiden taloudellista tilannetta.

Kuntarahoituksen kokonaisluottoriski on pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on edelleen vähäinen. Korkotason nousu heikensi erityisesti asuntosektorin asiakkaiden maksukykyä, mikä ilmeni hienoisena maksuviiveiden sekä lainanhoitojoustojen lisääntymisenä ja luottokelpoisuuden heikentymisenä. Kuntarahoituksen asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa 0-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta tai niihin liittyy turvaava kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen takaus, tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetäkaus. Johdon arvion mukaan kaikki saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullisia luottotappiota näin ollen synny. Yhtiöllä oli joulukuun 2024 lopussa 13 449 tuhatta euroa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia saamisia, joiden osalta on käynnissä vakuuden realisointiprosessi tai joissa on luotto erääntynyt takaajan maksettavaksi (vuoden 2023 lopussa tällaisia saamisia ei ollut). Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla, ja salkussa olevien arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus on AA+ (AA+).

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä arvon alentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-464	-686	-21	-1 171
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-60	-65	0	-126
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	87	31	18	136
Siirrot vaiheeseen 1	-1	88	-	87
Siirrot vaiheeseen 2	2	-40	-	-38
Siirrot vaiheeseen 3	-	0	-65	-65
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-625	-	-625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	168	-596	-145	-573
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2023	-267	-1 894	-214	-2 375

Seuraavat taulukot kuvaavat odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän täsmäytystä arvonalentumisvaiheittain avaavasta taseesta tilinpäätöspäivään jokaiselle saamistyyppille erikseen.

Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno on arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-73	-	-	-73	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-50	-	-	-50	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	63	-	-	63	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-	-	-1	
Yhteensä 31.12.2024	-61	-	-	-61	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintameno on arvon alentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	Vaihe 3				
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-109	-	-	-109	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-4	-	-	-4	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	46	-	-	46	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-6	-	-	-6	
Yhteensä 31.12.2023	-73	-	-	-73	

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2024	-122	-1 872	-214	-2 207
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-16	-90	-69	-175
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	6	121	67	194
Siirrot vaiheeseen 1	-2	340	-	338
Siirrot vaiheeseen 2	4	-157	-	-154
Siirrot vaiheeseen 3	0	1	-65	-64
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	625	-	625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-13	-1 070	-35	-1 119
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2024	-142	-2 103	-316	-2 561

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2023

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-89	-662	-21	-772
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-20	-65	0	-85
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	3	12	18	34
Siirrot vaiheeseen 1	-1	87	-	86
Siirrot vaiheeseen 2	2	-38	-	-36
Siirrot vaiheeseen 3	0	0	-65	-65
Kohdistamaton lisävaraus (Management overlay)	-	-625	-	-625
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-18	-582	-145	-745
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2023	-122	-1872	-214	-2 207

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusleasingsaamiset jaksettuun hankintameno
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	0	-	0
Siirrot vaiheeseen 1	-	21	-	21
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	0	-	-1
Yhteensä 31.12.2024	-9	0	-	-9

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusleasingsaamiset jaksettuun hankintameno
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2023

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet	Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
Avaava saldo 1.1.2023	-6	-22	0	-28
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-1
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	16	0	16
Siirrot vaiheeseen 1	-	1	-	1
Siirrot vaiheeseen 2	0	-2	-	-2
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-14	0	-15
Yhteensä 31.12.2023	-8	-21	0	-29

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno-
arvon alentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)
Siirrot vaiheeseen 1
Siirrot vaiheeseen 2
Siirrot vaiheeseen 3
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita
Yhteensä 31.12.2024

Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
-1	0	-		-1
-1	0	-		-1
1	0	-		1
-	-	-		-
-	-	-		-
-	-	-		-
0	0	-		0
-1	0	-		-1

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset jaksotettuun hankintameno- arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1		Vaihe 2			Vaihe 3
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
(1 000 €)						
Avaava saldo 1.1.2023	-1	-	-	-	-1	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	0	-	-	-1	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	1	-	-	-	1	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	-	0	
Yhteensä 31.12.2023	-1	0	-	-	-1	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta
arvonalentumisvaiheittain

(1 000 €)

Avaava saldo 1.1.2024

Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	-	-	-12
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	10	-	-	10
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	0

Yhteensä 31.12.2024

Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot		Odotettavissa olevat luottotappiot
-42	-	-		-42
-12	-	-		-12
10	-	-		10
-	-	-		-
-	-	-		-
-	-	-		-
0	-	-		0
-45	-	-		-45

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Saamistodistukset käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	Vaihe 3				
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-44	-	-	-44	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-22	-	-	-22	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	27	-	-	27	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-3	-	-	-3	
Yhteensä 31.12.2023	-42	-	-	-42	

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu käyvän arvon rahastoon laatimisperiaatteiden mukaisesti. Periaatteet on kuvattu konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 9.4 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*. Kertynyt vähennyserä kirjataan tulosvaikutteisesti varojen taseesta pois kirjaamisen hetkellä.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameno- on arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle arvon alentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-6	-	-	-6	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	-	-	0	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	2	-	-	2	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	-	0	
Yhteensä 31.12.2024	-5	-	-	-5	

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintameno on arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle arvonalentumisvaiheittain	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1		Vaihe 2		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot
(1 000 €)					
Avaava saldo 1.1.2023	-203	-	-	-	-203
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	-
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	197	-	-	-	197
Yhteensä 31.12.2023	-6	-	-	-	-6

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2024	-15	0	-	-15	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	-2	-	-14	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	11	0	-	11	
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0	
Yhteensä 31.12.2024	-16	-2	-	-18	

Taseen ulkopuolisiin vastuihin liittyvä odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu *Muihin velkoihin* laatimisperiaatteiden mukaisesti, jotka on kuvattu konsernitilinpäätöksen (Liite 1) kohdassa 9.4 *Odotettavissa olevan luottotappion vähennyserän esittäminen taseessa*.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä) arvonalentumisvaiheittain (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	
Avaava saldo 1.1.2023	-11	-2	-	-14	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-12	0	-	-12	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	9	2	-	11	
Siirrot vaiheeseen 1	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	0	-	0	
Yhteensä 31.12.2023	-15	0	-	-15	

Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen

Tulevaisuutta koskevaa informaatiota sisällytetään sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin että sen arvioimiseen, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*). Makrotaloudelliset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme: perus, vahva (optimistinen) ja heikko (epäsuotuisa). Skenaarioille arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Skenaarioiden todennäköisyyspainotukset ovat seuraavat:

Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
	2025	2026	2027	2024	2025	2026
Heikko (epäsuotuisa)	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Perus	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Vahva (optimistinen)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Kuntarahoitus on tunnistanut kunkin portfolion luottotappioiden keskeiset tekijät, joilla on samanlaiset luottoriskiominaisuudet, ja arvioinut makrotaloudellisten muuttujien ja luottotappioiden välistä suhdetta. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroille ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroille käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita. Jokainen muuttuja kattaa arvion kolmen vuoden ajalta. Viereisessä taulukossa esitetään makrotaloudelliset muuttujat ja niiden ennusteet kolmen vuoden ennustejaksolle.

Makrotaloudelliset muuttujat	Skenaario	31.12.2024			31.12.2023		
		2025	2026	2027	2024	2025	2026
Suomen valtion pitkäaikaiset korot, %	Heikko	5,0	4,2	3,5	3,8	3,7	3,7
	Perus	2,8	2,8	2,8	3,5	3,5	3,4
	Vahva	3,2	3,2	3,1	3,3	3,2	3,2
Asuntojen hintakehitys (myyntihinta, vuositason muutos), %	Heikko	-10,0	0,0	4,0	-13,0	-2,0	3,0
	Perus	4,0	3,0	2,0	-1,0	4,0	2,5
	Vahva	4,0	2,5	2,5	2,5	4,0	2,5
Työttömyysaste, %	Heikko	10,8	10,2	9,2	9,9	9,6	8,5
	Perus	8,3	7,5	6,9	7,7	7,4	7,0
	Vahva	6,5	6,0	5,7	7,1	6,1	5,8

Skenaariokuvaukset

Perusskenaario

Maailmanlaajuinen makrotaloudellinen ympäristö on edelleen haastava. Merkittävä rahapolitiikan kiristäminen vuosina 2022–2023 vaikuttaa edelleen negatiivisesti kysyntätekiijöihin. Yhdysvalloissa talouden hallittu jäädyttäminen on toistaiseksi onnistunut, mutta Donald Trumpin inflaatiota lisäävä talouspolitiikka voi vaikeuttaa rahapolitiikan toteuttamista. Euroalueen kasvu elpyy vähitellen, mutta elpyminen on hidasta, erityisesti Saksan teollisuuden vakavien rakenteellisten ongelmien vuoksi. Kiinassa kasvun hidastumisen trendi jatkuu. Suurvaltojen välisen kauppasodan mahdollisuus ja alueellisten sotilaallisten konfliktien riskin kasvu lisäävät taloudellista epävarmuutta.

Inflaatio on hidastunut merkittävästi vuoden 2024 aikana. Tämän seurauksena sekä Yhdysvaltain keskuspankki että Euroopan keskuspankki ovat voineet aloittaa rahapolitiikan keventämisen. Vuonna 2025 keskuspankkien pääpaino siirtyy inflaation torjunnasta talouskasvun tukemiseen. EKP:n odotetaan laskevan talletuskoron 2,00 %:iin vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä on myös korkojen laskusyklin alin taso.

Suomi on kärsinyt erityisesti aiemmista korkojen nousuista ja käynyt läpi melko syvän taantumun. Toisaalta Suomen talous hyötyy korkojen laskusta keskimääräistä enemmän. Suomen bkt:n odotetaan edelleen supistuneen 0,3 % vuonna

2024. Suhdannekierron elpyminen kiihdyttää talouskasvua 2 %:iin vuosina 2025–2026, minkä jälkeen talous kasvaa pitkän aikavälin potentiaalinsa mukaisesti. Keskimääräisen vuosittaisen työttömyysasteen odotetaan nousevan huippuunsa 8,4 %:iin vuonna 2024 ja pysyvän korkeana 8,3 %:ssa vuonna 2025.

Omistusasuntojen hinnat suurimmissa kaupungeissa odotetaan edelleen laskevan keskimäärin 3,0 % vuonna 2024. Kiinteistömarkkinoiden elpyminen alkaa vuonna 2025. Sekä asuin- että liikekiinteistömarkkinoiden hintojen odotetaan nousevan vuonna 2025.

Vahva skenaario

Optimistisessa skenaariossa talouden odotetaan elpyvän nopeammin kuin perusskenaariossa. Suomen bkt:n ennustetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2025 ja 2,5 % vuonna 2025. Työttömyyden odotetaan alkaneen laskea vuoden 2024 loppuun mennessä ja laskevan alle 7 %:n jo vuonna 2025. Kuluttajahintainflaation odotetaan hidastuvan 2,0 %:iin vuonna 2024 ja pysyvän 2 %:n tuntumassa seuraavien kolmen vuoden ajan. Asuntokysynnän odotetaan elpyneen vuoden 2024 loppua kohti. Asuntojen hintainflaation odotetaan kiihtyvän 4,0 %:iin vuonna 2025, minkä jälkeen hintojen vuosikasvu maltillistuu 2,5 %:n tasolle. Kokonaiskysynnän odotettua nopeamman elpymisen vuoksi EKP:n odotetaan laskevan korkoja paljon asteittaisemmin kuin perusskenaariossa.

Heikko skenaario

Epäsuotuisassa skenaariossa geopolittiset jännitteet kärjistyvät Kiinan ja Taiwanin välisen konfliktin vuoksi. Kauppasuhteet Yhdysvaltojen ja EU:n kanssa Kiinaan heikkenevät, ja globaalit toimitukset häiriintyvät, mikä johtaa teollisuuden raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannusten merkittävään nousuun. Lähi-idän epävakaa tilanne laajenee Israelin ja Iranin väliseksi konfliktiksi, mikä aiheuttaa voimakasta nousupainetta energian hinnoille.

Inflaatio alkaa kiihtyä jälleen voimakkaasti. EKP joutuu keskeyttämään korkojen laskusyklinsä ja nostamaan korot yli 4 %:n. Yksityisen sektorin vaikeudet johtavat pankkien luottotappioiden merkittävään kasvuun. Riskipreemiot rahoitusmarkkinoilla laajenevat huomattavasti.

Ulkomaankaupan äkillinen hidastuminen ja korkojen uusi nousu ajavat Suomen talouden takaisin syvään taantumaan. Bkt supistuu 3,5 % vuonna 2025 ja alkaa elpyä vähitellen vasta vuoden 2026 lopulla. Työttömyys nousee jyrkästi ja pysyy yli 10 %:ssa vielä vuonna 2026. Yhdysvaltojen epäröinti puolustaa Taiwania asettaa myös Naton turvatakuut kyseenalaisiksi, mikä laajentaa merkittävästi Suomen valtionlainojen riskipreemioita. Elinkustannusten ja korkojen nousu syventää suomalaisten kotitalouksien ahdinkoa. Asuntomarkkinoiden ja rakentamisen lama jatkuu, ja asuntojen hintojen lasku voimistuu.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyys tulevaisuuteen suuntautuvalle informaatiolle olettaen heikon (epäsuotuisan) skenaarion painon olevan 100 % vuoteen 2025 (2024) asti.

Herkkyysanalyysi (1 000 €)	31.12.2024			31.12.2023		
	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia	Käytetyt skenaario- painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Ilman skenaario- painotuksia
Odotettavissa olevat luottotappiot	2 701	4 765	2 578	1 750	2 414	1 618
Vastuiden osuus vaiheissa 2 ja 3	5,21 %	11,26 %	5,17 %	3,94 %	5,10 %	3,78 %

Harkinnanvaraiset lisävaraukset eivät sisälly herkkyysanalyysin lukuihin.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisina raportoidaan saamiset, jotka ovat yli 90 päivää erääntyneitä ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä saamisia, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitajousto.

Ongelmasaamiset 31.12.2024 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	8 535	8 535	-85	8 451
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	152 231	152 231	-137	152 094
Lainanhoitajoustot	430 479	130 939	561 418	-352	561 066
Yhteensä	430 479	291 705	722 184	-573	721 610

Oikaistu Ongelmasaamiset 31.12.2023 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	7 676	7 676	-36	7 639
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	19 266	19 266	-59	19 207
Lainanhoitajoustot	382 211	115 032	497 243	-570	496 673
Yhteensä	382 211	141 974	524 185	-666	523 519

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Tällaiset kaikki saamiset on luokiteltu vaiheeseen 2. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi, ja ne on luokiteltu vaiheeseen 1. Kuntarahoitus katsoo kyseessä olevan järjestämätön lainahoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä Kuntarahoitus olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa. Nämä saamiset on luokiteltu vaiheeseen 3.

Vuoden 2024 aikana lainanhoitojoustoja myönnettiin erityisesti asuntosektorin toimijoille, joiden tilojen vajaakäyttö on kasvanut, koska kilpailu vuokralaisista kiristynyt. Lainanhoitojoustoja myönnettiin myös kohonneen korkotason vuoksi. Myönnettyjen lyhennysvapaiden vuoksi perimättä jääneet lyhennykset on pääosin siirretty laina-ajan loppuun lainan viimeisen maksuerän yhteyteen tai kuluvalle 5-vuotiskaudelle, mikäli kyseessä on ollut valtion takaama korkotukilaina. Leasingsaamisiin ei ole kohdistunut vuokrahelpotuksia.

Geopoliittisilla epävakauksilla ei ole ollut suoria vaikutuksia konsernin asiakkaisiin tai saamisiin. Yleinen inflaatio ja korkotason nousu näkyivät edelleen vuoden 2024 aikana, ja saattavat edelleen näkyä lisääntyneinä lainanhoitojoustotoimenpiteinä, maksuviiveinä sekä asiakkaiden luottokelpoisuuskien heikentymisinä.

Toteutuneet luottotappiot

Kuntarahoituksella ei ole ollut toteutuneita lopullisia luottotappioita tilikauden tai vertailukauden aikana.

Liite 20. Osakkeet ja osuudet

31.12.2024 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	, joista luottolaitoksissa
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	-	656	656	-
Yhteensä	-	656	656	-
<i>, joista hankintameno</i>	-	656	656	-

Kuntarahoituksella ei ole käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Kuntarahoituksella ei ole osakelainauksen kohteena olevia osakkeita ja osuuksia.

31.12.2023 (1 000 €)	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	, joista luottolaitoksissa
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	-	656	656	-
Yhteensä	-	656	656	-
<i>, joista hankintameno</i>	-	656	656	-

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Liite 21. Johdannaissopimukset

31.12.2024 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo				Käypä arvo	
	Jäljellä oleva juoksuaika				Positiivinen	Negatiivinen
	Alle 1 vuotta	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä		
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	2 227 956	15 950 911	18 107 614	36 286 482	987 920	-1 262 963
, joista keskusvastapuoliselvittävät	2 128 956	15 899 304	17 428 936	35 457 197	963 973	-1 250 839
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 250 510	13 479 274	369 119	17 098 903	884 308	-224 818
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	5 478 466	29 430 185	18 476 733	53 385 385	1 872 228	-1 487 782
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	8 364 980	9 253 147	4 885 876	22 504 004	220 007	-797 908
, joista keskusvastapuoliselvittävät	6 584 200	6 806 285	1 909 901	15 300 387	119 869	-122 927
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 107 136	2 491 716	64 207	3 663 059	100 100	-268 552
Terminisopimukset	2 840 260	-	-	2 840 260	131 373	-761
Osakejohdannaiset	12 572	-	-	12 572	-	-6 715
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	12 324 948	11 744 863	4 950 083	29 019 895	451 480	-1 073 936
Johdannaissopimukset yhteensä	17 803 414	41 175 049	23 426 816	82 405 280	2 323 708	-2 561 718

Erä Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti sisältää kaikki Kuntarahoituksen johdannaissopimukset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määriteltä yksilöityä suojauskohdetta.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu 31.12.2023 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo				Käypä arvo	
	Jäljellä oleva juoksuaika					
	Alle 1 vuotta	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	4 082 331	11 468 301	18 991 507	34 542 139	1 244 663	-1 692 231
,joista keskusvastapuoliselvitettävät	3 967 376	11 288 451	18 280 451	33 536 278	1 207 369	-1 676 456
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	1 838 537	10 963 203	479 835	13 281 574	437 818	-609 792
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	5 920 868	22 431 503	19 471 342	47 823 713	1 682 481	-2 302 023
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	4 387 178	11 024 261	4 300 134	19 711 573	294 754	-892 723
,joista keskusvastapuoliselvitettävät	3 211 225	8 099 203	1 540 172	12 850 600	173 241	-32 697
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	335 671	2 845 363	69 179	3 250 213	56 183	-193 110
Terminisopimukset	3 890 874	-	-	3 890 874	2 770	-87 375
Osakejohdannaiset	85 340	-	-	85 340	24	-21 323
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	8 699 063	13 869 624	4 369 313	26 938 000	353 731	-1 194 531
Johdannaissopimukset yhteensä	14 619 930	36 301 128	23 840 655	74 761 713	2 036 212	-3 496 553

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 22. Suojauslaskenta

Kuntarahoituksen korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit niiden erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Näin ollen ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi ja kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin. Kuntarahoituksen markkinariskien suojaamiseen liittyvät riskienhallintaperiaatteet kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema*.

Kuntarahoitus soveltaa sekä IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa että IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa. Kuntarahoitus ei sovelta rahavirran suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan liittyvät laatimisperiaatteet kuvataan konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden (Liite 1) kohdassa 10. *Suojauslaskenta*.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kohteena olevat varat ja velat tase-erien mukaisesti jaoteltuna IAS 39 -standardin mukaiseen portfoliosuojauslaskentaan ja IFRS 9 -standardin mukaiseen käyvän arvon suojauslaskentaan, joka on edelleen jaettu kahteen osaan sen perusteella sovelletaanko suojauksessa suojauskustannuksen eriyttämistä (*Cost-of-Hedging*).

Suojauslaskenta 31.12.2024 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 209 584	10 633 372	10 573 458	59 914	-
Rahoitusleasingsaamiset	421 960	423 793	-	423 793	-
Varat yhteensä	11 631 544	11 057 166	10 573 458	483 708	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	95 000	88 243	-	88 243	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 107 710	1 129 737	-	1 129 737	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 414 736	34 570 729	-	17 595 169	16 975 560
Velat yhteensä	36 617 446	35 788 709	-	18 813 149	16 975 560

Oikaistu
Suojauslaskenta
31.12.2023 (1 000 €)

Varat

	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfoliosuo- jauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 843 871	10 963 049	10 902 352	60 696	-
Rahoitusleasingsaamiset	395 417	389 403	-	389 403	-
Varat yhteensä	12 239 288	11 352 451	10 902 352	450 099	-

Velat

Velat luottolaitoksille	95 000	87 488	-	87 488	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 287 710	1 299 685	-	1 299 685	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 537 103	31 054 516	-	18 047 332	13 007 184
Velat yhteensä	33 919 813	32 441 689	-	19 434 505	13 007 184

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauskohteen suojatun riskin ja suojausinstrumentin kumulatiivinen käypä arvo tilikauden alussa ja lopussa sekä käyvän arvon muutokset tilikauden aikana. Taulukossa esitettävät luvut eivät pidä sisällään suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvia käyvän arvon muutoksia. Edellä mainitusta syystä johtuen suojausinstrumenttien yhteissumma ei täsmää liitteessä 21 *Johdannaissopimukset* esitettävään erään *Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä*. Suojauskohteiden käyvän arvon muutos suojatun riskin osalta ja niitä suojaavien johdannaisten muut käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot*. Suojaussuhteen tehoton osuus näkyy siten tässä tuloslaskelmaerässä. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot liitteessä 6.

Markkinakäytännön ja IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* -standardin mukaisesti Kuntarahoitus diskonttaa suojauskohteet swap-käyrällä, kun ne arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Johdannaissopimukset taas diskontataan OIS-käyrällä. Ero käytetyissä diskonttokäyrissä aiheuttaa merkittävän osan Kuntarahoituksen suojauslaskennan tehottomuudesta. Lisäksi tehottomuutta voi jossain määrin syntyä myös eroista pääomissa, päivälaskentamenetelmissä tai kassavirtojen ajoittumisessa.

Tilikauden suojauslaskennan nettotulos -11 763 tuhatta euroa (- 27 147 tuhatta euroa) syntyy olennaisin osin eurokorkokäyrien muutoksista.

Arvostus suojatun riskin osalta (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Tulosvaikutus 1–12/2024	31.12.2023	1.1.2023	Tulosvaikutus 1–12/2023
Varat						
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-604 957	-907 319	302 362	-907 319	-1 476 553	569 233
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	658 479	969 754	-311 275	969 754	1 549 315	-579 561
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	-1 411	-1 652	240	-1 652	-1 721	69
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	52 111	60 783	-8 672	60 783	71 041	-10 258
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 214	1 829	385	1 829	-595	2 424
Rahoitusleasingsaamiset	-4 427	-12 251	7 825	-12 251	-28 808	16 557
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	828	9 060	-8 232	9 060	28 548	-19 488
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-1 385	-1 362	-23	-1 362	-855	-507
Velat						
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta						
Velat luottolaitoksille	7 357	8 111	-754	8 111	10 108	-1 997
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-7 263	4 425	-11 688	4 425	54 570	-50 145
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	901 690	1 407 537	-505 847	1 407 537	2 559 950	-1 152 413
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-927 435	-1 442 656	515 221	-1 442 656	-2 631 089	1 188 433
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-25 651	-22 583	-3 068	-22 583	-6 461	-16 122
IBOR -uudistukseen liittyvät kompensaatiot*	-3 603	-3 603	0	-3 603	-3 343	-260
Suojauslaskenta yhteensä	21 471	33 235	-11 763	33 235	60 382	-27 147

* Kompensaatiot liittyvät IBOR-uudistukseen, josta kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa (Liite 1) kohdassa 23. *IBOR-uudistus*.

Seuraavassa taulukossa esitetään koron- ja valuutanvaihtosopimusten (*cross currency swaps*) suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus oman pääoman erään *Suojauskustannusrahasto*. Luvut esitetään verojen jälkeen. Kaikissa valuuttamääraisissä suojaussuhteissa Kuntarahoitus on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun koron- ja valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle.

Johdannaisen koko käyvän arvon muutoksen ja suojaussuhteeseen määritetyn osuuden käyvän arvon muutoksen erotus kirjataan erään *Suojauskustannusrahasto*. Muutokset eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioissa eivät siten luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2024	1.1.2024	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	45 714	21 821	23 892
Yhteensä	45 714	21 821	23 892

Suojauslaskennan vaikutus oman pääoman eriin (1 000 €)	31.12.2023	1.1.2023	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	21 821	1 488	20 334
Yhteensä	21 821	1 488	20 334

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kumulatiivinen tehokkuus suojauskohteittain. Lisäksi taulukossa esitetään käytetyt suojausinstrumentit.

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2024 (1 000 €)

Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-604 957	658 479	53 522
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	2 214	-2 132	82
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-4 427	2 960	-1 467
Varat yhteensä		-607 170	659 307	52 137
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	653 000	-685 882	-32 882
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuuttanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	248 784	-241 553	7 231
Velat yhteensä		901 784	-927 435	-25 651

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Suojauslaskennan tehokkuus suojauskohteittain
31.12.2023 (1 000 €)

31.12.2023 (1000 €)

Suojauskohde	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-907 319	969 754	62 435
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	1 829	-1 608	222
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-12 251	10 668	-1 584
Varat yhteensä		-917 742	978 814	61 072
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	1 105 788	-1 132 380	-26 592
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	314 285	-310 277	4 009
Velat yhteensä		1 420 073	-1 442 656	-22 583

Liite 23. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
IT-järjestelmät	2 720	6 311
Muut aineettomat hyödykkeet	-	2
Yhteensä	2 720	6 314

Aineettomissa hyödykkeissä ei ole muita kehittämismenoja eikä liikearvoa.

Liite 24. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Muut kiinteistöosakkeet	299	299
Käyttöoikeusomaisuuserät	7 548	8 500
Muut aineelliset hyödykkeet	389	555
Yhteensä	8 236	9 354

Kuntarahoituksella ei ole sijoituskiinteistöjä.

Liite 25. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

1-12/2024 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	30 574	299	4 918	14 616	19 832
+ Lisäykset	239	-	386	655	1 041
- Vähennykset	-	-	-29	-6 739	-6 768
Hankintameno 31.12.	30 813	299	5 275	8 532	14 105
Kertyneet poistot 1.1.	24 261	-	4 363	6 116	10 479
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-29	-6 717	-6 746
+ Tilikauden poisto	3 833	-	552	1 585	2 137
Kertyneet poistot 31.12.	28 093	-	4 885	984	5 869
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 720	299	389	7 548	8 236

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

1-12/2023 (1 000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	29 634	299	5 644	9 174	15 117
+ Lisäykset	940	-	7	7 785	7 792
- Vähennykset	-	-	-733	-2 344	-3 076
Hankintameno 31.12.	30 574	299	4 918	14 616	19 832
Kertyneet poistot 1.1.	20 798	-	4 087	6 195	10 282
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-715	-2 021	-2 736
+ Tilikauden poisto	3 463	-	991	1 942	2 933
Kertyneet poistot 31.12.	24 261	-	4 363	6 116	10 479
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 314	299	555	8 500	9 354

Liite 26. Muut varat

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Laskutetut leasingvuokrat	23 305	23 506
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuussaamiset keskusvastapuolelta*	889 682	1 049 735
Muut	2 925	1846
Yhteensä	915 913	1 075 087

* Vakuussaamisiin sisältyy 5 tuhannen euron (6 tuhatta euroa) odotettavissa oleva luottotappio.

Yhtiöllä ei ollut maksujenvälityssaamisia 31.12.2024 tai 31.12.2023.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 27. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Verosaamiset	16 577	18 089
Ennakkomaksut	2 220	2 489
Yhteensä	18 797	20 578

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 28. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verosaamiset (1 000 €)	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Maksettu tilikauden aikana	31.12.2024
Käyvän arvon rahastosta	-	-	-	-	-
Käyttöoikeusomaisuuseristä	8	2	-	-	10
Yhteensä	8	2	-	-	10

Laskennalliset verovelat (1 000 €)	1.1.2024	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Maksettu tilikauden aikana	31.12.2024
Käyvän arvon rahastosta	21 028	-	33 736	-	54 763
Yhteensä	21 028	-	33 736	-	54 763

Vapaaehtoiseen luottotappiovaraukseen ja poistoeroon sisältyy kirjaamatonta laskennallista verovelkaa yhteensä 317 363 tuhatta euroa.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Laskennalliset verosaamiset (1 000 €)	1.1.2023	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Maksettu tilikauden aikana	31.12.2023
Käyvän arvon rahastosta	763	-	-763	-	-
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-	8	-	-	8
Yhteensä	763	8	-763	-	8

Laskennalliset verovelat (1 000 €)	1.1.2023	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Maksettu tilikauden aikana	31.12.2023
Käyvän arvon rahastosta	-	-	21 028	-	21 028
Yhteensä	-	-	21 028	-	21 028

Vapaaehtoiseen luottotappiovaraukseen ja poistoeroon sisältyy kirjaamatonta laskennallista verovelkaa yhteensä 302 489 tuhatta euroa.

Liite 29. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 €)	31.12.2024		31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Oikaistu Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	41 125 457	42 306 455	36 885 471	38 680 909
Muut*	3 408 849	3 421 647	3 987 327	4 017 074
Yhteensä	44 534 306	45 728 102	40 872 798	42 697 983

* Erässä esitetään Kuntarahoituksen lyhytaikaiset velkakirjalainat.

Kuntarahoituksen varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Merkittävimmät liikkeeseenlaskut tilikauden 2024 aikana	Arvopäivä	Eräpäivä	Korko-%	Nimellisarvo (1 000)	Valuutta
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	17.1.2024	2.2.2034	2,750 %	1000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	31.1.2024	31.1.2029	4,250 %	1500 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	23.4.2024	23.4.2027	4,875 %	1000 000	USD
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	29.8.2024	29.8.2029	2,500 %	1000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	9.10.2024	9.10.2029	3,625 %	1000 000	USD

Liikkeeseenlaskut on sisällytetty yllä olevaan taulukkoon arvopäivän mukaisesti.

Liikkeeseen laskettujen velkojen täsmäytyslaskelma (1 000 €)	2024			2023		
	Velat luottolaitoksille	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Velat luottolaitoksille	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Kirjanpitoarvo 1.1.	131 458	2 622 551	40 872 798	2 060 128	2 561 084	35 730 888
Liiketoiminnan rahavirtojen muutokset						
Liikkeeseen laskettujen velkojen lisäykset	51 008	30 713	9 131 597	40 458	26 293	10 160 007
Sijoitustodistusten lisäykset <i>Muut</i>	-	-	19 510 198	-	-	24 054 315
Lisäykset yhteensä	51 008	30 713	28 641 795	40 458	26 293	34 214 321
Liikkeeseen laskettujen velkojen vähennykset	-15 346	-207 008	-5 754 758	-1971315	-91944	-5 183 507
Sijoitustodistusten vähennykset <i>Muut</i>	-	-	-20 088 676	-	-	-24 716 820
Vähennykset yhteensä	-15 346	-207 008	-25 843 434	-1971315	-91944	-29 900 327
Liiketoiminnan rahavirtojen muutokset yhteensä	35 662	-176 295	2 798 361	-1930 857	-65 651	4 313 995
Tasearvon muutos sisältäen arvostukset ja valuuttakurssimuutokset	437	17 618	863 147	2 187	127 118	827 915
Kirjanpitoarvo 31.12.	167 558	2 463 874	44 534 306	131 458	2 622 551	40 872 798

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 30. Muut velat

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Muut velat		
Vuokrasopimusvelat	7 599	8 542
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuusvelat keskusvastapuolelle	259 850	392 343
Muut velat	17 732	17 168
Yhteensä	285 181	418 053

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 31. Siirtovelat ja saadut ennakot

(1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Muut siirtovelat	12 496	11 372
Saadut ennakot*	32 989	31 392
Yhteensä	45 485	42 764

* Erä koostuu pääasiassa leasingennakoista.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 32. Kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*) ja Suomen Rahoitusvakausvirasto (*RVV*). SRB ja RVV poistivat marraskuussa 2024 EU-tason lainsäädäntömuutoksen (*Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD*) ja sen myötä tehdyn kansallisen sääntelyn muutoksen perusteella Kuntarahoitusta koskeneen vaatimuksen sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*).

Muutos perustuu siihen, että sääntelyn mukaan MREL-vaadetta ei enää aseteta niille luottolaitoksille, joita koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia. Kuntarahoitus pystyi täyttämään ennen muutosta MREL-vaateen moninkertaisesti, eikä muutoksella siten ole merkittävää vaikutusta Kuntarahoitukselle.

Liite 33. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma tasearvoin

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	274 441	355 261	2 189 388	781 010	-	3 600 100
Saamiset luottolaitoksilta	8 513 736	38 140	14 507	-	-	8 566 382
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	627 997	1 774 531	8 023 430	7 734 269	15 653 621	33 813 849
Saamistodistukset	1 617 488	271 427	350 864	39 032	-	2 278 812
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	-	-	-	-	656	656
Johdannais sopimukset	152 633	57 431	1 161 155	613 963	338 525	2 323 708
Muut varat*	889 682	-	-	-	-	889 682
Yhteensä	12 075 979	2 496 791	11 739 344	9 168 275	15 992 802	51 473 191

* Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	716 137	3 486	74 105	56 548	33 419	883 694
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	38 133	233 195	894 643	595 550	702 353	2 463 874
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	4 757 279	6 110 628	25 545 532	6 494 648	1 626 218	44 534 306
Johdannaissopimukset	164 955	190 266	959 624	729 648	517 223	2 561 718
Muut velat*	260 177	964	5 531	778	-	267 449
<i>, joista vuokrasopimusvelat</i>	<i>327</i>	<i>964</i>	<i>5 531</i>	<i>778</i>	<i>-</i>	<i>7 599</i>
Yhteensä	5 936 681	6 538 539	27 479 435	7 877 172	2 879 214	50 711 041

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saadun käteisvakuuden ja IFRS 16 -standardin mukaisen vuokrasopimusvelan.

Velat ja niitä suojaavat johdannaiset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Yhtiön arvio on, että velkoja tullaan vuoden 2025 aikana eräännyttämään ennenaikaisesti 20–40 %. Vuoden 2024 aikana erääntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 23 %.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu
Rahoitusvarat
31.12.2023 (1 000 €)

	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	269 979	297 711	2 129 027	467 085	-	3 163 801
Saamiset luottolaitoksilta	9 137 454	25 051	29 348	-	-	9 191 853
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	553 220	1 558 950	7 563 119	6 951 263	14 157 184	30 783 736
Saamistodistukset	1 442 083	225 164	305 332	33 625	-	2 006 203
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	-	-	-	-	656	656
Johdannaissopimukset	25 993	66 502	655 747	834 431	453 540	2 036 212
Muut varat	1 049 735	-	-	-	-	1 049 735
Yhteensä	12 478 466	2 173 377	10 682 573	8 286 403	14 611 379	48 232 199

Oikaistu
Rahoitusvelat
31.12.2023 (1 000 €)

	0–3 kuukautta	3–12 kuukautta	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	84 093	0	56 472	57 009	17 977	215 552
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	87 266	139 849	984 422	558 808	852 205	2 622 551
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	6 198 915	4 416 282	22 699 700	6 092 857	1 465 043	40 872 798
Johdannaissopimukset	215 477	276 181	1 512 104	904 057	588 733	3 496 553
Muut velat	392 754	1 067	5 227	1 836	-	400 885
, joista vuokrasopimusvelat	411	1 067	5 227	1 836	-	8 542
Yhteensä	6 978 506	4 833 379	25 257 927	7 614 568	2 923 958	47 608 338

Velat ja niitä suojaavat johdannaiset, joissa on ennenaikaisen eräännyttämisen mahdollisuus, ovat taulukossa sen mukaisessa maturiteettiluokassa, jolloin eräännyttäminen olisi ensimmäisen kerran mahdollista. Vuoden 2023 aikana erääntyi tällaisia velkoja ennenaikaisesti 32 %.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 34. Tase-erien jakautuminen koti- ja ulkomaan rahan määräisiin eriin

Varat 31.12.2024 (1 000 €)	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	, josta samaan konserniin kuuluvilta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	3 600 100	-	3 600 100	-
Saamiset luottolaitoksilta	8 506 133	60 249	8 566 382	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	33 813 849	-	33 813 849	-
Rahoitusleasingsaamiset	1 563 060	-	1 563 060	-
Saamistodistukset	2 278 812	-	2 278 812	-
Johdannaissopimukset	2 080 834	242 874	2 323 708	-
Muu omaisuus mukaan lukien käteiset varat	845 053	101 281	946 334	656
Yhteensä	52 687 840	404 404	53 092 244	656

Velat ja oma pääoma 31.12.2024 (1 000 €)	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	, josta samaan konserniin kuuluvilta
Velat luottolaitoksille	883 694	-	883 694	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 442 409	21 465	2 463 874	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	21 208 405	23 325 901	44 534 306	-
Johdannaissopimukset	2 298 034	263 684	2 561 718	-
Muut velat mukaan lukien tilinpäätössiirrot ja oma pääoma	2 648 653	-	2 648 653	-
Yhteensä	29 481 194	23 611 050	53 092 244	-

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

**Oikaistu
Varat
31.12.2023 (1 000 €)**

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	, josta samaan konserniin kuuluvilta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	3 163 801	-	3 163 801	-
Saamiset luottolaitoksilta	9 130 306	61 547	9 191 853	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 783 736	-	30 783 736	-
Rahoitusleasingsaamiset	1 441 686	-	1 441 686	-
Saamistodistukset	5 160 117	9 888	5 170 005	-
Johdannaissopimukset	2 036 838	-625	2 036 212	-
Muu omaisuus mukaan lukien käteiset varat	1 004 961	107 039	1 111 999	658
Yhteensä	52 721 445	177 848	52 899 293	658

**Oikaistu
Velat ja oma pääoma
31.12.2023 (1 000 €)**

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	, josta samaan konserniin kuuluvilta
Velat luottolaitoksille	215 552	-	215 552	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 601 955	20 595	2 622 551	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 793 369	20 079 428	40 872 798	-
Johdannaissopimukset	3 273 017	223 536	3 496 553	-
Muut velat mukaan lukien tilinpäätössirrot ja oma pääoma	2 528 006	33	2 528 039	5
Yhteensä	29 411 899	20 323 593	49 735 492	5

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 35. Arvopapereiden takaisinostosopimukset

Yhtiöllä ei ollut arvopapereiden takaisinostosopimuksista johtuvia saamisia tai velkoja 31.12.2024 eikä vertailuhetkellä.

Liite 36. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot

Rahoitusvarat (1 000 €)	31.12.2024		Oikaistu 31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	2	2	2	2
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	3 600 100	3 600 100	3 163 801	3 163 801
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 382	8 566 382	9 191 853	9 191 853
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	33 813 849	35 826 784	30 783 736	32 605 180
Saamistodistukset	2 278 812	2 279 560	2 006 203	2 006 315
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	656	656	656	656
Johdannaisopimukset	2 323 708	2 323 708	2 036 212	2 036 212
Muut varat*	889 682	889 682	1 049 735	1 049 735
Yhteensä	51 473 191	53 486 874	48 232 199	50 053 755

* Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

Rahoitusvelat (1 000 €)	31.12.2024		Oikaistu 31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	883 694	883 627	215 552	215 510
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 463 874	2 475 335	2 622 551	2 635 500
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 534 306	44 345 120	40 872 798	40 837 530
Johdannaissopimukset	2 561 718	2 561 718	3 496 553	3 496 553
Muut velat*	267 449	267 449	400 885	400 885
Yhteensä	50 711 041	50 533 249	47 608 338	47 585 978

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saadun käteisvakuuden ja IFRS 16 -standardin mukaisen vuokrasopimusvelan.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 37. Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen hierarkia

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoituksella on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään yhtiön malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Yhtiöi hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnallisista tarkoituksista ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Riskienhallinnan johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoituksen Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo yhtiön arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi yhtiön arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskäytäntöä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös, tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa yhtiön taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuksista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Yhtiö on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskäytön seurantaohjelman, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskäytön seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty Valuation Control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*), ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin. Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin alkuperäisen kirjaamisajankohdan käypää arvoa osoittaa yleensä parhaiten transaktiohintaa. Jos käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä eroaa transaktiohinnasta ja käypä arvo ei perustu toimivilla markkinoilla täysin samanlaiselle omaisuuserälle tai velalle noteerattuun hintaan tai se ei perustu arvostusmenetelmään, jonka osalta muiden kuin havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaikutus arvostamiseen katsotaan olevan vähäinen, tällöin rahoitusinstrumentti arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tätä oikaistaan alkuperäisen kirjaamisajankohdan käyvän arvon ja transaktiohinnan välisen eron jaksottamiseksi (ensimmäisen päivän voitto tai tappio). Tämä erotus jaksotetaan voitoksi tai tappioksi tasaerinä sopimuksen voimassaoloaikana. Viereisessä taulukossa on esitetty Kuntarahoitukselle syntynyt ensimmäisen päivän voitto tai tappio.

Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (1 000 €)	1–12/2024	1–12/2023
Avaava saldo kauden alussa	-350	-392
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	-	-
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-452	-470
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	494	512
Yhteensä kauden lopussa	-309	-350

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole arvostusmenetelmiä käyttäen. Kuntarahoituksen käypien arvojen luokittelussa käytetään käyvän arvon hierarkiaa jaoteltuna tason 1, 2 ja 3 syöttötietoihin, jotka kuvaavat arvostamisessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä.

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoitus soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat ja julkisia hintanoteerauksia saatavilla. Yhtiö käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitusalkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Yhtiö käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttiensa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaissopimuksissa, antolainauksessa ja varainhankinnan instrumenteissa. Yhtiö ei käytä hankintameno perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Yhtiö käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten käypiä arvoja. Nämä mallit käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteeratuille velkakirjoille ja osakkeille ja yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon

harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käyttävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään esimerkiksi korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit, korrelaatiot. Yhtiö soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötietojen, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostukselle. Menetelmä on kuvattu tarkemmin kohdassa *Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyysanalyysi*.

Kuntarahoitus soveltaa erilaisia malleja tietyntyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusinstrumentin monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisten syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen perusmalli määrittyy kohde-etuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibrointitekniikat saadaan määritettyä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibrointitekniikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Yhtiön arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- Korkoinstrumentit,
- Valuuttapohjaiset instrumentit,
- Osakesidonnaiset instrumentit ja
- Hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin valuuttapohjaiset, osakesidonnaiset ja hybridi-instrumentit, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Kuntarahoitus sisällyttää johdannaisten arvostuksiin luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*Credit Valuation Adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*Debt Valuation Adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta. Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmissa käytetään kolmea syöttötietoa: maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD*, oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa) sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*). Lisäksi konserni laskee oikaisun (*Funding Valuation Adjustment, FVA*) sellaisten johdannaissopimusten osalta, joissa ei ole käteisvakuusjärjestelyitä (asiakkaiden kanssa tehdyt johdannaissopimukset).

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoin käypään arvoon. Kuntarahoituksen käyvän arvon arvostuksissa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksissa käytettyjen syöttötietojen merkitystä.

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin yhtiöllä on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin yhtiön sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), yhtiön liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä yhtiön antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttastruktuureja, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkostruktuureja (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Yhtiön varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasoja. Kuntarahoituksella ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Rahoitusvarat 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	377 480	357 349	20 131	-	377 480
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 940	-	30 940	-	30 940
Saamistodistukset	3 676 021	3 666 033	9 988	-	3 676 021
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	25 036	-	-	25 036	25 036
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	656	-	-	656	656
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	451 480	-	445 149	6 331	451 480
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 872 228	-	1 871 295	934	1 872 228
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	6 433 841	4 023 383	2 377 502	32 957	6 433 841
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 633 372	-	11 128 949	-	11 128 949
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	10 633 372	-	11 128 949	-	11 128 949
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	8 566 382	7 957 974	608 408	-	8 566 382
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	23 124 500	-	24 641 859	-	24 641 859
Saamistodistukset	1 825 411	-	1 826 159	-	1 826 159
Muut varat	889 682	-	889 682	-	889 682
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	34 405 977	7 957 976	27 966 108	-	35 924 084
Rahoitusvarat yhteensä	51 473 191	11 981 359	41 472 559	32 957	53 486 874

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Rahoitusvelat 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	79 315	-	79 315	-	79 315
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 334 136	-	1 293 774	40 363	1 334 136
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 198 104	-	9 002 575	195 529	9 198 104
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 073 936	-	988 985	84 950	1 073 936
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 487 782	-	1 481 145	6 636	1 487 782
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 173 273	-	12 845 795	327 478	13 173 273
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	88 243	-	88 175	-	88 175
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 129 737	-	1 141 199	-	1 141 199
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*	34 570 729	-	34 092 128	289 415	34 381 544
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	35 788 709	-	35 321 502	289 415	35 610 917
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Velat luottolaitoksille	716 137	-	716 137	-	716 137
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	765 473	-	765 473	-	765 473
Muut velat	267 449	-	267 449	-	267 449
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	1 749 059	-	1 749 059	-	1 749 059
Rahoitusvelat yhteensä	50 711 041	-	49 916 355	616 894	50 533 249

* Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, minkä seurauksena ne on suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tilinpäätöksen liitetiedoissa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatuun hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Oikaistu Rahoitusvarat 31.12.2023 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	375 072	375 072	-	-	375 072
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 497	-	30 497	-	30 497
Saamistodistukset	3 219 979	3 172 048	47 931	-	3 219 979
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-	27 663	27 663
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	656	-	-	656	656
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	353 731	-	344 696	9 036	353 731
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 682 481	-	1 682 481	-	1 682 481
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 690 079	3 547 120	2 105 605	37 354	5 690 079
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 963 049	-	11 491 485	-	11 491 485
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	10 963 049	-	11 491 485	-	11 491 485
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 191 853	8 127 116	1 064 737	-	9 191 853
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	19 762 528	-	21 055 535	-	21 055 535
Saamistodistukset	1 574 954	-	1 575 066	-	1 575 066
Muut varat	1 049 735	-	1 049 735	-	1 049 735
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	31 579 071	8 127 119	24 745 072	-	32 872 190
Rahoitusvarat yhteensä	48 232 199	11 674 238	38 342 162	37 354	50 053 755

Oikaistu Rahoitusvelat 31.12.2023 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	43 971	-	43 971	-	43 971
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 322 866	-	1 223 599	99 266	1 322 866
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 530 487	-	9 234 376	296 110	9 530 487
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 194 531	-	1 077 062	117 469	1 194 531
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2 302 023	-	2 290 304	11 719	2 302 023
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	14 393 876	-	13 869 312	524 564	14 393 876
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	87 488	-	87 446	-	87 446
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 299 685	-	1 312 634	-	1 312 634
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	31 054 516	-	30 832 056	187 193	31 019 249
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	32 441 689	-	32 232 137	187 193	32 419 329
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	84 093	-	84 093	-	84 093
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	287 794	-	287 794	-	287 794
Muut velat	400 885	-	400 885	-	400 885
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	772 773	-	772 773	-	772 773
Rahoitusvelat yhteensä	47 608 338	-	46 874 221	711 757	47 585 978

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyksianalyysi

Herkkyyksianalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. Ei-havainnoitavien syöttötietojen merkittävyys mitataan ennaltamäärättyjen stressitasojen perusteella, jotka on arvioitu olevan vaihtoehtoisia oletuksia syöttötiedoille, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Lisäksi Kuntarahoitus käyttää merkittävyyden arvioinnissaan syöttötietojen olennaisuutta vertaamalla syöttöpisteen vaikutuksen suhdetta käyvän arvon ja rahoitusinstrumentin nimellisarvon välillä. Jos merkittävyyden on olennaisuusrajojen alapuolella niin rahoitusinstrumentti luokitellaan tasolle 2. Käyvän arvon luokittelun arvio tehdään suorittamalla vesiputousmalli, jossa kaikista materiaalisimman vaikutuksen omaavan syöttötiedon vaikutus yhdistettynä arvostusmallin monimutkaisuuteen arvioidaan ensiksi. Lopputuloksena Kuntarahoituksella on tiedossa rahoitusinstrumentit, joiden tason 3 syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle.

Seuraavaksi on kuvattu Kuntarahoituksen käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot ja joiden herkkyyksianalyysi on kuvattu yllä. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuksien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Korrelaatiolla on merkittävä vaikutus esimerkiksi osakesidonnaisten instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-sidonnaisten koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat instrumentin käypään arvoon. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun. Kuntarahoituksella on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan yhtiö käyttää Dupireen volatiliteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliteettipinta, joka huomioi

instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus käyttää implisiittistä volatiliteettia suurimmalle osalle osakesidonnaisista struktuureista. Joissain tapauksissa osakesidonnaisille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliteettipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa yhtiö käyttää proxy-volatiliteettia implisiittisen volatiliteetin sijaan. Kuntarahoituksella on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakesidonnaisten tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliteetti. Osakesidonnaiset instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakesidonnaisten tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoituksella on osakesidonnaisia rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoituksella on monimutkaisia korkostruktuureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, minkä jälkeen niistä johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Yhtiö käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliteettimallia.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla arvostuksiin tilinpäätöspäivänä. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki herkkyyssanalyysissä testattavat ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtäaikaaisesti ääripäihin. Tästä johtuen tässä liitteessä herkkyyssanalyysin kuvaama vaikutus käypään arvoon on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus tilinpäätöspäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyyssanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa.

Vaikka Kuntarahoitus uskoo käyvän arvon arvostusten olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrittelyihin. Tason 3 käyvän arvon määrittelyissä yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 31.12.2024 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 13,6 miljoonaa euroa (21,2 miljoonaa euroa) tai pienentää käypiä arvoja 13,4 miljoonaa euroa (21,1 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyssanalyysi 31.12.2024 (1 000 €)	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	25 036	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	24	-19
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-6 715	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-7
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	26	-52
			Osinkotuotto	2	-1
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-836	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	116	-87
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	703	-761
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-76 772	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	6 056	-6 097
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	969	-969
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	9 373	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	51	-34
			Osinkotuotto	1	-1
FX-sidonnaiset velkakirjat	82 047	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	54	-44
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	624	-608
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	433 887	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	1	-1
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	4 969	-4 737
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	21	-21
Yhteensä				13 619	-13 440

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi 31.12.2023 (1 000 €)	Oikaistu Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	27 663	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	-26	-81
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-21 298	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	7	-20
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	627	-607
			Osinkotuotto	34	-14
FX-sidonnaiset koron- ja valuutanvaihtosopimukset	591	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	125	-111
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	735	-859
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-99 445	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	9 267	-9 408
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	708	-708
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakesidonnaiset velkakirjat	80 242	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	24	8
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	658	-562
			Osinkotuotto	44	-36
FX-sidonnaiset velkakirjat	108 722	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	80	-73
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	657	-577
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	393 605	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	2	-2
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	8 277	-8 060
			Korkostruktuuri – ekstrapoloitu tai epälikvidi	31	-31
Yhteensä				21250	-21141

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumenttien alkuperäinen luokitus ja niitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasoille ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Tilikaudella 2024 siirrettiin rahoitusvaroja rivillä *Saamistodistukset* tasolta 1 tasolle 2 yhteensä 9 988 tuhatta euroa ja tasolle 1 tasolta 2 yhteensä 31 470 tuhatta euroa. Tilikaudella 2024 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

Tason 3 siirrot 2024 (1 000 €)	1.1.2024	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos käyvän arvon rahastossa	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2024
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Paketetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	27 663	-	-2 627	-	-	-	-	-	-	25 036
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	656	-	-	-	-	-	-	-	-	656
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	9 036	-202	-2 444	-	-	-261	202	-	-	6 331
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	0	680	706	-	228	-	-680	-	-	934
Rahoitusvarat yhteensä	37 355	478	-4 365	-	228	-261	-478	-	-	32 957



Tason 3 siirrot 2024 (1 000 €)	1.1.2024	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos käyvän arvon rahastossa	Velkojen liikkeeseen- laskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Erääntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2024
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	99 266	-901	1 611	-2 579	-	-	901	-	-57 935	40 363
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	296 110	-3 997	-1 351	-9 594	-	-89 637	3 997	-	-	195 529
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	117 469	-6 555	-5 128	-	-	-18 480	6 555	-	-8 910	84 950
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	11 719	2 900	-6 357	309	1 703	-	-2 900	-	-738	6 636
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	187 193	-11 498	12 213	-	101 052	-	11 498	-	-11 042	289 415
Rahoitusvelat yhteensä	711 757	-20 049	987	-11 863	102 754	-108 116	20 049	-	-78 625	616 894
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	749 112	-19 571	-3 377	-11 863	102 982	-108 377	19 571	-	-78 625	649 850

Kuntarahoitus kirjaa liitetiedossa esitetyt voitot ja tappiot tuloslaskelmassa erään Käypään arvoon tuloslaskelmassa kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotuotot. Oman luottoriskin muutoksen osuus kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta käyvän arvon rahastoon. Oman luottoriskin muutos on avattu tarkemmalla tasolla liitteessä 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotuotot. Suojauslaskennassa olevien valuuttajohdannaisten osalta erotetaan viitekoronvaihtosopimuksen preemio ja kirjataan suojauskustannuksena käyvän arvon rahastoon.

Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusvaroja rivillä *Saamistodistukset* tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 72 008 tuhatta euroa. Tilikaudella 2023 siirrettiin rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3 yhteensä 2 443 tuhatta euroa.

Tason 3 siirrot 2023 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2023	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos käyvän arvon rahastossa	Velkojen liikkeeseenlaskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	Oikaistu 31.12.2023
Rahoitusvarat										
Käypään arvoon arvostetut										
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 219	-	-3 556	-	-	-	-	-	-	27 663
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	656	-	-	-	-	-	-	-	-	656
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15 999	649	-4 041	-	-	-2 922	-649	-	-	9 036
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	752	-	-	-	-	-	-	-	-752	0
Rahoitusvarat yhteensä	48 626	649	-7 597	-	-	-2 922	-649	-	-752	37 355



Tason 3 siirrot 2023 (1 000 €)	Oikaistu 1.1.2023	Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa	Realisoitumaton arvonmuutos käyvän arvon rahastossa	liikkeeseenlaskut ja uudet sopimukset (johdannaiset)	Eräntymiset	Selvitykset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	Oikaistu 31.12.2023
Rahoitusvelat										
Käypään arvoon arvostetut										
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	152 910	-901	7 594	-3 612	-	-57 626	901	-	-	99 266
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	982 846	-7 911	-27	-5 883	-	-680 825	7 911	-	-	296 110
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti										
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	337 031	-4 415	-10 658	-	-	-208 904	4 415	-	-	117 469
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	5 546	559	628	139	7 411	-	-559	640	-2 645	11 719
Käyvän arvon suojauslaskennassa										
Jaksotettu hankintameno										
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	57 413	-2 789	2 915	-	155 169	-	2 789	1 803	-30 107	187 193
Rahoitusvelat yhteensä	1 535 746	-15 456	452	-9 356	162 580	-947 355	15 456	2 443	-32 753	711 757
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	1 584 372	-14 808	-7 145	-9 356	162 580	-950 277	14 808	2 443	-33 505	749 112

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 E moyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset.

Liite 38. Oman pääoman erät

2024 (1 000 €)	Osakepääoma	Vararahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto- riskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	43 008	277	2 052	60 238	21 821	40 743	365 611	533 750
+ lisäykset	-	-	1 288	109 762	23 892	-	73 737	208 679
- vähennykset	-	-	-	-	-	-	-66 018	-66 018
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 008	277	3 340	169 999	45 714	40 743	373 330	676 411

2023 (1 000 €)	Osakepääoma	Vararahasto	Käyvän arvon rahasto: sijoitukset	Oman luotto- riskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	43 008	277	-4 457	-83	1 488	40 743	365 775	446 750
+ lisäykset	-	-	6 511	60 320	20 334	-	67 416	154 581
- vähennykset	-	-	-2	-	-	-	-67 580	-67 582
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 008	277	2 052	60 238	21 821	40 743	365 611	533 750

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta
(1 000 €)

	31.12.2024	31.12.2023
Edellisten tilikausien voitto	299 593	298 194
Tilikauden voitto	73 737	67 416
Yhteensä	373 330	365 611

31.12.2024 yhtiön voitonjakokelpoiset varat olivat 373 330 287,47 euroa (365 610 693,66 euroa). Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu Kuntarahoituksen vuoden 2009 osakeannista saadut varat. Osakeannin perusteella syntynyttä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa pidetään mahdollisena voitonjakohetkenä pääoman palautuksena ja näin ollen Kuntarahoitus ei laske sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa voitonjakokelpoiseksi eräksi. Myös vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan perusteella sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa pidetään jakokelvottomana eränä.

Liite 39. Osakepääoma

Kuntarahoitus Oyj:llä on kaksi osakesarjaa A ja B, jotka eivät kuitenkaan eroa toisistaan äänivallan tai voitonjaon osalta, vaan kumpikin osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeiden hankintaa on rajoitettu yhtiöjärjestyksen suostumus- ja lunastuslausekkein. Vuoden 2024 lopussa yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 43 008 tuhatta euroa (43 008 tuhatta euroa). Yhtiön osakkeiden lukumäärä on 39 063 798 (39 063 798), josta A-sarjan osakkeita 26 331 646 (26 331 646) kappaletta ja B-sarjan osakkeita 12 732 152 (12 732 152) kappaletta.

Liite 40. Suurimmat osakkeenomistajat

Kymmenen äänivallaltaan suurinta osakkeenomistajaa sekä heidän omistamiensa osakkeiden lukumäärä ja niiden osuus luottolaitoksen kaikista osakkeista ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä sekä osakkeenomistajien yhteenlaskettu lukumäärä:

31.12.2024	kpl	%-osuus
1. Keva	11 975 550	30,66 %
2. Suomen valtio	6 250 000	16,00 %
3. Helsingin kaupunki	4 066 525	10,41 %
4. Espoon kaupunki	1 547 884	3,96 %
5. VAV Asunnot Oy*	963 048	2,47 %
6. Tampereen kaupunki	919 027	2,35 %
7. Oulun kaupunki	903 125	2,31 %
8. Turun kaupunki	763 829	1,96 %
9. Kuopion kaupunki	592 028	1,52 %
10. Lahden kaupunki	537 926	1,38 %

* VAV Asunnot Oy on Vantaan kaupungin täysin omistama yhtiö.

Osakkeenomistajia on yhteensä 276 (276).

Taulukossa esitetyt osakemäärät eivät sisällä näiden osakkeenomistajien konserniyhtiöiden mahdollisesti omistamia osakkeita.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liite 41. Annetut vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet (1 000 €)	31.12.2024	Oikaistu 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta johdannaissopimusten vastapuolille*	608 408	1 064 737
Saamiset luottolaitoksilta keskuspankille**	31 980	35 152
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä keskuspankille***	4 814 713	4 615 648
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä takauskeskukselle****	13 705 743	12 765 959
Saamistodistukset keskusvastapuolelle	101 703	70 901
Muut varat johdannaissopimusten vastapuolille*	889 682	1 049 735
Yhteensä	20 152 229	19 602 132

* Kuntarahoitus on pantannut johdannaissopimusten vastapuolille käteisvakuuksia.

** Erä koostuu vähimmäisvarantalletuksesta keskuspankissa.

*** Kuntarahoitus on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu antolainaukseen liittyviä velkakirjoja mahdollisia operaatioita varten.

*** Kuntarahoitus on pantannut Kuntien takauskeskukselle antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoituksen varainhankinnan ja Kuntarahoitus antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritelty.

Annetut vakuudet on esitetty tilinpäätöspäivän tasearvoilla.

Kuntarahoitus korjasi tilikauden aikana kertyneiden korkojen esittämistapaa. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin liitteessä 1 *Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja aikaisempien tilikausien korjaukset*.

Liite 42. Eläkevastuut

Eläketurva on hoidettu ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi järjestelyiksi.

Liite 43. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 €)	31.12.2024	31.12.2023
Luottolupaukset	2 935 231	3 071 228
Yhteensä	2 935 231	3 071 228

Henkilöstöä ja johtoa koskevat liitetiedot

Liite 44. Henkilöstö

	2024		2023	
	Keskimäärin	Tilikauden lopussa	Keskimäärin	Tilikauden lopussa
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	168	168	158	158
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	1	1	3	3
Määräaikainen henkilöstö	12	9	11	13
Yhteensä	181	178	172	174

Johdon työsuhde-etuudet

Toimitusjohtajalle, toimitusjohtajan sijaiselle ja muille johtoryhmän jäsenille maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot:

Ennen 21.12.2017 johtoryhmään nimetyillä jäsenillä (mukaan lukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen) on yhtiön ottama maksuperusteinen ryhmäeläkevakuutus. Vakuutuksesta voidaan maksaa eläkettä 63 vuotta täyttäneelle.

Yhtiö on maksanut toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja johtoryhmän muiden jäsenten osalta seuraavat lakisääteiset eläkemaksut:

Palkat ja palkkiot (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Toimitusjohtaja	-454	-451
Toimitusjohtajan sijainen	-258	-239
Johtoryhmän muut jäsenet yhteensä	-1 604	-1 424
Yhteensä	-2 316	-2 114

Lakisääteiset eläkkeet (1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
Toimitusjohtaja	-77	-76
Toimitusjohtajan sijainen	-43	-40
Johtoryhmän muut jäsenet yhteensä	-270	-239
Yhteensä	-390	-354

Hallituksen palkkiot

Emoyhtiön hallituksen jäsenille maksetaan toimikaudella 2024–2025 yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuosipalkkio ja kokouspalkkiot. Hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on 45 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio 29 000 euroa, riski- ja tarkastusvaliokuntien puheenjohtajien vuosipalkkio on 31 000 euroa ja jäsenen vuosipalkkio 25 000 euroa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista on puheenjohtajille 950 euroa kokousta kohden ja jäsenille 600 euroa kokousta kohden. Lisäksi kokouspalkkio maksetaan valvovien viranomaisten edellyttämistä tapaamisista. Nämä palkkiot ovat voimassa 17.5.2024 lähtien.

Toimikaudella 2023–2024 hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio on ollut 42 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajan vuosipalkkio on ollut 27 500 euroa, riski- ja tarkastusvaliokuntien puheenjohtajien vuosipalkkio on ollut 29 500 euroa ja jäsenen vuosipalkkio on ollut 24 000 euroa. Kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista on ollut puheenjohtajille 950 euroa kokousta kohden ja jäsenille 600 euroa kokousta kohden. Lisäksi kokouspalkkio on maksettu valvovien viranomaisten edellyttämistä tapaamisista.

Palkat ja palkkiot (1 000 €)		
Hallituksen jäsenet	1–12/2024	1–12/2023
Kari Laukkanen, hallituksen puheenjohtaja	-65	-63
Maaria Eriksson, hallituksen varapuheenjohtaja	-43	-42
Markku Koponen	-47	-45
Vivi Marttila, hallituksen jäsen 28.3.2023 saakka	-	-9
Tuomo Mäkinen	-38	-36
Minna Smedsten, hallituksen jäsen 17.5.2024 saakka	-14	-36
Denis Strandell	-37	-34
Elina Stråhlman, hallituksen jäsen 17.5.2024 alkaen	-23	-
Leena Vainiomäki	-49	-46
Arto Vuojolainen, hallituksen jäsen 28.3.2023 alkaen	-38	-27
Yhteensä	-354	-339

Lähipiiriliiketoimet

Liite 45. Lähipiiriin kuuluvilta olevat laina- ja rahoitussaamiset sekä muut vastuut

Kuntarahoituksella ei ole luottolaitostoinnasta annetun lain 15 luvun 13 §:n 2 momentin mukaisia laina- tai rahoitussaamisia tai muita vastuuta lähipiiriltä.

Omistukset muissa yrityksissä

Liite 46. Omistukset muissa yrityksissä

(1000 €)	2024		2023	
	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo
Tytäryritykset				
Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy	100,0	656	100,0	656
Yhteensä	100,0	656	100,0	656

Kuntarahoitus Oyj • vuosikertomus 2024

Muut liitetiedot

Liite 47. Tilintarkastusyhteisölle maksetut tilintarkastus- ja muut palkkiot

(1 000 €)	1-12/2024	1-12/2023
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	-214	-363
Tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	-7	-11
Veroneuvonta	-8	-7
Muut palvelut	-179	-170
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastus	-363	-
Tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	-	-
Veroneuvonta	-10	-
Muut palvelut	-230	-23
Yhteensä	-1011	-574

Summat eivät sisällä arvonnalisäveroa.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab toimi Kuntarahoituksen tilintarkastajana yhtiökokoukseen 17.5.2024 saakka. Yhtiökokous valitsi uudeksi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisön PricewaterhouseCoopers Oy:n alkaen 17.5.2024.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 12. helmikuuta 2025

Kuntarahoitus Oyj

Kari Laukkanen
hallituksen puheenjohtaja

Maaria Eriksson
hallituksen varapuheenjohtaja

Markku Koponen
hallituksen jäsen

Tuomo Mäkinen
hallituksen jäsen

Denis Strandell
hallituksen jäsen

Elina Stråhlman
hallituksen jäsen

Leena Vainiomäki
hallituksen jäsen

Arto Vuojolainen
hallituksen jäsen

Esa Kallio
Toimitusjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. helmikuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy

Jukka Paunonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Kuntarahoitus Oyj
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2024

Kuntarahoitus Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Kuntarahoitus Oyj:n (y-tunnus 1701683-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, jotka sisältävät olennaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevan informaation ja muuta selittävää informaatiota
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrittäjästä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrittäjälle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 11.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 50 miljoonaa, joka on 0,10 % taseen loppusummasta.
- Konsernin tilintarkastus kattoi kaikki konserniyhtiöt.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat olivat:

- Luottosalkkuun liittyvät arvonalentumiset
- Tietyt käypään arvoon arvostettavat tason 2 ja 3 instrumentit

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 50 miljoonaa
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	0,10 % taseen loppusummasta
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi taseen loppusumman, koska mielestämme luottolaitoksen liiketoimintamahdollisuudet ja tuloksentekokyky käyvät parhaiten ilmi taseesta.
	Valitsemamme vertailukohta on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksyttyjen määrällisten rajojen puitteissa.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Kuntarahoitus-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Toimimme sekä emoyhtiön että tytäryhtiön tilintarkastajina.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Luottosalkkuun liittyvät arvonalentumiset

Viittaus tilinpäätöksen liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta), 12 Luottotappiot jaksetettuun hankintameno ja käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostetuista rahoitusvaroista, 19 Saamiset luottolaitoksilta ja 20 Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä.

Luottosalkkuun liittyviin arvonalentumisiin liittyy jossain määrin arvionvaraisuutta.

Odotettujen luottotappioiden laskenta perustuu maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen, vastuun määrään ja tappion määrään maksukyvyttömyystilanteessa sekä tappion ajoitukseen.

IFRS 9 – standardin mukaisesti arvonalentumistestiä varten lainat jaetaan kolmeen ryhmään niiden luottoriskin ja luottoriskissä tapahtuneiden muutosten perusteella. Tasoon 1 sisältyvät lainat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tasolla 1 arvonalentumiskirjaukset vastaavat odotettuja tappioita 12 kuukaudelta. Tasoon 2 sisältyvät lainat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi. Tasoon 3 sisältyvät ongelmaluotot. Tasoilla 2 ja 3 arvonalentumiskirjaukset vastaavat odotettuja tappioita koko elinkaaren ajalta.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi taloudellisen raportoinnin kontrollien testausta ja aineistotarkastusta.

Olemme muodostaneet käsityksen luotonmyöntöprosessista, luottoriskin hallinnasta ja luottosalkkuun liittyvistä arvonalentumisista.

Olemme arvioineet luottotappiovarauksen arviointia koskevan hallinnoinnin ja kontrollien asianmukaisuutta.

Luottotappiovarausmalleihin erikoistuneet asiantuntijamme ovat arvioineet luottotappiovarausmallissa käytettyä metodologiaa, käytettyjä oletuksia ja suorittaneet mallin antamien tulosten osalta uudelleen laskentaa otoksella.

Arvioimme myös luottosalkkuun liittyvien arvonalentumisten liitetietoja.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Tietyt käypään arvoon arvostettavat tason 2 ja 3 rahoitusinstrumentit

Viittaus tilinpäätöksen liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, 2 Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema, 3 Korkotuotot ja -kulut, 5 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusinstrumenttien nettotuotot, 6 Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot, 14 Rahoitusvarat ja -velat, 15 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot, 17 Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen, 23 Johdannaissopimukset, 24 Suojauslaskenta

Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen osuus konsernitaseesta on merkittävä ja käyvän arvon hierarkiataso 2:lla ja erityisesti 3:lla olevien rahoitusinstrumenttien arvostukset perustuvat pääosin sisäisiin arvostusmenetelmiin ja ei-havaittavissa oleviin syöttötietoihin jolloin arvostuksiin sisältyy johdon harkintaa.

Markkinaolosuhteiden muutoksilla on merkittävä vaikutus rahoitusinstrumenttien käypään arvoon korostaen hyvin toimivan arvostusprosessin tärkeyttä. Rahoitusinstrumenttien arvostamisen tärkeitä osa-alueita ovat muun muassa:

- Arvostamisen ja arvostusmallien viitekehykset sekä toimintaperiaatteet;
- kontrollit jotka liittyvät käyvän arvon hintatarkistuksiin, käytetyn datan oikeellisuuteen, käyvän arvon oikaisuihin, käyvän arvon hierarkiatasoihin, ja arvostusmallien hallinnointiin ja seurantaan.
- Rahoitusinstrumenteista annettava liitetiedot.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Olemme muodostaneet käsityksen ja testanneet rahoitusinstrumenttien arvostusprosessin ja siihen keskeisesti liittyvien kontrollien ja arvostusmallien asianmukaisuutta ja toimivuutta.

Olemme arvioineet rahoitusinstrumentteihin liittyvien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet rahoitusinstrumenttien arvostuksien oikeellisuutta suorittamalla riippumaattoman arvostuksen Kuntarahoituksen kohdistuen merkittäviin käypään arvoon arvostettaviin eriin sekä arvioineet arvostuksissa sovellettujen oletuksien ja johdon arvioiden asianmukaisuutta.

Olemme arvioineet rahoitusinstrumenttien arvostamisesta esitettävien liitetietojen asianmukaisuutta.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS-tilinpäätösstandardit) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Suunnittelemme ja suoritamme konsernin tilintarkastuksen hankkiaksemme konsernitilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksiköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme konsernin tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 17.5.2024 alkaen yhtäjaksoisesti 1 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 12.2.2025

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

info@kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus